

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3739270

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 16 juni 2020
in de Trêveszaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 11.15 uur

-
1.	Mededelingen	
2.	Algemeen beeld	=
3.	Internationale ontwikkelingen	o
4.	Stand van zaken toerisme	=
5.	Stand van zaken luchtvaart	=
6.	W.v.t.t.k.	

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3742553

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 30 juni 2020
in de Rolzaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's middags om 12.00 uur

-
1. Mededelingen
  2. Algemeen beeld =
  3. Stand van zaken internationaal en toerisme •
  4. Kabinetsreactie op 'Aandachtspunten voor een herstelbeleid' en 'De contouren van een intelligent herstelbeleid' (Brief van de minister van Justitie en Veiligheid d.d. 30 juni 2020, met bijlage) •
  5. Kabinetsrectie 'Eerste aanbevelingen van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten' (Brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid d.d. 26 juni 2020, met bijlage) •
  6. W.v.t.t.k.

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

30 juni 2020

10.2.e

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3743911

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 7 juli 2020
in de Rolzaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 12.45 uur

-
1.	Mededelingen	
2.	Algemeen beeld	=
3.	Stand van zaken internationale economie	o
4.	Steunverzoek kleine ondernemingen (Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken en Landbouw d.d. 2 juli 2020, nr.20184773, met bijlage) (A:2/7)	x
5.	Kabinetsreactie briefadviezen Marktbank COVID-crisis en Samenwerkingsverband van Planbureau en het RIVM (Brief van de minister van Infrastructuur en Waterstaat)	o
6.	Kabinetsreactie rapport Halsema (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)	o
7.	Plan van aanpak Invoeringsagenda bouw en leefomgeving (Brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)	o
8.	Dagelijkse monitoring en controle virusverspreiding (Brief van de minister van Justitie en Veiligheid)	o
9.	Ruimte voor verdriet	o
10.	W.v.t.t.k.	

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

AMBTELIJKE MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3744404

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 21 juli 2020
in de Trêveszaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 10.15 uur

-
1. Mededelingen
  2. Algemeen beeld (VWS) =
  3. Stand van zaken internationaal en toerisme (BZ & BZK) =
  4. Opschalen en afschalen (DGC-19) o
  5. Stand van zaken lessons learned (VWS & DGC-19) =
  6. Vooruitblik agenda MCC-19 van 11 augustus 2020 (AZ) =
  7. W.v.t.t.k.

- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3745307

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 8 september 2020
in de Rolzaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 11.30 uur

-
1.	Mededelingen	
2.	Algemeen beeld	=
3.	Stand van zaken internationaal en toerisme	=
4.	Uitwerking quarantainepakket (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)	o
5.	Uitzonderingscategorieën EU-inreisverbod en thuisquarantaine (Brief van de minister van Justitie en Veiligheid)	o
6.	W.v.t.t.k.	

- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3745551

AGENDA

Vergadering te houden op woensdag 16 september 2020
in de Rolzaal op het Binnenhof in Den Haag,
aan te vangen 's morgens om 09.15 uur

-
1. Mededelingen
  2. Actualiteiten en OMT-advies
  3. W.v.t.t.k.

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T
F 10.2.e

10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e

notitie

Annotatie MCC-19 22 september 2020

Datum

21 september 2020

Notitienummer

2020-0000176818

Auteur

10.2.e

Van

Kopie aan

Aanleiding

Op dinsdag 22 september vindt de Ministeriële Commissie COVID-19 (MCC-19) plaats. In deze notitie treft u de geannoteerde agenda voor dit overleg.

Daarnaast heeft u gevraagd om aanvullende informatie over het testbeleid in verschillende landen. Hierover vindt u meer informatie onder het kopje 'Besmettingscijfers en test beleid' en in de bijlagen 1a (opschaling testcapaciteit) en 1b (vergelijking coronacijfers Europese landen).

Besmettingscijfers en testbeleid (advies BOA)

- U heeft, naar aanleiding van het item in Zondag met Lubach van 20 september jl., gevraagd om meer inzicht te krijgen in het aantal tests dat in ons omringende landen wordt uitgevoerd.
- In bijlage 1a. vindt u een grafiek van de verwachte ontwikkeling van de vraag en aanbod van diagnostische testen in Nederland. Hierin is te zien dat het totaal aantal testen naar verwachting de komende maanden fors wordt uitgebreid, met behulp van uitbreiding van verschillend aanbod (onder andere pooling, hoog-volume labs en later ook innovatieve testmethoden. Het blijft echter een inschatting hoe de testcapaciteit zich zal gaan ontwikkelen.
- In bijlage 1b. vindt u een tabel met meer informatie over de besmettingen en testen in ons omringende landen (BEL, DK, DLD, FR, LUX, SP, ZWE). Hierin is te zien dat Luxemburg tot nu toe vanaf het begin van de coronacrisis in totaal veruit de meeste tests heeft uitgevoerd (663) per 1000 inwoners. Nederland heeft, van deze landen en voorzover data onbekend, van dit rijtje in totaal de minste tests uitgevoerd (119). Dit kan ook liggen aan het eerdere strenge testbeleid in het begin van de coronacrisis: in Nederland werd de eerste paar maanden nauwelijks getest op corona.
- Als we kijken naar het actuele aantal uitgevoerde tests (data van 13 september), voerden Nederland, Duitsland, Frankrijk en Spanje gemiddeld minder dan 2 tests per 1000 inwoners per dag uit in de tweede week van september. De overige landen scoren hoger. Denemarken voerde in de tweede week van september met gemiddeld ruim 8 tests per 1000 inwoners per dag veruit de meeste tests uit.
- Het aantal uitgevoerde tests per positieve coronatest is met name in Spanje erg hoog. Spanje kent dagelijks 8,7 tests per positieve COVID-19 test (gegevens 13 september). In Nederland geldt hiervoor dat 25,6 tests per positieve test worden verricht.
- Ook de actuele en cumulatieve besmettingscijfers zijn opgenomen in tabel 1a (gegevens 19 september).

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

Geen bijzonderheden.

2. Algemeen beeld (mondelinge toelichting)

Advies

- U kunt de inbreng van de overige deelnemers anhoren.

Toelichting

- **Het wekelijks maatschappelijk beeld/dashboard was nog niet verspreid ten tijde van het schrijven van deze annotatie.**

3. Stand van zaken internationaal en toerisme (mondelinge toelichting BZ)

Advies

- U kunt de toelichting door BZ anhoren.

Toelichting

- Iedere week wordt in de MCC-19 stilgestaan bij de internationale ontwikkelingen rondom het coronavirus, aan de hand van een stuk opgesteld door het ministerie van Buitenlandse Zaken. Gelet op alle recente ontwikkelingen rondom het virus, is het goed dat hier nu ook in de ACC-19 expliciet bij wordt stilgestaan.
- O.a. België, Duitsland en Denemarken hebben afgelopen week (regio's van) Nederland op oranje gezet. Als gevolg daarvan is Denemarken ook Oranje gebied geworden voor Nederlanders.

buiten verzoek

buiten verzoek

5. Handelingskader culturele en creatieve sector, journalisten en onderzoekers
(*brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen*)

Advies (advies BOA)

- U kunt instemmen met het voorstel.
- Ten aanzien van het handelingskader culturele en creatieve sector kunt u informer naar de mogelijkheid dat MOCW toestemming verleend op het voorgestelde kader.

Toelichting

- Eerder is in MCC en MR gesproken over uitzonderingscategorieën op het EU-inreisverbod. Toen is besloten dat de randvoorwaarden die gelden voor de culturele en creatieve sector nader zouden worden uitgewerkt. Voorliggend handelingskader geeft hier invulling aan.
- Het gevraagde besluit is om in te stemmen met voorliggend voorstel.
- De voorwaarden voor het versoepelen van de inreisbeperking voor deze groepen zijn in onderhavige handelingskaders opgesteld in overleg met de betrokken sectoren.
- Kern handelingskader onderzoekers: de uitzondering geldt voor A) onderzoekers betrokken bij onderzoek inzake volksgezondheid B) onderzoekers die voor hun onderzoek moeten inreizen en waarvan het niet maken van de reis onevenredige schade veroorzaakt aan de continuïteit van het onderzoek. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) beoordeelt de aanvraag en voorziet de benodigde toestemmingsbrief om te mogen inreizen.
- Kern handelingskader culturele en creatieve sector: de uitzondering geldt voor hooggekwalificeerde professionals waarvan de fysieke aanwezigheid bepalend is voor de doorgang van de activiteit van de betreffende instellingen. Instellingen die een meerjarige subsidie van de Rijksoverheid of Rijkscultuurfonds ontvangen komen in aanmerking. Uitzondering hierop is mogelijk indien MOCW toestemming verleent. Het Fonds Podiumkunsten beoordeelt de aanvraag en voorziet in de toestemmingsbrief om te mogen inreizen.
- Kern handelingskader journalistiek: de uitzondering geldt voor nieuwsjournalisten die in het bezit zijn van de International Press Card van de International Federation of Journalists en die bezig zijn met actuele nieuwsvergaring waarvoor directe, fysieke aanwezigheid noodzakelijk is.

6. W.v.t.t.k.

Geen bijzonderheden.

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3745628

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 22 september 2020
in de Rolzaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's middags om 12.15 uur

-
1.	Mededelingen	
2.	Algemeen beeld	=
3.	Stand van zaken internationaal en toerisme	=
4.	Uitwerking quarantainepakket (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)	o
5.	Handelingskader culturele en creatieve sector, journalisten en onderzoekers (Brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen)	o
6.	W.v.t.t.k.	
-
x	stukken zijn rondgezonden
o	stukken worden rondgezonden
•	stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
=	geen stukken
A	aanbiedingsdatum

MINISTERIËLE COMMISSIE
COVID-19

Kenmerk : 3745793

AGENDA

Vergadering te houden op maandag 28 september 2020
in de Rolzaal op het Binnenhof in Den Haag,
aan te vangen 's morgens om 11.30 uur

-
1. Mededelingen
  2. Stand van zaken coronavirus (COVID-19) =
  3. Ventilatie scholen =
  4. W.v.t.t.k.

- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

28 september 2020

10.2.e

TER ADVISERING

Aan

de minister de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e
F

10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e

Datum

5 oktober 2020

Notitienummer

2020-0000186089

Auteur

10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Annotatie MCC-19 6 oktober 2020

Aanleiding

Op dinsdag 6 oktober vindt de Ministeriële Commissie COVID-19 (MCC-19) plaats. U (Stas F en B) vervangt de minister. In deze notitie treft u de geannoteerde agenda voor dit overleg.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen
  - Geen bijzonderheden.
2. Algemeen beeld (mondellinge toelichting)

Advies

- U kunt de inbreng van de overige deelnemers anhoren.

Toelichting

- Het wekelijks maatschappelijk beeld/dashboard was nog niet verspreid ten tijde van het schrijven van deze annotatie. Naar verwachting zal het beeld van het afgelopen weekend en de reactie daarop (illegale feesten, lange rijen voor supermarkten na 22.00 uur, volle kerken in Staphorst en het advies over mondkapjes) worden toegelicht.
- Het aantal besmettingen, ziekenhuisopnamen en IC-opnamen is opgelopen t.o.v. vorige week. Dit lag in de lijn der verwachtingen (ook met de aangekondigde maatregelen). Het effect van de maatregelen van 28 september is pas na 2-3 weken zichtbaar.

3. Stand van zaken internationaal en toerisme (mondellinge toelichting BZ)

Advies

- U kunt de toelichting door BZ anhoren.

Toelichting

- Iedere week wordt in de MCC-19 stilgestaan bij de internationale ontwikkelingen rondom het coronavirus, aan de hand van een stuk opgesteld door het ministerie van Buitenlandse Zaken.
- Bijgevoegd stuk laat het volgende beeld zien: In de landen om NL heen (en grote verdere delen van Europa) neemt het aantal besmettingen nog steeds toe ondanks de introductie van verschillende nieuwe maatregelen. Uitzonderingen hier is LUX waar het aantal besmettingen de afgelopen

dagen daalde. In Duitsland werd 25 september het hoogste aantal besmettingen gemeten sinds april.

- De, in sommige gebieden sterke, stijging van het aantal besmettingen leidt tot verdere maatregelen, voornamelijk regionaal. De meest genomen maatregelen zijn (1) het verlagen van de toegestane groepsgrootte, zowel thuis als bij bijvoorbeeld sportwedstrijden, (2) het uitbreiden van de mondkapjesplicht en (3) het vervroegen van de sluitingstijd voor de horeca (e.g. FRA, OOS, ITA en VK).
- In SPA, waar de regio rondom Madrid goed is voor bijna 41% van alle besmettingen, leidt de toename van het aantal besmettingen tot een bevoegdheidsdiscussie tussen de regering en regionale overheid in Madrid over verregaande beperkende maatregelen. Waarbij de regering een decreet heeft afgekondigd wat in de praktijk zal leiden tot verdergaande maatregelen in de regio Madrid.
- Daarnaast leidt de stijging van het aantal besmettingen ook tot verdere beperking van reismogelijkheden met als laatste wijziging het reisadvies voor Sicilië in Italië waar sinds vandaag (1 oktober 2020) registratie bij de autoriteiten en het ondergaan van een sneltest verplicht zijn.

4. Handelingskaders uitzondering EU-inreisverbod onderzoek, journalistiek en culturele en creatieve sector (*Brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen*)

Advies

- De MCC wordt gevraagd in te stemmen met bijgevoegde handelingskaders. U kunt instemmen.

Toelichting

- Dit stuk heeft al eerder voorgeleggen (MCC 22 september). Toen is hij terug genomen omdat voor Kmar en andere grenswachters onvoldoende duidelijk was hoe ze hierop kunnen handhaven. Het stuk is hierop aangepast. Bij de bespreking van het aangepaste stuk in het DOC (29 september) hadden JenV en EZK nog opmerkingen. De ACC is akkoord gegaan met dit stuk op 1 oktober.
- Het kabinet heeft besloten de inreisbeperking voor hooggekwalificeerde professionals uit de culturele en de creatieve sector, journalisten en onderzoekers te versoepelen. De voorwaarden voor het versoepelen van de inreisbeperking voor deze groepen zijn in onderhavige handelingskaders opgesteld in overleg met de betrokken sectoren.

5. Raadsaanbeveling gecoördineerde aanpak COVID-19 respons (*Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport*)

Advies

- U kunt instemmen. Minister van VWS heeft aangegeven de Nederlandse inzet voor deze onderhandelingen in de MCC te willen bespreken.

Toelichting

- Op 1 oktober heeft bespreking van deze Raadsaanbeveling plaats gevonden in de ACC en is ambtelijke overeenstemming bereikt over het Nederlandse standpunt.
- Uit deze bespreking in de ACC is gekomen dat Nederland zich wil inzetten voor een grotere rol van het ECDC om wekelijks vergelijkbare data en aanverwante informatie te verstrekken op regionaal niveau die lidstaten kan bij hun nationale afweging. Door verschillende departementen is in de ACC aangegeven dat meer EU-coördinatie op het gebied van maatregelen die het vrij verkeer beperken van groot belang worden geacht. Hierbij werd ook gerefereerd naar verzoeken uit de Kamer om meer Europese coördinatie. Tegelijkertijd heeft VWS aangegeven op basis van het advies

- van het RIVM dat het van groot belang is dat lidstaten zelf de afweging moeten kunnen blijven maken bij het opstellen van het reisadvies.
- De EC heeft op 2 oktober een nieuwe versie van de Raadsaanbeveling gepresenteerd waarbij er meer ruimte is voor nationale afweging. Daarnaast spreekt de aanbeveling niet meer van een Europese risicoanalyse dan wel beoordeling maar van het in kaart brengen van risico's. Dit zorgt ervoor dat de Raadsaanbeveling nu meer aansluit bij het RIVM-advies.
  - Met het nieuwe voorstel wordt onder ander beoogd (1) te zorgen dat beperkingen op vrij verkeer van personen bij tegengaan COVID-19 niet verder gaan strikt noodzakelijk is vanuit volksgezondheidsperspectief (2) meer vergelijkbare en betrouwbare gegevens op regionaal niveau verkrijgen; (3) betere coördinatie en communicatie tussen de lidstaten; (4) betere communicatie richting de burger; (5) proberen waar mogelijk gemeenschappelijkheid te vinden in maatregelen zoals met een Europees Passenger Locator Cards.
  - Het RIVM sprak zich op 29 september jl. nadrukkelijk uit tegen een gecoördineerde risicobeoordeling. Het RIVM acht het van belang dat iedere lidstaat op basis van eigen afwegingen van het risico, adviezen voor reisbeperkingen kan opleggen. Dit omdat de risicobeoordeling afhankelijk is van veel variabelen, welke tussen twee lidstaten kunnen verschillen, en de afwegingen die op basis daarvan gemaakt moeten worden per land verschillend kunnen zijn. Daarnaast acht het RIVM, gezien de grote verschillen in epidemiologie en de verschillen in belangen in de verschillende EU-/EFTA-landen, een centrale beoordeling van de risico's niet haalbaar.
  - Het onderwerp is geagendeerd in de RAZ van 13 oktober.

6. Gereedchapskist en escalatieladder (*geen stukken, mondelinge toelichting*)

Advies

- Er zal een vooraankondiging ten aanzien van het besluitvormingsproces rondom de escalatieladder worden gedaan.
- U kunt aangeven dat u serieuze twijfels heeft bij de gekozen route en het besluitvormingsproces omtrent de gereedchapskist. U kunt aangeven dat er nog geen discussie is gevoerd over de langere termijn strategie (wat te doen bij een derde golf of als het virus nog vijf jaar onder ons is?) en dat dit wel noodzakelijk is om tot een goede routekaart/escalatieladder en gereedchapskist te komen. U kunt aangeven dat u eerst deze discussie zou willen voeren, alvorens er een routekaart/gereedchapskist naar de Tweede Kamer wordt gestuurd.

Toelichting

- FIN is ambtelijk aangehaakt bij de discussie over de escalatieladder/gereedchapskist. De gereedchapskist is een tabel waarin per risiconiveau (waakzaam, zorgwekkend en ernstig) maatregelen opgenoemd worden die regio's in ieder geval zouden moeten nemen en maatregelen die overwogen kunnen worden.
- Ambtelijk is op een eerste concept een kritische reactie gegeven. FIN heeft daarin aangegeven serieuze twijfels te hebben bij de opzet van de concept gereedchapskist (onoverzichtelijk, geen duidelijke kosten-baten analyse, niet duidelijk wanneer een bepaald risiconiveau wordt bereikt). Ook heeft FIN aangegeven dat er ons inziens een lange termijn visie onder deze gereedchapskist/routekaart zou moeten liggen. Testbeleid is bijvoorbeeld geen onderdeel van deze gereedchapskist, terwijl ons inziens dit juist in de waakzame fase van belang is om de besmettingen van het virus tegen te gaan. Ons inziens is het verstandiger meer tijd te nemen om dit echt goed en gedegen uit te werken. Als er nu onder hoge druk iets aan de Tweede Kamer wordt gestuurd, dan is het risico dat een

langere termijn strategie dit moet volgen, terwijl je idealiter eerst een strategie hebt en dat een gereedheidskist daaruit volgt.

- De programma DG-Covid-19 staat hiervoor in eerste instantie aan de lat. Vanuit de trojka ministeries (SZW, EZK en FIN) is aangeboden om hulp te bieden bij het opstellen van een kosten-baten-analyse (bijvoorbeeld in een afwegingskader waar naast gezondheidseffecten ook de effecten op de economie en maatschappij worden meegenomen). Doel is niet om werk over te doen of om kritiek te leveren, maar juist om met mankracht de programma DG, VWS, JenV en AZ te ondersteunen.

7. W.v.t.t.k.

Verhogen subsidieregeling bestrijding onderwijsachterstanden

Advies

- MOCW/MBVOM zal in de MCC-19 mogelijk mandaat vragen voor het verhogen van de subsidieregeling bestrijding onderwijsachterstanden en het erover mogen communiceren voorafgaand aan / tijdens het AO corona en onderwijs van woensdag 7 oktober.
- MOCW/MBVOM zal daarbij aangeven dat er met FIN overeenstemming is over deze verhoging die (conform regime Corona-uitgaven) als uitgavenkadercorrectie wordt verwerkt. U kunt aangeven dat er inderdaad overeenstemming met OCW is over het verhogen van deze subsidieregeling met 43 mln. (waarvan er 5 wordt gedekt uit pakket voor onderwijs, dus een plafondcorrectie van 38 mln.). Deze werkwijze is ambtelijk met AZ afgestemd.

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3746049

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 6 oktober 2020
in de Rolzaal op het Binnenhof in Den Haag,
aan te vangen 's middags om 12.15 uur

-
1.	Mededelingen	
2.	Algemeen beeld	=
3.	Stand van zaken internationaal en toerisme	=
4.	Handelingskaders uitzondering EU-inreisverbod onderzoek, journalistiek en culturele en creatieve sector (Brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen)	o
5.	Raadsaanbeveling gecoördineerde aanpak COVID-19 respons (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)	o
6.	Gereedschapskist en escalatieladder	=
7.	W.v.t.t.k.	

- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3746252

AGENDA

Vergadering te houden op vrijdag 9 oktober 2020
in de Rolzaal op het Binnenhof in Den Haag,
aan te vangen 's morgens om 9:45 uur

-
1.	Mededelingen	
2.	Algemeen beeld	=
3.	Op- en afschaling maatregelen	=
4.	Gereedskapskist en escalatieladder (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)	o
5.	Handelingskaders uitzondering EU-inreisverbod onderzoek, journalistiek en culturele en creatieve sector (Brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen) Zie MCC-19 6 oktober 2020, pt.4	x
6.	W.v.t.t.k.	
-
- + stukken zijn bijgevoegd
  - x stukken zijn rondgezonden
  - o stukken worden rondgezonden
  - stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
  - = geen stukken
  - A aanbiedingsdatum

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3746293

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 13 oktober 2020
in de Rolzaal op het Binnenhof in Den Haag
aan te vangen 's morgens om 12.15 uur

-
1.	Mededelingen	
2.	Algemeen beeld	=
3.	Op- en afschaling maatregelen	=
4.	Gereedchapskist en routekaart (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 8 oktober 2020, nr.1760069, met bijlagen) (A:9/10) Aangeboden aan de MCC-19 9 oktober 2020	x
5.	Stand van zaken internationaal en toerisme	=
6.	Voorstel van wet tot wijziging van de Wet verbod pelsdierhouderij in verband met een vervroegde beëindiging van de pelsdierhouderij (Brief van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit)	o
7.	W.v.t.t.k.	

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

dinsdag 13 oktober 2020

10.2.e

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3746829

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 27 oktober 2020
in de Rolzaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 08.15 uur

-
1. Mededelingen
  2. Algemeen beeld =
  3. Scenario's op- en afschaling maatregelen =
  4. W.v.t.t.k. =

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3746951

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 3 november 2020
in de Rolzaal op het Binnenhof in Den Haag,
aan te vangen 's morgens om 11.30 uur

-
1.	Mededelingen	
2.	Algemeen beeld	=
3.	Op- en afschaling maatregelen	=
4.	Stand van zaken internationaal en toerisme	o
5.	Reisadvies n.a.v. het 82e OMT-advies d.d. 27 oktober 2020	o
6.	W.v.t.t.k.	

- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

TER INFORMATIE

Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

6 november 2020

Notitienummer

2020-0000219026

Auteur

10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Annotatie ACC-19 9 november

anleiding

Op maandag 9 november vindt de ACC-19 plaats van 16:30-17:30 uur (webex). Hieronder vindt u de geannoteerde agenda. Er volgt een nazending voor agendapunt 3 en 5.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen

2. Verslag ACC-19 2 november 2020 en 5 november 2020 (nazending J&V)

- De verslagen zijn bijgevoegd. U wordt geadviseerd om het verslag zelf na te gaan op feitelijke onjuistheden.

3. Algemeen beeld en op- en afschaling maatregelen

a. Criteria voor een regionaal pakket (nazending VWS)

- U kunt de toelichting van VWS aanhoren
- U kunt interveniëren in lijn met het interne FIN memo van 5 nov (zie bijlage A), omdat ons inziens de regionale maatregelen die op tafel liggen niet passen bij het doel dat je met een regionale lockdown wil bereiken.
- U kunt aangeven dat we met criteria idealiter **aansluiten bij bestaande routekaart**. Nieuwe drempels zijn slecht voor de communicatie en de coherentie van het kabinetsbeleid. Op basis van huidige drempels komen veel regio's al in aanmerking voor lockdown. Het niveau ernstig (>250 besmettingen per 100.000 inwoners) geldt namelijk al voor grote delen van het land.
- Mogelijke absolute drempelwaarde regionale lockdown: Niveau ultimum remedium: 500 per 100.000 (lengte laten afhangen van de snelheid van dalen besmettingen, bijv 15% daling per week).
- Relatieve drempelwaarde (delta of performance t.o.v. van andere regio's) minder raadzaam, omdat dit betekent dat eerder naar strengere maatregelen moet worden gegrepen.

b. Regionaal maatregelenpakket (nazending NCTV/VWS)

- U kunt aangeven dat u momenteel geen redenen ziet om over te gaan tot het nemen van regionale aanvullende maatregelen. Het aantal besmettingen daalt al een aantal dagen achter elkaar. Ook het aantal ziekenhuisopnames en opnames op de IC daalt.

- U kunt vragen of er nog regio's zijn die achterblijven (Rotterdam-Rijnmond?) of dat er daar ook een daling is ingezet.
  - c. OMT-advies (*nazending VWS*)
    - U kunt de toelichting aanhoren.
    - Naar verwachting zal het OMT ook adviseren om nog een week te wachten met eventuele aanvullende maatregelen om af te wachten hoe de cijfers zich verder ontwikkelen. Op basis van de huidige cijfers zien zij geen reden om nu in te grijpen.
  - d. Factsheets epidemiologisch beeld en zorg (*nazending VWS*)
    - De afgelopen dagen laten een daling zien in het aantal besmettingen:
      - 6 november: 7267 besmettingen, 180 ziekenhuisopnames (33 IC)
      - 7 november: 6689 besmettingen, 248 ziekenhuisopnames (37 IC)
      - 8 november: 5703 besmettingen, 149 ziekenhuisopnames (36 IC)
  - e. Advies ACC-19 t.a.v. eventueel regionaal maatregelpakket
    - PM Nazending
4. Tijdelijk vuurwerkverbod tijdens de jaarwisseling (*stukken bijgevoegd I&W en J&V*)

Advisering door IRF

Advies (beslispunten)

- U kunt instemmen met het voorstel voor een tijdelijk vuurwerkverbod. U kunt hierbij inbrengen dat u voorstander bent van de uitzondering van F1-vuurwerk, omdat de vuurwerkondernemers hiermee nog steeds een deel van de omzet kunnen draaien, en het risico op fysiek letsel bij dit type vuurwerk gering is.
- U kunt daarnaast markeren dat naar de handhavingscapaciteit moet worden gekeken. FIN schat in dat handhaving van dit verbod met bestaande capaciteit mogelijk is.
- Goede en vroegtijdige communicatie van waarom voor deze maatregel is gekozen is essentieel. Het zal geen populaire stap zijn, maar de zorg geeft aan vuurwerkletsel er niet bij te kunnen hebben.
- U kunt instemmen met de werkwijze via een wetsvoorstel.
- U kunt aangeven dat er inderdaad naar een kostencompensatie moet worden gekeken, die door EZK en FIN samen kan worden vormgegeven.
  - U kunt hierbij inbrengen dat het van belang is dat het tijdelijke vuurwerkverbod zo snel mogelijk publiek moet worden gemaakt om de (omzet)compensatiekosten zo beperkt mogelijk te houden.
  - I&W gaat uit van (100%) omzetcompensatie en komt op compensatie van max. 70mln. U kunt hierbij inbrengen dat eventuele schade voor de sector realistisch in beeld gebracht moet worden, compensatie van de volledige omzet (ca. 70 mln.) ligt niet in de rede. Bovendien maken vuurwerkondernemers wellicht al gebruik van andere corona-regelingen. Ons lijkt compensatie voor reeds besteld vuurwerk plus eventueel een opslag voor gemaakte (opslag)kosten reëler, en meer in lijn met compensatie voor andere door corona getroffen sectoren, dan volledige compensatie voor de verloren omzet, inclusief winst.

Toelichting

- In het ACC ligt vanuit IenW en JenV het vuurwerkverbod voor. Er liggen twee (juridische) principemaatregelen voor én een voorstel voor compensatie aan de vuurwerkbranche (max 70 mln., op basis van omzet 2019)
- Om de Spoedeisende hulp te ontlasten en daarbij handhavingsinspanning terug te brengen, wordt voorgeteld komende Oud&Nieuw zonder consumentenvuurwerk door te brengen.
- F1-vuurwerk wordt ontzien, maar dit zijn 'sterretjes' en 'ijsfontein', die ook jaarrond verkrijgbaar zijn;
- Juridisch is het voorstel complex en geeft risico's. Dit komt o.a. doordat door de late start van dit traject de normale doorlooptijd (ca. 6 maanden) niet doorlopen kan worden. Nu moet het via een spoedwet – via de tijdelijke wet Covid-19 – in de wet milieubeheer. Er zijn risico's op een negatief RvS-advies, doordat de regeling niet strikt onder de grondslag van de wet milieubeheer valt. Daarnaast moet ook het EC-traject worden doorlopen, waarbij door het snelle traject ook niet alle termijnen gehaald kunnen worden.
- In het ACC-stuk wordt aangegeven dat de compensatie maximaal 70 mln. zouden zijn. Dit is gebaseerd op eerdere omzetten op basis van openbare bronnen. Er wordt voorgesteld dat FIN en IenW naar een passende compensatie kijken, waarbij – na sonderen – blijkt dat de Kamer zoekt naar een 'reële kostenvergoeding voor de branche'. Hierbij zijn een aantal opmerkingen, ook op basis van openbare bronnen:
  - Gebaseerd op CBS-gegevens over de vuurwerkinvoer van eerdere jaren komt naar schatting ca. 35% van het vuurwerk in december het land in. Ook is de vraag of de consumentenfolders al zijn gepubliceerd, waardoor mogelijk verwarring en maatschappelijke onrust kan ontstaan. Mogelijk kan de branche vroegtijdig afbestellen, waardoor compensatie lager uitvalt.
  - De branche heeft zichzelf begin 2020 geschaard achter het advies om te stoppen met knalvuurwerk. Dit was ca. 15%-20% van de omzet. Gelet op de cijfers 2019 zou hiervoor gecorrigeerd moeten worden.
  - De meeste kosten maken ondernemers in de laatste drie dagen. Wel worden rond november de vuurwerkfolders verspreid. Als nadien blijkt dat vuurwerk toch niet doorgaat, kan dit als 'afpakken' worden ervaren. Gelet ook op het feit dat het vuurwerk nog niet is uitgeleverd, kan de vergoeding zich mogelijk grotendeels richten op de importeurs en niet op de vuurwerkverkopers.

5. Ministeriële regelingen inzake tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (nazending VWS)

- a. Tijdelijke regeling maatregelen covid-19
- b. Regeling aanvullende mondkapjesverplichtingen
- c. Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 Saba
- d. Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 Bonaire
- e. Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 Sint Eustatius

Advies (punt c,d en e)

- U kunt instemmen met de onderstaande drie tijdelijke ministeriële regelingen.

Toelichting

- In deze ministeriële regelingen worden een aantal maatregelen getroffen op basis van hoofdstuk Va van de Wet publieke gezondheid (Wpg), bijvoorbeeld met betrekking tot beperking capaciteit of sluiting eet- en drinkgelegenheden en evenementen. Ook worden aanvullende uitzonderingen gemaakt op de veiligeafstandsnorm van artikel 58f Wpg.
- De eerste COVID- 19 besmetting op Sint Eustatius werd gemeld op 31 maart, op Saba op 11 april en op Bonaire op 16 april. Door het snel treffen van gerichte maatregelen is de verspreiding van het virus op de eilanden beperkt gebleven. Om het virus onder controle te houden zijn de maatregelen in deze ministeriële regeling aangekondigd.
- Het uitgangspunt is het bieden van alle noodzakelijke hulp om COVID-zorg te leveren in Caribisch Nederland, zoals besloten in een MCC-19 van afgelopen maart. Dit is hetzelfde uitgangspunt als in Europees Nederland, waar regelingen zijn opgezet voor de Zvw, Wlz en het sociaal domein.
- Voor het bieden van deze zorg in CN heeft VWS aanvullende middelen ontvangen. Voor 2020 is het totale budget van VWS hiervoor 77,9 mln. (inclusief 20,6 mln. die aankomende vrijdag wordt toegevoegd via ISB). Dit betreft middelen voor zowel de BES-eilanden als de CAS-landen. Deze middelen gaan voornamelijk naar het inhuren van Amerikaans personeel en IC-units, omdat er momenteel geen Europees Nederlands personeel kan worden ingezet in verband met de 2de corona golf. Voor 2021 is er momenteel 12,9 mln. beschikbaar. In het begin van 2021 wordt gekeken of hiervoor aanvullende middelen nodig zijn.

6. Opdrachtomschrijvingen DGC-19 (stukken bijgevoegd DGC-19)

- a. Opdrachtomschrijving perspectief voor jeugd in herfst en winter

Advies

- Er worden geen beslispunten voorgelegd in dit stuk. U kunt de toelichting anhoren.
- U kunt opmerken dat FIN graag wordt aangehaakt bij de dekkingsvoorstellen van de beleidsopties die de komende weken worden uitgewerkt. Deze dekkingsvoorstellen vergen een akkoord van FIN voordat tot besluitvorming kan worden overgegaan.

Toelichting

- In bijgevoegd stuk worden lopende initiatieven gepresenteerd die perspectief moeten bieden aan jongeren en jongvolwassenen. Deze initiatieven moeten bijdragen aan het sociaal welbevinden van de doelgroep en (daarmee) bijdragen aan de bestrijding van het virus.
- Opgemerkt wordt dat het voornemen is om nog deze maand beleidsopties te formuleren om perspectief te bieden aan jongeren en jongvolwassenen in de komende maanden, met nadruk op het welbevinden. Zo mogelijk al met ramingen en voorstellen voor dekking. Het is van belang dat FIN hierbij wordt aangehaakt.

- b. Opdrachtomschrijving continuïteit van sectoren

Advies

- De ACC-19 wordt gevraagd om: Kennis te nemen van de opdrachtformulering van Continuïteit sectoren, eventuele opmerkingen mee te geven, en om in te stemmen met de agendering van deze opdracht in de MCC-19. Betreft het zelfde stuk dat ook voorlag in de ACC van 5 november.
- U kunt aangeven dat deze opdrachtomschrijving nog meer uitgewerkt dient te worden. In het DOC was er discussie of dit enkel gericht is op cruciale beroepen of sectoren (en zo ja wat zijn die dan?) of dat deze werkgroep zich moet richten op de continuïteit van sectoren in het algemeen? Als we de horeca open kunnen houden, scheelt ons dat macro-economisch veel schade.

- U kunt inbrengen dat er ons inziens ook naar de preventieve kant gekeken moet worden (ook in DOC opgebracht). Dus meer hoe garanderen we de continuïteit ipv de nadruk op het repareren achteraf. Hoe kunnen we met behulp van testbeleid (o.a. initiatief met VNO-NCW) meer asymptomatisch en preventief gaan testen, zodat we de testbereidheid kunnen laten toenemen en mensen minder lang in quarantaine hoeven? Dat vermindert uitval en kosten voor werkgevers.

Toelichting

- Nb. Vanuit FIN hebben we nog geen medewerker kunnen leveren voor de werkgroep. U kunt aangeven dat we ons uiterste best doen dit zsm te organiseren, maar er nog weinig animo is.
- c. Opdrachtschrijving nieuwe wetenschappelijke inzichten

Advies

- De ACC-19 wordt gevraagd om: Kennis te nemen van de opdrachtformulering van Nieuwe wetenschappelijke inzichten en eventuele opmerkingen mee te geven en om in te stemmen met de agendering van deze opdracht in de MCC-19. Betreft het zelfde stuk dat ook voorlag in de ACC van 5 november.
- U kunt instemmen.

Toelichting

- De opdracht betreft:
  - Het ontsluiten van nieuwe en bestaande wetenschappelijke inzichten t.b.v. evidence based beleidsinterventies, met bijzondere aandacht voor gedragsinzichten.
  - Het opstellen en uitvoeren van een vraaggestuurde rolling kennisagenda (samen met CSO's Rijk en planbureaus en andere kennisorganisaties)
  - Het opzetten en onderhouden van een netwerk van relevante kennisinstellingen, waaronder de planbureaus, adviesorganen en RIVM.
- Volgens bijgevoegd document is FIN deelnemer van deze werkgroep. Vanuit FIN hebben we nog geen medewerker kunnen leveren voor de werkgroep. U kunt aangeven dat we ons uiterste best doen dit zsm te organiseren, maar er nog weinig animo is.

7. Rondvraag en sluiting

- Geen opmerkingen

Ter informatie meegezonden:

- Agenda MCC-19 d.d. 10 november 2020
- Conceptplanning week 46-47 bestuurlijke drietrap Covid-19 (DOC-19, ACC-19, MCC-19)
- Geen opmerkingen.

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER ADVISERING

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst (ter info)

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e@minfin.nl

www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e

notitie

Vorbereiding Catshuis 15 november

Datum

12 november 2020

Notitienummer

2020-0000224174

Auteur

10.2.e 10.2.e
10.2.e
10.2.e 10.2.e
10.2.e 10.2.e

Van

10.2.e

Kopie aan

Aanleiding

Op zondag 15 november vindt van 14:00 tot 16:00 uur een bespreking over COVID-19 plaats in het Catshuis. De bespreking zal zich met name richten op de afschaling van maatregelen en bij welke afkapwaardes dat zou moeten gebeuren (de afschalingsstrategie). Er zijn geen stukken verstrekt, eventuele stukken worden ter plekke verspreid. Bijgaand vindt u de voorbereiding voor het Catshuis op de volgende punten:

1. Afschalingsstrategie
  - a. Bijlage 1: Maatregelenpakket 13 oktober (versie NCTv 13-11)
  - b. Bijlage 2: Memo trojka over prioritering afschalen maatregelen
2. Thuiswerken (MSZW en MEZK)
3. Testbeleid (mocht dit ter sprake komen)
  - a. Aangepaste notitie over testbeleid van Trojka
  - b. VNO-NCW stuk over testbeleid
4. Stand van zaken diverse werkstromen

1. Afschalingsstrategie

Advies

- U kunt constateren dat de trend van besmettingen en ziekenhuisopnames nog steeds dalend is (met een toename in positieve tests de afgelopen 3 dagen). Een opleving van een paar dagen positieve tests vormt niet direct aanleiding om het huidige maatregelenpakket in stand te houden of te verzwaren. U kunt de analyse van Van Dissel hierover aanhoren.
- U kunt aangeven dat wat u betreft de afschaling van maatregelen naar het 13 oktober pakket aanstaande dinsdag voor de hand ligt. Door de MP is gecommuniceerd dat dit pakket echt voor twee weken geldt en automatisch afloopt. Voor de geloofwaardigheid van het kabinet is het zaak deze belofte na te komen.
- U kunt vragen aan het RIVM wat de extra maatregelen deze twee weken voor effect hebben gehad op de r-waarde? De eerdere voorspelling was dat dit niet veel deed voor de r-waarde, is dat ook zo?
- U kunt instemmen dat vanaf woensdag het maatregelenpakket van 13 oktober weer gaat gelden. Het pakket is op een aantal kleine punten aangepast; dit zijn vooral praktische inzichten (zie bijlage 1).
- Ten aanzien van verdere afschaling kunt u onderschrijven dat er tempo moet worden gemaakt met het opstellen van een afschalingsstrategie. U kunt aangeven dat het goed is om hier tijdig over te spreken en klaar te hebben

liggen, want de druk gaat toenemen om af te schalen bij afnemende besmettingen en voor de Kerstdagen.

- U kunt aangeven dat het belangrijk is dat we verstandig afschalen. U kunt opmerken dat door de ministeries van FIN, EZK en SZW gewerkt is aan een afschalingsstrategie. U kunt dit toelichten conform onderstaande lijn en zoals in de bijlage beschreven:
  - Het virus zal nog lange tijd onder ons blijven en het is daarmee een proces van lange adem. Aan iedereen wordt gevraagd om de maatregelen nog voor een onbekende periode vol te houden. Afbouw van contactmaatregelen zal daarom heel stapsgewijs en op een verstandige manier moeten plaatsvinden.
  - We mogen niet onderschatten hoe diep de contactmaatregelen ingrijpen in onze manier van leven. Ze beperken hoe we werken, hoe we verbinden, hoe we leren, hoe we zorgen. En terwijl de vrijheidsbeperking in beginsel een onvermijdelijk gevolg is van de noodzaak virusverspreiding te beperken, moeten we ook realiseren dat de samenleving en economie lucht nodig hebben om het duurzaam vol te houden.
  - De stress en tegenslag van maatregelen die bij korte duur nog overzichtelijk lijken, stapelen zich meer en meer op tot groot leed. Voor veel huishoudens en werknemers is het kraken en piepen. Als je bedrijf een tijdje onder water staat, dan gaat het vroeg of laat zinken. Als je langdurig thuis zit, kun je vroeg of laat eenzaam of depressief worden. Als je niet naar school kan, wordt de achterstand op den duur niet meer te overbruggen, en kun je vroeg of laat je uitzicht op een leuke schooltijd of zelfs een kansrijke toekomst verliezen.
  - Drie sets aan maatregelen volgen uit deze analyse:
    - De nuloptie: beëindigen van de 'hamer' van twee weken per 19 november, conform afspraak;
    - Stap 1: Maatregelen die ons inziens snel afgebouwd kunnen worden. Het effect op de virusverspreiding is naar verwachting (zeer) klein, terwijl de maatschappelijke en economische baten aanzienlijk zijn.
      - Verruimen openingstijden detailhandel
      - Onderwijsinstellingen (MBO en HO) oproepen om zo goed mogelijk gebruik te maken van de mogelijkheden om fysiek les te geven;
      - Eetgelegenheden open onder strengere voorwaarden (t.a.v. sluitingstijden, alcoholslot, aantal personen per tafel, aantal shifts per avond)
      - Heropenen eet- en drinkgelegenheden voor afhaal en sanitaire voorzieningen in sectoren met bezoekersstromen
    - Stap 2: Maatregelen die je moet afbouwen, zodra de R-waarde en het aantal besmettingen dit toelaten. Hier gelden nog grotere maatschappelijke en economische baten.
      - Mogelijkheden voor fysiek onderwijs MBO en HO verruimen naar 10.00-22.00;
      - Mogelijkheden voor thuisbezoek verruimen (advies max. 4 personen);
      - Ruimte bieden in thuiswerkadvies voor teamsessies
      - Alle profsporten hervatten;
      - Vervallen maximaal aantal personen per ruimte van 30 (binnen) of 40 (buiten), in plaats daarvan maximaal aantal personen per m²
- Wat betreft de timing van afschaling is de eenduidigheid en goed verwachtingsmanagement in de communicatie van belang: "als we dit met zijn allen goed blijven volhouden kunnen we hopelijk over 2-3 weken

contactmaatregelen verder afbouwen.” Met andere woorden: niet teveel tweaken ten opzichte van stap 0 al komende week, maar vooral perspectief bieden op basis van ‘goed gedrag’.

- Mogelijk dat er discussie staat over het differentiëren in maatregelen tussen regio's, omdat er verschillen beginnen te ontstaan. Het huidige beleid is dat de landelijke maatregelen gelden voor alle regio's zolang er drie regio's of meer in ernstig zitten. Dat is momenteel nog steeds het geval. U kunt aangeven dat ons inziens er nu geen noodzaak is tot het nemen van strengere regionale maatregelen. Mogelijk komt ook ter sprake of het wenselijk is nationaal versus regionaal af te schalen. VWS heeft eerder suggereerd dat regionaal afschalen i.p.v. nationaal ook een optie is. Volgens veiligheidsregio's is dit niet aan de orde. Regionale maatregelen zijn ons inziens enkel acceptabel alleen als een landelijke lockdown hiermee kan worden voorkomen. Daarin is ook belangrijk dat spillovers (sommige maatregelen werken regionaal beter (sluiten onderwijs) dan anderen (sluiten musea) voorkomen worden en dat je de regio's goed moet afbakenen (bijv. mijdt Rotterdam, mijdt Brabant etc).

Toelichting

- Tijdens de persconferentie van 3 november is aangegeven dat de verzwaring van het maatregelenpakket voor de duur van 2 weken zou gelden. Daarna zou automatisch worden teruggedaan naar het maatregelenpakket van 13 oktober. Besluitvorming hierover vindt plaats in de MCC-19 van dinsdag 17 november. U bent hier niet bij aanwezig ivm de AFB in de Eerste Kamer.
- Ondanks de stijging in positieve tests op woensdag en donderdag is er nog steeds sprake van een dalende trend in positieve tests en ziekenhuisopnames. Volgens het RIVM zijn de hogere cijfers van de afgelopen dagen geen trendbreuk. In het weekend werd minder getest waardoor cijfers eerder deze week lager uitvielen. De ziekenhuiscijfers dalen nog steeds.
- Er is dan ook geen directe aanleiding om bovenop het maatregelenpakket van 13 oktober meer maatregelen in te voeren/in stand te houden. Het maatregelenpakket is op een aantal kleine punten aangescherpt op basis van voortschrijdend inzicht (de rode teksten in bijlage 1).
- Aanstaande maandag zal er een BWO plaatsvinden, die met name zal gaan over de afschalingsstrategie. De gedachte is dat de huidige routekaart niet zomaar andersom voor afschaling gebruikt kan worden. Daarnaast is men van mening dat Nederland te klein is om momenteel al regionaal af te schalen. Regionale afschaling wordt pas wenselijk geacht vanaf risiconiveau 'waakzaam'
- Het OMT overlegt vrijdag 13/11 over de criteria en randvoorwaarden afschaling mogelijk is. Hierover zal Van Dissel en/of VWS naar verwachting in het Catshuis terugkoppelen.
- De memo van de trojka over de afschalingsstrategie is in alle transparantie met de NCTV, PDG en VWS gedeeld.

2. Thuiswerken

Advies

- U kunt de terugkoppeling uit de gesprekken aanhoren die MSZW en MEZK hebben gehad met werkgevers over het thuiswerkbeleid. Afgesproken is dat zij met de werkgevers zouden spreken over manieren om te zorgen dat er daadwerkelijk meer thuis gewerkt gaat worden.

3. Testbeleid

Toelichting

- We hebben samen met ambtelijk EZK en SZW een nieuwe memo voorbereid over een prioriteringsstrategie testbeleid. In deze nieuwe versie is zowel uw commentaar als het commentaar van MEZK verwerkt. MEZK ontvangt voor zondag geen nieuwe versie

- Ons doel was beperkte capaciteit voor asymptomatisch testen zo doelmatig mogelijk in te zetten. Wij hebben hiertoe in het memo een aanzet gedaan. Dit leidt tot de volgende prioritering:
  0. Symptomatisch testen
  1. Specifiek risicogericht testen (BCO + CoronaMelder)
  2. Steekproefsgewijs testen
  3. Breed risico-gericht testen (network testing/BCO+)
  4. Grootschalige vervolgstappen
    - a. Breed testen in kritieke sectoren
    - b. Breed testen bij evenementen
    - c. Breed testen bij reizen
- Uit onze berekeningen blijkt dat er op dit moment onvoldoende capaciteit is tot grootschalig testen, maar wel voor steekproefsgewijs en risicogericht testen.
- Het is van belang om de testcapaciteit zo snel mogelijk op te schalen zodat grootschalig testen van sectoren mogelijk wordt.
- MEZK hecht sterk aan heropenen sectoren en de belangen van de evenement- en reisbranche. Hierover zal op maandag ook een BWO gepland worden (ook met het oog op (winter)vakanties na half januari). Volgens FIN is steekproefsgewijs testen juist ook economisch het verstandigst, omdat bij goed beeld over virusverspreiding in sectoren en regio's, juist ook intelligentere (lees: lichtere) restricties kunnen gelden. De inschatting van ambtelijk FIN is dat bij breed testen kritieke sectoren voorrang genieten. Ambtelijk EZK is het met ons eens.
- Indien mogelijk kunt u het concept van steekproefsgewijs testen toelichten/pitchen.

4. Stand van zaken diverse werkstromen

Tabel – Stand van Zaken Coronawerkzaamheden

Werkstroom	Stand
Op- en afschaling maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Aanstaande dinsdag in MCC 17/11 besluitvormingsmoment. Waarschijnlijk komen volgende elementen aan de orde in Catshuis 15/11 en MCC 17/11: <ol style="list-style-type: none"> 1. Al dan niet terugdraaien van verzwaring gedeeltelijke lockdown (o.a. doorstroomlocaties, theaters, bioscopen weer open) 2. Drempelwaarden voor afschaling binnen de routekaart (regionale of landelijke benadering) 3. Mogelijk wordt gesproken over extra afschaling (in aanvulling op 1) • VWS werkt aan routekaart voor afschaling met drempelwaarden. Veronderstelling van VWS is dat afschaling meer tijd kost en opschaling (vanwege de staart van de zorgbezetting). Wij hebben bij schrijven nog niets gezien. • FIN heeft vanuit Trojka een prioriteringsstrategie ingebracht richting de NCTV, VWS en de Programma-DG. Dit moet ons inziens landen in de discussie over de routekaart voor afschaling (die ons inziens zo veel mogelijk moet aansluiten bij de bestaande routekaart). • Samenwerking binnen ambtelijke trojka loopt voorspoedig.
Opportunity costs	<ul style="list-style-type: none"> • Maandag 16/11 kennismaking met Programma <input type="text" value="10.2.e"/> (<input type="text" value="10.2.e"/>) en team die deze werkstroom trekken bij DG Covid. • Na afronding werkvoorstel gaat dit volgende week naar ACC en MCC 24/11 voor akkoord verdere uitwerking door DG Covid.
Testen	<ul style="list-style-type: none"> • Testcapaciteit neemt toe. Momenteel 48 uur tussen aanvragen test en uitslag. • Aanstaande dinsdag (17/11) communicatie vanuit VWS aan Kamer over stand van zaken. • OMT buigt zich over of het zicht op het virus voldoende behouden blijft, ook gezien ontwikkelingen rondom commerciële sneltests. • FIN heeft met Trojka gewerkt aan teststrategie voor asymptomatische (snel)testen (met o.a. steekproefsgewijs testen, dat helpt voor zicht op het virus). • VNO heeft ook een prioriteringsstrategie opgesteld (zie bijgevoegd). • Teststrategie wordt ambtelijk besproken en gedeeld met VWS. Insteek is

	<p>om samenwerking te zoeken. VWS wil gezamenlijk ambtelijk uitwerken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking binnen ambtelijke trojka loopt voorspoedig.
BCO	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzichtige positieve signalen over BCO. Verschillende GGD's hervatten volledig BCO. • Geen garantie voor toekomst. BCO nu ook weer mogelijk doordat mensen minder contacten hebben als gevolg van gedeeltelijke lockdown.
Vaccin	<ul style="list-style-type: none"> • Positieve signalen over werking vaccin Pfizer. • Uitrol kan lang duren. RIVM geeft aan dat dit een jaar kan duren. • Advies Gezondheidsraad over prioritering komt volgende week uit. Komt volgende week terug in ACC en MCC. • VWS werkt aan een Kamerbrief, die volgende week in het DOC en ACC voorligt. • FIN minder goed aangesloten bij vaccinatiestrategie. Vooralsnog constructief kritisch over aanpak van VWS. Tijdlijn van een jaar brengt grote economische/maatschappelijke schade met zich mee. Proberen hier als FIN aansluiting bij te vinden, zowel constructief in aanbieden van hulp als kritisch bevragen over tijdpad.

TER INFORMATIE

Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

18 november 2020

Notitienummer

2020-0000227048

Auteur

10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Annotatie ACC-19 19 november

Aanleiding

Op donderdag 19 november vindt de ACC-19 plaats van 11.00-12.00 uur (webex). Hieronder vindt u de geannoteerde agenda. Er volgt een nazending voor agendapunt 7. Deze nazending volgt naar verwachting pas morgenochtend.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen
  - Geen opmerkingen
2. Verslag ACC-19 16 november 2020 (stuk bijgevoegd J&V)
  - Het verslag is bijgevoegd. U wordt geadviseerd om het verslag zelf na te gaan op feitelijke onjuistheden.
3. Wintervakanties (stuk bijgevoegd DGSC-19)

Advies

- De ACC wordt gevraagd om:
  1. In te stemmen met het conceptadvies en doorgeleiding van het advies naar de MCC-19 van 24 november 2020.
  2. II Een besluit te nemen over welke bewindspersoon het traject zal inbrengen in de MCC-19.
- Ad. 1: U kunt instemmen met het conceptadvies en doorgeleiding naar de MCC.
- Ad. 2: Gezien de aard van het advies ligt het voor de hand dat M IenW of MBZ het onderwerp inbrengen in de MCC-19. MFIN is al trekker van LT thema 2.

Toelichting

- Het conceptadvies bestaat uit twee pijlers:
  1. Zorg voor een duidelijke boodschap m.b.t. go/no go buitenlandse vakanties.
  2. Zorg voor een (helder) handelingsperspectief voor de vakantieganger.
- In het document wordt opgemerkt dat het conceptadvies een aanpassing van de routekaart 19 vergt. Het is goed dat dit in dit stadium wordt opgemerkt. Hoewel het ongelukkig is dat de routekaart moet worden aangepast, is het wel goed om dit daadwerkelijk te doen. Dit is minder ongunstig dat afwijken van de routekaart zonder deze aan te passen.
- De opmerkingen die FIN bij dit stuk heeft gemaakt in het DOC zijn in voldoende mate meegenomen.

4. Voorbereid de crisis door (stuk bijgevoegd DGSC-19)

Advies

- De ACC wordt gevraagd in te stemmen met agendering in de MCC-19. U kunt instemmen.

Toelichting

- Dit lange termijn onderwerp wordt uitgewerkt onder 'sponsorschap' van MFIN.
- Het onderwerp is vooraf afgestemd met FIN (BOA en AFEP), en ook met EZK en SZW (als Trojka). De ideeën en opmerkingen van de minister zijn hierin meegenomen.
- In voorliggend stuk worden binnen de opdracht zoals vastgesteld door de MCC drie deelprojecten voorgesteld en verder uitgewerkt:
  1. Inventariseer de effecten en plaats die in perspectief
  2. Bepaal wat aan de voorkant nodig is om de samenleving en de economie zoveel mogelijk te ontzien
  3. Bedenk handelingsperspectieven om positieve effecten te stimuleren en de onvermijdbare schade voor economie en maatschappij in de toekomst zo klein mogelijk te houden

5. Perspectief voor de jeugd (stuk bijgevoegd DGSC-19)

Advies (advisering door IRF)

- Wij adviseren u niet in te stemmen met agendering van de beleidsopties MLT Jeugd in de MCC. De opties zijn niet rijp voor besluitvorming. Het stuk maakt onvoldoende concreet wat de opties inhouden, waarom dit traject noodzakelijk is, wat de kosten zijn en hoe deze gedekt worden. Uit onze contacten met de FEZ'en van de betrokken departementen blijkt dat zij in de meeste gevallen ook niet zijn aangesloten. Daardoor kunnen wij de budgettaire consequenties niet overzien en is de dekking ervan onduidelijk.
- U kunt aangeven dat het van belang is de opties nader uit te werken en dat bij de verantwoordelijke departementen de FEZ'en aangehaakt worden om de kosten en dekking in beeld te brengen en dat zij daarover afstemming zoeken met de IRF. Uitgangspunt daarbij is dat intensiveringen specifiek gedekt worden. Wanneer de kosten en dekking in beeld zijn gebracht kan een nieuw stuk geagendeerd worden in de ACC.
- Ten behoeve van eventuele inhoudelijke bespreking van het stuk, bevat het vervolg een eerste inhoudelijke appreciatie van de beleidsopties per thema.
- Thema 1 en 2:
  - Wij adviseren u positief over de opties 2a t/m 2c, dit wordt bekostigd door gemeenten en betreft voor hen een reguliere taak.
  - Wij adviseren u niet in te stemmen met de beleidsopties 1c en 2d omdat dekking daarvoor ontbreekt.
  - Wij adviseren u niet in te stemmen met opties 1a en 1b. Deze activiteiten zijn gericht op het organiseren van vrijetijdsbesteding voor jongeren buiten schooltijden en in de vakanties (sport en spel, recreatieve activiteiten). Daarbij kunt u de volgende argumenten hanteren:
    - Dit past niet bij de rol van het Rijk. Vrijetijdsbesteding is primair aan jongeren, ouders en eventueel gemeenten.
    - De noodzaak is twijfelachtig, ook in het licht van de versoepelingen en uitzonderingen op de regels voor jongeren.
    - Dekking voor deze voorstellen ontbreekt of. VWS heeft aangegeven deze opties niet specifiek te willen dekken.
    - Deze activiteiten vallen onder de reguliere taken van gemeenten. Afgelopen zomervakantie hebben veel gemeenten dergelijke activiteiten zelf georganiseerd.
- Thema 3:
  - Wij adviseren u in te stemmen met de voorgestelde beleidsopties op de onderdelen 3a en 3d, Dit betreft recent aangekondigd beleid, dat

- in de augustusbesluitvorming of op andere momenten (als Coronamaatregelen) gedekt is.
  - o Wij adviseren u niet in te stemmen met de onderdelen 3b en 3c. Daarvan is niet duidelijk wat de financiële gevolgen zijn noch of / hoe deze gedekt zijn. OCW geeft ook aan dat dit niet met hun is afgestemd.
- Thema 4:
  - o De opties op SZW-terrein worden allemaal reeds opgepakt in de uitwerking van het sociaal flankerend beleid. Hiervoor is in totaal 1,4 mld. vrijgemaakt tijdens de augustusbesluitvorming, Specifiek voor jeugdwerkloosheid gaat het om ca. 350 mln. In het stuk wordt ook benoemd dat er voor deze acties geen extra budget nodig is. U kunt vragen om de bevestiging dat het hier gaat om reeds ingezet beleid dat ook onder de noemer van dit traject (Perspectief voor de Jeugd) wordt gepresenteerd. Indien wordt aangegeven dat SZW toch extra budget nodig heeft, dan zullen ze dat zelf moeten dekken.
  - o Wij adviseren u niet in te stemmen met de voorgestelde beleids optie 4d wonen. BZK is niet betrokken bij dit voorstel en het is onbekend waar dit uit gedekt moet worden. Er is wel 50 mln. gereserveerd voor de huisvesting van kwetsbare groepen, BZK is niet geconsulteerd over de inzet van deze pot voor dit MLT traject jeugd en wil dit hier ook niet voor inzetten. De lijn van BZK zal dan ook zijn dat punt 4d. door VWS moet worden opgepakt en betaald. Deze maatregelen richten zich immers op jeugdbegeleiding en jeugddakloosheid. De dekking voor dit punt is daarmee nog niet geregeld, anders dan de presentatie doet vermoeden.
- Thema 5: Wij adviseren u in te stemmen met activiteiten uit de voorgestelde beleids opties van DG-covid (JenV), mits gedekt uit het communicatie budget uit de begroting van DG-covid.

Toelichting

- In de MLT Jeugd is een pakket beleids opties verkend gericht op beperking van de negatieve impact van de coronamaatregelen voor jongeren. Het pakket raakt aan de beleidsterreinen van vijf departementen (VWS, OCW, BZK, SZW, J&V). De staatssecretaris van VWS 'sponsort' het traject.
- De maatregelen betreffen 5 deel terreinen (zie tabel volgende pagina) waarbinnen activiteiten worden ontplooid om voor jongeren de coronamaatregelen dragelijk te houden. De activiteiten passen deels in lopend beleid en zijn deels nieuwe voorstellen, waarbij dekking overwegend ontbreekt.

Maatregel	Kosten (mln.)	Dekking
1. Welbevinden van jeugd (Sociale interactie)	57,5	Trekker: VWS
1a. Programma zinvolle tijdsbesteding	44	Nee, specifieke dekking vereist
1b. Jongerenwerk+	13,5	Nee, specifieke dekking vereist
1c. Vouchers	3,5	Onduidelijk. ACC_stukken stellen dat dit past binnen budget voor Maatschappelijke diensttijd. FEZ kan dit niet bevestigen.
2. Kwetsbare jongeren (zorg)	20	Trekker: VWS
2a. Ambulante psychische hulp	PM VWS	Ja, reguliere taak gemeenten
2b. Wijkteams tijdelijk versterken	PM VWS	Ja, reguliere taak gemeenten
2c. Openhouden jeugdhulp	PM VWS	Ja, reguliere taak gemeenten
2d. Preventieve inzet op mentale weerbaarheid	20	Nee, specifieke dekking vereist. FEZ geeft aan dat het 3,5 miljoen betreft. ACC-stuk vermeldt 20 miljoen
3. Onderwijs (kanselijkheid)	PM OCW	Trekker: OCW
3a. Scholen openhouden	PM OCW	Kosten (OCW plan Continuïteit en extra hulp in de klas) zijn als corona-uitgaven gedekt. (210mln)
3b. Digitaal onderwijs	PM OCW	Eerdere kosten voor devices zijn door OCW gedekt, dit lijkt aanvullende maatregel zonder dekking
3c. Studieplekken	PM OCW	Het is onduidelijk wat de kosten zijn noch wat de dekking is.
3d. Winterscholen	PM OCW	Dit is onderdeel van de subsidieregeling voor inhaalprogramma in schooljaar 2020/2021 en dus gedekt
4. Bestaanszekerheid	30 mln	Trekker: SZW + BZK
4a. flexibiliteit stages (MBO)	PM SZW	Waarschijnlijk gedekt uit inzet jeugdwerkloosheid aanpak
4b. Jeugdwerkloosheid	PM SZW	Waarschijnlijk gedekt uit inzet jeugdwerkloosheid aanpak
4c. Inkomenszekerheid	PM SZW	Waarschijnlijk gedekt uit inzet jeugdwerkloosheid aanpak
4d. Wonen	ca. 30 mln.	Nee, er is wel 50 mln. vastgelegd voor huisvesting kwetsbaren, maar BZK wil dit hiervoor niet inzetten en zal verwijzen naar VWS.
5. Communicatie / organisatie	5 mln.	Trekker: DGSC-19
5a. Eigenaarschap jeugd	PM DG-covid	Begroting DG-covid. Totaal budget communicatie in 2020 10 mln. en 13,6 mln. in 2021
5b. Communicatie	PM DG-covid	Begroting DG-covid. Totaal budget communicatie in 2020 10 mln. en 13,6 mln. in 2021

6. Kwetsbare groepen (stuk bijgevoegd DGSC-19)

Advies (advisering door IRF)

- U kunt instemmen met agendering in het MCC.

Toelichting

- Naar aanleiding van een vraag uit het MCC heeft VWS een grove schets gemaakt van de uitdaging die zij op termijn zien voor kwetsbare groepen incl. een aantal beleidsopties. Het gaat o.a. om ggz, licht verstandelijk beperkten (lvb), en dak- en thuislozenbeleid.
- De beleidsopties die voorliggen zijn nog zeer prematuur, en door tijdsdruk nog niet getoetst aan bijv. reeds staand beleid. VWS heeft aangegeven dat dit in een volgende fase nog moet gebeuren. We hebben met VWS de afspraak gemaakt dat wij als FIN hierbij betrokken worden. Doordat voorliggende nog zeer prematuur zijn speelt het dekkingsvraagstuk (zoals bij perspectief voor jeugd) nog niet.

7. OMT-adviesaanvraag (nazending VWS)

- Dit stuk wordt nagezonden. Een aanvullende annotatie op dit punt volgt per email.

- Aan het OMT wordt gevraagd welke aanpassingen in de maatregelen wenselijk zijn vanuit economie, gedrag en naleving. Vanuit SZW, EZK en FIN hebben wij bijgevoegd memo meegestuurd aan de NCTv en VWS om mee te geven aan het OMT tbv deze vraag. U kunt benadrukken dat u het waardeert als het OMT zich ook hierover uitspreekt, maar dat de beoordeling op sociaalmaatschappelijke en economische effecten ook door de trojka gedaan wordt.

8. Algemeen en internationaal beeld (*mondelijke toelichting diversen*)

- Geen bijzonderheden. Geen opmerkingen.

9. Rondvraag en sluiting

- Geen opmerkingen.

TER ADVISERING

Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen
10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
20 november 2020

Notitienummer
2020-0000229254

Auteur
10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Annotatie ACC-19 23 november

Aanleiding

Op maandag 23 november vindt de ACC-19 plaats van 16:30-17:30 uur (webex). Hieronder vindt u de geannoteerde agenda.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen

2. Verslag ACC-19 19 november 2020 (stuk bijgevoegd J&V)

- Het verslag is bijgevoegd. U wordt geadviseerd om het verslag zelf na te gaan op feitelijke onjuistheden.

3. Vliegverboden BES (stuk bijgevoegd VWS)

Advies (advisering door IRF)

- De ACC wordt gevraagd in te stemmen met het verlengen van het vliegverbod BES met een maand. U kunt instemmen.

Toelichting

- Omdat er op dit moment nog geen alternatief voor de vliegverboden voor reizen naar de BES-eilanden in werking is, wordt voorgesteld het verbod, dat afloopt op 1 december 2020, met één maand te verlengen.
- Zodra de mogelijkheid tot het overhandigen van een negatieve test bij inreizen in een concept ministeriele regeling is verwerkt, zal dit alternatief via het DOC-ACC-MCC worden voorgelegd.
- BZK heeft tijdens het DOC aangegeven dat de misgelopen inkomsten voor het toerisme op Bonaire bij het verlengen van het vliegverbod met een maand naar schatting 12 mln. euro bedragen. Er wordt (nu) niet om compensatie voor deze misgelopen inkomsten gevraagd.
- Mocht compensatie toch ter sprake komen, kunt u aangeven dat we voor Caribisch Nederland een vergelijkbare benadering volgen als in Europees Nederland. In Europees NL worden deze misgelopen inkomsten niet gecompenseerd, dus langs die lijn is compensatie voor CN (nu) ook niet aan de orde.

4. Continuïteit sectoren (stuk bijgevoegd DGSC-19)

Advies

- De ACC wordt gevraagd om te reflecteren op de eerste bevindingen en de voorgestelde verdere verbreding en verdieping MLT traject 5 continuïteit sectoren die in bijgevoegd stuk voorliggen.
- U kunt opmerken dat de best practices een mooi overzicht geven hoe de verschillende sectoren om zijn gegaan met de uitdagingen waar zij dit jaar voor stonden. U kunt hierbij vragen welke lessen hieruit getrokken kunnen worden voor de toekomst. Dat blijft onduidelijk in voorliggend stuk.
- U kunt vragen of testbeleid meer meegenomen zou kunnen worden als pijler om continuïteit te waarborgen.
- In voorliggend stuk wordt genoemd dat deelname van FIN in de werkgroep nog ontbreekt. U kunt opmerken dat FIN (voorlopig) graag als agendalid deelneemt aan de werkgroep. In dat geval kan FIN specifieke input leveren indien nodig of gevraagd. Binnen FIN wordt nog bezien of er een deelnemer in de werkgroep geplaatst kan worden.

Toelichting

- Bij eerdere behandeling van dit thema in het DOC en ACC is door FIN opgemerkt dat wat ons betreft ook naar de preventieve kant gekeken moeten worden (garanderen continuïteit ipv nadruk op repareren achteraf). Hieraan is deels invulling gegeven in voorliggend stuk bij de beleidsopties. Er is echter nog te weinig aandacht hoe testbeleid (asymptotisch en preventief testen) kan bijdragen aan continuïteit.

5. Algemeen beeld en internationaal (mondelijke toelichting diversen)

- U kunt het algemene beeld aanhoren.
- Waarschijnlijk zal VWS aangeven dat de recente besmettingsscijfers vooralsnog geen reden zijn tot optimisme. De daling van het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames is een stuk kleiner dan de weken hiervoor. Mogelijk dat de discussie over het afschalen van maatregelen de komende dagen dus een ander karakter zal krijgen. In de media verschijnen ook meer en meer berichten van bijvoorbeeld besmettingen die toenemen op middelbare scholen.
- VERTROUWELIJK: de r-waarde ligt volgens het RIVM op ca. 0,99. Dit is een stijging t.o.v. vorige week.
- VERTROUWELIJK: In het (nog te verschijnen en nog vertrouwelijke) OMT-advies zal staan dat het OMT adviseert om te onderzoeken of scholen langer dicht kunnen (3 wkn kerstvakantie), restaurants niet te openen per half december en nieuwe strengere waarden voor de routekaart op te nemen.

6. Rondvraag en sluiting

- PASSIEF: U kunt aangeven dat het gesprek tussen MFIN en MVWS over LT thema 2 op korte termijn gepland zal worden. Het LT thema 2 zal dus morgen nog niet op de MCC agenda staan.

Ter informatie meegezonden:

- Factsheets zorg en gezondheid Covid-19 (*nazending*)
- Situatieschets en duiding (*nazending*)
- Agenda MCC-19 d.d. 24 november 2020
- Conceptplanning week 48-49 bestuurlijke drietrap Covid-19 (DOC-19, ACC-19, MCC-19)

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

AGENDA

Vergadering te houden op vrijdag 20 november 2020
in de Rolzaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 10.00 uur

-
1.	Mededelingen	
2.	Algemeen beeld	=
3.	Afwegingskader Caribisch deel van het Koninkrijk	o
4.	Lange Termijn team 3 'Nieuwe wetenschappelijke inzichten' (Brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)	o
5.	W.v.t.t.k.	

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

TER ADVISERING

Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

25 november 2020

Notitienummer

2020-0000232011

Auteur

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Annotatie ACC-19 26 november

Aanleiding

Op donderdag 26 november vindt de ACC-19 plaats van 11.00-12.00 uur (webex). U bent niet aanwezig en wordt vervangen door 10.2.e. Hieronder vindt u de geannoteerde agenda. Er volgt nog een nazending voor agendapunten 3 en 4.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen

2. Verslag ACC-19 23 november 2020 (stuk bijgevoegd J&V)

- Het verslag is bijgevoegd. U wordt geadviseerd om het verslag zelf na te gaan op feitelijke onjuistheden.

3. Feestdagen (nazending DGSC-19)

Advies (advisering door IRF)

- De MCC wordt gevraagd om een besluit te nemen over het al dan niet toestaan van sport-/cultuuractiviteiten voor jongeren rond de jaarwisseling. U kunt aangeven dat dit stuk niet rijp is voor besluitvorming in de MCC.
- Het stuk bevat geen concreet voorstel, maar schetst een aantal scenario's waarbij het Rijk extra activiteiten voor jongeren al dan niet ondersteunt met flankerend beleid. Met deze formulering wekt het stuk de indruk dat we ons bij akkoord impliciet committeren aan extra plannen en uitgaven. Inzage in de budgettaire consequenties ontbreekt.
- Bovendien ontbreekt in het stuk de inhoudelijke samenhang met het MLT traject Perspectief voor Jeugd, waarin ook wordt voorgesteld activiteiten voor jongeren te organiseren. U kunt aangeven dat dit pakket daarmee lijkt te overlappen, en dat het wenselijk is om voorafgaand aan besluitvorming scherp te krijgen of de MLT Jeugd niet reeds voorziet in de voorgestelde activiteiten.
- U kunt eventueel aangeven dat het van belang is het stuk uit te werken in een concreet voorstel en dat bij de verantwoordelijke departementen de FEZ'en aangehaakt worden om de kosten en dekking in beeld te brengen en dat zij daarover afstemming zoeken met de IRF. Uitgangspunt daarbij is dat intensiveringen specifiek gedekt worden. Wanneer de kosten en dekking in beeld zijn gebracht kan een nieuw stuk geagendeerd worden in de ACC.

Toelichting

- Deze advisering is gemaakt op basis van conceptstukken. Er is in het DOC van 25 november uitgebreid gesproken over dit onderwerp. Het is op dit moment onduidelijk het op de agenda van het ACC blijft.
- Onderdeel van MLT Feestdagen is een brede inventarisatie van mogelijkheden om rond de feestdagen de contactbeperkende maatregelen extra te versoepelen. Dit betreft bijvoorbeeld de kerstviering in kerken of in de openbare ruimte. Hierover is advies ingewonnen bij het OMT. Het advies van het OMT biedt echter weinig ruimte voor extra versoepelingen.
- Uit de inventarisatie zijn jongeren naar voren gekomen als specifieke doelgroep die rond de feestdagen bediend kunnen worden met extra activiteiten op het gebied van sport en cultuur. Hierover zijn gesprekken gevoerd met gemeenten en maatschappelijke organisaties. Anders dan bij het MLT traject Perspectief voor Jeugd ligt er op dit moment echter geen concreet voorstel op tafel.
- In het stuk worden wel drie scenario's/opties geschetst, waarbij de laatste twee scenario's/opties impliciet extra taken en financiering suggereren vanuit het Rijk. De budgettaire gevolgen zijn daarbij onvoldoende in beeld gebracht:
  - 1. Geen activiteiten toestaan;
  - 2. Sport/ cultuuractiviteiten voor jongeren toestaan binnen huidige regels voor groepen/aantallen;
  - 3. Sport/cultuuractiviteiten voor jongeren toestaan buiten regels voor groepen/aantallen.

4. Niet-noodzakelijke buitenlandse reizen (nazending DGSC-19)

Advies

- De ACC wordt gevraagd om akkoord te gaan met besluitvorming over niet noodzakelijke buitenlandse reizen begin januari, obv het OMT advies van 5 december. U kunt instemmen.
- De ACC wordt gevraagd om akkoord te gaan met het voorstel om in de persconferentie van 8 december in te gaan op de timing en het handelingsperspectief met het oog op buitenlandse reizen. U kunt instemmen.
- De ACC wordt gevraagd of niet noodzakelijke buitenlandse reizen wel of niet opgenomen moeten worden in de herijkte routekaart. U kunt aangeven dat FIN voorstander is van wel opnemen in de routekaart.

Toelichting

- Deze advisering is op basis van het stuk dat voor lag in het DOC van 25 november. Stukken voor de ACC zijn nog niet verspreid.

buiten verzoek

buiten verzoek

7. Perspectief voor de jeugd (stuk bijgevoegd DGSC-19)

Advies (Advisering door IRF)

- Wij adviseren u in te stemmen met het betrekken van de preventieve maatregelen bij de besluitvorming van 8 december. Deze maatregelen kunnen de negatieve effecten van de coronamaatregelen voor jongeren verminderen. U kunt aangeven dat het wel van belang is dat het OMT adviseert over de maatregelen, omdat de voorgestelde uitzonderingen de duidelijkheid over de coronaregels kunnen ondergraven en tot een grotere verspreiding van het virus kunnen leiden.
- Wij adviseren u in te stemmen met de voorgestelde mitigerende beleidsopties op de onderdelen 3. Onderwijs, 4. Bestaanszekerheid en 5. Communicatie. Dit betreft recent aangekondigd beleid, dat in eerdere besluitvorming gedekt is of uit reguliere budgetten wordt gefinancierd.
- Thema 1 en 2:
  - Wij adviseren u positief over de opties 2a t/m 2c, dit wordt bekostigd door gemeenten en betreft voor hen een reguliere taak.
  - Wij adviseren u niet in te stemmen met opties 1a, 1b en 1c. Deze activiteiten zijn gericht op het organiseren van vrijetijdsbesteding voor jongeren buiten schooltijden en in de vakanties (sport en spel, recreatieve activiteiten) in de periode tot april. Daarbij kunt u de volgende argumenten hanteren:
    - Dit past niet bij de rol van het Rijk. Vrijetijdsbesteding is primair aan jongeren, ouders en eventueel gemeenten.
    - De noodzaak is twijfelachtig, ook in het licht van de versoepelingen en bestaande uitzonderingen op de regels voor jongeren (sport).
    - Deze activiteiten vallen onder de reguliere taken van gemeenten. Afgelopen zomervakantie hebben veel gemeenten dergelijke activiteiten zelf georganiseerd en ook voor de kerstvakantie hebben veel gemeenten al activiteiten gepland.
    - Dekking voor deze beleidswensen ontbreekt. VWS heeft aangegeven deze opties niet specifiek te willen dekken, maar wil deze bekostigen uit de algemene middelen (coronamand).
  - Wij adviseren u niet in te stemmen met de beleidsopties 2d omdat dit een beleidswens betreft waarvoor dekking ontbreekt (€3,5 miljoen). VWS wil deze bekostigen uit de algemene middelen (coronamand).
  - U kunt aangeven dat Financiën kan instemmen met de voorgestelde beleidswensen op thema 1 en 2 als VWS deze specifiek dekt. U kunt de suggestie doen dat deze wensen gedekt worden uit het budget voor maatschappelijke diensttijd (100 miljoen in 2021) dat grotendeels nog niet besteed is. De maatregelen komen niet in aanmerking voor de coronamand, omdat dit beleidswensen zijn en geen kosten die volgen uit de coronaregels of de economische steunpakketten.

Toelichting

- In de MLT Jeugd zijn beleidsopties verkend gericht op 1) meer maatwerk voor jongeren in de coronamaatregelen (preventie) en 2) beperking van de negatieve impact van de coronamaatregelen voor jongeren (mitigatie).
- De mitigerende maatregelen raken aan de beleidsterreinen van vier departementen (VWS, OCW, SZW, J&V). De staatssecretaris van VWS 'sponsort' het traject.
- Vorige week is een eerste versie van het stuk besproken. Dit was toen niet rijp voor besluitvorming omdat het stuk niet duidelijk maakte wat de kosten zijn en hoe deze gedekt worden. De kosten zijn inmiddels in beeld. Op het terrein van VWS bevat het stuk ongedekte claims ter hoogte van 61 miljoen.
- De maatregelen betreffen 5 deelreinen waarbinnen activiteiten worden ontplooid om voor jongeren de coronamaatregelen dragelijk te houden. De activiteiten passen deels in lopend beleid en zijn deels nieuwe voorstellen, waarbij dekking overwegend ontbreekt.

Maatregel	Claim (mln.)	Dekking
1. Welbevinden van jeugd (Sociale interactie)	57,5	Trekker: VWS
1a. Programma zinvolle tijdsbesteding	44	Nee, specifieke dekking vereist
1b. Jongerenwerk+	13,5	Nee, specifieke dekking vereist
1c. Vouchers	0	Onderdeel van 1a.
2. Kwetsbare jongeren (zorg)	3,5 mln	Trekker: VWS
2a. Ambulante psychische hulp	0	Ja, reguliere taak gemeenten
2b. Wijkteams tijdelijk versterken	0	Ja, reguliere taak gemeenten
2c. Openhouden jeugdhulp	0	Ja, reguliere taak gemeenten
2d. Preventieve inzet op mentale weerbaarheid	3,5	Nee, specifieke dekking vereist.
3. Onderwijs (kansengelijkheid)	0	Trekker: OCW
3a. Scholen openhouden	0	Reeds lopende initiatieven, gedekt uit programma's OCW
3b. Digitaal onderwijs	0	
3c. Studieplekken	0	
3d. Winterscholen	0	
4. Bestaanszekerheid	0	Trekker: SZW + VWS
4a. flexibiliteit stages (MBO)	0	Reeds lopende initiatieven, gedekt uit programma jeugdwerkloosheid OCW en SZW
4b. Jeugdwerkloosheid	0	
4c. Inkomenszekerheid	0	
4d. Wonen	0	Reeds lopend initiatief, gedekt uit lopend programma Dak- en thuislozen (VWS)
5. Communicatie / organisatie	0	Trekker: DGSC-19
5a. Eigenaarschap jeugd	0	Past in regulier budget
5b. Communicatie	0	Past in regulier budget

8. Algemeen beeld en internationaal (mondelijke toelichting diversen)
a. Vooruitblik MCC-19 vrijdag 27 november 2020

- Geen bijzonderheden. Geen opmerkingen.

9. Rondvraag en sluiting

- Geen bijzonderheden. Geen opmerkingen.

Ter informatie meegezonden:

- Agenda MCC-19 d.d. 27 november 2020 (*nazending*)
- Oplegger internationaal

TER ADVISERING TBV MCC-19 1 DECEMBER PT. 4

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T

10.2.e

F

10.2.e@minfin.nl

www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e

M

10.2.e

Datum

30 november 2020

Notitienummer

2020-0000235857

Auteur

10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Beeld en Richting (OMT advies en adviesaanvraag)

Aanleiding

Tijdens de MCC van 1 december wordt onder punt 4 Beeld en richting gesproken worden over het 89^e OMT advies (van 30/11) en de aanstaande OMT adviesaanvraag. Er is in deze MCC nog geen besluitvorming voorzien.

Advies

- U kunt de toelichting bij het 89^e OMT-advies anhoren.
- U kunt aangeven dat u het idee van het OMT steunt om frequenter leerlingen op scholen te gaan testen. Ook kunt u benadrukken dat er meer moet worden ingezet op de andere mogelijkheden om transmissie op scholen tegen te gaan (conform advies van het OMT).
- U kunt opmerken bij de OMT-adviesaanvraag dat het wat FIN betreft onwenselijk is om na afloop van de kerstvakantie een week onderwijs op afstand te hebben. Ons inziens moet het fysieke onderwijs zoveel mogelijk doorgang blijven vinden. Deze maatregel staat niet in verhouding tot de baten van een versoepeling van maatregelen gedurende de kerstperiode.
- U kunt eventueel suggereren om - als alternatief voor onderwijs op afstand - geen versoepelingen toe te staan met oud en nieuw. Dit voorkomt dat besmettingen die eventueel worden opgelopen bij kerst verder worden verspreid met oud en nieuw (incubatieperiode).

Toelichting

- Over dit punt wordt nog gesproken in de ACC van 30 november (16.30-17.30). Indien de bespreking in de ACC leidt tot een aanvullend advies zal deze per email worden nagezonden.
- Het betreft hier de aanvraag voor advies aan het OMT voor het OMT van vrijdag 4 december aanstaande.
- Er zal worden gevraagd naar het epidemiologisch beeld en de verwachting voor de komende weken.
- In het verlengde daarvan zal worden gevraagd naar:
  - Een mogelijke versoepeling (groepsgrootte thuis, (gedeeltelijke) opening horeca en vergroten maximale groepsgrootte culturele instellingen gedurende de kerstperiode.
  - Een mogelijke aanscherping van de geldende maatregelen voor het onderwijs: gedurende een week onderwijs op afstand na afloop van de kerstvakantie.
  - De periode waarin deze aanpassing van de maatregelen van kracht is: vanaf 15 december tot risiconiveau zorgelijk bereikt is, of van 22 december t/m 1 januari, of alleen op de feestdagen (24-26 december, 31 december en 1 januari).

- De rationale hierachter is dat met een week onderwijs op afstand na afloop van de vakantie voorkomen kan worden dat een zgn. 'superspreader event' plaatsvindt op de scholen nadat men meer sociaal contact heeft gehad met kerst en oud en nieuw.
- Het sluiten van scholen is wat FIN betreft een zeer ongewenste ontwikkeling. De maatschappelijke en financieel economische gevolgen van een schoolsluiting zijn aanzienlijk. Het is onwenselijk om door middel van een schoolsluiting toegenomen besmettingen als gevolg van soepelere maatregelen gedurende de kerstperiode op te vangen.
- In de registratie van clusters per type setting is een stijgende trend te zien in het aantal actieve clusters op scholen daar waar de clusters in andere settings naar beneden afbuigen of stabiliseren. Het effect van de herfstvakantie op de prevalentie onder jongeren is daarom geanalyseerd door het OMT. In het 89^e OMT-advies staat, mede omdat voor een gedeelte van het land de afkondiging van de gedeeltelijke lockdown aan het begin van de herfstvakantie viel, dat er geen uitspraak gedaan kan worden over het effect van sluiting van scholen in de herfstvakantie. Op basis van diepgravend bron- en contactonderzoek van de GGD'en (bijv. door GGD Amsterdam) wordt met name transmissie gezien onder leerlingen onderling en de docenten onderling, en is er de suggestie dat in 21 onderzochte schoolclusters circa de helft van de besmettingen (9/21) op school en de andere helft (12/21) buiten school plaatsvond.
- Het OMT ziet de oplopende aantallen besmettingen onder middelbare scholieren wel als een potentiële bron van besmetting en transmissie naar de verdere bevolking. Daarom kan het OMT zich vinden in het idee om frequenter leerlingen te testen in het geval van een uitbraak op een school. Hier zouden antigeentesten een rol in kunnen vervullen bij kinderen met en zonder klachten indien validatie aangetoond, mits er een goede follow-up geregeld wordt.

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e

M 10.2.e

Datum

17 december 2020

Notitienummer

2020-0000251274

Auteur

10.2.e

Van

10.2.e

Kopie aan

notitie

Annotatie MCC-19 18/12 pt. 2 en 3

Aanleiding

OP 18/12 vindt de MCC-19 plaats. Bijgaand ontvangt u de annotatie op agendapunt 2 (algemeen beeld) en agendapunt 3 (Verplichtstellen negatieve testverklaring voor reizigers).

2. Algemeen beeld

Advies

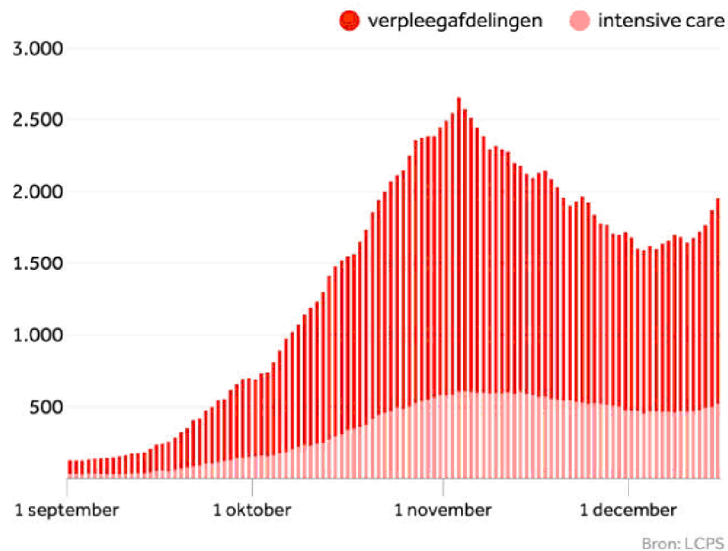
- U kunt de toelichting op dit agendapunt anhoren.

Toelichting

- Wekcijfers: Op dinsdag 15/12 verschenen de weekcijfers. Afgelopen week zijn er 58.412 nieuwe positieve testen bij het RIVM gemeld. Een week daarvoor waren dat er 43.103. Dat is een toename van 36 procent. In werkelijkheid ligt het aantal besmettingen deze week hoger, omdat door IT problemen er zondag, maandag en dinsdag minder positieve tests werden gemeld. Die worden in de cijfers van de komende dagen verwerkt. Dit verklaart ook deels het hoge aantal positieve tests dat op woensdag werd gemeld (11.214).
- De afgelopen week werden bij de GGD bijna 470.000 tests afgenomen. Dat zijn er 130.000 meer dan een week eerder. Van de mensen die getest waren, was 12 procent positief (tov 11,7 procent een week eerder). Het reproductiegetal was op 27 november 1,24 (tov R=1 op 20 november).
- De druk op de ziekenhuizen neemt toe. Zie voor het verloop onderstaande grafiek

Druk op ziekenhuizen neemt weer toe

Ziekenhuisbezetting door coronapatiënten

- Actuele ziekenhuisopnames: er lagen woensdag 16/12 1964 mensen met covid in het ziekenhuis (1954 dinsdag), van wie 526 op de IC (524 dinsdag).
- Kamerdebat: Op 15/12 vond een Kamerdebat over de aangescherpte maatregelen plaats. Hier is onder meer aandacht geweest voor het besluit om de basisscholen tot en met 18 januari gesloten te houden. Er is een motie (Asscher/Jetten) ingediend, waarin wordt verzocht om de basisscholen na de jaarwisseling 'als eerste' weer te openen: het liefst een week eerder dan 18 januari. De minister-president heeft toegezegd te kijken naar een eerdere opening van de basisscholen, maar daarbij ook aangegeven dat bij eerdere besluitvorming daarover, in het epidemiologisch beeld het effect van deze maatregelen in combinatie met de feestdagen nog niet goed te zien is.
- Besluitvorming maatregelen: De aangescherpte maatregelen (lockdown) gelden van 15 december tot tenminste dinsdag 19 januari. Op 12 januari zal het kabinet beoordelen welke maatregelen na 19 januari nog nodig zijn om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Voorzien wordt dat voorafgaand daaraan op 10 januari een bespreking in het Catshuis zal plaatsvinden.

3. Verplichtstellen negatieve testverklaring voor reizigers (*brief van de minister van Infrastructuur en Waterstaat*)

11.1

11.1

HEDEN
TER ADVISERING

Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

6 januari 2021

Notitienummer

2021-000002627

Auteur

10.2.e

Van

10.2.e

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 7 januari

Aanleiding

Op donderdag 7 januari vindt van 10:00-11:00 uur een ACC-19 plaats (Webex). Hieronder treft u de geannoteerde agenda aan voor dit overleg.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

2. Verslag ACC-19 29 december 2020 en 4 januari 2021 (nazending J&V)

Advies

- U wordt geadviseerd om de verslagen te lezen en na te lopen op onjuistheden.
  - De verslagen zijn ten tijde van het schrijven van deze annotatie nog niet verzonden.

3. Sneltesten in het onderwijs (stuk bijgevoegd OCW)

Annotatie aangeleverd door IRF

Aanleiding

Met voorliggend voorstel wordt voor het voortgezet onderwijs (vo) enerzijds en het mbo en hoger onderwijs (ho) anderzijds voorgesteld sneltests in te zetten voor het onderwijs. Voor het vo gaat het om risicogericht testen rond besmette leerlingen (0,8 mln. voor startfase op een beperkt aantal scholen vanaf de heropening van scholen en 129 mln. voor uitrol). Voor het mbo en ho gaat het om pilots op in totaal 9 instellingen (totaal 9 mln.).

Advies

- U kunt instemmen met het besispunt over sneltests in het vo.
- U kunt instemmen met het besispunt over sneltests in het mbo/ho, onder voorwaarde dat het "meer regie nemen" bij deze pilots expliciet gemaakt wordt door aan te geven wat het precieze doel is van de pilots, en hoe we met deze pilots daarnaartoe gaan werken gegeven ook de aanwezige beperkingen (o.a. budgettaire, aantal sneltests, personele capaciteit om deze tests af te nemen).

- Daarnaast kunt u uw waardering uitspreken voor de ambtelijke samenwerking tussen OCW en FIN op dit voorstel en verzoeken om deze samenwerking voort te zetten, met name ten aanzien van het verdere ontwerp van de pilots.
- U kunt instemmen met de beslispunten over de financiële gevolgen, over de verdere uitwerking van de inzet van sneltests bij het personeel in het primair onderwijs en over de verdere uitrol van sneltests in het mbo en ho op basis van de pilots.

Toelichting

- Voor het vo wordt voorgesteld om te starten met sneltests op vo scholen zodra de scholen weer open zullen gaan. Er wordt begonnen met een 'startfase', die inhoudt dat op 15 a 20 scholen zal worden begonnen met sneltests. Voors wordt dit, vanaf de 3e week van februari, uitgerond naar alle scholen in het vo. De aanpak is dat er risicogericht getest zal worden (volgend op een besmetting). De tests worden beschikbaar gesteld vanuit het LCH en scholen zullen, in ieder geval in eerste instantie, de tests laten afnemen door private partijen. Het voorstel vraagt zowel om instemming voor de zogenaamde startfase als voor een landelijke uitrol wanneer de startfase positieve resultaten oplevert.
- Voor het mbo/ho wordt voorgesteld om met een 9-tal pilots, eerst 3 universiteiten en later 3 mbo en 3 ho instellingen, te onderzoeken hoe sneltests kunnen helpen om weer fysiek onderwijs te geven in het mbo/ho. Voor de lockdown vond 30% van het onderwijs in deze sectoren fysiek plaats. Na de lockdown zal begonnen worden met de eerste groep van 3 universiteiten. Zij krijgen ieder 1 mln. en kunnen daarmee conform het voorstel naar eigen inzicht pilots uitvoeren. In een latere fase, naar verwachting in maart, zullen de 3 mbo en 3 hbo instellingen de pilots gaan uitvoeren. In het stuk is opgenomen dat voor de mbo en hbo pilots er meer regie vanuit OCW zal zijn. In ons advies geven we aan dat deze regie o.i. idealiter ook voor de universiteiten geldt en dat deze regie geconcretiseerd zou moeten worden (wat zijn de doelen en hoe gaan de pilots helpen deze doelen te bereiken).
- Voor de verdere uitrol zal een voorstel worden opgesteld en via de betreffende voorportalen (DOC/ACC/MCC) lopen.
- OCW stelt voor de kosten waarover besloten wordt, te weten de startfase én de uitrol in het vo van in totaal 130 mln. en de pilots in het mbo/ho van in totaal 9 mln. als 'corona-uitgaven' te beschouwen en hiervoor een generale bijdrage te doen / plafondcorrectie te plegen.

4. Algemeen en internationaal beeld (mondelijke toelichting diversen)

a. Beeld en richting maatregelen

Algemeen

Advies

- U kunt vragen in hoeverre de doelen die we hebben gesteld voor bestrijding van het virus, nog volledig aansluiten in de huidige stand van de pandemie. U kunt daarbij aangeven dat de doelen die nu gesteld zijn en gebruikt worden voor het aangaan van maatregelen enerzijds begrijpelijk zijn, maar anderzijds hierbij de maatschappelijke impact niet goed tot uiting komt. Deze neemt, juist hoe langer de pandemie duurt, steeds verder toe.
- U kunt dan ook voorstellen om de doelen te heroverwegen, met daarbij het voorstel om *voorkomen maatschappelijke ontwrichting/schade* als doel toe te voegen. Dit heeft ook impact op de maatregelen en vaccinatiestrategie.

Toelichting

- Momenteel worden er 3 pijlers benoemd voor de aanpak van de coronapandemie, inclusief de te treffen maatregelen. Deze zijn benoemd door het kabinet en luiden als volgt:
  - Een acceptabele belastbaarheid van de zorg – ziekenhuizen moeten kwalitatief goede zorg aan zowel COVID-19 patiënten als aan patiënten binnen de reguliere zorg kunnen leveren;
  - Het beschermen van kwetsbare mensen in de samenleving;
  - Het zicht houden op en het inzicht hebben in de verspreiding van het virus.
- Eerder hebben FIN, SZW en EZK gepleit om ook als door het beperken van sociaalmaatschappelijke en economische effecten als doel op te nemen. Daar is toen veel discussie over geweest, ook politiek. Men herkende het doel wel, maar vond het een gezondheidscrisis en dit waren de drie hoofddoelen.

Besluitvorming 12/1

Advies

- U kunt aangeven dat het scenario 'continueren huidige pakket en afschalen maatregelen onderwijs en KO' ons inziens het meeste gewenste en realistische scenario is. Ons inziens is er nu zeker geen aanleiding om maatregelen nog verder te verzwaren (scenario 4).
- U kunt aangeven dat de opening van het primair onderwijs en de kinderopvang van enorm groot sociaalmaatschappelijk belang is. Het nog langer hebben van afstandsonderwijs is schadelijk voor de kinderen. Leerachterstanden lopen verder op, op lange termijn leidt het tot minder menselijk kapitaal. Op korte termijn tot productiviteitsverlies van de ouders.
- U kunt aangeven dat u de zorgen begrijpt over de Britse variant, maar desondanks van mening bent dat het PO en de KO z.s.m. weer open moeten gaan. We moeten er in het PO en de KO alles aan doen om zo veilig mogelijk les te kunnen geven en de virusverspreiding te beperken.
- Om het belang van het fysieke onderwijs te ondersteunen, kunt u aangeven dat andere maatregelen ervoor moeten zorgen dat de besmettingen teruglopen. U kunt aangeven te denken aan het langer sluiten van andere sectoren, zoals de detailhandel en de contactberoepen of het (tijdelijk) verbieden of verder inperken van thuisbezoek. Ook kunt u nogmaals benadrukken dat werkgevers moeten zorgen dat mensen thuis blijven werken. Creatievere ideeën, zoals het afschaffen van de reiskostenvergoeding, werkzaamheden aan de snelwegen overdag uitvoeren ipv in de avond, uitzonderingen aanvragen bij de gemeente en bijvoorbeeld een checklist voor bedrijven wanneer uitzondering op thuiswerken geldt, zouden hieraan bij kunnen dragen.
- U kunt EZK steunen in het verzoek om voor de detailhandel click en collect mogelijk te maken. Nu is dit alleen mogelijk voor de bouwmarkten. De detailhandel wordt hierdoor tegemoet gekomen, waardoor de langere sluiting wellicht makkelijker te communiceren is. Andere landen om ons heen doen dit ook al. Het argument van de NCTv dat het dan te druk wordt in de winkelstraten vinden wij te voorbarig. Mocht dit zo zijn, kan de maatregel altijd teruggedraaid worden.
- U kunt aangeven dat u twijfels hebt bij het verder verzwaren van maatregelen. Veel zit in gedrag en naleving. Nog meer sectorale maatregelen waarbij de kosten voor de sector veel zwaarder zijn dan de baten die het oplevert, zijn ons inziens onwenselijk en voegen niets toe.

- Het enige waar winst te behalen is, zou het beperken van thuisbezoek zijn. Uiteraard heeft dit maatschappelijk grote negatieve effecten.
- U kunt aangeven dat u wel begrijpt dat men naar Duitsland kijkt, maar dat dit ons inziens geen doorslaggevend argument mag zijn om in NL ook de lockdown te verlengen. In Duitsland en België wordt een ander beleid gevoerd dan in NL en het is niet zo dat we Duitsland en België altijd volgen. De detailhandel in België is momenteel bijvoorbeeld gewoon open.
  - U kunt vragen of het SCP of bijvoorbeeld 10.2.e in het Catshuis aanstaande zondag de sociaalmaatschappelijke kant kan belichten. Ons inziens is dit goed voor de discussie, zodat niet enkel het medische verhaal op tafel ligt.

Toelichting

- Momenteel wordt gewerkt aan besluitvorming rondom de maatregelen na 18 januari. Voorafgaand aan dat moment vindt op zondag 10 januari een bespreking in het Catshuis plaats. Besluitvorming zal plaatsvinden op dinsdag 12 januari, dan zal ook een persconferentie worden gehouden.
- De NCTV heeft in eerste instantie 4 scenario's voorgelegd aan de Trojka, met het verzoek deze te scoren. Hierover is 5 januari met de NCTV gesproken.
- De Trojka heeft hierop aangegeven dat de discussie zou moeten gevoerd worden over wat ambtelijk gezien de inzet zou moeten zijn voor maatregelen na 18 januari. De trojka heeft aangegeven dat hierover discussie zou moeten worden gevoerd in het DOC, om zo te komen tot verstandige en breder gedragen maatregelen scenario's. (Zie verslag DOC van 6-1)
- In de discussie in het DOC van 6-1 werd de noodzaak van het openen van het onderwijs en de kinderopvang breed gedeeld. Ook werd opgeroepen te kijken of een oproep van blijf thuis i.p.v. werk thuis kan helpen. Ook werd het terugkerende punt over meer thuiswerken aangestipt. En er gingen meerdere stemmen op om te bezien of er iets gedaan kan worden aan het thuisbezoek beperken, omdat daar veel besmettingen plaatsvinden. Ook lijkt de NCTV iets te willen doen met het toestaan van click & collect voor de detailhandel.
- De scenario's die de NCTV op 5 januari deelde, waren
  - Scenario 1 - Voortzetting huidige lockdown (afgekondigd op 14/12)
  - Scenario 2 - Opties voor beperkte aanpassingen van de huidige lockdown:
    - a. Fysiek PO en/of VO en openstelling van de kinderopvang
    - b. Toestaan van contactberoepen (m.u.v. sekswerkers)
    - c. Binnensportlocaties openstellen
  - Scenario 3 – Terug naar de gedeeltelijke lockdown (afgekondigd op 13/10) die voor de huidige lockdown geldig was.
  - Scenario 4 – Opties voor aanscherping van de huidige lockdown. Denk hierbij aan generieke opties als: dringend advies voor alleen essentieel grensverkeer, dringend advies om thuis te blijven (ga alleen naar buiten voor noodzakelijke activiteiten), geen bezoek meer thuis en verbod op groepsvorming. En meer specifiek de avondklok, nauwere definitie detailhandel, geen recreatieve overnachtingen meer in hotels en vakantieparken, verbod op sportbeoefening met meer dan 1 persoon, geen uitzonderingen voor topsport, Eredivisie of jongeren. Buiten- en binnensportlocaties zijn gesloten.

Vaccineren

Advies

- U kunt in de ACC vragen naar de conclusies van VWS uit het debat van gisteren.
- U kunt aangeven dat u een groot deel van de zorgen van de TK deelt. U kunt aangeven dat we qua logistieke voorbereiding niet klaar waren, maar dat we dit niet nog een keer moeten laten gebeuren. U kunt aan VWS vragen of ze voorbereid zijn op meerdere scenario's voor het z.s.m. starten met vaccineren als Moderna vaccin en AstraZenica in NL aankomen. Wanneer komt het naar NL en wanneer wordt het uitgerold? Is de logistiek en infrastructuur op orde? Kunnen we dan direct gaan vaccineren? Als blijkt dat we qua infrastructuur nog niet klaar zijn voor de start van de vaccinaties voor een bepaalde groep (ouderen in verpleeghuizen), kunnen we dan de vaccins inzetten voor een andere groep waar we wel klaar voor zijn? Dat is toch ook wendbaarheid?

Toelichting

- Op 5/1 vond een debat in de Tweede Kamer plaats over de vaccinatiestrategie. Van het kabinet waren de minister-president, de MVWS en MvMZS aanwezig. Het debat ging voornamelijk over de vaccinatiestrategie.
- De Tweede Kamer plaatste kritische noties over de strategie: NL loopt achter (laatste in Europa, waarom niet meer scenario's uitgewerkt en eerder voorbereidingen getroffen/GGD in stelling gebracht?), de beschikbaarheid van vaccins en (gebrek aan) wendbaarheid in de uitvoering (ook pfizer inzetten voor kwetsbare ouderen?), over (de koppelingen van de) registratiesystemen. Iedere prikt telt.
- Er zijn in totaal 17 moties ingediend. De volgende moties (in het kort) zijn aangenomen:
  - Bezien hoe zo snel als mogelijk de meest kwetsbare groepen gevaccineerd worden (SP),
  - Een tweewekelijkse update aan de Kamer over vaccinatiestrategie en uitvoering (PvdA),
  - jongeren met leerachterstand identificeren en onderzoeken hoe deze groep kwetsbare jongeren kwalitatief onderwijs op locatie kan volgen (DENK),
  - Toegang publieke voorzieningen ongeacht de vaccinatie (DENK)
  - ook die vaccins die nog goedgekeurd moeten worden en die gelijk mate geschikt blijven te zijn eerst in te zetten voor de groep thuiswonende mensen van 60-75 jaar voordat begonnen wordt met de groep 18-60 jaar zonder medische indicatie (50 plus)
  - Motie verzoek om heroverweging standpunt draaiboek triage (code zwart) (o.a. D66) wordt aangehouden en krijgt een vervolg in het debat van volgende week.

Toelichting overige punten algemeen beeld en internationaal

Weekcijfers

- De weekcijfers zijn dinsdag 5 januari bekend gemaakt. Het RIVM heeft in de vorige 7 dagen 56.440 coronabesmettingen vastgesteld. Dat zijn er ruim 10.000 minder dan een week eerder. Het percentage positieve tests ging van 13 naar 13,7 procent. Onduidelijk is hoe het komt dat het aantal testen daalt, maar dat het aantal positieve gevallen relatief gezien stijgt. Het kan zijn dat mensen tijdens en na de feestdagen minder geneigd waren om zich te laten testen, of dat de lockdown wel effect heeft en minder mensen klachten hebben.
- Het aantal mensen dat zich heeft laten testen was voor de tweede week op rij lager dan de week daarvoor. Dit keer was er een daling van 16 procent te zien.

- Het reproductiegetal lag op 18 december op 0,91. Dit is dus net nadat de lockdown van 15 december is ingegaan.
- Het aantal ziekenhuisopnames lijkt te stabiliseren en neemt mogelijk al licht af. In totaal lagen er op 6 januari 2835 mensen met corona in het ziekenhuis (5 januari: 2890), van wie 704 op de IC (5 januari: 731).

5. Rondvraag en sluiting

Ter informatie meegezonden:

- Agenda MCC-19 d.d. 8 januari 2021 (nazending)

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

notitie

Maatregelen bevorderen thuiswerken ivm opheffen
schoolsluiting

Aanleiding

- In het Catshuis wordt met name gesproken over de verlenging of aanpassing van het huidige maatregelenpakket na 19 januari, inclusief de schoolsluiting.
- De MP en MVWS hebben aangegeven dat het afdwingen van thuiswerken een belangrijke aanleiding is voor de schoolsluiting. Kinderen worden op deze wijze geraakt door de onwil van volwassenen om zich aan de regels te houden, met grote gevolgen op korte en lange termijn.
- Om de discussie over het onderwijs open te breken dragen wij in deze notitie alternatieve maatregelen aan om het thuiswerken te bevorderen. Deze variëren van goed (politiek) haalbaar tot nuttig als munitie in de discussie.

Advies

- U kunt tijdens de Catshuissessie in ieder geval de no-regret maatregelen inbrengen.
  - 1. Afwegingskader thuiswerken: Er is momenteel geen duidelijk afwegingskader beschikbaar, waardoor bedrijven en werknemers zichzelf het voordeel van de twijfel kunnen gunnen bij de vraag of thuiswerken voor hen van toepassing is. Bijv. kantoorwerk binnen de levensmiddelenindustrie moet thuis plaatsvinden. Door beter te operationaliseren nemen we onduidelijkheid weg. Deze maatregel is een randvoorwaarde voor veel van de andere maatregelen. Als we thuiswerken willen belonen en/of niet-thuiswerken straffen, moet het kader duidelijk zijn.
  - 2. Campagne i.s.m. werkgeversorganisaties/brancheverenigingen: Goede en slechte voorbeelden van grote en kleine bedrijven kunnen helpen om een duidelijke norm te stellen. Een al dan niet gezamenlijk campagne van overheid en werkgevers/brancheverenigingen (evt. incl. "naming and praising/shaming") kan het belang van thuiswerken nog verder benadrukken. N.B.: EZK betoogt dat dit al veelvuldig gebeurt, wij zien nog mogelijkheden. We hebben de MP en de MSZW bijvoorbeeld nog niet gezien gezamenlijk met de voorzitters van VNO en FNV op TV.
- Maatregel 7a (boete voor ongeoorloofd niet-thuiswerken) is wat ons betreft de meest gerichte maatregel om het aantal thuiswerkers te vergroten. Hiervoor is een wetwijziging nodig die waarschijnlijk minimaal een aantal weken in beslag neemt. Handhaving kan steekproefsgewijs. Alleen het aankondigen van of dreigen met deze maatregel op termijn zou voldoende kunnen zijn om in ieder geval de schoolsluiting terug te draaien.

Inspectie der
Rijksfinanciën

Inlichtingen
10.2.e

T
F 10.2.e

10.2.e | minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e

M 10.2.e

Datum

7 januari 2021

Notitienummer

2021-0000004165

Auteur

10.2.e

Van

10.2.e

Kopie aan

Toelichting

Grote negatieve effecten scholensluiting

- Het sluiten van scholen geeft permanente schade, in tegenstelling tot veel andere maatregelen die kunnen worden opgevangen met flankerend beleid. Onderwijsachterstanden die door de lockdown ontstaan leiden in de verre toekomst tot minder opbouw van menselijk kapitaal en een lager verdienvermogen voor de getroffen leerlingcohorten. Kwetsbare leerlingen ondervinden de grootste nadelen. Op korte termijn neemt de productiviteit van werkende ouders af. Wij zijn van mening dat de huidige schoolsluitingen – als middel om thuiswerken af te dwingen - zo snel mogelijk moet worden opgeheven.
- Tijdens de eerste lockdown was de compliance voor het thuiswerkadvies groter dan nu het geval is. Zo is de verkeersdrukte sinds de tweede lockdown weliswaar afgenomen, maar minder dan tijdens de eerste lockdown in maart.¹ De vraag is hoeveel dit zegt over thuiswerken.
- Er is relatief weinig zicht op het aantal thuiswerkers en de redenen waarom mensen de thuiswerknorm al dan niet naleven, en bij welk type bedrijven dit het meest gebeurt. SZW heeft gedragsonderzoek laten doen naar motieven en weerstand rond thuiswerken bij werkgevers en werkenden, de resultaten worden volgende week bekend. Dit onderzoek wordt gebruikt om met het interdepartementale team van gedragskundigen gedragsinterventies te ontwikkelen rond het thuiswerken.
- N.b.: de verwachting is dat andere departementen ook de Britse mutatie van het virus naar voren zullen brengen als rechtvaardiging om scholen langer gesloten te houden.

Maatregelen thuiswerken

- De maatregelen in onderstaand overzicht zijn resultaat van een Financiën-interne brainstorm. Ze zijn nog niet uitgebreid getoetst op (juridische) uitvoering. Waar mogelijk hebben we de eerste reacties van andere departementen (SZW/EZK) wel meegenomen.
- De maatregelen zijn verdeeld in drie categorieën: no regret (wat moeten we op korte termijn sowieso gaan doen?), wortel (hoe kunnen we thuiswerken belonen?) en stok (hoe kunnen we niet-thuiswerken straffen?).
- De voorgestelde maatregelen zijn met name gericht op werkgevers. Niet alle werkgevers hebben in deze economisch moeilijke tijd de ruimte om de investeringen te doen om structureel thuiswerken mogelijk te maken. Voor alle stokmaatregelen, zeker voor de hardere, geldt daarom dat weerstand en/of de roep om een tegenprestatie niet ondenkbaar is.

Nr.	Maatregel	Belangrijkste voordelen	Belangrijkste nadelen	Haalbaar op korte termijn?	Bijzonderheden
<i>No regret</i>					
1	Duidelijk afwegingskader thuiswerken: checklist	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijkheid over de norm helpt voorkomen dat bedrijven/mensen zichzelf het voordeel van de twijfel geven 	<ul style="list-style-type: none"> • Ongetwijfeld ontstaan/blijven er grijze gebieden 	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijk als standalone normerend kader, of i.c.m. wetswijziging (voor bijv. boetes)
2	Campagne i.s.m. werkgevers: sociale norm stellen en verantwoordelijk-	<ul style="list-style-type: none"> • Kan meteen worden uitgewerkt • Positieve insteek • Politiek 	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijblijvend • EZK verwacht hier weinig van, volgens hen gebeurt er al 	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Evt. in combinatie met naming & shaming

¹ [Verkeersdrukte door 2e lockdown afgenomen | ANWB](#)

	heidsgevoel vergroten	draagvlak naar verwachting groot • Kan door gebruik van diverse voorbeelden ook diverse bedrijven/regio's aanspreken	veel • SZW ziet vooral mogelijkheden in een regionale campagne waarbij werkgevers direct worden aangesproken		
<i>Wortel</i>					
3	Thuiswerk- vergoeding onbelast	• Kost de werkgever potentieel niets/weinig door besparing reiskosten	• Verwacht effect is relatief klein: kans dat alleen werkgevers waar al veel wordt thuisgewerkt hier gebruik van maken • Niet alle werkgevers vergoeden reiskosten; schakelen mogelijk niet naar thuiswerkvergoe- ding • Kostbare maatregel (> 100mln/jaar) • Risico dat maatregel op termijn structureel wordt		• Onderzoek naar thuiswerk- en reiskosten is al toegezegd in de Kamer • Er loopt al een langdurige discussie rondom belaste reiskosten- vergoeding en thuiswerk- vergoeding met sociale partners
4	Naming and praising: goede voorbeelden	• Positief • Relatief simpele uitvoering. • Mogelijk om voor verschillende regio's, specifieke sectoren en omvang goede voorbeelden te tonen	• Vallen altijd bedrijven buiten de boot • Is dit ook een stimulus voor kleinere, onzichtbare bedrijven?	Ja	• Afwegingskader als randvoorwaarde
5	Parameters steunmaatregelen voorwaardelijk maken aan thuiswerken: bonus bij thuiswerken	• Afhankelijk van inrichting toets via accountants- verklaring mogelijk? • Duidelijk gekoppeld aan bijv. lockdown en maatregelen	• Extra hobbel voor uitvoering, waarschijnlijk moeilijk uitvoerbaar • Fraudegevoelig		• Afwegingskader als randvoorwaarde
6	Eenzaamheid voorkomen en vermaak bieden (bijv.	• Eenzaamheid/on gezelligheid wordt als argument	• Afhankelijk van inrichting zorgt het bijeenkomen van theater-		

	toneelgezelschappen, online escaperooms) voor corona-veilige afleiding	gebruikt voor kantoorleven <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleert potentieel culturele sector 	gezelschappen voor besmettingsgevaar <ul style="list-style-type: none"> • Impact tegen eenzaamheid mogelijk beperkt • Impact op thuiswerken beperkt 		
Stok					
7a	Boete voor ongeoorloofd niet-thuiswerken dan wel het niet houden aan 1,5m op de werkplek - iemand (Arbeidsinspectie, gemeente) toetst	<ul style="list-style-type: none"> • Alleen degenen die echt niet anders kunnen werken nog op kantoor • Kan steekproefsgewijs worden getoetst. 	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering van communicatiestrategie: advies wordt plicht • Wetswijziging nodig • Potentiële interpretatie als 'schuld afkopen', potentieel sterk oplopende boetes nodig om herhaalde overtreding te voorkomen • Afhankelijk van invulling kan capaciteit toetsers bottleneck danwel grote kostenpost zijn 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader en toetsen als randvoorwaarde • Te koppelen aan #8 • Mogelijke workaroud voor wetswijziging als men in aanmeldformulier NOW/TVL moet beloven niet ongeoorloofd thuis te werken
7b	Werkgeversverklaring: werkgevers geven medewerker verklaring van niet thuiswerken	<ul style="list-style-type: none"> • Versterkte versie van normenkader, lichter dan boetes • Werkgevers duidelijker verantwoordelijk maken voor het probleem • Maakt thuiswerken de default-optie d.m.v. administratieve hobbels 	<ul style="list-style-type: none"> • Handhaving/inspectiecapaciteit • Heeft bij eerste lockdown als idee op tafel gelegen en is toen niet gedaan. 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader als randvoorwaarde • Kan gekoppeld worden aan boetes en/of naming en shaming
8	Parameters steunmaatregelen (NOW, TOZO, TVL) voorwaardelijk maken aan thuiswerken: boete bij ongeoorloofd niet-thuiswerken	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijk afschrik-effect voor werkgevers die gebruik maken van steun • Afhankelijk van inrichting toets via accountantsverklaring mogelijk? • Duidelijk 	<ul style="list-style-type: none"> • Raakt alleen werkgevers die gebruik maken van steunmaatregelen (die het al moeilijk hebben) • Extra hobbels voor uitvoering, waarschijnlijk moeilijk 		<ul style="list-style-type: none"> • Negatieve versie van optie #5 • Afwegingskader als randvoorwaarde

		gekoppeld aan bijv. lock-down en maatregelen	uitvoerbaar		
		<ul style="list-style-type: none"> • Draagt bij aan doelmatige besteding van middelen steunmiddelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vraagt aanpassing voorwaarden steunmaatregelen 		
9a	Naming and shaming light: Kabinet en werkgevers trekken in communicatie samen op om expliciet niet-thuiswerken te veroordelen. Sluiting scholen, winkels is direct gevolg van niet-thuiswerken	<ul style="list-style-type: none"> • Werkgevers mede verantwoordelijk maken voor het probleem 	<ul style="list-style-type: none"> • Onduidelijk of vertegenwoordigers hun eigen bedrijf/achterban durven <i>namen en shamen</i> • Zet onderwijssluiting expliciet neer als instrument voor thuiswerken 		<ul style="list-style-type: none"> • Negatieve variant campagne
9b	Naming en shaming: zwarte lijst	<ul style="list-style-type: none"> • Reputatieschade en dus afschrik-effect voor bedrijven kan groot zijn • Te koppelen aan (indien haalbaar) nabestaanden die bij de bedrijven langsgaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Onduidelijk of hier politiek draagvlak voor gevonden kan worden • Effect grote bedrijven waarschijnlijk groter dan effect mkb 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader en toetsen als randvoorwaarde
9c	Naming en shaming: Anoniem meldpunt voor ongeoorloofd thuiswerken en/of onvoldoende 1,5 m	<ul style="list-style-type: none"> • Geeft medewerkers die wel willen thuiswerken maar van baas niet mogen optie daar iets aan te doen • Iedereen kent voorbeelden van bedrijven waar makkelijk thuisgewerkt zou kunnen worden, maar waar dat niet gebeurt 	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijk misbruik voor andere (arbeids-)conflicten • Handhaving/inspectie-capaciteit nodig om te toetsen 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader als randvoorwaarde • Kan gekoppeld worden aan maatregel naming en shaming of boetes.
10	Reiskostenvergoeding belastingen	<ul style="list-style-type: none"> • Extra inkomsten om bijvoorbeeld #3 te bekostigen 	<ul style="list-style-type: none"> • Raakt afhankelijk van inrichting ook zorg- 	Nee	<ul style="list-style-type: none"> • Niet geschikt als korte termijn maatregel, want

			<p>medewerkers, onderwijs etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gedifferentieerde versie voor essentiële beroepen resulteert in lage uitvoerbaarheid • Politiek draagvlak naar verwachting laag • Tot 1 februari geldt al een vrijstelling, ook voor niet gemaakte kosten. Daarna zijn dus pas aanpassingen mogelijk. • Lastig uitvoerbaar, o.a. i.v.m. afbakening woon-werkverkeer • Risico op strategisch gedrag voor medewerkers die meer/minder reistijd hebben 		<p>vergt veel in wetgeving en uitvoering.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optie om werknemers keuze te geven óf thuiswerkvergoeding, of reiskostenvergoeding aan te vragen?
11	Benzine extra belastingen	<ul style="list-style-type: none"> • Relatief eenvoudig te regelen • Extra inkomsten om bijvoorbeeld #3 te bekostigen 	<ul style="list-style-type: none"> • Ongerichte maatregel, raakt ook zorg-medewerkers, onderwijs etc. • Raakt ook transport-ondernemers dus wens voor aanvullende compensatie voor brandstof-verbruikende sectoren • Risico op strategisch gedrag voor medewerkers die meer/minder reistijd hebben • Politiek draagvlak naar verwachting laag 		
12	Weg- en spoorwerkzaamheden overdag laten plaatsvinden	<ul style="list-style-type: none"> • Bespaart kosten voor weg- en spooronderhoud • Ontmoedigt reisbewegingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkzaamheden mogelijk niet op korte termijn naar dag te verplaatsen 		

		op natuurlijke wijze	Risico op strategisch gedrag voor medewerkers die meer/minder reistijd hebben		
13	Kosten treinkaartjes omhoog		<ul style="list-style-type: none"> • Ongerichte maatregel, raakt ook zorg-medewerkers, onderwijs etc. • Vereist medewerking en capaciteit vervoerders • Risico op strategisch gedrag voor medewerkers die meer/minder reistijd hebben • Politiek draagvlak is naar verwachting laag 		•
14	Bewijs van reden om niet thuis te werken vragen in OV, alsmede fuiken op de weg	<ul style="list-style-type: none"> • Afschrik-effect om naar kantoor te reizen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan reizigers niet verplichten om reden op te geven • Vereist aanvullende capaciteit in OV en op de weg • Risico op strategisch gedrag voor medewerkers die meer/minder reistijd hebben 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader als randvoorwaarde
15	Terugvorderen kosten noodopvang crèche indien ouders geen vitaal beroep hebben	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-vitale beroepen hebben zo hogere drempel voor opvang van hun kind en zullen dus eerder thuis blijven 	<ul style="list-style-type: none"> • Moeilijk te controleren • Kan politiek gevoelig liggen • Alleen effectief bij schoolsluiting 		<ul style="list-style-type: none"> • Alternatief: noodopvang bewijs laten vragen van noodzaak tot thuiswerken?
16	Top-down sluiten kantoren via TWM (tijdelijke wet maatregelen COVID)	<ul style="list-style-type: none"> • Gerichte maatregel • Kan nu al als er een coronauitbraak is geconstateerd? 	<ul style="list-style-type: none"> • Afbakening en uitvoering wordt lastig • Past niet bij huidige bevoegdheden Arbeidsinspectie 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader als randvoorwaarde

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

notitie

Vorbereiding Catshuissessie COVID-19 10 januari
2021

Aanleiding

Op zondag 10 januari vindt van 14:00 tot 16:00 uur een bespreking in het Catshuis plaats over Corona. De bespreking zal zich met name richten op de scenario's voor continuering, opschalen of afschalen van de maatregelen na 19 januari, inclusief de scholensluiting. Er zijn geen stukken verstrekt, eventuele stukken worden ter plekke verspreid.

Bijgaand vindt u de voorbereiding voor het Catshuis op de volgende punten:

1. Epidemiologisch beeld
2. Scenario's maatregelen
  - Bijlage 1: Sheets Trojka voor Catshuissessie 10 januari
3. Maatregelen bevorderen thuiswerken
  - Bijlage 2: Notitie maatregelen bevorderen thuiswerken ivm opheffen schoolsluiting.
4. Vaccinatiestrategie

1. Epidemiologisch beeld

Advies

- U kunt de presentatie van Van Dissel aanhoren, ook over de eerste effecten van de Britse variant.
- U kunt nogmaals vragen naar de duiding van de (dalende) concentratie van het coronavirus in het rioolwater. Het RIVM heeft in de MCC van 18 en 22 december aangegeven hier bij u op terug te zullen komen.

Actuele cijfers besmettingen en ziekenhuisbezetting

- De weekcijfers zijn dinsdag 5 januari bekend gemaakt. Het RIVM heeft in de vorige 7 dagen 56.440 besmettingen vastgesteld. Dat zijn er ruim 10.000 minder dan een week eerder. Op donderdag 7 januari was het aantal besmettingen met 9737 ca. 2000 hoger dan het weekgemiddelde.
- Het percentage positieve tests ging van 13 naar 13,7 procent. Onduidelijk is hoe het komt dat het aantal testen daalt, maar dat het aantal positieve gevallen relatief gezien stijgt. Het kan zijn dat mensen tijdens en na de feestdagen minder geneigd waren om zich te laten testen, of dat de lockdown wel effect heeft en minder mensen klachten hebben.
- Het aantal mensen dat zich heeft laten testen was voor de tweede week op rij lager dan de week daarvoor. Dit keer was er een daling van 16 procent te zien.
- Het reproductiegetal lag op 18 december op 0,91. Dit is dus net nadat de lockdown van 15 december is ingegaan.

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

10.2.e

10.2.e minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e 10.2.e

M 10.2.e

Datum

7 januari 2021

Notitienummer

2021-0000003676

Auteur

10.2.e

Van

10.2.e

Kopie aan

- Het aantal ziekenhuisopnames lijkt te stabiliseren en neemt mogelijk al licht af. In totaal lagen er op 7 januari 2764 mensen met corona in het ziekenhuis (6 januari: 2835), van wie 712 op de IC (6 januari: 704).
- In Ierland en in het VK zijn de besmettingen de afgelopen twee weken snel opgelopen. Met name de situatie in Londen is zorgwekkend. De situatie is echter niet geheel te vergelijken met Nederland, omdat in het VK en Ierland er tot voor kort minder vergaande maatregelen waren dan in NL.

2. Scenario's maatregelen

Advies

- U kunt aangeven dat, ongeacht de huidige epidemiologische situatie, moet worden gekeken of versoepelingen in het onderwijs (+ kinderopvang) mogelijk zijn. Dit werd in de ACC-19 van 7 januari ook breed gedragen. Opening van het primair onderwijs en de kinderopvang is van enorm groot sociaalmaatschappelijk belang.
  - Het nog langer hebben van afstandsonderwijs is schadelijk voor kinderen.
  - Leerachterstanden lopen verder op, op lange termijn leidt het tot minder menselijk kapitaal.
  - Op korte termijn leidt dit tot productiviteitsverlies van de ouders.
- Dit is ook de hoofdboodschap die de trojka ambtelijk aan de NCTV heeft meegegeven (zie bijlage 1: *Sheets trojka voor Catshuissessie 10 januari* voor uitgebreidere informatie die door trojka aan NCTV is meegegeven. Deze bijlage wordt ook meegegeven aan mSZW en mEZK).
- U kunt daarbij aangeven dat u de zorgen begrijpt over de Britse variant, maar desondanks van mening bent dat het PO en de KO z.s.m. weer open moeten gaan. We moeten er in het PO en de KO alles aan doen om zo veilig mogelijk les te kunnen geven en de virusverspreiding te beperken. MOCW zal hier waarschijnlijk minder hard inzitten en zal als het OMT negatief adviseert, waarschijnlijk meegaan met het advies van het OMT.
- Om het belang van het fysieke onderwijs te onderstrepen, kunt u aangeven dat andere maatregelen ervoor moeten zorgen dat de besmettingen teruglopen. In de ACC van 7 januari is aangegeven dat je dan vooral moet kijken naar maatregelen die de bron aanpakken en geen verdere sectorale verzwaringen of symbolische maatregelen moet nemen.
- U kunt nogmaals benadrukken dat werkgevers moeten zorgen dat mensen thuis blijven werken. In bijlage 2 van deze voorbereiding treft u een notitie aan met maatregelen ter bevordering van thuiswerken ivm opheffing van afstandsonderwijs.
- U kunt EZK steunen in het verzoek om voor de detailhandel click en collect mogelijk te maken. Nu is dit alleen mogelijk voor de bouwmarkten. De detailhandel wordt hierdoor tegemoetgekomen, waardoor de langere sluiting wellicht makkelijker uit te leggen is. Andere landen om ons heen doen dit ook al. Het argument van de NCTV dat het dan te druk wordt in de winkelstraten vinden wij te voorbarig.
- U kunt aangeven dat u twijfels heeft bij het verder verzwaren van maatregelen. Veel zit in gedrag en naleving. Nog meer sectorale maatregelen waarbij de kosten voor de sector veel zwaarder zijn dan de baten die het oplevert, zijn ons inziens onwenselijk en het is onduidelijk hoeveel extra maatregelen nog toevoegen aan de inperking van het virus. Daarnaast is het verder inperken van thuisbezoek wellicht wel effectief, mits deze ook nageleefd wordt, maar is dit sociaalmaatschappelijk een zware maatregel.
- U kunt aangeven dat u begrijpt dat men naar Duitsland kijkt, maar dit mag ons inziens geen doorslaggevend argument zijn om in NL ook de lockdown te verlengen. In Duitsland en België wordt een ander beleid gevoerd dan in NL en het is niet zo dat we Duitsland en België altijd

volgen. De detailhandel in België is momenteel bijvoorbeeld gewoon open.

Toelichting

- De scenario's voor continuering, afschalen of opschalen van maatregelen zullen worden besproken in het Catshuis 10 januari. Besluitvorming zal plaatsvinden op dinsdag 12 januari in de MCC-19, dan zal ook een persconferentie worden gehouden. Gelet op het huidig epidemiologisch beeld lijkt het continueren van het huidige pakket de hoofdroute te zijn. de grootste discussie wordt verwacht of het onderwijs weer fysiek kan starten of nog langer afstandsonderwijs nodig is.
- Politiek zal er mogelijk wel druk worden uitgeoefend om te verzwaren of het gehele pakket (incl. onderwijs) te continueren om niet achteraf verweten te kunnen worden dat er te laat ingegrepen is.
- De scenario's die voorliggen zijn:
  - Scenario 1 - Voortzetting huidige lockdown (afgekondigd op 14/12)
  - Scenario 2 - Opties voor beperkte aanpassingen van de huidige lockdown (waar fysiek PO en/of VO en openstelling kinderopvang het meest waarschijnlijke is)
  - Scenario 3 – Opties voor aanscherping van de huidige lockdown. Volgens de NCTv ligt de avondklok als enige mogelijke verzwaring nog op tafel.
- De trojka op de scenario's het volgende advies meegegeven aan de NCTV:
  - De scenario's vergen o.i. geen uitleg over welk scenario de grootste sociaalmaatschappelijke en economische gevolgen heeft. De appreciatie van de trojka ziet met name op de prioritering binnen de ruimte die er is voor versoepelingen.
  - **Hoofdboodschap:** Openen van primair onderwijs heeft vanuit economisch en maatschappelijk perspectief prioriteit, en dient ook indien de epidemiologische situatie geen aanleiding geeft tot versoepelingen, te worden overwogen.
  - Er is een politiek besluit nodig in hoeverre afstandsonderwijs nog verantwoord en proportioneel is. Gegeven de grote, groeiende en permanente schade is goed denkbaar **dat de epidemiologische baten van afstandsonderwijs niet opwegen tegen de schade die de maatregel veroorzaakt aan de maatschappij, economie en volksgezondheid.**
- Het advies van de ACC-19 is om, ongeacht het epidemiologisch beeld, te kijken naar mogelijkheden voor versoepelingen in het onderwijs en de kinderopvang, waardoor fysiek onderwijs weer mogelijk zou worden.
- In de ACC-19 is daarnaast besproken dat als er al aan verzwaringen wordt gedacht, dan goed moet worden gekeken dat het geen symbolische verzwaringen zijn. Het is van belang om te kijken naar verzwaringen die effect hebben op de verspreiding en huidige brandhaarden.
- Het SCP zal in de voorbereiding worden aangesloten om in de scenario's ter voorbereiding op het Catshuis mee te kijken, zodat de effecten van de scenario's op de samenleving kan worden betrokken.
- In de ACC-19 van 7/1 is onderschreven om bij ieder besluit rondom maatregelen de komende periode steeds opnieuw te kijken naar de situatie waarin we zitten, en daarbij naast het epidemiologisch beeld ook de testcapaciteit en vaccinatie te bekijken. Daardoor komen we namelijk steeds in een andere situatie terecht, die breed moet worden betrokken en gewogen in de besluitvorming.

3. Maatregelen bevorderen huiswerken

Aanleiding

- De MP en MVWS hebben aangegeven dat het afdwingen van thuiswerken een belangrijke aanleiding is voor de scholensluiting. Kinderen betalen zo voor de onwil van volwassenen om zich aan de regels te houden, met grote gevolgen op korte en lange termijn.
- Om de discussie over het onderwijs open te breken zijn er ook alternatieve maatregelen om het thuiswerken te bevorderen. Deze variëren van goed (politiek) haalbaar tot nuttig als munitie in de discussie.
- In bijlage 2 (notitie *maatregelen bevorderen thuiswerken ivm opheffen schoolsluiting*) vindt u een nadere toelichting op onderstaand advies, vergezeld van een tabel met daarin de maatregelen inclusief ingeschatte haalbaarheid.

Advies

- U kunt tijdens de Catshuissessie in ieder geval de no-regret maatregelen inbrengen.
  - 1. Afwegingskader thuiswerken: Er is momenteel geen duidelijk afwegingskader beschikbaar, waardoor bedrijven en werknemers zichzelf het voordeel van de twijfel kunnen gunnen bij de vraag of thuiswerken voor hen van toepassing is. Door beter te operationaliseren nemen we onduidelijkheid weg. Deze maatregel is een randvoorwaarde voor veel van de andere maatregelen. Als we thuiswerken willen belonen en/of niet-thuiswerken straffen, moet het kader duidelijk zijn.
  - 2. Campagne i.s.m. werkgeversorganisaties/brancheverenigingen: Goede en slechte voorbeelden van grote en kleine bedrijven kunnen helpen om een duidelijke norm te stellen. Een al dan niet gezamenlijk campagne van overheid en werkgevers/brancheverenigingen (evt. incl. *"naming and praising/shaming"*) kan het belang van thuiswerken nog verder benadrukken. N.B.: EZK betoogt dat dit al veelvuldig gebeurt, wij zien nog mogelijkheden.
- Maatregel 7a (boete voor ongeoorloofd niet-thuiswerken) is wat ons betreft de meest gerichte maatregel om het aantal thuiswerkers te vergroten. Hiervoor is een wetwijziging nodig die waarschijnlijk minimaal een aantal weken in beslag neemt. Handhaving kan steekproefsgewijs. Alleen het aankondigen van of dreigen met deze maatregel op termijn zou voldoende kunnen zijn om in ieder geval de scholensluiting terug te draaien.

4. Vaccinatiestrategie

Advies

- Indien wordt gesproken over de vaccinatiestrategie, kunt u vragen hoe er de komende tijd wordt opgeschaald in de vaccinatiecapaciteit. We voorzien veel vaccins, waarvoor wij ons afvragen of de huidige prikcapaciteit op de GGD locaties en de huisartsen wel toereikend is. u
- U kunt aangeven dat we ons op alle scenario's logistiek moeten voorbereiden. Als er miljoenen vaccins beschikbaar komen, moeten we ook zorgen dat die z.s.m. (bv binnen een week) gezet worden. Er moet geen kostbare tijd verloren worden met vaccins die te lang blijven liggen, omdat logistiek het aantal priklocaties niet op volledige capaciteit is.
- U kunt aangeven dat het van belang is dat VWS hier ook buiten de reguliere structuren blijft denken (groter).

Toelichting

- Op 5/1 vond een debat in de Tweede Kamer plaats, dat zich met name richtte op de vaccinatiestrategie.
- De Tweede Kamer plaatste kritische noties over de strategie: NL loopt achter (laatste in Europa, waarom niet meer scenario's uitgewerkt

en eerder voorbereidingen getroffen/GGD in stelling gebracht?), de beschikbaarheid van vaccins en (gebrek aan) wendbaarheid in de uitvoering (ook Pfizer inzetten voor kwetsbare ouderen?), over (de koppelingen van de) registratiesystemen. Iedere prikt telt.

- We delen deze zorgen van de Kamer grotendeels. Er zijn nog veel vragen, die ook in het DOC-19 en de ACC-19 zijn gesteld. Dit betreft vragen als: Is de logistiek en infrastructuur op orde, zodat we gelijk kunnen vaccineren als de vaccins beschikbaar zijn? Als blijkt dat we qua infrastructuur nog niet klaar zijn voor de start van de vaccinaties voor een bepaalde groep (ouderen in verpleeghuizen), kunnen we dan de vaccins inzetten voor een andere groep waar we wel klaar voor zijn? Dat is wendbaarheid. Het is onwenselijk dat de vaccins weken onaangeroerd blijven liggen.
- Er zijn uiteraard aanvullende locaties ingericht voor het toedienen van vaccinaties, zoals via de huisartsen. Het is wel van belang dat hierop de adequate voorbereidingen tijdig worden getroffen.

HEDEN
TER ADVISERING

Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

11 januari 2021

Notitienummer

2021-0000004996

Auteur

10.2.e

Van

10.2.e

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 11 januari

1. Opening en mededelingen

2. Verslag ACC-19 7 januari 2021 (stuk bijgevoegd J&V)

Advies

- U wordt geadviseerd om het verslag zelf te lezen en na te lopen op eventuele onjuistheden.

3. Algemeen en internationaal beeld (mondelijke toelichting diversen)

a. Terugkoppeling Catshuis

Advies

- U kunt de terugkoppeling uit het Catshuis anhoren.

Toelichting

- Op zondag 10 januari vond een bespreking over COVID-19 in het Catshuis plaats. Hierin heeft dhr. Van Dissel een presentatie gegeven over het epidemiologisch beeld. Daarnaast is gesproken over de scenario's voor maatregelen de komende periode. De presentaties die zijn gegeven, treft u aan in bijlage. Het 'discussiestuk maatregelen t.b.v. Catshuis 10 januari' zal ook voorliggen in de ACC-19 van 11/1.
- Uit de presentaties en de terugkoppeling van het Catshuis die op 11 januari in het DOC-19 werd gegeven, bleek het volgende:
  - Uit de presentatie van Van Dissel blijkt dat het beeld voorzichtig positief is, maar de britse mutatie wordt beschouwd als 'a new kid in town' die onzekerheden met zich meebrengt.
    - Sheet 15 presentatie Van Dissel: Er is een lichte afname van het aantal nieuwe meldingen, maar er wordt geconstateerd dat de incidentie nog steeds zeer hoog is. De afname van de klachten is in lijn met de gedaalde testvraag, maar het percentage positieve tests is nog erg hoog (~10-16%), instroom ziekenhuis en IC lijkt over de piek heen, er is een eerste daling van meldingen in instellingen zichtbaar, de oversterfte in de laatste week van 2020 is iets lager dan de week daarvoor.
  - Bij het OMT is er zorg over de ontwikkeling en verspreiding van het virus. Dat leidt er toe dat er een advies aankomt om de lockdown voort te zetten.
  - De gedachten zijn momenteel om het huidige pakket aan maatregelen voort te zetten tot 9/2.
  - Er is specifieke aandacht geweest voor het PO en KO. Met een spoedprocedure wordt geregeld dat dit ook voor drie weken wordt

- o verlengd (1 week voor de krokusvakantie). Dat komt in een aparte ministeriële regeling. Tegelijkertijd wordt bezien of de kinderopvang en het PO weer op 25 januari open kan gaan.
- o SZW en OCW zijn voorstander van openen van KO en PO, als dat medisch verantwoord is. Ze hopen eind deze week resultaten uit onderzoeken over Britse mutatie te krijgen.
- o Avondklok is aan de orde geweest. Idee is dat een avondklok helpt bij het terugbrengen van de besmettingen thuis. Er zijn

b. OMT-advies

Advies

- U kunt de toelichting aanhoren.

Toelichting

- Op 11 januari verscheen het advies n.a.v. 95^e OMT. Hieronder volgen enkele highlights uit het advies:
  - o De instroom in de ziekenhuizen en op de IC lijkt sinds kort te dalen. De bedbezetting daalt nog niet. Het aantal nieuwe locaties en het aantal bewoners van verpleeghuizen en woonzorglocaties dat gemeld wordt met COVID-19 lijkt iets af te nemen.
  - o Meest recente schatting van het reproductiegetal is op 25 december 0,95. Dat is ongeveer gelijk aan de waarde die op 18 december werd gemeld.
  - o Van de 300 monsters getest in de kiemsurveillance zijn 42 positief voor de VK-variant (~1%). Van deze 42 hebben er 10 een directe link met het VK. Tot 8 januari zijn in totaal in Nederland 96 positieve monsters positief getest op de VK variant.
  - o Het OMT is van mening dat het aantal besmettingen op dit moment nog steeds erg hoog is, de Rt-waarde maar net onder de 1 is gekomen en de onzekerheid rondom de mogelijke gevolgen van een toegenomen besmettelijkheid van de nieuwe variant afkomstig uit het VK (en ZA) die op meerdere lekken in Nederland opduikt, groot. Dit samenvattend maakt dat er nu geen ruimte is voor versoepelingen van het huidige maatregelenpakket, voor ten minste 2 weken vanaf 19 januari.
  - o OMT adviseert om de afweging m.b.t. de heropening van kinderopvang en scholen uit te stellen met ten minste twee weken.
  - o OMT ziet geen aanleiding de lockdown aan te scherpen, behoudens alle mogelijkheden aan te grijpen om de huidige maatregelen ook stipt opvolging te laten krijgen.

c. Beeld en richting maatregelen

Advies

- U kunt de toelichting aanhoren.
- U kunt OCW en SZW steunen in hun voorkeur om KO, PO en VO zo snel mogelijk te openen. U kunt hierbij nogmaals aangeven dat, ongeacht de huidige epidemiologische situatie, moet worden gekeken of versoepelingen in het onderwijs en de kinderopvang mogelijk zijn. Dit werd in de ACC-19 van 7 januari ook breed gedragen.
- U kunt vragen hoe de route van besluitvorming over mogelijk openen KO en PO vanaf 25/1 er de komende weken uitziet.
- U kunt aangeven dat u twijfels heeft bij het verder verzwaren van maatregelen, ook gelet op de huidige besmettingscijfers en ziekenhuiscijfers die lijken te stabiliseren en zelfs licht afnemen.
- Er zal vermoedelijk ook gesproken worden over de invoering van een avondklok (20:00-4:00 uur), waar in het Catshuis ook bij stil is gestaan. U kunt hierbij aangeven dat u geen voorstander bent van deze extra maatregel: naast alle praktische en juridische maatregelen blijft dit een maatregel met enorme inperking van vrijheden, waarvan maar de vraag is hoe groot het effect hiervan is bovenop de huidige maatregelen. Het vroege tijdstip voor ingang van de avondklok (8 uur 's avonds) maakt

deze impact alleen maar groter. Eerder is de avondklok door FIN/EZK/SZW als optie gegeven als alternatief van schoolsluiting/afstandsonderwijs, niet als extra maatregel. Wordt deze maatregel nog bekeken als alternatief voor het afstandsonderwijs?

Toelichting

- De presentatie 'discussiestuk maatregelen t.b.v. Catshuis 10 januari' (zie bijlage) zal worden besproken in de ACC-19.
- Deze presentatie schetst 3 bespreekpunten:
  - Voortzetting lockdown 14/12
  - Opties voor aanscherping lockdown 14/12
  - Kinderopvang, primair onderwijs en voortgezet onderwijs.
- Als opties voor aanscherpen van het huidige pakket worden 4 opties genoemd:
  - Groepsvorming verbieden in openbare plaatsen en op de erven bij publieke of besloten plaatsen (anders dan de woning).
  - Avondklok tussen 20:00 uur en 4:00 uur.
  - Aangescherpte communicatieboodschappen thuisblijven en thuiswerken.
  - Aanvullende inzet op handhaving.
- Met betrekking tot kinderopvang, PO en VO:
  - Voorkeur van OCW en SZW is openen van KO, PO en VO, mits het OMT-advies dat toelaat.
- In het DOC-19 van 11/1 werd aangegeven dat wordt bezien of de KO en PO weer open kan vanaf 25/1.
- In het Catshuis is gesproken over de invoering van een avondklok, van 20:00 uur tot 4:00 uur. D66 is hier geen voorstander van, andere partijen lijken genuanceerder. Doel van de avondklok is om de sociale contacten en reisbewegingen in de avonden te beperken en gericht ingrijpen bij overtreding van de maatregelen.
- Eerder hebben FIN/SZW en EZK een avondklok vanaf 22:00 uur meegegeven als alternatief voor de schoolsluiting. Nu wordt de avondklok als mogelijke extra maatregel gepresenteerd en wordt het ingangstijdstip vervroegd naar 20:00 uur. Dit maakt de vrijheidsbeperking van een dergelijke maatregel nog groter.

4. Overheidscommitment Eurovisie Songfestival (*stuk bijgevoegd OCW*)

Annotatie aangeleverd door IRF

Aanleiding

De European Broadcasting Union (EBU) vraagt Nederland om een garantie dat het Eurovisie Songfestival (ESF) op 18 mei 2021 georganiseerd wordt met inachtneming van alle noodzakelijke voorzorgsmaatregelen en maatregelen waardoor iedereen – deelnemers, staf, productiemedewerkers, journalisten etcetera – kan werken onder de beste en veiligste condities. Zonder dezegarantie gaat het ESF niet door in Nederland.

Advies

- U kunt instemmen met deze specifieke toezegging en daarbij de volgende opmerking maken voor de communicatie over dit besluit:
- 1. Benadrukken dat dit een inspanningstoezegging van Nederland is voor een goed en veilig ESF, maar dat dit geen garantieregeling is voor gederfde inkomsten als het ESF niet door kan gaan. In de communicaties is het belangrijk uit te stralen dat de overheid wel degelijk ook rekening houdt met Plan B (zonder publiek) omdat verre van zeker is dat de coronasituatie in mei ruimte zal bieden voor plan A (met deels publiek).
- De NCTV zal de vraag stellen of er een bredere discussie over de beleidslijn op dergelijke evenementen zou moeten worden gestart. U kunt zich hierbij aansluiten. De vraag is of het afgeven van dergelijke garanties/inspanningstoezeggingen aan het ESF niet een signaal richting andere evenementen afgeeft.

Toelichting

- Met deze garantie / inspanningstoezegging geeft het kabinet aan dat de Nederlandse overheid zich zal inspannen voor de door de EBU gevraagde zekerheden en zich maximaal zal inzetten om een zo goed en veilig mogelijk ESF mogelijk te maken.
- Dit is geen juridische toezegging, maar een inspanningsverplichting. Er zijn geen juridische en / of financiële consequenties als Nederland zich niet aan deze inspanningsverplichting kan houden. Hiermee is het gevaar op precedentwerking richting andere evenementen klein, aangezien het een inspanningstoezegging is voor een goed en veilig evenement en geen garantieregeling voor gederfde inkomsten.
- De NPO lijkt nu in te zetten op een scenario met live optredens vanuit Ahoy en met maximaal 1750 publiek in de zaal, maximaal 500 journalisten en beperkte side-events in Rotterdam (plan A). Het blijft mogelijk om af te schalen naar een scenario zonder publiek (plan B).
- Bij geen garantie zal / kan EBU de organisatie van het ESF aan een ander land toewijzen.
- In het DOC-19 van 11/1 is door FIN/EZK/DG COVID gevraagd naar de betekenis voor deze inspanningstoezegging voor andere evenementen, zowel financieel als anderszins. De NCTV sloot hierbij aan. De vraag is gesteld of het niet handiger is dit in een bredere discussie te bezien. OCW gaf aan dat dit inderdaad handiger was, maar dat dit gelet op de tijd niet mogelijk is (EBU wil uiterlijk 15 januari garantie van Nederland ontvangen).

5. Rondvraag en sluiting

Ter informatie meegezonden:

- Oplegger internationaal
- Conceptplanning week 3-4 bestuurlijke drietrap Covid-19 (DOC-19, ACC-19, MCC-19)
- Agenda MCC-19 d.d. 12 januari 2021 (nazending AZ)
- Factsheets zorg en gezondheid Covid-19 (nazending VWS)
- Situatieschets en duiding (nazending NCTV)

**HEDEN
TER ADVISERING**

Aan

10.2.e

**Directie
Bestuursondersteuning & Advies**

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

13 januari 2021

Notitienummer

2021-0000007105

Auteur

10.2.e

Van

10.2.e

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 14 januari

Aanleiding

Op 14 januari vindt van 11:00-12:00 uur de ACC-19 plaats via Webex. Onderstaand treft u de geannoteerde agenda aan. 's Middags (van 16:00-17:30 uur) vindt via Webex nog een extra ACC-19 plaats, in de vorm van een reflectiesessie. Die sessie zal zich voornamelijk richten op de vaccinatiestrategie. U heeft hiervoor separaat voorbereiding ontvangen, woensdagavond 13/1 vindt voorbespreking van die sessie met u plaats.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

2. Verslag ACC-19 12 januari 2021 (bijgevoegd J&V)

Advies

- U wordt geadviseerd het verslag zelf na te lezen.

3. Continuïteit sectoren (nazending DGSC-19)

Definitieve stuk is nog niet verzonden. Mogelijk volgt donderdagochtend nog een aanvulling op onderstaande annotatie

Advies

- U kunt instemmen met aanbeveling 1 en 3 tot en met 7.
- Ten aanzien van aanbeveling 2 over mogelijkheden binnen groep van gezonde 60-minners voorrang te geven aan vitale sectoren en cruciale beroepen kunt u opmerken dat dit een voorschot neemt op eventuele aanpassing van de vaccinatiestrategie. Daarnaast lijkt dit niet wenselijk, omdat het gaat leiden tot grote discussies over wie vitaal is. De snelheid van vaccineren zou de boventoon moeten voeren, dit zorgt er namelijk voor dat voorrang voor specifieke sectoren minder relevant wordt.
  - Los van dat dit een voorschot neemt op de vaccinatiestrategie, lijkt dit inhoudelijk geen wenselijk plan om 60-minners voorrang te geven. De groep 60-75 vaccineren is immers de manier om de zorg te ontlasten.
- In het DOC-19 van 11 en 13 januari jl. hebben meerdere departementen (waaronder FIN) en het NKC hun zorgen uitgesproken over beleidsoptie 2. Onder andere Defensie is juist een groot voorstander van de geschetste beleidsoptie (zij zijn direct belanghebbende). Het DOC-19 heeft om die reden ingestemd om dit punt voor discussie voor te leggen aan de ACC-19.

- In het DOC-19 van 13 januari jl. heeft DGSC-19 op vragen van FIN geantwoord dat er vooralsnog geen budgettaire consequenties aan de (uitwerking van de) verschillende aanbevelingen zitten. Zodra dat wel actueel wordt, wordt hierover door DGSC-19 overlegd met de IRF.

Toelichting

- Continuïteit sectoren (MLT5) is één van de onderwerpen die olv Programma DG samenleving en COVID-19 is uitgewerkt in een interdepartementaal team. De opdracht daarbij was om best practices te identificeren bij en voor (vitale) sectoren om gedurende de covid-19 pandemie de continuïteit te borgen voor alle sectoren:
  - zowel binnen eigen sector/voor andere sectoren, in binnen en buitenland en daarbij in ieder geval kijkend naar zorg, onderwijs, kinderopvang, hulpdiensten, distributiecentra en OV. Daarbij is tevens verzocht beleidsopties te formuleren met oog voor sociaal-economische aspecten, maatschappelijke consequenties en gedragsaspecten.
- Uit de werkgroep is een zevental beleidsopties voortgekomen:
  1. Sneltesten: geef vitale sectoren en cruciale beroepen bij schaarste voorrang, stuur als kabinet op de inzet ervan in onderwijs, kinderopvang, hulpdiensten en zorg.
  2. Vaccinatiestrategie: ga de mogelijkheid na om binnen de groep van gezonde 60-minners voorrang te geven aan vitale sectoren en cruciale beroepen.
  3. Versterk sectoroverstijgende samenwerking op regionaal niveau mbt flexibele inzet van personeel
  4. Bied ruimte in regelgeving mbt tijdelijk afwijken van kwaliteitsinzet personeel, stimuleer zij- en herinstroom.
  5. Maak met gemeenten, uitzendbureaus en sectoren afspraken om de naleving van quarantainemaatregelen door arbeidsmigranten en seizoensarbeiders met beperkte woonvoorzieningen waar nodig en mogelijk verder te verbeteren.
  6. Maak afspraken met veiligheidsberaad/decentrale overheden welke sectoren ontheffing kunnen krijgen van lockdown-maatregelen
  7. Richt binnen de rijksoverheid een centraal punt in waar sectoren naar toe kunnen met corona-gerelateerde vragen.

4. Financiële regeling spoor 2 testen (stuk bijgevoegd VWS)

Annotatie aangeleverd door IRF.

Aanleiding

In samenwerking met EZK en SZW heeft VWS plannen ontwikkeld voor het 'spoor twee' testbeleid (naast 'spoor één' dat testen via de GGD'en betreft). In spoor twee worden bij bedrijven ARBO-artsen ingezet om sneltests af te nemen bij werknemers. Het spoor twee leidt tot een opschaling van de beschikbare testcapaciteit.

Advies

Wij adviseren u in te stemmen met het plan om extra testcapaciteit te realiseren in spoor 2 en het maximale budget van 544,5 miljoen te verwerken in een incidentele suppletore begroting, maar alleen onder voorwaarde dat de regeling zo wordt aangepast dat er geen sprake kan zijn van significante overcompensatie van vaste kosten waardoor een verdienmodel kan ontstaan.

Kern

- Het opschalen van de testcapaciteit is een goede zaak. Echter, de regeling is nu zo vormgegeven dat een verdienmodel kan ontstaan. Dat is niet de bedoeling.

- Doordat de vaste kosten (inrichting, IT) in de huidige regeling gecompenseerd worden via de kosten per test (ruim de helft van de vergoeding) bestaat het risico op overcompensatie van de vaste kosten wanneer per locatie meer testen worden uitgevoerd dan nodig zijn om de vaste kosten terug te verdienen. Hierdoor kan een verdienmodel ontstaan voor werkgevers. Om dit risico weg te nemen zal de vergoeding voor de vaste kosten in de regeling gemaximeerd moeten worden. Ambtelijk VWS wil dit niet omdat volgens VWS geen sprake is van significante overcompensatie en omdat aanpassen van de regeling heronderhandeling met de werkgevers vereist. Het lijkt ons echter fair om werkgevers te compenseren voor maximaal de kosten die zij maken.
- De regeling vergoedt de testafname en analyse bij bedrijfsartsen en arbodiensten. De kosten voor de aanschaf van de testen dragen werkgevers zelf. De kosten voor het Rijk bedragen in de huidige regeling €61,00 euro per testafname excl. BTW. Dit leidt tot budgettaire meerkosten van 544,5 mln. euro.
- In totaal kunnen via spoor twee 7,5 miljoen extra testen worden uitgevoerd in zes maanden. Er wordt uitgegaan van een aanvankelijke testvraag van 25.000 testen per dag in januari en een oploop naar 50.000 in maart. Deze testvraag is geverifieerd bij brancheorganisaties. Hiermee zal de testcapaciteit ten opzichte van de huidige capaciteit toenemen met grofweg 33 procent..

Toelichting

- Het spoor twee testbeleid is uitgewerkt als open-houseregeling die bedrijven in staat stelt om bij hun bedrijfsartsen en ARBO-diensten sneltestcapaciteit op te bouwen. Werknemers met klachten of werknemers die uit de Coronamelder of BCO aangemerkt zijn kunnen hierdoor bij hun werkgever worden getest. Indien zij een positieve testuitslag hebben, dienen zij zich alsnog te melden voor een PCR-test bij de GGD. Deze uitwerking volgt op de teststrategie zoals die in het najaar van 2020 aangekondigd is.
- Enerzijds is het doel van de regeling om de testbereidheid te vergroten via een laagdrempelige test bij de werkgever. Anderzijds beoogt VWS om de testcapaciteit te vergroten om zo het testbeleid te verruimen.
- In de onderhandeling van VWS met onder andere VNO/NCW is een vergoeding van 61 euro per afgenomen test overeengekomen. Dit bedrag is opgebouwd uit drie componenten: kosten voor materialen à 19 euro om de test af te kunnen nemen, 9 euro aan personele kosten voor afname en analyse en een vergoeding van 32 euro voor de vaste kosten zoals inrichting, schoonmaak en IT (bv. scanners). Werkgevers maken zelf de kosten voor het inkopen van de sneltests. In spoor één betalen we 48 euro per afgenomen test. Dat de te kosten per test in spoor twee hoger liggen valt deels te verklaren door de schaalvoordelen in spoor 1 en doordat in spoor 1 de vaste kosten geen onderdeel uitmaken van de kosten per test maar apart aan de GGDs vergoed worden.
- VWS heeft gekozen voor een variabele vergoeding voor de vaste lasten in plaats van directe vergoeding om de samenwerking tussen bedrijven te stimuleren. Deze opzet heeft als risico dat overcompensatie voor vaste kosten optreedt, als bedrijven meer testen uitvoeren dan nodig is om de investeringskosten terug te verdienen.
- Verzoeken voor financiering zullen steekproefsgewijs worden geverifieerd in het registratiesysteem CovidIT waarin de testuitslagen per registrant worden geregistreerd.
- VWS komt binnenkort met een aangepaste raming voor testen bij de GGD (testbeleid spoor één).

5. Algemeen en internationaal beeld (mondelinge toelichting diversen)

Algemeen

Advies

- U kunt de toelichting anhoren.

- U kunt vragen naar de belangrijkste conclusies uit het TK-debat over corona op 13/1. Er was in de Tweede Kamer veel discussie over de avondklok, ook over de proportionaliteit.
- U kunt vragen wanneer het OMT-advies verwacht wordt wat ten grondslag zal liggen aan het besluit om het PO en de KO te openen. U kunt aangeven dat de heer Van Dissel heeft aangegeven dat uit onderzoek blijkt dat kinderen de Britse variant niet extra verspreiden. U kunt aangeven dat u van mening bent dat er over het openen van onderwijs een breed gedragen kabinetsbesluit ten grondslag moet liggen. Dit in een BWO besluiten op zondag in kleine kring is onwenselijk. Dit is niet enkel een medisch vraagstuk, maar een maatschappelijk vraagstuk.
- U kunt nogmaals benadrukken dat het onwenselijk is dat kinderen thuis moeten blijven, omdat ouders anders niet thuiswerken. U kunt aangeven dat er slimme manieren te bedenken zijn om ouders thuis te laten werken (FIN heeft gewerkt aan voorstellen en heeft die nu bij SZW en EZK onder de aandacht gebracht).

Toelichting

- Op 12/1 is de lockdown verlengd tot en met 9 februari. Daarbij wordt een heroverwegingsmoment ingebouwd voor heropening van kinderopvang en primair onderwijs op 25 januari.
- Op 13/1 vond een coronadebat plaats. Er is gesproken over o.a. de avondklok, vaccinatiestrategie/versnellen vaccinatie en de heropening van de scholen.
- Het OMT-advies over de avondklok komt waarschijnlijk dit weekend. Er wordt dan waarschijnlijk een extra MCC op maandag 18 januari gepland om een besluit te nemen over de avondklok. In de MR van vrijdag 15 januari zal gevraagd worden om een mandaat om op zondag 17 januari in een BWO te besluiten over het openen van het onderwijs op 25 januari.
- Tijdens de technische briefing van 13/1 heeft Van Dissel aangegeven dat uit onderzoek blijkt dat kinderen de Britse variant niet extra verspreiden, zoals eerder werd gevreesd. Van Dissel heeft opgeroepen tot het beperken van thuisbezoek, omdat thuis de grootste besmettingsbron vormt. Verder gaf dhr. Van Dissel aan dat de Britse variant niet op heel korte termijn al dominant zal zijn, in reactie op een vraag van GL-kamerlid Kröger, die vroeg of deze variant binnen 4 tot 6 weken dominant zou worden in Nederland.
- Bij de weekcijfers van 12/1 werd gecommuniceerd dat het aantal besmettingen daalde met 12 procent (van 56.440 naar 49.398). Het percentage positieve testen was 12,8 procent (vorige week 13,7 procent). De GGD's hebben de afgelopen 7 dagen 340.285 mensen getest, 27.800 mensen minder dan de week daarvoor. De R lag (25 december) op 0,95 lag. Dat is gelijk aan de R-waarde van een week daarvoor.
- Het aantal coronapatiënten in het ziekenhuis nam op woensdag 13/1 af. In totaal liggen er nu 2521 mensen met corona in het ziekenhuis (dinsdag: 2640), van wie 700 op de IC (dinsdag: 695).

Internationaal beeld

Advies

- U kunt de toelichting anhoren.

Toelichting

- Ook in ons omringende landen worden maatregelen/lockdowns verlengd. De lockdowns in ons omringende landen kennen verschillende stregheden.
- De Belgische regering heeft de coronamaatregelen verlengd tot begin maart. De belgische lockdown is milder dan de Nederlandse: winkels en basisscholen zijn bijvoorbeeld open.

- Duitsland kent net als Nederland een volledige lockdown, die in ieder geval geldt tot 31 januari. Deze lockdown is in grote lijnen vergelijkbaar met de Nederlandse lockdown, met als belangrijke uitzonderingen dat in Duitsland alle toeristische activiteiten verboden zijn, dat in enkele delen van het land een avondklok van 20:00-5:00 uur geldt en dat mensen nog maar 15 kilometer buiten hun woonplaats mogen komen. Merkel heeft aangegeven te verwachten dat de lockdown in Duitsland nog tot begin april gaat duren.

6. Rondvraag en sluiting

Geen opmerkingen.

Ter informatie meegezonden:

- Agenda MCC-19 d.d. 15 januari 2021 (nazending)

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen
10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e @minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact
10.2.e | 10.2.e

M 10.2.e

Datum
15 januari 2021

Notitienummer
2021-0000008914

Auteur
10.2.e

Van

Kopie aan

Bijlagen
1

notitie

Vorbereiding Catshuissessie Covid-19 17 januari

Aanleiding

Op zondag 17 januari vindt van 13:00 tot 15:00 uur een bespreking in het Catshuis plaats over Corona. Er zijn geen stukken verstrekt, eventuele stukken worden ter plekke verspreid. Dit geldt mogelijk ook voor de OMT adviezen inzake het eerder openen van het primair onderwijs en de kinderopvang en de avondklok.

Bijgaand vindt u de voorbereiding voor het Catshuis op de volgende punten:

1. Avondklok
2. Openen primair onderwijs en kinderopvang
3. Vaccinatiestrategie (staat niet op de agenda, is ter achtergrond)
  - Bijlage 1: Discussiedocument vaccinatiestrategie

1. Avondklok

Advies

- U kunt de toelichting van het OMT op het advies over de avondklok aanhoren. Desgewenst kunt u nog vragen naar:
  - o het effect van de avondklok op de r-waarde bovenop het huidige pakket. Oftewel de proportionaliteit van de maatregel;
  - o vergelijkbare maatregelen met hetzelfde effect;
  - o het te verwachten effect van een tijdelijke avondklok (bv 2 weken)
  - o Internationale vergelijking (andere landen hebben wel een avondklok, maar daar zijn de scholen bijv. wel open).
- U kunt aangeven dat u geen voorstander bent van de invoering van een avondklok (20:00-4:00 uur) als extra maatregel: naast alle praktische (uitvoerbaarheid?) en juridische vragen blijft dit een maatregel met enorme inperking van vrijheden, waarvan maar de vraag is hoe groot het effect hiervan is bovenop de huidige maatregelen. Het vroege tijdstip voor ingang van de avondklok (20:00 uur) maakt deze impact alleen maar groter. Een terugvaloptie zou kunnen zijn om de avondklok op een later tijdstip (bijvoorbeeld 22.00 uur) te laten ingaan.
- Indien er binnen het kabinet draagvlak blijkt voor het invoeren van een avondklok kunt u opmerken het, gezien de zwaarte van de maatregel, goed zou zijn om de avondklok slechts voor de bepaalde en afgebakende tijd (bijvoorbeeld twee weken) in te voeren, waarna de avondklok automatisch vervalft. Dit voorkomt dat deze zware maatregel te lang wordt ingezet, want als de maatregel er eenmaal is, wordt deze makkelijker verlengd.

Toelichting

- Op 13/1 vond een coronadebat plaats waar veel discussie was over de avondklok, ook over deproportionaliteit. Het is goed denkbaar dat er in de Tweede Kamer geen meerderheid voor de avondklok zal zijn (GL, D66, PVV en FvD hebben zich openlijk uitgesproken tegen de avondklok).
- Het OMT-advies over de avondklok komt waarschijnlijk dit weekend. In het OMT-advies zal worden ingegaan op het verwachte effect van een avondklok op het afremmen van het virus en over eventuele alternatieven. Onder voorbehoud van hoe het OMT-advies eruit zou komen te zien, wordt er mogelijk een extra MCC-19 op maandag 18 januari gepland om een besluit te nemen over de avondklok. Als het kabinet voornemens is, na het OMT-advies en besluit MCC op 18/1, om de avondklok in te voeren, dan wordt dit waarschijnlijk op maandag 18/1 voorgelegd aan de Tweede Kamer en volgt er een debat. De avondklok zou dan op donderdag 21/2 moeten ingaan. Als het kabinet besluit om niet over te gaan tot een avondklok, zal dat in de MCC van dinsdag 19/1 waarschijnlijk geconcludeerd worden.
- In de technische briefing van 13/1 heeft Van Dissel opgeroepen tot het beperken van thuisbezoek, omdat thuisbezoek de grootste besmettingsbron vormt. Verder gaf dhr. Van Dissel aan dat de Britse variant niet op heel korte termijn al dominant zal zijn. Het is dus te verwachten dat het OMT alternatieven zal aandragen, naast de avondklok, om thuisbezoek te beperken.

2. Openen primair onderwijs en kinderopvang

Advies

- U kunt vragen naar de uitkomsten van het onderzoek van het OMT over de besmettelijkheid van de Britse variant op kinderen. Dit advies wordt dit weekend verwacht.
- U kunt aangeven dat u van mening bent dat op 25 januari het primair onderwijs en de kinderopvang geopend moeten worden. Het maatschappelijk belang van het onderwijs weegt ons inziens te zwaar. Ons inziens zou het kabinet moeten concluderen dat onderwijs sociaalmaatschappelijk zo belangrijk is, dat het onderwijs, ondanks de mogelijke gezondheidsrisico's, toch open zal gaan. U kunt de vergelijking trekken met verpleeghuizen, waar bezoek ook een groot risico is voor de bewoners, maar het kabinet het zo belangrijk vindt dat dit risico genomen wordt.
- U kunt nogmaals benadrukken dat het onwenselijk is dat kinderen thuis moeten blijven, omdat ouders anders niet voldoende thuiswerken. Er zijn alternatieven om thuiswerken te stimuleren. En u kunt aangeven dat u de inzet van sneltesten in het PO en de KO ook ertoe kunnen bijdragen om besmettingen vroegtijdig op te sporen.

Toelichting

- Tijdens de technische briefing van 13/1 heeft Van Dissel aangegeven dat uit onderzoek blijkt dat kinderen de Britse variant niet extra verspreiden, zoals eerder werd gevreesd.
- In de MR van 15/1 lag de concept tijdelijke regeling primair onderwijs en kinderopvang voor. De tijdelijke regeling betreft de juridische uitwerking van een besluit om kinderopvang en primair onderwijs weer te openen per 25/1. Dit wordt nu reeds uitgewerkt, omdat er een week voorrang in de Kamers nodig is. Dit betekent dat de regeling, bij positief besluit over openstelling KO en PO per 25/1, op maandag 18/1 naar de Kamers moet worden verzonden.

3. Vaccinatiestrategie

Aanleiding

De vaccinatiestrategie staat niet geagendeerd voor het Catshuis. Mogelijk komt dit toch aan de orde. Mocht er gesproken worden over de strategie vindt u hieronder enkele boodschappen die u kunt inbrengen. In de bijlage vindt u een discussiedocument over het vraagstuk omtrent de vaccinatiestrategie (hierover bent u ook separaat geïnformeerd).

Advies

Onze hoofdboodschap ten aanzien van de vaccinatiestrategie is als volgt:

- Zorg voor agressieve opschaling van vaccinatiecapaciteit, zodat onverwachte leveringen ten alle tijden direct ingezet kunnen worden.
- Verzoek VWS om een overzicht van de (verwachte) leveringen en de (verwachte) prikcapaciteit per week (bijvoorbeeld in het Coronadashboard). Dit vergroot de transparantie.
- Focus in de vaccinatiestrategie op het beperken van de stroom naar IC- en ziekenhuisopnamen.
- Nadere prioritering binnen de leeftijdsgroep 18-60 is gewenst, ook om lobby en discussie voor te zijn.
  - Prioritering van de leeftijdsgroepen 50-60 en 40-50 heeft het grootste effect op het verminderen van de druk op de zorg en geeft daarmee de meeste verlichting aan de samenleving.
  - Na deze leeftijdsgroepen zou respectievelijk onderwijspersoneel, hulpdiensten en ov-personeel prioriteit moeten krijgen. Als er daadwerkelijk een hoge prikcapaciteit wordt gerealiseerd zal differentiatie tussen beroepsgroepen minder noodzakelijk zijn.
- Vaccineren geeft aanleiding om contactbeperkende maatregelen verstandig te verlichten.

TER ADVISERING TBV MCC-19 22/01 PT ...

Aan

de minister

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen
10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact
10.2.e

M 10.2.e

Datum
20 januari 2021

Notitienummer
2021-0000011921

Auteur
10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Verlenging Tijdelijke wet maatregelen covid-19

Aanleiding

De MCC-19 wordt gevraagd om in te stemmen met een adviesaanvraag bij de Raad van State voor de verlenging van drie maanden de Twm (Tijdelijke wet maatregelen covid-19) en (bij een positief advies van de RvS) in te stemmen met dit besluit tot verlenging. De huidige vervaldatum van de Twm is 1 maart 2021. Voorgesteld wordt om te verlengen tot 1 juni 2021.

Advies

- U kunt instemmen met het voorstel om een spoed adviesaanvraag in te dienen bij de afdeling advisering van de Raad van State.

Toelichting

- Sinds 1 december 2020 is de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm) van kracht. De Twm (ook wel coronawet) is de wettelijke kapstok die alle Coronamaatregelen mogelijk maakt. De Twm is in plaats van de noodverordeningen gekomen die voor 1 december van kracht waren om alle corona maatregelen mogelijk te maken.
- Bij de invoering van de Twm is bepaald dat deze een looptijd heeft van 3 maanden (en dus per 1 maart vervalt), en indien noodzakelijk weer verlengd kan worden met 3 maanden. Dit betreft de eerste verlenging.
- Er zijn geen budgettaire consequenties voorzien. Mochten er toch budgettaire consequenties ontstaan dan dient hierover de gebruikelijke afstemming met de FIN/IRF plaats te vinden.

Memo: effecten economie en maatschappij routekaart

Aanleiding

Dit memo is een uitwerking van de conclusie van het DOC om de brede impact van de routekaart voor de samenleving en economie af te wegen.

Disclaimer

Voor een integrale afweging dienen deze effecten te worden afgezet tegen het doel om verspreiding van het virus tegen te gaan, de zorg te ontlasten en kwetsbaren in de samenleving te beschermen voor het virus. Bij het schrijven van dit memo is een inschatting van het effect van de maatregelen van de routekaart op de virusverspreiding nog niet voor handen.

Hoofdpunten

Kosten van onderwijsmaatregelen zijn hoog

Sluiting van het primair en voortgezet onderwijs brengt grote permanente maatschappelijke en economische schade met zich mee:

- Uit onderzoek blijkt dat leerlingen gemiddeld gezien niets leren bij afstandsonderwijs.¹ Volgens de OECD leidt een leerachterstand van een derde jaar via een afname van menselijk kapitaal tot een inkomensverlies van deze groep van 2,5 tot 4%. Dit correspondeert met een 1,5% structureel lager bbp.² De netto contante waarde van dit inkomensverlies loopt op tot circa 69% van het huidige bbp.
- Onderwijs op afstand vergroot kansenongelijkheid en scheidslijnen. De prestaties van kinderen van laagopgeleide ouders gaan zelfs achteruit door afstandsonderwijs.
- Als gevolg van sluiting van onderwijs en kinderopvang neemt de productiviteit van werkende ouders substantieel af.
- Tijdens de eerste golf waren 25.000 kinderen extra slachtoffer van mishandeling.³

Omdat de permanente schade van afstandsonderwijs niet kan worden gecompenseerd via flankerend beleid rijst de vraag of afstandsonderwijs niet disproportioneel is.

Effecten op levensstijl en (mentale) gezondheid zijn vaak permanent

Maatregelen die grote negatieve effecten hebben voor gezondheid en levensstijl kunnen permanente schade met zich meebrengen voor het individu en kunnen leiden tot hoge maatschappelijke kosten. Deze schade is niet gemakkelijk op te vangen via flankerend beleid. Denk hierbij bijvoorbeeld aan hogere vraag naar GGZ als gevolg van veranderingen in het mentaal welbevinden of hoger risico op hart- en vaatziekten door roken en gewichtstoename.

Kosten van maatregelen slaan vaak ongelijk neer

De impact van maatregelen slaat ongelijk neer op de bevolking, waarbij kwetsbare groepen doorgaans harder worden geraakt.⁴ Zo worden mensen met weinig sociale contacten harder geraakt door verdere contactbeperkingen, worden mensen die klein behuist zijn harder geraakt door thuiswerkmaatregelen of afstandsonderwijs en bibliotheken, en worden werkenden met een laag inkomen en/of een flexcontract harder geraakt door economische gevolgen van contactbeperkende maatregelen.

¹ [The collateral damage to children's education during lockdown | VOX, CEPR Policy Portal \(voxeu.org\)](https://voxeu.org/article/collateral-damage-to-childrens-education-during-lockdown)

² [Hanushek+Woessmann 2020 OECD Education Working Paper No. 225.pdf \(stanford.edu\)](https://www.oecd.org/education/2020-OECD-Education-Working-Paper-No.-225.pdf)

³ Universiteit Leiden, Prevalentie kindermishandeling tijdens COVID-lockdown. <https://www.universiteitleiden.nl/nieuws/2021/01/tijdens-lockdown-meer-slachtoffers-van-kindermishandeling>

⁴ Zie onder meer diverse publicaties van het SCP: <https://www.scp.nl/onderwerpen/corona/kwetsbare-groepen-in-de-samenleving>

Groepen die kosten van maatregelen dragen profiteren niet altijd van baten

Veel permanente negatieve effecten (structureel toekomstig inkomensverlies, verslechtering van levensstijl met permanente gevolgen, mentaal welbevinden) van de contactbeperkende maatregelen in met name de risicocategorie "zeer ernstig" zijn voor rekening van jongeren. De kosten van flankerend beleid (noodsteun, etc.) komt, via het oplopen van de staatsschuld, ook voor rekening van jongeren en toekomstige generaties. De kosten van dit flankerend beleid bedragen nu circa €65 miljard, maar zullen in de komende maanden verder oplopen. Omgekeerd hebben met name ouderen en mensen met onderliggende aandoeningen, vanwege hun hogere vatbaarheid voor de gevolgen van het virus, baat bij de maatregelen. Daarmee is met dit beleid sprake van zeer forse herverdeling van jongere naar oudere generaties.

Negatieve impact van maatregelen neemt toe naarmate maatregelen langer duren

Dit is met name relevant voor zeer strenge maatregelen. Drie weken niet naar de kapper is vooral vervelend voor kappers, maar naarmate de maatregel langer duurt raken kappers meer door hun financiële buffers heen en neemt het maatschappelijke welbevinden af. Bij langer aanhoudende beperkende maatregelen groeit het risico dat ook in beginsel gezonde bedrijven hun deuren moeten sluiten.

Cumulatie van maatregelen maakt dat de werkelijke effecten groter zijn dan de weging van maatregelen in isolatie

De maatschappelijke en economische effecten van maatregelen zijn in deze weging in isolatie gezien. De daadwerkelijke effecten kunnen groter zijn vanwege stapeling van maatregelen. Thuiswerken is mentaal zwaar omdat veel sociale, dagelijkse contacten wegvallen. Maar als de verjaardag, het etentje of de shopmiddag in het weekend vervolgens ook niet meer is toegestaan, is de totale schade groter dan de som der delen.

Details van maatregelen kunnen voor de economische en maatschappelijke impact verschil maken

In sommige gevallen kan een op het oog beperkt aangepaste invulling van maatregelen de economische of maatschappelijke impact beperken. Dit geldt bijvoorbeeld voor een uur eerder of later sluiten in restaurants, hetgeen net het verschil kan maken tussen het wel of niet kunnen serveren van een kop koffie na de maaltijd. Een slimme, goed doordachte invulling van restricties is daarom aan te bevelen, en symbolische maatregelen kunnen beter achterwege worden gelaten vanwege de schade die ze berokkenen.

Algehele sluiting van sectoren berokkent aanzienlijk meer schade dan beperkingen waarmee sectoren op veilige wijze open kunnen blijven

Hoewel beperkingen ten aanzien van bijvoorbeeld maximale aantallen personen forse druk leggen op bedrijfsmodellen, en het daarmee in veel gevallen financieel niet meer uit kan, moet algehele sluiting zoveel als mogelijk worden voorkomen. Algehele sluiting is namelijk een zeer botte maatregel die ondernemers ieder perspectief ontnemt om ideeën te blijven ontwikkelen over hoe er op veilige wijze iets kan worden georganiseerd. Ook voor de maatschappelijke effecten is er een groot verschil tussen 'forse beperkingen' en 'niets is mogelijk'.

Maatschappelijke en economische impact routekaart

Onderstaand zijn de maatschappelijke en economie effecten van de routekaart in kaart gebracht met behulp van een kleurcodering. In de bijlage is een overzicht van de methodiek van het afwegingskader gegeven en bijgevoegde Excel geeft een totaaloverzicht. De kleurcodering is gebaseerd op de uitkomsten van het afwegingskader, met (negatieve) effecten van klein naar groot, langs de volgende schaal:

0	1 t/m 3	4 t/m 6	7 t/m 9	10 t/m 12	13 t/m 15	16 t/m 18	19 en 20
---	---------	---------	---------	-----------	-----------	-----------	----------

	Risiconiveau 1 Waakzaam	Effect	Risiconiveau 2 Zorgelijk	Effect	Risiconiveau 3 Ernstig	Effect	Risiconiveau 4 Zeer ernstig	Effect
<i>Thuisbezoek</i>	<ul style="list-style-type: none"> Thuisbezoek ontvangen: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 8 personen per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar). Op thuisbezoek gaan: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om alleen op thuisbezoek te gaan als je zelf die dag geen thuisbezoek hebt ontvangen én bij max. 2 huishoudens per dag. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Thuisbezoek ontvangen: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 6 personen per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar). Op thuisbezoek gaan: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om alleen op thuisbezoek te gaan als je zelf die dag geen thuisbezoek hebt ontvangen én bij max. 2 huishoudens per dag. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Thuisbezoek ontvangen: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 4 personen per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar). Op thuisbezoek gaan: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om alleen op thuisbezoek te gaan als je zelf die dag geen thuisbezoek hebt ontvangen én bij max. 1 huishouden per dag. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Thuisbezoek ontvangen: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 2 personen per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar). Op thuisbezoek gaan: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om alleen op thuisbezoek te gaan als je zelf die dag geen thuisbezoek hebt ontvangen én bij max. 1 huishouden per dag. 	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		
							<ul style="list-style-type: none"> <i>Verzwarend</i>: dringend advies om geen thuisbezoek te ontvangen 	Maat-schappij
								Economie
<i>Groepsvorming op publieke plekken</i>	<ul style="list-style-type: none"> Beperken maximale groepsgrootte tot 8 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden) 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Beperken maximale groepsgrootte tot 6 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden) 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Beperken maximale groepsgrootte tot 4 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden) 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Beperken maximale groepsgrootte tot 2 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden) 	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		
<i>Sociale kring</i>	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> <i>Verzwarend</i>: beperken aantal verschillende sociale contacten tot 6 personen gedurende XX dagen (m.u.v. eigen huishouden) 	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		
<i>Werk</i>	<ul style="list-style-type: none"> Werk thuis, tenzij het niet anders kan Uitzonderingen zijn mogelijk voor teamsessies, trainingen en opleidingsdagen 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Werk thuis, tenzij het niet anders kan Uitzonderingen zijn mogelijk als fysieke samenkomsten hoogstnoodzakelijk zijn voor de voortgang van het werk. Dit geldt alleen voor samenkomsten voor training en scholing in het kader van de uitoefening van beroep en bedrijf. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Thuiswerken is de norm Uitzonderingen zijn mogelijk als fysieke samenkomsten hoogstnoodzakelijk zijn voor de voortgang van het werk. Dit geldt alleen voor samenkomsten voor training en scholing in het kader van de uitoefening van beroep en bedrijf. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Thuiswerken is de norm 	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		

<i>Huwelijken</i>	• Voor huwelijksvoltrekkingen maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel)	Maat-schappij	• Voor huwelijksvoltrekkingen maximaal 50 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel)	Maat-schappij	• Voor huwelijksvoltrekkingen maximaal 30 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel)	Maat-schappij	• Voor huwelijksvoltrekkingen maximaal 30 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel)	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		
<i>Uitvaarten</i>	• Voor uitvaartplechtigheden maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel)	Maat-schappij	• Voor uitvaartplechtigheden maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel)	Maat-schappij	• Voor uitvaartplechtigheden maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel)	Maat-schappij	• Voor uitvaartplechtigheden maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel)	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		
							• <i>Verzwarend:</i> voor uitvaartplechtigheden maximaal 50 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel)	Maat-schappij
<i>Binnenlandse reizen</i>	Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits	Maat-schappij	Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits	Maat-schappij	Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits	Maat-schappij	Blijf zoveel mogelijk thuis	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		
<i>Buitenlandse reizen</i>	• Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken. • Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen is het verplicht een negatieve PCR testuitslag aan te tonen bij vertrek per vliegtuig, boot, trein en bus.	Maat-schappij	• Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken. • Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen is het verplicht een negatieve PCR testuitslag aan te tonen bij vertrek per vliegtuig, boot, trein en bus.	Maat-schappij	• Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken. • Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen is het verplicht een negatieve PCR testuitslag aan te tonen bij vertrek per vliegtuig, boot, trein en bus.	Maat-schappij	• Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken. • Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen is het verplicht een negatieve PCR testuitslag aan te tonen bij vertrek per vliegtuig, boot, trein en bus.	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		
							• <i>Verzwarend:</i> Reis niet, tenzij strikt noodzakelijk	Maat-schappij
							• <i>Verzwarend:</i> Boek geen reizen	Maat-schappij
<i>Alcoholverbod</i>	Verbod op gebruik of klaar voor gebruik hebben van alcohol in de openbare ruimte tussen 24:00-06:00 uur.	Maat-schappij	Verbod op gebruik of klaar voor gebruik hebben van alcohol in de openbare ruimte tussen 24:00-06:00 uur.	Maat-schappij	Verbod op gebruik of klaar voor gebruik hebben van alcohol in de openbare ruimte tussen 22:00-06:00 uur.	Maat-schappij	Verbod op gebruik of klaar voor gebruik hebben van alcohol in de openbare ruimte tussen 20:00-06:00 uur.	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		
<i>Avondklok</i>	• Geen aanvullende beperkingen.	Maat-schappij	• Geen aanvullende beperkingen.	Maat-schappij	• Geen aanvullende beperkingen.	Maat-schappij	• <i>Verzwarend:</i> invoeren avondklok	Maat-schappij

		Economie		Economie		Economie		Economie
<i>Doorstroomlocaties</i> (o.m. musea, bibliotheken, pretparken, beurzen, dierentuinen en warenmarkten)	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte triage voor doorstroomlocaties. • Reserveren noodzakelijk voor doorstroomlocaties. Locaties bepalen (evt. in overleg met de gemeente) het max. aantal toe te laten bezoekers. • Horeca in doorstroomlocaties open conform regels 'overige horeca'. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte triage voor doorstroomlocaties. • Reserveren noodzakelijk voor doorstroomlocaties. Locaties bepalen (evt. in overleg met de gemeente) het max. aantal toe te laten bezoekers. • Horeca in doorstroomlocaties open conform regels 'overige horeca'. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte triage voor doorstroomlocaties. • Reserveren noodzakelijk voor doorstroomlocaties. Locaties bepalen (evt. in overleg met de gemeente) het max. aantal toe te laten bezoekers. • Horeca in doorstroomlocaties open conform regels 'overige horeca'. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Sluiting van doorstroomlocaties (m.u.v. buurthuizen en afhaalfunctie bibliotheken) 	Maatschappij
		Economie		Economie		Economie		Economie
<i>Alcoholverbod voor bedrijven en instellingen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Verbod op verkopen van alcohol tussen 24:00-06:00 uur. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Verbod op verkopen van alcohol tussen 24:00-06:00 uur. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Verbod op verkopen van alcohol tussen 22:00-06:00 uur. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Verbod op verkopen van alcohol tussen 20:00-06:00 uur. 	Maatschappij
		Economie		Economie		Economie		Economie
<i>Restaurants⁵</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Sluiting van restaurants om 24.00 uur, laatste inloop om 23.00 uur. • Verplichte placering (zitplaats), registratie, triage en reservering voor restaurants. • Maximaal 8 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar) • Maximum aantal van 100 gasten binnen (excl. personeel) 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Sluiting van restaurants om 24:00 uur, laatste inloop om 23:00 uur. • Verplichte placering (zitplaats), registratie, triage en reservering voor restaurants. • Maximaal 6 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar) • Maximum aantal van 50 gasten binnen (excl. personeel) 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Restaurants open onder voorwaarden⁶ • Vervroegde sluiting van restaurants om 22:00 uur, laatste inloop om 21:00 uur. • Verplichte placering (zitplaats), registratie, triage en reservering voor restaurants. • Maximaal 30 gasten binnen per shift (excl. personeel) • Maximaal 4 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar) • Maximaal twee rondes (shifts) per tafel per avond • Cohorteren van rondes (shifts), waarbij gasten op een afgesproken moment in tijdslots arriveren. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Algehele sluiting restaurants (m.u.v. afhaal- en bezorgfunctie) • Restaurants in hotels alleen open voor afhaalmaaltijden. Hotelgasten kunnen in hotel maaltijden afhalen, deze dienen genuttigd te worden in de hotelkamer. 	Maatschappij
		Economie		Economie		Economie		Economie
<i>Overige horeca (incl. coffeeshops, sportkantines)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Sluiting overige horeca om 24.00 uur, laatste inloop om 23.00 uur (muziek uit om 23:00 uur). • Verplichte placering (zitplaats), registratie, reservering en triage voor overige horeca 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Sluiting overige horeca om 24:00 uur, laatste inloop om 23:00 uur (muziek uit om 23:00 uur). • Verplichte placering (zitplaats), registratie, reservering en triage voor overige horeca 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Algehele sluiting overige horeca (m.u.v. afhaal- en bezorgfunctie). • Sluiting afhaal- en bezorgfunctie om 22:00 uur. • Sluiting nachtclubs en 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Algehele sluiting overige horeca (m.u.v. afhaal- en bezorgfunctie) • Sluiting afhaal- en bezorgfunctie om 20:00 uur • Sluiting nachtclubs en discotheken. 	Maatschappij
		Economie		Economie		Economie		Economie

⁵ Hieronder wordt verstaan: "Een gelegenheid die (bij heropening) een restauratieve activiteit vervult en waar gasten dus (tegen betaling) primair komen om een maaltijd te eten (consumptie in de gelegenheid), terwijl het verstrekken van drank niet meer dan een nevenactiviteit is. Dit kan variëren van een enkele gang tot een meergangenmaaltijd, zo lang het maar een daadwerkelijke maaltijd is. Dit betreft dus bijvoorbeeld niet bars en cafés die geen restauratieve activiteit vervullen. Een daadwerkelijke maaltijd is bovendien niet taart of gebak, bittergarnituur, een borrelplank, (zoute) snacks, ijs, koek, snoepgoed en daarmee vergelijkbare etenswaren".

⁶ (1) Houden van 1,5 meter afstand; (2) Handhaving van de hygiëne maatregelen; (3) Verbod op zelfbediening; (4) Verplichting tot het dragen van een mondneuskapje; (5) Verbod op opening buitenteras; (6) Verbod op werkende gokkasten in het etablissement; (7) Muziek max 60 decibel teneinde luid praten/gillen te vermijden; (8) TV schermen, monitoren, beamers, etc. verplicht uit; (9) Geen bediening en zitgelegenheid aan de bar.

	<ul style="list-style-type: none"> Maximaal 8 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar) Maximum aantal van 100 gasten binnen (excl. personeel) 		<ul style="list-style-type: none"> Maximaal 6 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar) Maximum aantal van 50 gasten binnen (excl. personeel) 		discotheken.			
Detailhandel	<ul style="list-style-type: none"> Sluiting nachtclubs en discotheken. Geen aanvullende beperkingen 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Sluiting nachtclubs en discotheken. Supermarkten zetten venstertijden in voor kwetsbare groepen. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Supermarkten zetten venstertijden in voor kwetsbare groepen. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Supermarkten zetten venstertijden in voor kwetsbare groepen. 	Maatschappij
		Economie		Economie		Economie		Economie
							<ul style="list-style-type: none"> Verzwarende: sluiting van niet-essentiële detailhandel (afhaalfunctie van doe-het-zelf artikelen en bloemen blijft mogelijk) 	Maatschappij Economie
Sport	<ul style="list-style-type: none"> Sportbeoefening toegestaan voor zowel trainingen als wedstrijden Sportkantines open conform regels 'overige horeca'. Maximum aantal van 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar, excl. personeel en spelers) toegestaan als publiek, zowel voor binnen als buitensporten (n.v.t. op Ere- en Eerste Divisie en topsport). 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Voor volwassenen, sportbeoefening toegestaan voor trainingen (geen wedstrijden toegestaan). Voor kinderen (t/m 17 jaar) zijn trainingen toegestaan en wedstrijden onderling in eigen clubverband toegestaan. Sportkantines open conform regels 'overige horeca' Verbod op publiek bij wedstrijden en trainingen van professionals en amateurs Sluiten van kleedkamers en douches 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Voor volwassenen, sportbeoefening toegestaan voor trainingen (geen wedstrijden toegestaan). Voor kinderen (t/m 17 jaar) zijn trainingen toegestaan en wedstrijden onderling in eigen clubverband toegestaan. Sportkantines gesloten Verbod op publiek bij wedstrijden en trainingen van professionals en amateurs Sluiten van kleedkamers en douches 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Sportbeoefening binnen- en buitensportlocaties alleen op 1,5m afstand en groeps grootte van max. 2 personen (geen wedstrijden, geen groepslessen) m.u.v. kinderen t/m 17 jaar, topsporters en topsportcompetities. 	Maatschappij
		Economie		Economie		Economie		Economie
							<ul style="list-style-type: none"> Verzwarende: sportbeoefening binnen verboden (zowel jeugd als volwassenen). 	Maatschappij Economie
Culturele instellingen en evenementen (geldt ook voor Ere-, Eerste divisie en top-competities)	<ul style="list-style-type: none"> Verplichte reservering, registratie, triage en placering voor evenementen. Voor evenementen geldt een maximum van 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). Voor evenementen op locaties (binnen of buiten) met een oppervlakte groter dan 2.000m2 geldt dat zij onder voorwaarden kunnen worden uitgezonderd van het maximum van 100 personen Voor evenementen die buiten plaatsvinden kan onder 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Verplichte reservering, registratie, triage en placering voor evenementen. Voor evenementen geldt een maximum van 50 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). Voor evenementen op locaties (binnen of buiten) met een oppervlakte groter dan 2.000m2 geldt dat zij onder voorwaarden kunnen worden uitgezonderd van het maximum van 100 personen. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Verbod op alle evenementen, m.u.v. reguliere exploitatie van de instelling. Voor evenementen die uitgezonderd zijn geldt verplichte reservering, registratie, triage en placering. Voor evenementen die uitgezonderd zijn geldt een maximum van 30 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Verbod op alle evenementen 	Maatschappij
		Economie		Economie		Economie		Economie

	voorwaarden een uitzondering gelden op de verplichte placering, mits gegarandeerd kan worden dat de afstandsnorm in acht wordt genomen.							
<i>Onderwijs & kinderopvang</i>	• Geen aanvullende beperkingen	Maat-schappij	• Geen aanvullende beperkingen	Maat-schappij	• Geen aanvullende beperkingen	Maat-schappij	• <i>Verzwarend</i> : verder beperken fysiek onderwijs voor MBO, HBO, Wo. Digitaal/thuis onderwijs is de norm.	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		Economie
							• <i>Verzwarend</i> : beperken van fysiek onderwijs, digitaal/thuis onderwijs is de norm voor VO.	Maat-schappij
							• <i>Verzwarend</i> : beperken van fysiek onderwijs, digitaal/thuis onderwijs is de norm voor PO	Maat-schappij
							• <i>Verzwarend</i> : sluiten kinderopvang (m.u.v. noodopvang)	Maat-schappij
<i>Contact-beroepen</i>	• Verplichte reservering, registratie en triage voor contactberoepen (m.u.v. o.a. zorgverleners, mantelzorgers, dierenartsen, audiciens, opticiens en sekswerkers).	Maat-schappij	• Verplichte reservering, registratie en triage voor contactberoepen (m.u.v. o.a. zorgverleners, mantelzorgers, dierenartsen, audiciens, opticiens en sekswerkers).	Maat-schappij	• Verplichte reservering, registratie en triage voor contactberoepen (m.u.v. o.a. zorgverleners, mantelzorgers, dierenartsen, audiciens, opticiens en sekswerkers).	Maat-schappij	• Verplichte reservering, registratie en triage voor contactberoepen (m.u.v. o.a. zorgverleners, mantelzorgers, dierenartsen, audiciens, opticiens en sekswerkers).	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		Economie
							• <i>Verzwarend</i> : verbod op uitoefenen contactberoepen (m.u.v. (para)medische beroepen).	Maat-schappij
<i>Langdurige zorg</i>	• Als bezoeker, informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek aan langdurige zorg instellingen. • Instellingen treffen maatregelen o.a. voor: - Gezondheidscheck en registratie bij bezoek; - Online alternatieven voor activiteiten voor kwetsbare personen.	Maat-schappij	• Als bezoeker, informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek aan langdurige zorg instellingen. • De <input type="text" value="10.2.e"/> heeft contact met instellingen over maatregelen o.a. voor: - Preventief gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen in verpleeghuizen.	Maat-schappij	• Als bezoeker, informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek aan langdurige zorg instellingen. • De <input type="text" value="10.2.e"/> heeft contact met instellingen over maatregelen o.a. voor: - Preventief gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen in	Maat-schappij	• Als bezoeker, informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek aan langdurige zorg instellingen. • De <input type="text" value="10.2.e"/> heeft contact met instellingen over maatregelen o.a. voor: - Preventief gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen in verpleeghuizen. - Verkleinen of scheiden van	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		Economie

	Instellingen voor de langdurige zorg en zorg en ondersteuning thuis zetten persoonlijke beschermingsmiddelen in conform RIVM uitgangspunten en risico-inschatting zorgprofessional.		Verkleinen of scheiden van dagbestedingsgroepen; - Bezoekbeperking (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulpaanbieders). • Instellingen voor langdurige zorg en zorg en ondersteuning thuis zetten persoonlijke beschermingsmiddelen in conform RIVM uitgangspunten en risico-inschatting zorgprofessional.		verpleeghuizen. - Verkleinen of scheiden van dagbestedingsgroepen; - Bezoekbeperking (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulpaanbieders). • Instellingen voor langdurige zorg en zorg en ondersteuning thuis zetten persoonlijke beschermingsmiddelen in conform RIVM uitgangspunten en risico-inschatting zorgprofessional.		dagbestedingsgroepen; - Bezoekbeperking (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulpaanbieders). - Alternatieve vormen van dagbesteding voor thuiswonenden (m.u.v. kinderen t/m 12 jaar). • Instellingen voor langdurige zorg en zorg en ondersteuning thuis zetten persoonlijke beschermingsmiddelen in conform RIVM uitgangspunten en risico-inschatting zorgprofessional.	
--	---	--	---	--	--	--	--	--

Additionele kwalitatieve overwegingen bij de effecten van individuele maatregelen

- **Thuisbezoek:** De maatregel heeft vooral sociale impact. De maatregel wordt niet gehandhaafd, waardoor de maatregel alleen de mensen raakt die zich aan de regels willen houden. De nalevingsbereidheid wordt lager bij hogere risiconiveaus (als de maatregel meer gaat knellen). Verdere aanscherping in hogere risiconiveaus komt naar verwachting terecht bij een relatief kleine groep die zich aan de regels wil houden, en de impact voor die groep is erg groot (minder sociale contacten, eenzaamheid, depressie).
- **Groepsvorming op publieke plekken:** De maatregel heeft vooral sociale impact en raakt een grote groep mensen. De maatregel kan worden gehandhaafd, maar naleving kan worden omzeild door op te splitsen in kleinere groepen. De maatregel heeft ook economische gevolgen, vooral voor vrijetijdsectoren.
- **Thuiswerken:** De maatregel heeft impact op een grote groep mensen en vergt een grote verandering in de levensstijl (en dan vooral van werknemers van bedrijven die het thuiswerkadvies naleven). Op korte termijn zijn de effecten van deze maatregel beperkt (iedereen overleeft een tijdje thuiswerken), maar op langere termijn zijn de effecten groter: mensen hebben minder sociale contacten, kunnen vereenzamen (in combinatie met andere maatregelen), kampen soms met een thuissituatie die niet geschikt is om thuis te werken, en de binding met andere collega's kan verwateren of komt niet tot stand met nieuwe collega's, waardoor teams minder efficiënt opereren.
- **Alcoholverbod:** De maatregel heeft vooral sociale impact op een relatief kleine groep, maar is wel een inbreuk op de individuele vrijheid van mensen. De maatregel kan bijdragen om waterbedeffecten als gevolg van (vervroegde) horecasluiting deels op te vangen (voorkomen dat mensen in de publieke ruimte gaan hangen).
- **Avondklok:** De maatregel heeft vooral sociale impact en is een zeer grote inbreuk op de individuele vrijheid van mensen (sinds WOII niet meer voorgekomen). Afhankelijk van het tijdstip waarop de maatregel ingaat kan de maatregel impact hebben voor een grote groep mensen (20.00 aanzienlijk meer dan 22.00 of 0.00). De maatregel is alleen effectief als er ook daadwerkelijk op gehandhaafd gaat worden. Als er niet wordt gehandhaafd, heeft de maatregel alleen impact op een kleine groep mensen die bereid is de regels na te leven.
- **Doorstroomlocaties:** In lagere risiconiveaus zijn de effecten van de maatregel beperkt, hoewel lagere bezoekersaantallen de mogelijkheden om een locatie rendabel te openen beperken. Volledige sluiting van doorstroomlocaties heeft sterke sectorale effecten in economische zin, maar ontnemt mensen ook perspectief om door te gaan (psychologische klap om thuis op de bank te belanden). Veel locaties hebben investeringen en aanpassingen gedaan om bezoekersstromen coronaproof in goede banen te leiden, waardoor sluiting op teleurstelling en onbegrip kan stuiten.
- **Restaurants / horeca:** De maatregel heeft sterke sectorale effecten. Beperkingen t.a.v. openingstijden, het aantal bezoekers, de groepsgrootte aan tafel en het aantal shifts per avond verkleinen allemaal de mogelijkheden om rendabel een horecazaak open te houden (dus wordt per risiconiveau lastiger). Volledige sluiting ontnemt horecaondernemers en personeel perspectief om door te gaan (psychologische klap) en leidt zonder steun tot veel faillissementen en oplopende werkloosheid (onder een groep die al kwetsbaar is, met veel flex- en nulurencontracten), zeker als een sluiting langer duurt (veel ondernemers zijn al door reserves heen).
- **Detailhandel:** De maatregel heeft sterke economische effecten bij een (gedeeltelijke) sluiting (raakt een grote sector, grote keteneffecten). Online verkopen compenseren niet volledig voor fysieke verkopen, ook niet in combinatie met click & collect. Ruimere openingstijden kunnen bijdragen aan betere spreiding van bezoekers.
- **Sport:** De maatregel heeft zowel sociale als economische effecten, die vooral in hogere risiconiveaus groot zijn. De maatregel raakt een grote groep mensen (veel mensen sporten), en een klein deel van de economie (de sector zelf). De impact van volledige sluiting is beperkt als de maatregel kort duurt (2 weken niet sporten is voor weinig mensen een probleem), maar leidt tot grote problemen en gezondheidsschade als de maatregel langer duurt, met permanente gezondheidsschade als gevolg (als mensen eenmaal zijn gestopt met sporten, pakken ze de draad niet altijd weer op). Daarbij worden kwetsbaren extra hard geraakt.

- **Evenementen:** De maatregel heeft vooral sterke economische effecten voor de evenementensector, en effecten voor een aantal andere sectoren waarop evenementen van toepassing zijn. Beperkingen t.a.v. het aantal bezoekers knellen voor veel evenementen, waardoor veel evenementen niet door kunnen gaan. De sociale effecten zijn beperkt (maatregel raakt een grote groep mensen, maar impact per persoon is relatief klein).
- **Onderwijs & kinderopvang:** Zowel een beperking als een sluiting van fysiek onderwijs in het PO en VO hebben grote sociale en economische gevolgen. De maatregel raakt ouders (thuiswerken wordt lastig, zo niet onmogelijk) en vooral kinderen zelf (ze leren niets). De maatregel slaat ongelijk neer op de samenleving: kwetsbare kinderen worden harder geraakt (lopen grotere achterstanden op, worden vaker slachtoffer van mishandeling). Op die manier verdiept de maatregel scheidslijnen tussen en binnen generaties.
- **Contactberoepen:** Verplichting tot registratie, triage en reservering heeft beperkte impact, maar een verbod op de uitoefening van contactberoepen heeft sterke sociale en economische effecten. De maatregel heeft effect op de ondernemers die het betreft (geen inkomsten, vaak zzp'ers, vaak al een kwetsbare groep) en op een groot deel van de maatschappij (iedereen gaat naar de kapper). Op lange termijn zijn (3 weken niet naar de kapper of pedicure is voor niemand een probleem, langer dan 2 maanden)
- **Langdurige zorg:** De maatregel heeft vooral sociale impact. De impact komt vooral door beperkingen rond dagbestedingsactiviteiten. Het effect van bezoekbeperkingen hangt af van lokale invulling, maar in praktijk hanteren veel verpleeghuizen het landelijke advies over thuisbezoek (dus beperkte aanvullende effecten).

Scoringssystematiek

Effecten van de maatregelen zijn ingeschaald aan de hand van onderstaande (sub)indicatoren op een schaal van -3 tot 3. Omdat de maatregelen vooral beperkend van aard zijn, zijn de effecten hebben op maatschappij en economie in de regel negatief. De positieve impact van de contactbeperkende maatregelen op het indammen van het virus en daarmee op mortaliteit zijn niet meegenomen in de scoringssystematiek, omdat het OMT nog een toets doet op de routekaart. Het effect op contactmomenten voor de samenleving is derhalve negatief gescoord (namelijk afname welbevinden). Omdat het aantal subindicatoren onder 'samenleving' groter is dan onder 'economie' weegt 'samenleving' in feite zwaarder.

Effect samenleving		
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	Wat is het effect van de maatregel op het reguliere zorgaanbod, curatieve zorg, WMO, langdurige zorg, etc. Werkt de maatregel zorgmijding in de hand?
	Levensstijl	Wat is het effect van de maatregel op levensstijl (denk aan: weinig beweging, alcohol, roken etc.)?
	Sociale contacten	Wat is het effect van de maatregel op het gemiddeld aantal dagelijkse sociale contacten?
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid en stress)	
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	Heeft de maatregelen effecten op de kwaliteit van de woonomgeving. Wordt gebruik of toegang van de woonomgeving beperkt of gehinderd door de maatregel (denk aan thuiswerk, bereikbaarheid/ gebruik groen, voorzieningen, onderwijs of huisvesting arbeidsmigranten)
	Veiligheidseffecten	Heeft de maatregel effecten op de veiligheid in de leefomgeving. (denk aan jongeren die nergens naar toe kunnen, beperkte inzet handhavers/ politie of paniek reacties zoals hamsteren, ondergronds gaan van gesloten sectoren zoals coffeeshops of sekswerkers) Wat is het effect op familierelaties (denk aan opvoedproblemen, scheidingen, huiselijk geweld)?
	Milieueffecten	Heeft de maatregel effect op het milieu (zoals verminderde uitstoot van Co2 en NoX ,of juist een toename door verplaatsingen om het OV te vermijden. Denk ook aan geluidsoverlast
Sociale cohesie		Leidt de maatregel tot tegenstellingen (of zelfs scheidslijnen) tussen (groepen) mensen? Leiden deze tegenstellingen ook tot verstoringen in de openbare orde?
	Polarisatie in de samenleving	Leidt de maatregel tot meer of minder politieke participatie (burgerparticipatie, petities, insprekers)? Leidt de maatregel tot meer of minder vrijwilligerswerk? Leidt de maatregel tot meer/minder mantelzorg?
	Participatie	Leidt de maatregel tot meer/minder institutioneel vertrouwen (politiek, maar ook bedrijven, media, etc.)?
	Institutioneel vertrouwen	
Totaal Effect		
Effect Economie		
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	Wat is het effect op het gewerkt aantal uren? Wat is de impact op de activiteit van sectoren (en in hoeverre is daar thuiswerk mogelijk)? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
	Faillissementen	Wat is het effect op een sector? Hoe staat het per sector met de verwachtingen, en liquiditeit/solvabiliteit?
	Beschikbaar inkomen	Wat is het effect op het besteedbaar inkomen? In hoeverre is er substitutie tussen sociale maatregelen en het loon? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
	Ongelijkheid	Heeft de maatregel een effect op inkomensverdeling? Worden kwetsbare groepen (buitensporig) geraakt? Leidt de maatregel potentieel tot extra schuldenproblematiek?
	Overheidsfinanciën	Wat is het (eerste orde) effect op de overheidsuitgaven en -inkomsten? Wat zijn geschatte secundaire effecten?
	BBP	Wat is het verwachte effect op het BBP? Wat is het effect per sector?
Economie lange termijn	Waardenketens	Wat is het effect van de maatregel op waardeketens? Heeft het een effect op bedrijven die een grote mate van centraliteit kennen? Is dit permanent?
	Menselijk kapitaal	Vergroot de maatregel menselijk kapitaal? In hoeverre is er sprake van langdurige inactiviteit? In hoeverre is training mogelijk/nuttig? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
Totaal		

Tabel - effecten coronamaatregelen

			Thuisbezoek								
			Thuisbezoek 1	Thuisbezoek 2	Thuisbezoek 3	Thuisbezoek 4	Thuisbezoek 4+				
			Dringend advies om max. 8 personen te ontvangen / max. 2 huishoudens te bezoeken	Dringend advies om max. 6 personen te ontvangen / max. 2 huishoudens te bezoeken	Dringend advies om max. 4 personen te ontvangen / max. 1 huishoudens te bezoeken	Dringend advies om max. 2 personen te ontvangen / max. 1 huishoudens te bezoeken	Dringend advies om geen thuisbezoek te ontvangen				
Sub-indicator	Uitleg	Score	Score	Score	Score	Score					
Effect samenleving											
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	Wat is het effect van de maatregel op het reguliere zorgaanbod, curatieve zorg, WMO, langdurige zorg etc. Werkt de maatregel zorgmijding in de hand?		0	0	0	0	-1			
	Levensstijl	Wat is het effect van de maatregel op levensstijl (denk aan: weinig beweging, alcohol, roken etc.)?		-2	-2	-3	-3	-3			
	Sociale contacten	Wat is het effect van de maatregel op het gemiddeld aantal degelijke sociale contacten?		-1	-2	-3	-3	-3			
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid en stress)	Wat is het effect van de maatregel op de psychische gezondheid van mensen? Leidt de maatregel tot eenzaamheid, stress, etc.?		-1	-1	-1	-2	-3			
	Subtotaal			-4	-5	-7	-8	-10			
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	Heeft de maatregel effecten op de kwaliteit van de woonomgeving. Wordt gebruik of toegang van de woonomgeving beperkt of gehinderd door de maatregel (denk aan thuiswerk, bereikbaarheid/ gebruik groen, voorzieningen, onderwijs of huisvesting arbeidsmigranten)		0	0	0	0	0			
	Veiligheidseffecten	Heeft de maatregel effecten op de veiligheid in de leefomgeving. (denk aan jongeren die nergens naar toe kunnen, beperkte inzet handhavers/ politie of paniekreacties zoals hamstereen, ondergrondse gaan van gesloten sectoren zoals coffeshops of sekswerkers) Wat is het effect op familierelaties (denk aan opvoedproblemen, scheldingen, huiselijk geweld)?		0	0	0	-1	-1			
	Milieueffecten	Heeft de maatregel effect op het milieu (zoals vermindering uitstoot van CO2 en NOx of juist een toename door verplaatsingen om het OV te vermijden. Denk ook aan geluidsoverlast)		0	0	0	0	0			
	Subtotaal			0	0	0	-1	-1			
Sociale cohesie	Polarisatie in de samenleving	Leidt de maatregel tot tegenstellingen (of zelfs scheidelijnen) tussen (groepen) mensen? Leiden deze tegenstellingen ook tot verstoringen in de openbare orde?		0	-1	-1	-1	-2			
	Participatie	Leidt de maatregel tot meer of minder politieke participatie (burgerparticipatie, petities, insprekers)? Leidt de maatregel tot meer of minder vrijwilligerswerk? Leidt de maatregel tot meer/minder mantelzorg?		0	0	-1	-1	-1			
	Institutioneel vertrouwen	Leidt de maatregel tot meer/minder institutioneel vertrouwen (politiek, maar ook bedrijven, media etc)?		0	0	0	-1	-2			
	Subtotaal			0	-1	-2	-3	-5			
Overig	Subtotaal	Overige effecten die niet vallen onder bovenstaande (toelichten welke effecten dat zijn)		0	0	0	0	0			
Totaal			-4	-6	-9	-12	-16				
Effect economie											
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	Wat is het effect op het gewerkt aantal uren? Wat is de impact op de activiteit van sectoren (en in hoeverre is daar thuiswerk mogelijk)? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?		0	0	0	0	0			
	Failisseminten	Wat is het effect op een sector? Hoe staat het per sector met de verwachtingen, en liquiditeit/solvabiliteit?		0	0	0	0	0			
	Beschikbaar inkomen	Wat is het effect op het besteedbaar inkomen? In hoeverre is er substitutie tussen sociale maatregelen en het loon? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?		0	0	0	0	0			
	Ongelijkheid	Heeft de maatregel een effect op inkomensverdeling? Worden kwetsbare groepen (buttersporg) geraakt? Leidt de maatregel potentieel tot extra schuldenproblematiek?		0	0	0	0	0			
	Overheidsfinanciën	Wat is het (eerste orde) effect op de overheidsuitgaven en -inkomsten? Wat zijn geschatte secundaire effecten?		0	0	0	-1	-1			
	BBP	Wat is het verwachte effect op het BBP? Wat is het effect per sector?		0	0	0	0	0			
	Subtotaal			0	0	0	-1	-1			
Economie lange termijn	Waardenketens	Wat is het effect van de maatregel op waardeketens? Heeft het een effect op bedrijven die een grote mate van centraliteit kennen? Is dit permanent?		0	0	0	0	0			
	Menselijk kapitaal	Wat is het effect van de maatregel op menselijk kapitaal? In hoeverre is er sprake van langdurige inactiviteit? In hoeverre is training mogelijk/nuttig? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?		0	0	0	0	0			
	Subtotaal			0	0	0	0	0			
Overig	Subtotaal	Overige effecten die niet vallen onder bovenstaande (toelichten welke effecten dat zijn)		0	0	0	0	0			
Totaal			0	0	0	-1	-1				
	Maatschappij	Thuisbezoek 1		Thuisbezoek 2		Thuisbezoek 3		Thuisbezoek 4		Thuisbezoek 4+	
	Economie		-4		-6		-9		-12		-16
			0		0		0		-1		-1

Regels voor iedereen									
Groepsvorming op publieke plekken				Sociale kring	Huwelijken			Uitvaarten	
Groepsvorming 1	Groepsvorming 2	Groepsvorming 3	Groepsvorming 4	Sociale kring	Huwelijken 1	Huwelijken 2	Huwelijken 3 + 4	Uitvaarten 1 + 2 + 3 + 4	Uitvaarten 4+
Max. 8 personen (excl. kinderen t/m 12)	Max. 6 personen (excl. kinderen t/m 12)	Max. 4 personen (excl. kinderen t/m 12)	Max. 2 personen (excl. kinderen t/m 12)	Beperken sociale contacten tot max. 5 personen (excl. eigen huishouden) per XX dagen.	Max. 100 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel)	Max. 50 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel)	Max. 30 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel)	Max. 100 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel)	Max. 50 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel)
Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	-1	-1	-2	-2	-3	-1	-2	-3	-1
	-1	-1	-1	-2	-2	0	0	0	0
	0	0	-1	-2	-2	0	0	0	-2
	-2	-2	-4	-6	-7	-1	-2	-3	-3
	0	0	0	1	-1	0	0	0	0
	0	0	0	-1	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	-1	0	0	0	0
	0	0	-1	-1	-2	0	0	-1	0
	-1	-1	-1	-2	-1	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	-1
	-1	-1	-2	-3	-3	0	0	-1	-1
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	-3	-3	-6	-9	-11	-1	-2	-4	-3
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	-1	-2	-3	-3	-1	-1	-2	0
	0	-1	-2	-3	-3	-1	-1	-2	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groepsvorming 1	Groepsvorming 2	Groepsvorming 3	Groepsvorming 4	Sociale kring	Huwelijken 1	Huwelijken 2	Huwelijken 3 + 4	Uitvaarten 1 + 2 + 3 + 4	Uitvaarten 4+
	-3	-3	-6	-9	-11	-1	-2	-4	-3
	0	-1	-2	-3	-3	-1	-1	-2	0

Werk				Binnenlandse reizen		Buitenlandse reizen			Alcohol
Werk 1	Werk 2	Werk 3	Werk 4	Binnenl. reizen 1 + 2 +3	Binnenl. reizen 4	Buitenl. reizen 1 t/m 4	Buitenl. reizen 4+a	Buitenl. reizen 4+b	Alcoholverbod 1 +2
Advies om thuis te werken, uitzonderingen voor teamsessies, trainingen en opleidingsdagen	Dringend advies om thuis te werken, uitzonderingen indien hoogstnoodzakelijk	Thuiswerken is de norm, uitzonderingen indien hoogstnoodzakelijk	Thuiswerken is de norm	Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits	Blijf zoveel mogelijk thuis	Volg reisadviezen buitenlandse zaken; bij terugkomst uit een hoogrisicogebied 10 dagen in thuisquarantaine + negatieve PCR-test tonen	Reis niet, tenzij strikt noodzakelijk	Boek geen reizen	Tussen 24.00 en 06.00
Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	-3	-3	-3	-3	-1	-2	-1	-3	-2
	-2	-2	-2	-2	0	-2	0	0	0
	-1	-2	-2	-2	0	-2	0	0	0
	-6	-7	-7	-7	-1	-6	-1	-3	-2
	-2	-3	-3	-3	0	-3	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1	1	1	1	0	2	1	2	0
	-1	-2	-2	-2	0	-1	1	2	0
	-1	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	-1	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0
	0	1	1	0	0	0	-1	-1	-2
	-8	-9	-9	-10	-1	-8	-1	-2	-4
	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1
	0	0	0	0	0	0	-1	-2	-2
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	-2	0	-1	-1
	0	0	0	0	0	-2	-1	-2	-2
	0	0	0	0	0	-4	-2	-6	-6
	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	0
	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	0
	-2	-2	-2	-2	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	-1	0	0	0	0
	-2	-2	-2	-2	-1	-4	-2	-6	-6
Werk 1	Werk 2	Werk 3	Werk 4	Binnenl. reizen 1 + 2 +3	Binnenl. reizen 4	Buitenl. reizen 1 t/m 4	Buitenl. reizen 4+a	Buitenl. reizen 4+b	Alcoholverbod 1 +2
	-8	-9	-9	-10	-1	-8	-1	-2	-4
	-2	-2	-2	-2	-1	-4	-2	-6	0

verbod (gebruik/bezit/verkoop)		Regels voor bedrijven en instellingen		Restaurants						
Alcoholverbod 3		Alcoholverbod 4		Doorstroomlocaties		Restaurants				
Alcoholverbod 3	Alcoholverbod 4	Avondklok 4+	Doorstroomloc. 1 t/m 3	Doorstroomlocaties 4	Restaurants 1	Restaurants 2	Restaurants 3	Restaurants 4	Overige horeca 1	
Tussen 22.00 en 06.00	Tussen 20.00 en 06.00	Avondklok (tijden nader te bepalen; assumptie: 22.00-06.00 met uitzondering voor werk)	Verplichte triage, reserveren noodzakelijk, max. aantal bezoekers in overleg met gemeente, horeca open conform regels 'overige horeca'	Sluiting van doorstroomlocaties (afhaalfuncties bibliotheken)	Sluiting 24.00 (laatste inloop 23.00), max. 8 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 100 gasten (excl. personeel)	Sluiting 24.00 (laatste inloop 23.00), max. 6 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 50 gasten (excl. personeel)	Sluiting 22.00 (laatste inloop 21.00), max. 4 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 30 gasten (excl. personeel), cohorteren van shifts	Eetgelegenheden alleen voor afhaal	Sluiting 24.00 (laatste inloop 23.00), max. 8 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 100 gasten (excl. personeel)	
Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	-2	-2	-3	-1	0	0	0	0	0	0
	0	0	-2	0	0	0	-1	-2	-3	0
	0	0	-1	0	0	0	0	0	-2	0
	-2	-2	-6	-1	0	0	-1	-2	-5	0
	0	0	0	0	-2	0	0	-1	-2	0
	1	1	1	0	-2	0	0	-1	-2	-1
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1	1	1	0	-4	0	0	-2	-4	-1
	0	0	-1	0	-1	0	0	0	0	0
	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	-3	0	-1	0	0	0	0	0
	-2	-3	0							
	-3	-4	-8	-1	-5	0	-1	-4	-9	-1
	0	0	0	-1	-3	-1	-1	-2	-3	-2
	0	0	0	-1	-3	-1	-1	-2	-3	-1
	0	0	0	0	-3	0	0	-1	-2	-1
	0	0	0	0	-1	0	0	-1	-2	0
	0	0	0	-1	-1	0	0	-1	-2	0
	0	0	0	-1	-1	0	0	0	-1	0
	0	0	0	-4	-12	-2	-2	-7	-13	-4
	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0
	-1	-1	0							
	-1	-1	0	-4	-12	-2	-2	-7	-14	-4
Alcoholverbod 3	Alcoholverbod 4	Avondklok 4+	Doorstroomloc. 1 t/m 3	Doorstroomlocaties 4	Restaurants 1	Restaurants 2	Restaurants 3	Restaurants 4	Overige horeca 1	
-3	-4	-4	-8	-1	-5	0	-1	-4	-9	
-1	-1	-1	0	-4	-12	-2	-2	-7	-14	

Overige horeca			Detailhandel		Sport					
Overige horeca 2	Overige horeca 3	Overige horeca 4	Detailhandel 2 t/m 4	Detailhandel 4+	Sport 1	Sport 2	Sport 3	sport 4	Sport 4+	
Sluiting 24.00 (laatste inloop 23.00), max. 6 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 50 gasten (excl. personeel)	Algehele sluiting, sluiting afhaal- en bezorgfunctie om 22.00	Algehele sluiting, sluiting afhaal- en bezorgfunctie om 20.00, eetgelegenheden in hotels alleen open voor afhaal	Venstertijden voor kwetsbare groepen	Sluiting van niet-essentiële detailhandel (afhaalfunctie blijft mogelijk)	Max. 100 personen publiek bij wedstrijden (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel+spelers)	Sportbeoefening voor volwassenen toegestaan, (geen wedstrijden), voor kinderen t/m 17 alleen wedstrijden binnen eigen club, verbod op publiek bij wedstrijden, kleedkamers en douches gesloten	Sportbeoefening voor volwassenen toegestaan (geen wedstrijden), voor kinderen t/m 17 alleen wedstrijden binnen eigen club, verbod op publiek bij wedstrijden, sportkantines gesloten, kleedkamers en toegestaan (alleen buiten)	Sportbeoefening volwassenen alleen buiten toegestaan met max. 2 personen op 1,5m afstand, voor kinderen t/m 17 is sporten + wedstrijden binnen eigen club toegestaan (alleen buiten)	Sportbeoefening binnen verboden (zowel jeugd als volwassenen)	
Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	
0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-3
0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-3
0	-3	-3	-3	0	-1	-1	-1	-1	-2	-2
0	-2	-2	-2	0	0	0	0	0	-1	-2
0	-5	-5	-5	0	-1	-1	-3	-3	-7	-10
0	-2	-2	-2	0	-2	0	0	0	-1	-1
-1	-2	-2	-2	0	-1	0	0	0	-2	-2
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-1	-4	-4	-4	0	-3	0	0	0	-3	-3
0	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0	-1	-1
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0	-1	-1
-1	-10	-10	-10	0	5	-1	-3	-3	-11	-14
-2	-3	-3	-3	0	-2	0	-1	-1	-2	-2
-2	-3	-3	-3	0	-2	0	-1	-2	-2	-2
-1	-3	-3	-3	0	-1	0	0	0	0	0
-1	-2	-2	-2	0	0	0	0	0	0	0
0	-2	-2	-2	0	-2	0	0	0	-1	-1
0	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0	-1	-1
-6	-14	-14	-14	0	-8	0	-2	-3	-6	-6
0	-1	-1	-1	0	-2	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	-1	-1	-1	0	-2	0	0	0	0	0
-6	-15	-15	-15	0	-10	0	-2	-3	-6	-6
Overige horeca 2	Overige horeca 3	Overige horeca 4	Detailhandel 2 t/m 4	Detailhandel 4+	Sport 1	Sport 2	Sport 3	sport 4	Sport 4+	
-1	-10	-10	-10	0	-5	-1	-3	-3	-11	-14
-6	-15	-15	-15	0	-10	0	-2	-3	-6	-6

Sgels										
Evenementen			Onderwijs & KO				Contactberoepen			
Evenementen 1	Evenementen 2	Evenementen 3 + 4	Onderwijs & KO 4	Onderwijs & KO 4+a	Onderwijs & KO 4+b	Onderwijs & KO 4+c	Contactberoepen 1 t/m 4	Contactberoepen 4+a	Contactberoepen 4+b	
Verplichte placering, etc., max. 100 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel), uitzonderingen voor locaties met >2.000 meter	Verplichte placering, etc., max. 50 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel)	Verbod op alle evenementen (m.u.v. warenmarkten, bioscopen, theaters, etc.)	Beperken van fysiek onderwijs + overgaan op digitaal/thuis voor MBO, HBO, WO	Beperken van fysiek onderwijs + overgaan op digitaal/thuis voor VO	Beperken van fysiek onderwijs + overgaan op digitaal/thuis voor PO	Sluizen kinderopvang	Registratieplicht, triage en reservering voor contactberoepen (m.u.v. sekswerkers)	Verbod op uitoefenen contactberoepen (m.u.v. (para)medische beroepen)	Verbod op uitoefenen alle contactberoepen	
Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	
0	0	0		0	-1	-1	-1	0	0	-3
0	0			-1	-1	-2	-2	0	-1	-3
-1	-1		-2	-3	-3	-3	-3	0	-1	-1
0	-1		-1	-3	-3	-3	-3	0	-1	-3
-1	-2		-3	-7	-8	-9	-9	0	-3	-10
0	-1	-2	-1	-3	-3	-2	0	-1	0	
0	0	-1	-3	-2	-3	-3	0	0	0	-2
0	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0	0
0	-2	-4	-4	-5	-6	-5	0	-1	-2	
0	0	0	-2	-3	-3	-3	0	-1	-2	
0	0	-1	-1	-2	-2	-2	0	0	0	-1
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2
0	0	-1	-3	-5	-5	-5	0	-1	-5	
-1	-4	-8	-14	-18	-20	-19	0	-5	-17	
-1	-1	-2	0	0	-2	-2	0	-2	-3	
-1	-2	-3	0	0	0	0	0	-2	-2	
0	-1	-1	-2	-2	-3	-2	-1	-2	-2	
0	0	-1	-2	-3	-3	-1	0	-1	-1	
0	-1	-1	-1	-2	-2	-2	0	-1	-2	
-1	-1	-1	-2	-3	-3	-3	0	-1	-1	
-3	-6	-9	-7	-10	-13	-10	-1	-9	-11	
-1	-1	-1	-2	-2	-2	-1	0	-1	-2	
0	0	0	-2	-3	-3	-1	0	0	-2	
-1	-1	-1	-4	-5	-5	-2	0	-1	-4	
-4	-7	-10	-11	-15	-18	-12	-1	-10	-15	
Evenementen 1	Evenementen 2	Evenementen 3 + 4	Onderwijs & KO 4	Onderwijs & KO 4+a	Onderwijs & KO 4+b	Onderwijs & KO 4+c	Contactberoepen 1 t/m 4	Contactberoepen 4+a	Contactberoepen 4+b	
-1	-4	-8	-14	-18	-20	-19	-1	-5	-17	
-4	-7	-10	-11	-15	-18	-12	-1	-10	-15	

	Maatschappij	Economie
Thuisbezoek 1	-4	0
Thuisbezoek 2	-6	0
Thuisbezoek 3	-9	0
Thuisbezoek 4	-12	-1
Thuisbezoek 4+	-16	-1
Groepsvorming 1	-3	0
Groepsvorming 2	-3	-1
Groepsvorming 3	-6	-2
Groepsvorming 4	-9	-3
Sociale kring	-11	-3
Huwelijken 1	-1	-1
Huwelijken 2	-2	-1
Huwelijken 3 + 4	-4	-2
Uitvaarten 1 + 2 + 3 + 4	-3	0
Uitvaarten 4+	-6	0
Werk 1	-8	-2
Werk 2	-9	-2
Werk 3	-9	-2
Werk 4	-10	-2
Binnenl. reizen 1 + 2 + 3	-1	-1
Binnenl. reizen 4	-8	-4
Buitenl. reizen 1 t/m 4	-1	-2
Buitenl. reizen 4+a	-2	-6
Buitenl. reizen 4+b	-4	-6
Alcoholverbod 1 + 2	-2	0
Alcoholverbod 3	-3	-1
Alcoholverbod 4	-4	-1
Avondklok 4+	-8	0
Doorstroomloc. 1 t/m 3	-1	-4
Doorstroomlocaties 4	-5	-12
Restaurants 1	0	-2
Restaurants 2	-1	-2
Restaurants 3	-4	-7
Restaurants 4	-9	-14
Overige horeca 1	-1	-4
Overige horeca 2	-1	-6
Overige horeca 3	-10	-15
Overige horeca 4	-10	-15
Detailhandel 2 t/m 4	0	0
Detailhandel 4+	-5	-10
Sport 1	-1	0
Sport 2	-3	-2
Sport 3	-3	-3
sport 4	-11	-6
Sport 4+	-14	-6
Evenementen 1	-1	-4
Evenementen 2	-4	-7
Evenementen 3 + 4	-8	-10
Onderwijs & KO 4	-14	-11
Onderwijs & KO 4+a	-18	-15

Onderwijs & KO 4+b	-20	-18
Onderwijs & KO 4+c	-19	-12
Contactberoepen 1 t/m 4	0	-1
Contactberoepen 4+a	-5	-10
Contactberoepen 4+b	-17	-15
Langdurige zorg 1	0	0
Langdurige zorg 2	-4	0
Langdurige zorg 3	-4	0
Langdurige zorg 4	-4	0

TERSTOND
TER ADVISERING
Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
25 januari 2021

Notitienummer
2021-0000014633

Auteur

10.2.e 10.2.e 10.2.e

Van
10.2.e

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 25-1

Aanleiding

Op maandag 25 januari vindt van 16:30-17:30 uur de ACC-19 plaats via Webex. Onderstaand treft u de geannoteerde agenda aan.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen.

2. Verslag ACC-19 20 januari 2021 en 21 januari 2021 (nazending J&V)

- U wordt geadviseerd de verslagen zelf na te lezen.
  - De verslagen zijn ten tijde van schrijven nog niet rondgestuurd.

3. Routekaart en eerste gedachten afschaling (nazending VWS)

De routekaart en de bijbehorende beslisnotitie liggen ter bespreking voor in het ACC. Ook de inschalingsystematiek ligt voor. De afschalingsstrategie zal morgen uitgebreid aan de orde komen in het DOC en donderdag in ACC.

a. Routekaart

Proces

- Het ACC zal deze week twee keer spreken over de routekaart.
- Vandaag zal er discussie zijn over de routekaart en de inschalingsystematiek. Aanstaande donderdag zal discussie plaatsvinden over de afschalingsstrategie, die met name van belang is voor de afschaling van de huidige zware maatregelen.
- De routekaart is in een interdepartementale werkgroep tot stand gekomen. Dit geldt niet voor de afschalingsstrategie, die is opgesteld voor VWS en de NCTV.
- Met de routekaart is ook een inschatting gemaakt van de economische en maatschappelijke effecten van de maatregelen door SZW, EZK en FIN, aan de hand het afwegingskader. De bedoeling was dat dit bijdraagt aan een integrale toets van (de proportionaliteit van de) maatregelen. Deze is ook meegestuurd aan het ACC. Omdat er geen inschatting is gemaakt van het effect van de individuele maatregelen op het virus, betreft dit echter geen volledige integrale toets.
- Het is de bedoeling dat de routekaart en de signaalwaarden regelmatig worden voorgelegd aan het OMT voor een update en te voorzien in ontwikkelingen op het vlak van vaccineren en testen. Departementen zullen worden betrokken bij de adviesaanvraag en de verwerking.

- Er is een aantal bespreekpunten geformuleerd. Onderstaand is de inzet bij de verschillende bespreekpunten weergegeven.

Het verdere proces in schema:

<i>Dag</i>	<i>Datum</i>	<i>Wat</i>
Maandag	25 jan	ACC (routekaart en inschalingssystematiek)
Dinsdag	26 jan	DOC (perspectief en afschaling)
Woensdag	27 januari	Inschalingsoverleg
Donderdag	28 jan	ACC (routekaart; inschalingssystematiek en perspectief en afschaling)
Vrijdag	29 jan	MCC (routekaart; inschalingssystematiek en perspectief)
Maandag	1 feb	VB
Dinsdag	2 feb	MCC (routekaart; inschalingssystematiek en perspectief en afschaling)
Dinsdag	2 feb	Kamerbrief

Algemene punten

- U kunt aangeven dat het positief is dat er bij de totstandkoming van de routekaart rekening is gehouden met de inbreng van andere departementen. Wij hadden voor de afschalingsstrategie graag een vergelijkbaar proces doorlopen, omdat het ons inziens één vraagstuk is en je het niet los van elkaar kan zien.
- U kunt aangeven dat het van groot belang is om de routekaart nu ook te gaan gebruiken. Opnieuw een routekaart publiceren die niet wordt gehanteerd, is daarmee ongeloofwaardig en zal het draagvlak voor het coronabeleid ondermijnen.
- Een routekaart die ook gebruikt kan worden voor afschalen, biedt immers wel perspectief. Dat ontbreekt nu.
- U kunt aangeven dat het positief is dat maatschappelijke en economische effecten van de maatregelen op systematische wijze in kaart zijn gebracht. U kunt aangeven dat van een integrale toets geen sprake is, omdat dan alle effecten geschat moeten worden, inclusief het effect op het virus.
  - Zonder inschattingen van individuele maatregelen op het reproductiegetal weten we niet welke maatregelen de negatieve economische en maatschappelijke effecten wel rechtvaardigen en welke niet.
  - U kunt VWS vragen of een dergelijke toets van het RIVM nog wordt voorzien. De afgelopen maanden heeft het RIVM diverse keren inschattingen van individuele maatregelen gemaakt (denk aan: scholensluiting, avondklok, etc.), dus het moet mogelijk zijn.
- U kunt aangeven dat het positief is dat andere departementen worden betrokken bij de adviesaanvraag aan het OMT en de verwerking ervan. Vaccineren geeft aanleiding tot hogere signaalwaarden op het gebied van besmettingen, omdat de zorg ontlast en het reproductiegetal drukt. Daarnaast kan ook een verdere verruiming van het testbeleid (grootschalig preventief testen) aanleiding geven om de signaalwaardes voor het aantal besmettingen te herzien. U kunt aangeven dat ook maatschappelijk en economische effecten moeten worden gewogen. Bevindingen op dat vlak (denk aan: cijfers die indiceren dat bepaalde maatregelen welbevinden enorm negatief beïnvloeden) kunnen ook aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de routekaart.

Inzet bij bespreekpunten

1. Vormgeving risiconiveau 'zeer ernstig'

Toelichting bespreekpunt

Het risiconiveau 4 'zeer ernstig' kan op verschillende manieren worden vormgegeven in de bestuurdersversie van de routekaart. Er worden twee opties gegeven

- Optie 1: Per regel een basisniveau aan maatregelen weergeven en in deze regel de additionele maatregelen die als eventuele verzwaring genomen kunnen worden óók opnemen. Daarmee wordt er onderscheid gemaakt tussen de 'in ieder geval te nemen maatregelen' in risiconiveau 4, en eventuele verzwaringsen. (De meegezonden opgemaakte bestuurdersversie hanteert deze opmaak).
- Optie 2: Per thema/onderwerp de basisniveau maatregelen opnemen en onderaan de routekaart apart opnemen met alle additionele verzwaringsen voor risiconiveau 4.

Inzet

- Wij hebben een voorkeur voor optie 2.
- Door de maatregelen apart op te nemen wordt rekenschap gegeven aan het feit dat dit zeer zware maatregelen zijn, waarvan de proportionaliteit niet zonder meer positief is. Wij zijn bezorgd dat de verzwaringsen in de risicocategorie "zeer ernstig" anders te gemakkelijk worden ingezet.

Deze kunt u eventueel weggeven, in ruil voor het binnenhalen van bespreekpunt 2.

2. Maatregelen gericht op onderwijs en kinderopvang in het geheel niet noemen in de routekaart

Toelichting bespreekpunt

Worden onderwijs en kinderopvang uitgezonderd in de routekaart, zelfs niet als verzwaring in niveau 'zeer ernstig'.

Inzet

- Wij hebben een sterke voorkeur voor het (in ieder geval) uitzonderen van PO in de routekaart en idealiter ook het VO.
- De permanente negatieve effecten voor maatschappij en economie zijn gigantisch. Gegeven de grote kosten en onzekerheid over de baten vinden wij deze maatregelen niet proportioneel.
- Afstandsonderwijs leidt via grote leerachterstanden, die niet meer kunnen worden ingehaald, tot een permanent lager toekomstig inkomen en bbb. Kinderen dreigen nu de rekening te betalen, waar zij het minste baat hebben bij de contact beperkende maatregelen, omdat ze niet kwetsbaar zijn voor het virus.
- Wij houden andere contact beperkende maatregelen liever langer aan om onderwijs uit te zonderen. Veel contactbeperkende maatregelen zijn via flankerend beleid namelijk te ondervangen (denk aan de noodsteun voor ondernemers). Voor onderwijs en levensstijl geldt dit niet.
- Er is eerder bij andere maatregelen ook gekozen voor uitzonderingen. Zo mogen langdurige zorginstellingen zelf bepalen of en hoe zij beperkingen hanteren. Dit wordt niet centraal opgelegd. Ook hier rechtvaardigde de maatschappelijke schade geen verdere beperkingen.
- Wij adviseren u dit vast te houden tot de MCC. Gegeven de grote implicaties van onderwijssluiting is politieke weging gerechtvaardigd.

3. Uitvaarten: aantal personen in risiconiveau 'zeer ernstig' 100, of terug gaan naar 50?

Inzet

Wij hebben geen voorkeur.

4. Detailhandel: afhaalfunctie al dan niet toestaan bij een sluiting van de niet-essentiële detailhandel?

Toelichting bespreekpunt

- Tijdens de huidige lockdown is de niet-essentiële detailhandel gesloten en is er voorzien in een afhaalfunctie voor doe-het-zelfartikelen en sierbloemen ("click&collect").
- De vraag is of volledige sluiting van de detailhandel, inclusief een verbod op afhaalfunctie wordt opgenomen of dat afhaalfunctie te allen tijde mogelijk moet zijn.

Inzet

- Wij hebben een voorkeur voor het mogelijk maken van de afhaalfunctie.
- Maatregelen moeten ons inziens proportioneel zijn. Een afhaalfunctie maakt het mogelijk voor ondernemers om in deze moeilijke tijd toch nog wat omzet te genereren. Er is geen reden om aan te nemen dat dit tot buitensporige drukte leidt. Dit is bovendien veilig te organiseren door tijdsloten te hanteren en kan de druk op bezorgdiensten wegnemen. Bovendien draagt dit ook bij aan het welzijn van mensen. Zo is het nu niet mogelijk om bij Ikea bijvoorbeeld een bureau af te halen (en de besteldienst kan het niet aan). Dit terwijl we wel roepen om meer thuis te werken.

5. Langdurige zorg: advies geven op maximaal aantal bezoekers?

Toelichting bespreekpunt

- De langdurige zorg kent in de voorgestelde routekaart geen centraal opgelegd dwingende maatregelen. Er wordt op die manier ruimte gehouden om de sector zelf maatregelen te laten treffen. Dit vanuit het idee dat de langdurige zorginstellingen zelf het beste een inschatting kunnen maken van de voor hen passende maatregelen. Deze wens komt ook tot uiting in het aangenomen amendement van de Kamer (Van Brenk c.s. op de Twm).
- Een (vrijblijvend) advies aangaande het maximaal aantal bezoekers per week (voorstel 3 bezoekers per week) in risiconiveaus 'ernstig' en 'zeer ernstig' zou recht kunnen doen aan het feit dat dit kwetsbaren mensen betreft.

Inzet

- Wij vinden een vrijblijvend advies over een maximaal aantal bezoekers per week gerechtvaardigd.
- Een situatie waarin geen bezoek mogelijk is, zoals in het voorjaar, moet worden voorkomen.
- Aan de andere kant krijgen alle sectoren centraal verzwaren opgelegd en vinden er nog steeds besmettingen in verpleeghuizen plaats. Bewoners van instellingen hebben bovendien op korte termijn zicht op een vaccin.

b. Inschalingssystematiek

Toelichting bespreekpunt

- In de voorgestelde nieuwe inschalingssystematiek wordt voor opschalen gestuurd op (1) *ziekenhuisopnames* en (2) *aantal positieve testen*.
- De signaalwaarden voor het *aantal positieve testen* is in de risicocategorie *waakzaam* en *zorgelijk* van nu 35 per 100.000 inwoners, ten opzichte van 50 in de oude routekaart.
- De signaalwaarden voor het *aantal ziekenhuisopnames* zijn ook strenger geworden dan de huidige routekaart. Zo was in het risiconiveau *zeer ernstig* eerst sprake van 80 nieuwe ziekenhuisopnames per dag. Dit is nu omgerekend 67,5 per dag.
- Als drie regio's in de risicocategorie *ernstig* of *zeer ernstig* zitten zal er worden overgegaan tot landelijke maatregelen.
- Omdat deze routekaart andere eenheden gebruikt is een vergelijking niet altijd gemakkelijk. VWS zal aangeven dat dit komt omdat de opschaling regionaal plaatsvindt en de afschaling landelijk en daarom andere eenheden gebruikt worden.

Signaalwaarden

Opschaling	Afschaling																								
<p>Positieve testen per 100.000 inwoners per week</p> <table border="1"> <tr> <td>< 35</td> <td>35 – 150</td> <td>150 – 250</td> <td>> 250</td> </tr> </table> <p>Ziekenhuisopnames (excl. IC) per 1 miljoen inwoners per week</p> <table border="1"> <tr> <td>< 4</td> <td>4 – 16</td> <td>16 – 27</td> <td>> 27</td> </tr> <tr> <td>Waakzaam</td> <td>Zorgelijk</td> <td>Ernstig</td> <td>Zeer ernstig</td> </tr> </table>	< 35	35 – 150	150 – 250	> 250	< 4	4 – 16	16 – 27	> 27	Waakzaam	Zorgelijk	Ernstig	Zeer ernstig	<p>IC opnames landelijk per dag</p> <table border="1"> <tr> <td>< 3</td> <td>< 10</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>Ziekenhuisopnames landelijk per dag</p> <table border="1"> <tr> <td>< 12</td> <td>< 40</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>MAATREGELEN Waakzaam</td> <td>MAATREGELEN Zorgelijk</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	< 3	< 10			< 12	< 40			MAATREGELEN Waakzaam	MAATREGELEN Zorgelijk		
< 35	35 – 150	150 – 250	> 250																						
< 4	4 – 16	16 – 27	> 27																						
Waakzaam	Zorgelijk	Ernstig	Zeer ernstig																						
< 3	< 10																								
< 12	< 40																								
MAATREGELEN Waakzaam	MAATREGELEN Zorgelijk																								

Inzet

- U kunt aangeven dat de systematiek niet eenvoudiger is geworden en pleiten consequent één eenheid te gebruiken (per miljoen inwoners per week of dag). Er is bij opschaling sprake van besmettingen per 100.000 inwoners en ziekenhuisopnames per 1 miljoen inwoners. Bij opschaling is sprake van wekelijkse cijfers; bij afschaling dagelijks. Dit zorgt voor onnodige ruis.
- U kunt aangeven dat niet duidelijk is hoe de cijfers zich verhouden tot de cijfers van de huidige routekaart. Een tabel met de verschillen tussen de signaalwaarden van de nieuwe en de oude routekaart zou de verschillende inzichtelijker maken.
- U kunt vragen waarom er geen aparte signaalwaarde is opgenomen voor IC-capaciteit. Dit suggereert dat de capaciteit van andere ziekenhuisafdelingen nu de belangrijkste beperking is en niet IC-capaciteit. Dit vergt verheldering. Ziekenhuiscapaciteit zou gemakkelijker moeten zijn om op te schalen.
- U kunt aangeven dat duidelijkheid over afschaling tussen de risiconiveaus *ernstig* en *zeer ernstig* gewenst is. Dit volgt nu niet uit het overzicht.
- U kunt aangeven dat vaccineren moet leiden tot opwaartse bijstelling van de signaalwaarde *aantal positieve testen*. De zorgcapaciteit wordt immers minder belast op het moment dat kwetsbaren zijn gevaccineerd.

4. Tweede Kamerverkiezingen en Covid-19 (mondelinge toelichting BZK)

Advies

- U kunt de toelichting van BZK anhoren.
- U kunt aangeven dat u voorstander bent om de verkiezingen door te laten gaan en dat we er alles aan moeten doen om de verkiezingen veilig te kunnen laten verlopen. Een lange demissionaire status van het kabinet is niet wenselijk (en niet alleen mbt het coronabeleid).
- Op dit moment wordt voor kiezers die in quarantaine zitten (en jonger dan 70 jaar zijn) volledig ingezet op machtiging van een persoon die namens hen de stem kan uitbrengen. U kunt vragen naar mogelijkheden voor alternatieven, bijvoorbeeld een drive-through per gemeente. Hiermee is ook geëxperimenteerd tijdens de herindelingsverkiezingen. Veel gemeenten zijn van plan iets dergelijks in te richten, maar het is geen eis.

Toelichting

- Op 26 januari ligt in de MCC-19 een brief voor van BZK over de stand van zaken rondom de Tweede Kamerverkiezingen. Deze brief is nog niet met ons gedeeld. Brief wordt naar verwachting deze week verzonden.
- Na contact met BZK en na het DOC-19 van 25/1 is de indruk dat deze brief geen nieuw beleid aankondigt: er wordt een update van de stand

van zaken gegeven over de voorbereiding van de verkiezingen, met daarbij de opmerking dat het kabinet de situatie en ontwikkelingen blijft monitoren.

- Alles is erop gericht om de verkiezingen door te laten gaan omwille van het grote democratische en maatschappelijke belang. BZK zit nog steeds op de lijn om de verkiezingen te laten plaatsvinden, met de eerder voorgestelde maatregelen. Dit betreft onder andere inachtneming van de algemene maatregelen die het RIVM heeft geadviseerd in en om de stemlokalen (inrichting stemlokalen om 1,5 meter afstand te kunnen houden, looproutes, gezondheidscheck voorafgaand aan stemmen, hygiënische voorzieningen om stemmaterialen te reinigen, persoonlijke beschermingsmiddelen voor stembureauleden, ventilatie van het stemlokaal), de mogelijkheid van briefstemmen voor 70-plussers en de mogelijkheid om in elke gemeente bij een aantal stemlokalen vervroegd te stemmen op 15 en 16 maart (ca 10% van de stembureaus zal dan waarschijnlijk opengaan, dit is vooral bedoeld om de kwetsbaren te laten stemmen).
- Vanwege de aangekondigde maatregelen is een tweede spoedwetsvoorstel in procedure gebracht als aanvulling op de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19. Deze wet wordt 26/1 behandeld in de Eerste Kamer, aansluitend vinden stemmingen plaats. Hier worden geen problemen verwacht.
- Voor de voorbereiding van de verkiezingen en de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 hebben de gemeenten bij septembercirculaire een reële compensatie gekregen van circa 30 miljoen euro. De maatregelen die aanvullend noodzakelijk worden geacht voor de Tweede Kamerverkiezing brengen ook kosten voor de gemeenten mee. De gemeenten ontvangen daarvoor een reële compensatie. In de decembercirculaire is een bedrag van 22 miljoen euro hiervoor toegekend.
- Indien – in het ongewenste geval – de verkiezingen worden uitgesteld, moet dat bij wet en wordt het mogelijk een uitstel van enkele maanden.

5. Verplichte antigeentest voor bus en trein (mondelinge toelichting I&W)

Advies

- U kunt de toelichting anhoren.

Toelichting

- Sinds 29 december moeten personen die met vliegtuig, trein, bus of schip vanuit het buitenland naar Nederland reizen, een negatieve PCR testverklaring kunnen laten zien. De negatieve testuitslag dient maximaal 72 uur voor aankomst in Nederland te zijn afgenomen. Voor aankomsten vanuit het buitenland naar Nederland per vliegtuig en schip is daarnaast sinds zaterdag 23 januari een negatieve antigeentest (snelttest) verplicht.
- Er leek vrijdag spoed te komen op een regeling die de antigeentest (snelttest) ook verplicht zou maken voor mensen die per bus en trein vanuit het buitenland aankomen in Nederland, net zoals dat voor luchtvaart geldt. Het proces heeft ondertussen wat minder spoed gekregen waardoor er meer tijd wordt genomen voor de uitwerking van een regeling en Kamerbrief hierover.

6. Communicatie Covid-19 – Jongerencampagne 12-34 (stuk bijgevoegd NKC)

Advies

- U kunt de toelichting op de jongerencampagne anhoren.
- U kunt vragen in hoeverre de gedragsnetwerken zijn aangesloten bij de totstandkoming van deze campagne.

Toelichting

- De bijgevoegde presentatie geeft een beeld van de jongerencampagne (12-34 jaar) voor COVID-19. In de presentatie staat dat de campagne is gestart in najaar 2020.
- Met de campagne wordt geprobeerd te inspireren met tips en adviezen. Men probeert aan te sluiten bij de belevingswereld van jongeren door te werken met herkenbare situaties. De tone-of-voice is positief, om perspectief en hulp te bieden.
- Er worden 4 verschillende doelgroepen onderscheiden:
  - Scholieren 12-18 jaar
  - (Internationale) studenten
  - Bi-culturele jongeren
  - Jongeren van 18-34 jaar
- Slide 24 en 25 kijken vooruit en geven een overzicht van hetgeen op de planning staat voor de komende tijd.

7. Algemeen en internationaal beeld (*mondelijke toelichting diversen*)

- Geen opmerkingen. Vermoedelijk zal met name aandacht zijn voor de mogelijk vertraagde leveringen van de vaccins van Pfizer en Astrazeneca in Q1, en voor de onrust/rellen die afgelopen weekend zijn ontstaan in diverse steden rondom de avondklok.

8. Rondvraag en sluiting

TER ADVISERING

Aan

10.2.e

Directie Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

27 januari 2021

Notitienummer

2021-0000016477

Auteur

10.2.e
10.2.e
10.2.e
10.2.e
10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 28 januari

Aanleiding

Op 28 januari vindt van 11:00-12:00 uur de ACC-19 plaats via Webex. Onderstaand treft u de geannoteerde agenda aan.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen

2. Verslag ACC-19 21 januari en 25 januari 2021 (stuk bijgevoegd J&V)

Advies

- U wordt geadviseerd de verslagen zelf na te lezen.

3. Maatregelenstrategie voor versoepeling en routekaart (stuk bijgevoegd VWS)

Advisering door AFEP

Proces

- Het ACC zal opnieuw spreken over de routekaart, inschalingsystematiek en de maatregelenstrategie voor versoepeling. De verwachting is dat het zwaartepunt zal liggen op maatregelenstrategie.
- De routekaart is aangepast naar aanleiding van de ACC van maandag. Positief is de status aparte voor primair onderwijs en kinderopvang.
- De versoepelingsstrategie is opgesteld door VWS en de NCTV. De afgelopen week is hier in het DOC en de routekaartwerkgroep over gesproken. Wij hebben eerder richting VWS onze onvrede geuit over onze late betrokkenheid.
- Op het laatste moment heeft VWS afgeweken van de volgorde van de verzwaren in risicocategorie *zeer ernstig* (fase 4 genoemd) die gisteren is overeengekomen in de werkgroep. De avondklok staat nu, na het PO, als tweede stap in de volgorde. Wel wordt aangegeven dat dit niet conform de wens van de werkgroep is en afwijkt van de volgorde die volgt uit inschatting van de economische en sociaalmaatschappelijke effecten.
- Er wordt een aantal bespreekpunten aan het ACC voorgelegd.

Maandag	25 jan	ACC (routekaart en inschalingsystematiek)
Dinsdag	26 jan	DOC (perspectief)
Woensdag	27 januari	Inschalingsoverleg

Donderdag	28 jan	ACC (routekaart; inschalingssystematiek en perspectief)
Vrijdag	29 jan	MCC (routekaart; inschalingssystematiek en perspectief)
Maandag	1 feb	VB
Dinsdag	2 feb	MCC (routekaart; inschalingssystematiek en perspectief)
Dinsdag	2 feb	Kamerbrief

Algemeen punt

- U kunt aangeven dat het positief is dat sociaalmaatschappelijke en economische effecten van de maatregelen van de versoepelingsstrategie op systematische wijze in kaart zijn gebracht.
- U kunt aangeven dat van een integrale toets geen sprake is, omdat dan alle effecten geschat hadden moeten worden, inclusief het effect op het virus. U kunt VWS vragen of het RIVM nog zal toetsen wat de afschaling van fase 4 betekent voor de virusverspreiding.
  - Zonder inschattingen van individuele maatregelen op de R weten we niet welke maatregelen de negatieve economische en maatschappelijke effecten wel rechtvaardigen en welke niet. Daarom is door de trojka ook een disclaimer opgenomen dat de effecten op de virusverspreiding niet meegenomen zijn.
  - Daarnaast kunnen we zonder inschatting van individuele maatregelen op het reproductiegetal niet inschatten met welke snelheid maatregelen kunnen worden afgeschaald en hoe individuele maatregelen zich tot elkaar verhouden (voorbeeld: heeft de avondklok een groter effect op de R-waarde dan sluiting detailhandel of juist niet?).
  - De afgelopen maanden heeft het RIVM inmiddels diverse keren inschattingen van individuele maatregelen gemaakt (denk aan: scholensluiting, avondklok, etc.), dus een indicatie moet mogelijk zijn.

Inzet bij bespreekpunten

1. Vindt de ACC dat een tijdsindicatie moet worden opgenomen?

Achtergrond

- In de grafiek, die niet is bedoeld voor publiekscommunicatie, is geen tijdsindicatie opgenomen.
- Meerdere leden van het DOC en de werkgroep gaven aan graag indicatief een tijdsaanduiding te willen zien; anders wijzen op onzekerheid.

Inzet

- Wij hebben een sterke voorkeur voor tijdlijnen.
- Bij perspectief horen ons inziens ook tijdlijnen. Er zijn veel onzekerheden, dus we hebben er begrip voor dat het indicatieve tijdlijnen zijn. Wij denken specifiek dat je bij het bereiken van een bepaalde signaalwaarden (IC-opnamen of ziekenhuisopnamen) zou moeten kunnen afschalen.
- De heeft nu geen zicht op wanneer maatregelen worden afgeschaald en wanneer het normale leven weer kan worden opgepakt. Het perspectief ontbreekt en dit kan het draagvlak onder druk zitten.
- De samenleving meenemen in de planning is breder dan de grafiek en gaat bijvoorbeeld ook over met welke stappen en op welke momenten de stappen in fase 4 worden gezet.

2. Vindt de ACC dat alleen fase 4 moet worden uitgewerkt in de kamerbrief van 2 februari a.s. en de overige fases niet?

Achtergrond

- In eerste instantie zou per risiconiveau worden afgeschaald. VWS en de NCTV hebben echter gezamenlijk bepaald dat er per risiconiveau ook een volgorde moet worden bepaald. Op de achtergrond speelt mogelijk mee dat de NCTV graag zoveel mogelijk discretie en ruimte behoudt om af te wijken van de voorgenomen planning.
- Het is logisch dat voor fase 4 een volgorde is opgesteld. Dit zijn namelijk verzwaren uit de risicocategorie *zeer ernstig*.

Inzet

- Wij hebben een voorkeur om nu alleen een volgorde in fase 4 uit te werken en te communiceren daarover in de strategie.
- Het is ons inziens logisch om vervolgens het hele risiconiveau in één keer af te schalen en geen onderscheid te maken tussen maatregelen op dit moment. Dit was de beoogde systematiek van de routekaart. En bovendien is het niet duidelijk op basis van welke afweging en welke effecten op de epidemiologie deze volgorde bepaald is. Het is daardoor naar sectoren niet uit te leggen (bijv. als de detailhandel eerder open mag dan de restaurants moet dat wel onderbouwd worden waarom).

3. Akkoord met plek avondklok in de volgorde?

Achtergrond

- De volgorde is conform onze toets aangepast. Openstaand punt is de avondklok. VWS heeft op het laatste moment afgeweken van de consensus in de werkgroep en de avondklok toch op de tweede plaats, na het PO, geplaatst.
- In de oplegger wordt aangegeven dat deze plek niet de voorkeur heeft van de werkgroep, gegeven de relatief geringe impact op maatschappij en economie in vergelijking de andere maatregelen (zie ranking onderstaand).

#	Afschaling
1	PO en KO weer open
2	Avondklok loslaten
3	VO weer open
4	Fysiek onderwijs MBO/HBO/WO
5	Maximum thuisbezoek van 1 naar 2
6	Sportbeoefening binnen toestaan (individueel)
7	Openen niet-essentiële detailhandel of click-and-collect
8	Niet-medische contactberoepen
9	Verzwaarig uitvaarten loslaten

Inzet

- Wij hebben sterke voorkeur om eerder onderwijs te openen dan de avondklok af te schalen (en dus de avondklok te verplaatsen naar plek 4, na PO, KO, VO, MBO en HO), met duiding van politieke gevoeligheden.
- De politieke gevoeligheden staan buiten kijf. Aan de andere kant is de ruimte ten opzichte van de R beperkt en is het wenselijk schaarse ruimte zo doelmatig mogelijk in te zetten voor samenleving en economie.
- De permanente schade van afstandsonderwijs is gigantisch. De (permanente) economische en sociaalmaatschappelijke schade van de avondklok is relatief beperkt, omdat de sectoren die hier last van hebben vooralsnog allemaal gesloten zijn.
- Het effect op het reproductiegetal van de avondklok (afname van 8%-13%, inschatting OMT laatste OMT-advies) is groter dan het gecombineerde effect van het openen van PO, VO en HO (afname van R-waarde met 0,09, o.b.v. inschatting RIVM van oktober 2020). Daarom ligt het prioriteren van opheffen van de avondklok niet voor de hand: elders meer ruimte bieden levert economisch en maatschappelijk meer op. U kunt deze redenering toetsen bij het RIVM en VWS.
- Bovendien zijn er meer landen waar er een avondklok is en de scholen en detailhandel wel open zijn.

#	Afschaling	Maatschappij	Economie
1	PO weer open	20	18
2	KO weer open	19	12
3	VO weer open	18	15
4	Fysiek onderwijs MBO/HBO/WO	14	11

5	Maximum thuisbezoek van 1 naar 2	16	1
6	Sportbeoefening binnen toestaan (individueel)	11	6
7	Openen niet-essentiële detailhandel	5	11
8	Niet-medische contactberoepen	5	10
9	Avondklok loslaten	9	1
10	Verzwaren uitvaarten loslaten	6	0

4. Vaccinatiestrategie Covid-19 (stuk bijgevoegd VWS)

Advisering door AFEP/IRF

Advies

- VWS spreekt de ambitie uit om voor de herfst iedereen te vaccineren. Dit is niet ambitieus genoeg. U kunt aangeven dat op basis van het leveringsschema het haalbaar zijn voor het einde van Q2 iedereen die dit wil te vaccineren.
- De prikcapaciteit wordt de komende maanden geleidelijk opgeschaald van 200.000 prikken in februari, naar 600.000-700.000 prikken in mei. U kunt aangeven dat deze prikcapaciteit niet volstaat om de 19 miljoen vaccins die naar verwachting in Q2 geleverd worden te zetten. Uitgaande van de leveringen moeten er circa 1,5 miljoen vaccins per week gezet worden, de geplande prikcapaciteit moet dus meer dan verdubbeld worden ook om eventuele meevallers in het leveringsschema te accommoderen. 10.2.e en 10.2.e steunen u in deze zorgen.
- Creatieve oplossingen om de prikcapaciteit fors te verhogen zijn noodzakelijk. Brede inzet van ziekenhuizen, apothekers en defensie zoals in andere landen biedt mogelijk soelaas.
- De huidige vaccinatiestrategie geeft geen nadere prioritering voor de leeftijdsgroep 18-60. In bijgevoegde notitie geven wij een prioritering op basis van leeftijd én beroepsgroepen.
  - Prioritering van de leeftijdsgroepen 50-60 en 40-50 heeft het grootste effect op het verminderen van de druk op de zorg.
  - Als er daadwerkelijk een hoge prikcapaciteit wordt gerealiseerd zal differentiatie tussen beroepsgroepen minder noodzakelijk zijn. Als de groep 40-60-jarigen gevaccineerd is, resteren nog 2,3 miljoen mensen. Bij een prikcapaciteit van ruim 1 miljoen per week zal dit circa twee weken duren en is er dus minder noodzaak tot voorrang voor beroepsgroepen. Dit onderstreept het belang van maximale prikcapaciteit.
- Uitrol van vaccinatie (onder kwetsbaren) leidt tot een lagere R en faciliteert daarmee afschaling van maatregelen. De doelstelling van de coronastrategie bepaalt in welke mate afschalen van maatregelen mogelijk. Sturen op IC-capaciteit geeft de meeste ruimte voor het afschalen van maatregelen maar leidt wel tot een toename van het aantal besmettingen. U kunt aangeven dat frequente (opwaartse) herijking van de signaalwaarde *aantal besmettingen* naargelang de vaccinatiegraad stijgt een logisch gevolg is van dalende druk op de zorg. Hiermee daalt ook de noodzaak om beperkende maatregelen aan te houden.

Toelichting

- Bijgevoegd vindt u als twee notities van AFEP/IRF met nadere achtergrond informatie ten aanzien van de vaccinatiestrategie:
  - FIN Bijlage 1 Oplegger ACC 28-1 vaccinatiestrategie
  - FIN Bijlage 2 Vaccinatieprioritering
- Deze notities vormen tevens de input voor de Reflectie ACC die tevens op 28 januari plaatsvindt.

5. Click-en-collect (nazending EZK)

Advies

- U kunt opmerken dat FIN het zeer positief vindt dat dit voorstel wordt gedaan, en dat EZK op een nette en doordachte manier heeft uitgewerkt hoe versoepelingen van de maatregelen doorgevoerd kunnen worden. FIN is voorstander van dergelijke versoepelingen die ondernemers perspectief en lucht kunnen bieden.
- Het heeft onze voorkeur om *click-and-collect* zo snel mogelijk toe te staan, ervan uitgaande dat het openen van de detailhandel voorlopig nog niet aan de orde is.
- Onze inschatting is dat het effect op het virus beperkt is en dat een verbod onnodig defensief is en ondernemers schaadt. EZK heeft de plannen uitgewerkt en die zien er heel verstandig en veilig uit. Bovendien zien we momenteel ook geen problemen bij de bouwmarkten en bloemenwinkels waar *click* en *collect* wel is toegestaan.
- Desgewenst kunt u vragen of bekend is in hoeverre opening van de detailhandel middels *click* en *collect* leidt tot minders besmettingen dan een gecontroleerde reguliere opening van de detailhandel. Het is denkbaar dat naleving van maatregelen beter hanteerbaar is binnen de winkels dan op straat.

Toelichting

- Afgelopen ACC is besloten om het OMT om advies te vragen over het effect van *click-and-collect* op de virusverspreiding.
- Wij zouden het OMT liever vragen wat het effect is van het openen van de detailhandel *an sich* dan het effect van *click-and-collect*.
- Ten tijde van het schrijven van deze annotatie waren de stukken voor dit agendapunt nog niet verspreid.
- In het DOC van 27 januari is gesproken over *click & collect* aan de hand van een door EZK ingebracht slide-deck. In het DOC was veel waardering voor het werk van EZK en een grote meerderheid van de aanwezigen kon zich vinden in het voorstel. Wel is opgemerkt dat het mogelijk maken van *click & collect* niet separaat moet worden besloten, maar een onderdeel dient te zijn van de besluitvorming volgende week dinsdag (of in het kader van de maatregelenstrategie voor versoepeling).

6. Algemeen en internationaal beeld (mondelijke toelichtingen)

Advies

- U kunt de toelichtingen anhoren.

Toelichting

- De besmettingscijfers van 27/01 zijn hoger dan die van 26/01 (20/01: 4774 besmettingen, 26/01: 3980 besmettingen). Er is echter nog steeds sprake van een dalende trend, bovendien zijn de besmettingscijfer op woensdag doorgaans hoger dan in de voorgaande dagen. De ziekenhuisopnames dalen minder hard dan de besmettingen, maar ook daar is sprake van een dalende trend:
  - Op 27/01 zijn 4774 nieuwe bevestigde coronabesmettingen gemeld. Dit is lager dan het weekgemiddelde.
  - De ziekenhuisbezetting nam 27/01 af (27/01: 2299 patiënten, 26/01: 2379 patiënten), de IC bezetting nam ook licht af (van 651 naar 674 patiënten).
  - De bezetting van de ziekenhuizen ligt daarmee op het niveau van een maand geleden.

7. Rondvraag en sluiting

- Geen opmerkingen

Ter informatie meegezonden:

- Agenda MCC-19 d.d. 29 januari 2021 (bijgevoegd AZ)

**HEDEN
TER ADVISERING**

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst (ter info)

notitie

Vorbereiding Catshuis 31 januari 2021

Aanleiding

Op zondag 31 januari 2021 vindt van 14:00 tot 16:30 uur een bespreking over COVID-19 in het Catshuis plaats. De bespreking zal zich met name richten op de routekaart, inschalingssystematiek en de exitstrategie. Daarnaast zou 10.2.e een voorstel voor flankerend beleid op VWS terrein gaan inbrengen. Mogelijk wordt door dhr. Van Dissel ook al enig inzicht gegeven in de lijn van het OMT-advies dat maandag 1 februari wordt verwacht.

Bijgaand vindt u de voorbereiding voor het Catshuis op de volgende punten:

1. Flankerend beleid DG COVID
2. Routekaart, inschalingssystematiek en versoepelingsstrategie COVID-19
3. Analyse leerachterstanden door afstandsonderwijs.

1. Flankerend beleid

Aanleiding

De DG Covid zal zondag tijdens het Catshuisoverleg inbrengen dat er 200 mln. nodig is voor flankerend beleid op VWS beleidsterrein. Met deze 200 mln. wil VWS (beleidsterrein stas. Blokhuis) mentale kwetsbaarheid tegengaan, die zou ontstaan door de huidige Covidmaatregelen. Het precieze beleidsdoel of de concrete activiteiten zijn nog onduidelijk, behalve dat gemeenten het beleid uit zouden moeten voeren. Het overleg is bedoeld om draagvlak voor dit beleid te creëren.

Advies

- We adviseren niet akkoord te gaan met het voorstel, en aan te dringen op meer duidelijkheid over het concrete beleidsvoorstel en dekking door VWS. Tekenend voor het voorstel is dat de FEZ'en van VWS en J&V niet zijn aangehaakt, en wij nog geen concreet voorstel hebben gezien.
- O.i. zou er daarnaast veel meer prioriteit gegeven moeten worden aan het openen van fysiek onderwijs ipv dit soort flankerend beleid. Afstandsonderwijs leidt namelijk tot mentale kwetsbaarheid en een onderwijsachterstand bij jongeren.

Toelichting

- VWS wil door het wegvallen van dagelijkse structuren iets doen voor kwetsbaren in de brede zin, dus jongeren, ouderen, ggz, dak- en thuislozen. De 200 mln. willen ze o.a. gebruiken om bestaande programma's voor gemeenten op te plussen.

**Directie
Bestuursondersteuning & Advies**

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e

www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e 10.2.e

M 10.2.e

Datum

29 januari 2021

Notitienummer

2021-0000021605

Auteur

10.2.e

Van

10.2.e

Kopie aan

- Wij zijn als FIN heel kritisch op dit voorstel. Rondom de kerstdagen kwam VWS al met een vergelijkbaar plan voor jongeren. Uiteindelijk is daarvoor 58,5 mln beschikbaar gesteld, waarvan een deel specifiek is gedekt. Het is nog compleet onduidelijk hoe deze middelen besteed zijn. Deze middelen zijn bestedingsvrij aan het Gemeentefonds toegevoegd en het dus de vraag of dat ooit duidelijk wordt.
- Gezien de brede scope van het voorliggende voorstel en het feit dat VWS gemeenten hierin verantwoordelijk willen maken voor de uitvoering, lijkt het ons onverstandig om nu 200 mln. beschikbaar te stellen. Als VWS hier toch iets mee wil doen, moeten ze hiervoor zelf dekking aanleveren.

2. Routekaart, inschalingssystematiek en versoepelingsstrategie COVID-19

Advisering en bijbehorende bijlagen zijn gelijk aan de advisering en bijlagen die u ten behoeve van de MCC-19 van 29 januari heeft ontvangen. Mochten er nog ontwikkelingen zijn, dan volgt een nazending. Aanvullend treft u de slide aan die vanuit ambtelijk FIN, EZK en SZW zijn aangeleverd over sociaal-maatschappelijke en economische effecten van de maatregelen.

Aanleiding

In het Catshuis zal, aanvullend op de MCC van vrijdag 29-01 gesproken worden over de routekaart, inschalingssystematiek en de exitstrategie. In het Catshuis zal het RIVM/OMT de routekaart waarschijnlijk ook beoordeeld hebben. Ook zal van Dissel waarschijnlijk aangeven wat, op basis van het epidemiologische beeld, het OMT adviseert over de afschaling. Op 2 februari is de persconferentie van de MP en MVWS voorzien en daarvoor zal een uitgebreide brief hierover aan de Tweede Kamer worden gestuurd.

Advies/Inzet (op volgorde van belang)

Een inschatting van het effect van maatregelen op de R-waarde is noodzakelijk

- SZW, EZK en FIN hebben de maatschappelijke en economische effecten van de exitstrategie en de routekaart in kaart gebracht. U kunt aangeven dat het positief is dat sociaal-maatschappelijke en economische effecten van de maatregelen worden meegewogen.
- U kunt aangeven dat van een integrale toets echter geen sprake is, omdat dan alle effecten geschat hadden moeten worden, en het effect op het virus moet worden afgezet tegen de effecten voor economie en maatschappij. In de ACC van 28-01 is geconcludeerd dat het OMT zal worden gevraagd om de effecten van individuele maatregelen op het virus in kaart te brengen of – op zijn minst – een volgorde aan te brengen tussen maatregelen. U kunt vragen naar de inschatting van het OMT.
  - Zonder inschattingen van individuele maatregelen op de R weten we niet welke maatregelen de negatieve economische en sociaal-maatschappelijke effecten wel rechtvaardigen en welke niet. Daarom is door de trojka ook een disclaimer opgenomen dat de effecten op de virusverspreiding niet meegenomen zijn.
  - Daarnaast kunnen we zonder inschatting van individuele maatregelen op het R niet inschatten met welke snelheid maatregelen kunnen worden afgeschaald en hoe individuele maatregelen zich tot elkaar verhouden (voorbeeld: heeft de avondklok een groter effect op de R-waarde dan sluiting detailhandel, of juist niet, en wat betekent dat voor de volgorde?). De volgorde en de stappen die in de MCC van 29-1 op tafel lagen hebben geen inhoudelijke basis.
  - De afgelopen maanden heeft het RIVM inmiddels diverse keren inschattingen van individuele maatregelen gemaakt (denk aan: scholensluiting, avondklok, etc.), dus een indicatie moet mogelijk zijn. Ruwe schattingen zijn beter dan niets.

Vanuit economisch en maatschappelijk perspectief is een avondklok minder schadelijk dan afstandsonderwijs

- Hoewel de politieke gevoeligheid evident is, adviseren wij vanuit economisch en maatschappelijk perspectief om eerder onderwijs te openen dan de avondklok af te schalen (en dus de avondklok te verplaatsen naar plek 4, na PO, KO, VO, MBO en HO).
- De suggestie die wordt gewekt in de oplegger en in bijlage 3 dat de volgorde overeenkomt met de uitkomst van de weging van de economische en maatschappelijke effecten is onjuist. In de ACC-versie weegt enkel de avondklok af van de sociaaleconomische weging. Na de ACC heeft MVWS nog enkele additionele wijzigingen doorgevoerd (MBO en HO open naar onder geplaatst, ten faveure van het toestaan van meer mensen bij uitvaarten).
- De avondklok loopt automatisch af op 9 februari. De politieke gevoeligheden van de avondklok en de maatschappelijke onrust staan buiten kijf. Aan de andere kant is de ruimte ten opzichte van de R beperkt en is het wenselijk schaarse ruimte zo doelmatig mogelijk in te zetten voor samenleving en economie.
- De permanente schade van afstandsonderwijs is gigantisch. De (permanente) economische en sociaalmaatschappelijke schade van de avondklok is relatief beperkt, omdat de sectoren die hier last van hebben vooralsnog allemaal gesloten zijn.
- Het effect op het reproductiegetal van de avondklok (afname van 8%-13%, inschatting OMT laatste OMT-advies) is groter dan het gecombineerde effect van het openen van PO, VO en HO (afname van R-waarde met 0,09, volgens inschatting RIVM van oktober 2020, zonder Britse variant). Daarom ligt het prioriteren van opheffen van de avondklok niet voor de hand: elders meer ruimte bieden levert economisch en maatschappelijk meer op. U kunt deze redenering toetsen bij het RIVM en VWS.
- Er zijn meer landen waar er een avondklok is, maar de scholen en detailhandel open zijn, zoals België, Frankrijk, Spanje en Italië.
- Voor mensen die zich aan de regels houden is het bezoekmaximum van 1 persoon in onze ogen knellender dan de avondklok.

Uitzonderen PO en KO in routekaart is logisch

- FIN heeft zich ambtelijk hard gemaakt voor het uitzonderen van PO en KO in de routekaart, gezien de grote permanente en economische schade die dit met zich mee brengt. Ook EZK zit op deze lijn. VWS en de NCTV hechten aan het opnemen van PO en KO. OCW is terughoudend.
- Bij wijze van compromis is PO en KO nu, net zoals de avondklok, apart opgenomen, onder de routekaart. Dit zou recht doen aan de notie dat dit zware maatregelen betreft, die eigenlijk voorkomen dienen te worden.
- Als dit opnieuw ter sprake komt kunt u aangeven dat PO en KO – gezien de grote schade – ontzien moeten worden. Dit geeft het signaal af dat PO en KO na de aankomende opening niet meer zullen sluiten. Ook voor bezoek aan langdurige zorginstellingen is een dergelijke uitzondering gemaakt in het voorjaar. Ons inziens is dit voor PO en KO ook passend.

Perspectief geven met een exitstrategie vergt ook tijdsindicaties

- U kunt aangeven dat tijdlijnen in de exitstrategie noodzakelijk zijn voor perspectief.
- Indicatieve data geven zicht op wanneer maatregelen worden afgeschaald en wanneer het normale leven weer kan worden opgepakt. Het perspectief ontbreekt voor de samenleving en dit kan het draagvlak onder druk zetten.
- Er zijn veel onzekerheden, dus we hebben er begrip voor dat het indicaties zijn en geen harde data. Wij denken specifiek dat het

koppelen van signaalwaarden (IC-opnamen of ziekenhuisopnamen) aan afschaling van de verzwaren van fase 4 mogelijk zou moeten zijn.

Ten minste helpt expliciet communiceren over op welk moment wordt besloten om welke maatregelen af te schalen.

- De notie uit de oplegger dat een waterscheiding (het moment dat kwetsbaren ouderen zijn gevaccineerd) pas mogelijk zou zijn in de zomer delen wij niet. Volgens onze berekening is het mogelijk om alle Nederlanders die willen te vaccineren voor de zomer (Q2). Het vaccineren van kwetsbare ouderen moet eerder kunnen.

De inschalingsystematiek moet worden aangepast als de vaccinatiegraad toeneemt

- De belangrijkste reden achter de huidige maatregelen is ons inziens de ziekenhuiscapaciteit en niet zozeer sterfgevallen. Bestaande MKBA's wijzen uit dat de directe gezondheidsbaten (gewonnen levensjaren) niet opwegen tegen de kosten die gepaard gaan met de contact beperkende maatregelen.
- Door kwetsbaren te vaccineren zal sterfte afnemen, en nog belangrijker, zal de patiëntenstroom naar de ziekenhuizen teruglopen. Het is positief dat signaalwaarden zo frequent mogelijk worden geüpdatet om dit te accommoderen, zodat versoepeling van maatregelen mogelijk wordt gemaakt.
- U kunt vragen of er op korte termijn al indicatieve modelmatige analyses kunnen worden gemaakt van een koppeling tussen vaccinatiegraad en signaalwaarden. Dit helpt ons te anticiperen op afschaling de komende maanden, ook in het licht van de noodpakketten.

Toelichting systematiek

Exitstrategie

- VWS, de NCTV en de programma-DG hebben gewerkt aan een versoepelingsstrategie, oftewel een volgorde van afschaling van de extra verzwaren uit het risiconiveau *zeer ernstig* van de routekaart (fase 4 genoemd; zie onderstaand eerste figuur met het voorstel voor afschaling).
- SZW, EZK en FIN hebben een volgorde gemaakt aan de hand van inschatting van de maatschappelijke en economische effecten (zie onderstaand tweede figuur en bijlage 4c). De oplegnota wekt de suggestie dat de volgorde overeen komt met de maatschappelijke en economische effecten. Dit klopt niet. Bovendien ligt er geen epidemiologische onderbouwing aan de volgorde ten grondslag. De volgorde die nu wordt gesuggereerd heeft geen inhoudelijke basis en is daarmee moeilijk uit te leggen.
- Uit de inschatting van de maatschappelijke en economische effecten volgt dat onderwijs prioriteit moet krijgen.
- De volgorde wijkt nu onder meer af voor de avondklok, waarvan onze inschatting is dat de maatschappelijke economische effecten relatief beperkt zijn. Wij snappen de politieke gevoeligheid. De avondklok zal automatisch aflopen en verlenging zal op weerstand stuiten.
- Ook de verzwaren van uitvaarten loslaten is qua maatschappelijke en economische effecten ons inziens minder van belang dan MBO, HO, contactberoepen en detailhandel.

Voorstel afschaling fase 4	
1	PO en KO weer open
2	Avondklok loslaten
3	Click&collect weer toestaan
4	VO weer open

5	Maximum thuisbezoek van 1 naar 2
6	Verzwaren uitvaarten loslaten
7	Fysiek onderwijs MBO/HBO/WO
8	Sportbeoefening binnen toestaan (individueel)
9	Openen niet-essentiële detailhandel of click-and-collect
10	Niet-medische contactberoepen

#	Versoepeling	Maatschappij	Economie
1	PO en KO weer open	20	18
2	VO weer open	18	15
3	Fysiek onderwijs MBO/HBO/WO	14	11
4	Openen niet-essentiële detailhandel	6	15
5	Maximum thuisbezoek van 1 naar 2	16	1
6	Sportbeoefening binnen toestaan (individueel)	11	6
7	Niet-medische contactberoepen weer toestaan	5	10
8	Avondklok loslaten	9	1
9	Click & collect' toestaan	1	5
10	Verzwaren uitvaarten loslaten	6	0

Routekaart

- De systematiek van de routekaart is min of meer hetzelfde gebleven. In de routekaart gelden op basis van signaalwaarden verschillende risiconiveaus. Er heeft veel discussie plaatsgevonden over de specifieke maatregelen. Over de voorliggende routekaart bestaat consensus.
- Bij de eerste twee risiconiveaus gelden regionale maatregelen. Als meer dan drie regio's onder de categorie *ernstig* vallen wordt overgegaan tot landelijke maatregelen.
- Met de routekaart en de exitstrategie is ook een inschatting gemaakt van de economische en maatschappelijke effecten van de maatregelen door SZW, EZK en FIN, aan de hand het afwegingskader.
- De bedoeling was dat dit bijdraagt aan een integrale toets van (de proportionaliteit van de) maatregelen. Omdat er geen inschatting is gemaakt van het effect van de individuele maatregelen op het virus, betreft dit echter geen volledige integrale toets.

Inschalingssystematiek

- In de voorgestelde nieuwe inschalingssystematiek wordt voor opschalen gestuurd op (1) *ziekenhuisopnames* en (2) *aantal positieve testen*. Er wordt afgeschaald aan de hand van (i) IC-opnames en (ii) ziekenhuisopnames.
- De signaalwaarden zijn strenger dan in de oude routekaart, zodat sneller wordt ingegrepen:
  - De signaalwaarden voor het *aantal positieve testen* is in de risicocategorie *waakzaam* en *zorgelijk* van nu 35 per 100.000 inwoners, ten opzichte van 50 in de oude routekaart.
  - De signaalwaarden voor het *aantal ziekenhuisopnames* zijn ook strenger geworden dan de huidige routekaart. Zo was in het risiconiveau *zeer ernstig* eerst sprake van 80 nieuwe ziekenhuisopnames per dag. Dit is nu omgerekend 67,5 per dag.
- Omdat deze inschalingssystematiek andere eenheden dan de vorige routekaart gebruikt (totale ziekenhuisopnames, cijfers per week of per dag, per 1 miljoen of per 100.000 inwoners) is een vergelijking met de

vorige routekaart niet gemakkelijk te maken en wordt de communicatie ons inziens onnodig bemoeilijkt.

- Wij zijn niet overtuigd van de nut en noodzaak van eerder opschalen. In het najaar is veel kostbare tijd verloren gegaan door te schipperen tussen een regionale en landelijke aanpak en doordat de testcapaciteit niet op orde was. De Britse variant geeft in feite ook geen aanleiding tot aanpassing, omdat de hogere verspreiding tot uiting komt in de signaalwaarde *aantal positieve besmettingen*. Onze inschatting is dat het krachtenveld er niet naar is om de signaalwaarden nog te wijzigen.
- Het is de bedoeling dat de routekaart en de signaalwaarden regelmatig worden voorgelegd aan het OMT voor een update en te voorzien in ontwikkelingen op het vlak van vaccineren en testen. Departementen zullen worden betrokken bij de adviesaanvraag en de verwerking.

Positieve testen per 100.000 inwoners per week				IC opnames landelijk per dag			
< 35	35 – 150	150 – 250	> 250	< 3	< 10		
Ziekenhuisopnames (excl. IC) per 1 miljoen inwoners per week				Ziekenhuisopnames landelijk per dag			
< 4	4 – 16	16 – 27	> 27	< 12	< 40		
Waakzaam	Zorgelijk	Ernstig	Zeer ernstig	MAATREGELEN Waakzaam	MAATREGELEN Zorgelijk		

Slide Trojka

- Zoals gebruikelijk voor de voorbereiding van de Catshuisstukken, hebben ambtelijk SZW, EZK en FIN een slide aangeleverd bij de NCTv tbv de presentatie in het Catshuis over de maatregelen. Op deze slide staan de uitkomsten van de maatregelen die wij hebben getoetst op de sociaalmaatschappelijke en economische effecten.
- De trojka toetst nadrukkelijk niet op de epidemiologische effecten.
- Deze slide treft u aan als bijlage 5.

3. Analyse leerachterstanden door schoolsluiting

Aanleiding

In het Catshuis zal, als onderdeel van het maatregelenpakket vanaf 9 februari, ook worden gesproken over opening van scholen en kinderopvang danwel continuering van het afstandsonderwijs. Bijgaand treft u een notitie aan met een analyse van leerachterstanden door afstandsonderwijs (bijlage 6). Deze notitie is ook separaat in uw weekendtas gegaan. Onderstaand treft u tevens de kern van deze notitie aan.

Bijlagen

- Beslispuntennotitie MCC-19 29/1 routekaart, inschalingsstrategie en exitstrategie
- Bijlage 1a: Routekaart bestuurdersversie
- Bijlage 1b: Routekaart publieksversie
- Bijlage 2a: Bestuurdersversie inschalingsystematiek
- Bijlage 2b: Publieksversie inschalingsystematiek
- Bijlage 3: exitstrategie (MCC 29/1)
- Bijlage 4a: Integrale toets routekaart
- Bijlage 4b: Bijlage bij integrale toets routekaart
- Bijlage 4c: Prioritering o.b.v. maatschappij en economie
- Bijlage 5: Slide met hoofdboodschap sociaalmaatschappelijke en economische effecten
- Bijlage 6: notitie analyse leerachterstanden door schoolsluiting.

TER ADVISERING

Aan

de

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

T

F

www.minfin.nl

Datum

1 februari 2021

Notitienummer

2021-0000022803

Auteur

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 1-2

Aanleiding

Op maandag 1 februari vindt de ACC-19 van 16:30-17:30 plaats via Webex. Onderstaand treft u de geannoteerde agenda aan.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

Flankerend beleid

- Afgelopen zondag is er in het Catshuis gesproken over sociaal flankerend beleid voor kwetsbare personen. Hiervoor willen VWS en DG Covid naar verluid 200 mln. beschikbaar stellen. Er is besloten dat dat besluitvorming hierover ordentelijk dient te lopen via de reguliere kanalen.
- U kunt aangeven dat in de persconferentie van 2 februari hier nog geen mededelingen over gedaan kunnen worden, aangezien besluitvorming nog moet plaatsvinden en voorstellen nog verre van compleet en uitgewerkt zijn.
- U kunt aangeven dat de voorstellen met Fin afgestemd moeten worden, om afspraken te maken over de raming en dekking.

Vaccinatiestrategie

Advies

- U kunt de toelichting op dit agendapunt anhoren.
- U kunt toelichting vragen over berichten in de media dat het AstraZenica vaccin beperkt effectief is voor 65-plussers. U kunt vragen wat de effectiviteit is voor de 65-minners.
  - Indien deze berichtgeving klopt, kunt u vragen of de vaccinatiestrategie heroverwogen dient te worden. Gekozen zou kunnen worden om een andere leeftijdscategorie eerder te vaccineren, om de vaccins zo effectief mogelijk in te zetten. De leeftijdscategorie van 50 tot 65 jaar levert immers ook een substantiële bijdrage aan het aantal IC en ziekenhuisopnames.
- U kunt indien de vaccinatiestrategie ter discussie komt te staan, onze eerder geschetste hoofdboodschap herhalen:

- Het allerbelangrijkste is een zo groot mogelijke vaccinatiecapaciteit, zodat onverwachte leveringen ten alle tijden direct ingezet kunnen worden.
  - VWS werkt momenteel aan het op orde brengen van de prikcapaciteit. Zie ook toelichting.
  - Het is voorzien dat huisartsen het grootste aantal vaccinaties moeten gaan zetten. U kunt vragen wat nodig is om huisartsen ook voldoende toe te rusten, zodat het niet tot vertraging leidt, aangezien zij ook reguliere werkzaamheden hebben.
- Focus in de vaccinatiestrategie op het beperken van de stroom naar IC- en ziekenhuisopnamen
- Nadere prioritering binnen de leeftijdsgroep 18-60 is gewenst, ook om lobby en discussie voor te zijn.
  - Prioritering van de leeftijdsgroepen 50-60 en 40-50 heeft het grootste effect op het verminderen van de druk op de zorg en geeft daarmee de meeste verlichting aan de samenleving.
  - Na deze leeftijdsgroepen zou respectievelijk onderwijspersoneel, hulpdiensten en ov-personeel prioriteit moeten krijgen. Als er daadwerkelijk een hoge prikcapaciteit wordt gerealiseerd, zal differentiatie tussen beroepsgroepen minder noodzakelijk zijn.
- Vaccineren geeft aanleiding om contactbeperkende maatregelen verstandig te verlichten.
- Het Corona Dashboard toont sinds kort een schatting van het totaal aantal gezette prikken naast het totaal aantal geregistreerde prikken.
  - U kunt vragen om een correctie voor tweede prikken; deze worden op dit moment ook meegeteld in het totaal wat leidt tot een overschatting.

Toelichting

Prikcapaciteit

- Op woensdag 27 januari vond een ambtelijk overleg plaats tussen VWS en FIN. Wij hebben gesproken over de zorgen van FIN aangaande de prikcapaciteit en het tempo van vaccineren.
- VWS geeft aan dat huisartsenposten gezamenlijk tot 3,5mln prikken per week kunnen zetten. Dit komt bovenop de geraamde capaciteit van de GGD'en van 200.000 in februari en 600.000 tot 700.000 in mei. Hiermee is de capaciteit berekend op zowel verwachte als onverwachte (grote) leveringen. VWS geeftaan voldoende capaciteit te hebben om een levering van 12mln vaccins binnen een week weg te zetten. Ziekenhuizen springen bij indien nodig.
- VWS wordt bij de logistiek ondersteund door Unilever, Heineken en Defensie, o.a. om de optimale minimumvoorraad te bepalen.
- VWS erkent dat er op dit moment sprake is van aanloopproblemen waardoor de voorraad groter is dan strikt noodzakelijk. Uiterlijk eind volgende week zouden deze aanloopproblemen weggewerkt moeten zijn.
- VWS erkent dat indien alle vaccins geleverd worden vaccinatie in Q2 klaar kan zijn. Q3 wordt genoemd om geen valse verwachtingen te wekken, er bestaat immers veel onzekerheid rondom de levering van vaccins.
- VWS kan m.a.w. onderbouwen dat de vaccinatiecapaciteit geen belemmerende factor hoeft te zijn. Het blijft de komende weken wel spannend of het lukt om de aanloopproblemen de wereld uit te helpen.

Corona Dashboard

- Het Corona Dashboard rapporteert naast het totaal aantal geregistreerde prikken ook een schatting van het totaal aantal gezette prikken op basis van het aantal leveringen.
- Volgens VWS zijn ziekenhuizen en instellingen in de langdurige zorg veelal laat met het aanleveren van de cijfers waarmee de cijfers op dit moment een onderschatting zijn van het totaal aantal gezette prikken.
- De volgende aannames worden daarbij gemaakt:
  - Leveringen van vaccins worden binnen vier dagen weggeprikt. Per dag wordt zodoende 25% van elke leveringen opgeteld bij het totaal.
  - Spillage staat op 5 procent.
  - Tweede prikken worden opgeteld bij het totaal, wat een vertekend beeld oplevert.

2. Verslag ACC-19 28 januari (stuk bijgevoegd JenV)

Advies

- Geen opmerkingen. U wordt geadviseerd het verslag zelf na te lezen.
- Mogelijk dat OCW zal vragen om nog een wijziging in het verslag van het ACC van woensdag 20 januari te doen. OCW zou willen aanpassen dat de brief met FIN afgestemd zou zijn. Dat is onjuist. U kunt aangeven dat de brief niet op ambtelijk niveau afgestemd was en dat de minister ook niet in het Catshuis aanwezig was.

Toelichting

- In de ACC van 20 januari heeft u aandacht gevraagd voor de begrotingsdiscipline en het tijdig aanhaken en akkoord bereiken met Financiën. Dit n.a.v. de brief die na het Catshuis op 17-1 is verstuurd door MVWS en waarvan de passages over financiële gevolgen van het verlengen van het afstandsonderwijs (coronaverlof en inhalen onderwijsachterstanden) niet vooraf met FIN afgestemd waren.
- NB. het verslag van de ACC van 20-1 is nooit voorgelegd ter akkoord in een ACC.

3. Routekaart en exitstrategie (nazending VWS)

Ten tijde van schrijven van deze annotatie is het meest recente stuk behorende bij dit agendapunt niet verspreid. U treft onderstaand de annotatie aan die ten behoeve van het Catshuis van 31-1 is meegegeven. Vandaag om 15:00 uur is een ambtelijke werkgroep waarin nader wordt gesproken over de routekaart en exitstrategie en het OMT-advies hierover. Mogelijk ontvangt u nog een aanvullend advies per mail (van 10.2.e voorafgaand aan de ACC-19.

Advies/Inzet (op volgorde van belang)

Een inschatting van het effect van maatregelen op de R-waarde is noodzakelijk

- SZW, EZK en FIN hebben de maatschappelijke en economische effecten van de exitstrategie en de routekaart in kaart gebracht. U kunt aangeven dat het positief is dat sociaalmaatschappelijke en economische effecten van de maatregelen worden meegewogen.
- U kunt aangeven dat van een integrale toets echter geen sprake is, omdat dan alle effecten geschat hadden moeten worden, en het effect op het virus moet worden afgezet tegen de effecten voor economie en maatschappij. In de ACC van 28-01 is geconcludeerd dat het OMT zal worden gevraagd om de effecten van individuele maatregelen op het virus in kaart te brengen of – op zijn minst – een volgorde aan te brengen tussen maatregelen. U kunt vragen naar de inschatting van het OMT.

- Zonder inschattingen van individuele maatregelen op de R weten we niet welke maatregelen de negatieve economische en sociaalmaatschappelijke effecten wel rechtvaardigen en welke niet. Daarom is door de trojka ook een disclaimer opgenomen dat de effecten op de virusverspreiding niet meegenomen zijn.
- Daarnaast kunnen we zonder inschatting van individuele maatregelen op het R niet inschatten met welke snelheid maatregelen kunnen worden afgeschaald en hoe individuele maatregelen zich tot elkaar verhouden (voorbeeld: heeft de avondklok een groter effect op de R-waarde dan sluiting detailhandel, of juist niet, en wat betekent dat voor de volgorde?). De volgorde en de stappen die in de MCC van 29-1 op tafel lagen hebben geen inhoudelijke basis.
- De afgelopen maanden heeft het RIVM inmiddels diverse keren inschattingen van individuele maatregelen gemaakt (denk aan: scholensluiting, avondklok, etc.), dus een indicatie moet mogelijk zijn. Ruwe schattingen zijn beter dan niets.

Vanuit economisch en maatschappelijk perspectief is een avondklok minder schadelijk dan afstandsonderwijs

- Hoewel de politieke gevoeligheid evident is, adviseren wij vanuit economisch en maatschappelijk perspectief om eerder onderwijs te openen dan de avondklok af te schalen (en dus de avondklok te verplaatsen naar plek 4, na PO, KO, VO, MBO en HO).
- De suggestie die wordt gewekt in de oplegger en in bijlage 3 dat de volgorde overeenkomt met de uitkomst van de weging van de economische en maatschappelijke effecten is onjuist. In de ACC-versie week enkel de avondklok af van de sociaaleconomische weging. Na de ACC heeft MVWS nog enkele additionele wijzigingen doorgevoerd (MBO en HO open naar onder geplaatst, ten faveure van het toestaan van meer mensen bij uitvaarten).
- De avondklok loopt automatisch af op 9 februari. De politieke gevoeligheden van de avondklok en de maatschappelijke onrust staan buiten kijf. Aan de andere kant is de ruimte ten opzichte van de R beperkt en is het wenselijk schaarse ruimte zo doelmatig mogelijk in te zetten voor samenleving en economie.
- De permanente schade van afstandsonderwijs is gigantisch. De (permanente) economische en sociaalmaatschappelijke schade van de avondklok is relatief beperkt, omdat de sectoren die hier last van hebben vooralsnog allemaal gesloten zijn.
- Het effect op het reproductiegetal van de avondklok (afname van 8%-13%, inschatting OMT laatste OMT-advies) is groter dan het gecombineerde effect van het openen van PO, VO en HO (afname van R-waarde met 0,09, volgens inschatting RIVM van oktober 2020, zonder Britse variant). Daarom ligt het prioriteren van opheffen van de avondklok niet voor de hand: elders meer ruimte bieden levert economisch en maatschappelijk meer op. U kunt deze redenering toetsen bij het RIVM en VWS.
- Er zijn meer landen waar er een avondklok is, maar de scholen en detailhandel open zijn, zoals België, Frankrijk, Spanje en Italië.
- Voor mensen die zich aan de regels houden is het bezoekmaximum van 1 persoon in onze ogen knellender dan de avondklok.

Uitzonderen PO en KO in routekaart is logisch

- FIN heeft zich ambtelijk hard gemaakt voor het uitzonderen van PO en KO in de routekaart, gezien de grote permanente en economische schade die dit met zich mee brengt. Ook EZK zit op deze lijn. VWS en de NCTV hechten aan het opnemen van PO en KO. OCW is terughoudend.

- Bij wijze van compromis is PO en KO nu, net zoals de avondklok, apart opgenomen, onder de routekaart. Dit zou recht doen aan de notie dat dit zware maatregelen betreft, die eigenlijk voorkomen dienen te worden.
- Als dit opnieuw ter sprake komt kunt u aangeven dat PO en KO – gezien de grote schade – ontzien moeten worden. Dit geeft het signaal af dat PO en KO na de aankomende opening niet meer zullen sluiten. Ook voor bezoek aan langdurige zorginstellingen is een dergelijke uitzondering gemaakt in het voorjaar. Ons inziens is dit voor PO en KO ook passend.

Perspectief geven met een exitstrategie vergt ook tijdsindicaties

- U kunt aangeven dat tijdlijnen in de exitstrategie noodzakelijk zijn voor perspectief.
- Indicatieve data geven zicht op wanneer maatregelen worden afgeschaald en wanneer het normale leven weer kan worden opgepakt. Het perspectief ontbreekt voor de samenleving en dit kan het draagvlak onder druk zitten.
- Er zijn veel onzekerheden, dus we hebben er begrip voor dat het indicaties zijn en geen harde data. Wij denken specifiek dat het koppelen van signaalwaarden (IC-opnamen of ziekenhuisopnamen) aan afschaling van de verzwaren van fase 4 mogelijk zou moeten zijn. Ten minste helpt expliciet communiceren over op welk moment wordt besloten om welke maatregelen af te schalen.
- De notie uit de oplegger dat een waterscheiding (het moment dat kwetsbaren ouderen zijn gevaccineerd) pas mogelijk zou zijn in de zomer delen wij niet. Volgens onze berekening is het mogelijk om alle Nederlanders die willen te vaccineren voor de zomer (Q2). Het vaccineren van kwetsbare ouderen moet eerder kunnen.

De inschalingssystematiek moet worden aangepast als de vaccinatiegraad toeneemt

- De belangrijkste reden achter de huidige maatregelen is ons inziens de ziekenhuiscapaciteit en niet zozeer sterfgevallen. Bestaande MKBA's wijzen uit dat de directe gezondheidsbaten (gewonnen levensjaren) niet opwegen tegen de kosten die gepaard gaan met de contact beperkende maatregelen.
- Door kwetsbaren te vaccineren zal sterfte afnemen, en nog belangrijker, zal de patiëntenstroom naar de ziekenhuizen teruglopen. Het is positief dat signaalwaarden zo frequent mogelijk worden geüpdatet om dit te accommoderen, zodat versoepeling van maatregelen mogelijk wordt gemaakt.
- U kunt vragen of er op korte termijn al indicatieve modelmatige analyses kunnen worden gemaakt van een koppeling tussen vaccinatiegraad en signaalwaarden. Dit helpt ons te anticiperen op afschaling de komende maanden, ook in het licht van de noodpakketten.

Toelichting systematiek

Exitstrategie

- VWS, de NCTV en de programma-DG hebben gewerkt aan een versoepelingsstrategie, oftewel een volgorde van afschaling van de extra verzwaren uit het risiconiveau *zeer ernstig* van de routekaart (fase 4 genoemd; zie onderstaand eerste figuur met het voorstel voor afschaling).
- SZW, EZK en FIN hebben een volgorde gemaakt aan de hand van inschatting van de maatschappelijke en economische effecten (zie onderstaand tweede figuur en bijlage 4c). De oplegnota wekt de suggestie dat de volgorde overeen komt met de maatschappelijke en

economische effecten. Dit klopt niet. Bovendien ligt er geen epidemiologische onderbouwing aan de volgorde ten grondslag. De volgorde die nu wordt gesuggereerd heeft geen inhoudelijke basis en is daarmee moeilijk uit te leggen.

- Uit de inschatting van de maatschappelijke en economische effecten volgt dat onderwijs prioriteit moet krijgen.
- De volgorde wijkt nu onder meer af voor de avondklok, waarvan onze inschatting is dat de maatschappelijke economische effecten relatief beperkt zijn. Wij snappen de politieke gevoeligheid. De avondklok zal automatisch aflopen en verlenging zal op weerstand stuiten.
- Ook de verzwaring van uitvaarten loslaten is qua maatschappelijke en economische effecten ons inziens minder van belang dan MBO, HO, contactberoepen en detailhandel.

Voorstel afschaling fase 4	
1	PO en KO weer open
2	Avondklok loslaten
3	Click&collect weer toestaan
4	VO weer open
5	Maximum thuisbezoek van 1 naar 2
6	Verzwaring uitvaarten loslaten
7	Fysiek onderwijs MBO/HBO/WO
8	Sportbeoefening binnen toestaan (individueel)
9	Openen niet-essentiële detailhandel of click-and-collect
10	Niet-medische contactberoepen

#	Versoepling	Maatschappij	Economie
1	PO en KO weer open	20	18
2	VO weer open	18	15
3	Fysiek onderwijs MBO/HBO/WO	14	11
4	Openen niet-essentiële detailhandel	6	15
5	Maximum thuisbezoek van 1 naar 2	16	1
6	Sportbeoefening binnen toestaan (individueel)	11	6
7	Niet-medische contactberoepen weer toestaan	5	10
8	Avondklok loslaten	9	1
9	'Click & collect' toestaan	1	5
10	Verzwaring uitvaarten loslaten	6	0

Routekaart

- De systematiek van de routekaart is min of meer hetzelfde gebleven. In de routekaart gelden op basis van signaalwaarden verschillende risiconiveaus. Er heeft veel discussie plaatsgevonden over de specifieke maatregelen. Over de voorliggende routekaart bestaat consensus.
- Bij de eerste twee risiconiveaus gelden regionale maatregelen. Als meer dan drie regio's onder de categorie *ernstig* vallen wordt overgegaan tot landelijke maatregelen.
- Met de routekaart en de exitstrategie is ook een inschatting gemaakt van de economische en maatschappelijke effecten van de maatregelen door

SZW, EZK en FIN, aan de hand het afwegingskader.

- De bedoeling was dat dit bijdraagt aan een integrale toets van (de proportionaliteit van de) maatregelen. Omdat er geen inschatting is gemaakt van het effect van de individuele maatregelen op het virus, betreft dit echter geen volledige integrale toets.

Inschalingssystematiek

- In de voorgestelde nieuwe inschalingssystematiek wordt voor opschalen gestuurd op (1) *ziekenhuisopnames* en (2) *aantal positieve testen*. Er wordt afgeschaald aan de hand van (i) IC-opnames en (ii) ziekenhuisopnames.
- De signaalwaarden zijn strenger dan in de oude routekaart, zodat sneller wordt ingegrepen:
  - De signaalwaarden voor het *aantal positieve testen* is in de risicocategorie *waakzaam* en *zorgelijk* van nu 35 per 100.000 inwoners, ten opzichte van 50 in de oude routekaart.
  - De signaalwaarden voor het *aantal ziekenhuisopnames* zijn ook strenger geworden dan de huidige routekaart. Zo was in het risiconiveau *zeer ernstig* eerst sprake van 80 nieuwe ziekenhuisopnames per dag. Dit is nu omgerekend 67,5 per dag.
- Omdat deze inschalingssystematiek andere eenheden dan de vorige routekaart gebruikt (totale ziekenhuisopnames, cijfers per week of per dag, per 1 miljoen of per 100.000 inwoners) is een vergelijking met de vorige routekaart niet gemakkelijk te maken en wordt de communicatie ons inziens onnodig bemoeilijkt.
- Wij zijn niet overtuigd van de nut en noodzaak van eerder opschalen. In het najaar is veel kostbare tijd verloren gegaan door te schipperen tussen een regionale en landelijke aanpak en doordat de testcapaciteit niet op orde was. De Britse variant geeft in feite ook geen aanleiding tot aanpassing, omdat de hogere verspreiding tot uiting komt in de signaalwaarde *aantal positieve besmettingen*. Onze inschatting is dat het krachtenveld er niet naar is om de signaalwaarden nog te wijzigen.
- Het is de bedoeling dat de routekaart en de signaalwaarden regelmatig worden voorgelegd aan het OMT voor een update en te voorzien in ontwikkelingen op het vlak van vaccineren en testen. Departementen zullen worden betrokken bij de adviesaanvraag en de verwerking.

Positieve testen per 100.000 inwoners per week				IC opnames landelijk per dag			
< 35	35 – 150	150 – 250	> 250	< 3	< 10		
Ziekenhuisopnames (excl. IC) per 1 miljoen inwoners per week				Ziekenhuisopnames landelijk per dag			
< 4	4 – 16	16 – 27	> 27	< 12	< 40		
Waakzaam	Zorgelijk	Ernstig	Zeernstig	MAATREGELEN Waakzaam	MAATREGELEN Zorgelijk		

4. Maatregelenpakket (nazending NCTV)

Ten tijde van schrijven van deze annotatie is het meest recente stuk behorende bij dit agendapunt niet verspreid. U treft onderstaand de annotatie aan gebaseerd op de terugkoppeling in het DOC-19 van 1-2.

Advies

- U kunt de toelichting van de NCTV aanhoren.

Toelichting

- Kinderopvang en primair onderwijs gaan vanaf 8 februari weer open. BSO blijft voorlopig gesloten, met een uitzondering voor kinderen van wie ten minste 1 ouder een cruciaal beroep vervult. Hierover is in Catshuisbespreking van 31 januari reeds besloten vanwege termijn van 1 week voorhangprocedure van de regelgeving horende bij dit besluit in de Kamers.
- In de MCC-19 van 2 februari wordt besloten over de maatregelen die vanaf 10 februari gelden. Naar verwachting vindt op 2 februari 's avonds een persconferentie plaats.
- Met betrekking tot de avondklok is gezegd dat het effect pas aanstaand weekend zichtbaar is. In beginsel zou de avondklok kunnen vervallen, tenzij noodzaak tot heroverweging (daarbij valt te denken aan oplopende besmettingen en indien uit komend OMT-advies blijkt dat de avondklok – desondanks – effectief is geweest). De avondklok loopt automatisch af vanaf 10 februari. Mocht toch besloten worden tot verlenging van de avondklok, dan zal dit op 9 februari gebeuren.
- Click and collect wordt toegestaan onder strenge voorwaarden (tijdslots, ophalen en bestellen mogen niet dicht op elkaar liggen, ophalen geschiedt buiten).

5. Algemeen en internationaal beeld (*mondelijke toelichting diversen*)

Advies

- U kunt de toelichting anhoren.

Toelichting

- Het OMT-advies is gelect. De Rijksrecherche gaat een onderzoek instellen naar het lek.
- Afgelopen zondag 31-1 werd bekend dat Astrazeneca definitief minder vaccins levert in Q1. Astrazeneca zal 40 mln doses leveren. Dit is meer dan wat vorige week werd verwacht (31 mln doses), maar aanmerkelijk minder dan de 80 miljoen doses die primair waren afgesproken.

98° OMT-advies (deel 1)

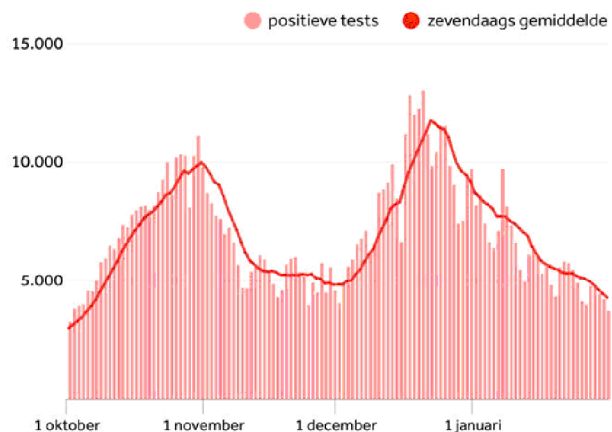
- In totaal werden afgelopen week 10% minder meldingen ontvangen van covid-besmettingen dan de week ervoor, het aantal testen dat bij GGD-testlocaties werd afgenomen daalde met 9%. Gemiddeld waren er afgelopen week 188 meldingen van bevestigde COVID-19 gevallen per 100.000 inwoners, waarbij er variatie is tussen de regio's: 5 regio's hadden 250-350 meldingen per 100.000 inwoners, 4 regio's 200-250 meldingen per 100.000 inwoners, 11 regio's 150-200 meldingen per 100.000 personen, en 5 regio's minder dan 150 meldingen per 100.000 inwoners.
- In de kerstvakantieperiode is het aantal besmettingen in de leeftijdsgroep 14-17 sterk gereduceerd. Na de kerstvakantie zien we bij volwassenen weer een toename van het aantal besmettingen ten gevolge van besmetting op het werk.
- Gemiddelde r-waarde op 14-1 was 0,96. Het geschatte r-getal voor de Britse variant is 1,27 en de r-waarde van de oude variant is 0,85.
- Volgens het OMT heeft het openen van basisonderwijs en kinderopvang (en bij het continueren van alle maatregelen die nu gelden) al een verhogend effect op de opnames en bezetting op de verpleegafdelingen en op de IC. Alle scenario's zijn omgeven met een onzekerheidsmarge omtrent de Britse variant en vanwege de onzekerheid over het (tijdige) effect van vaccinatie.
- Een aantal OMT-leden vinden versoepeling nu een te groot risico. In meerderheid erkent het OMT dat er op grond van diverse maatschappelijke afwegingen dringend ruimte gewenst is voor perspectief en enige versoepeling, ondanks de risico's die dat met zich meebrengt op verspreiding van het virus, mits deze uiteraard niet te groot zijn. Het OMT stemt in met het advies het PO en KO te heropenen. En adviseert tegelijkertijd een aantal aanscherpingen die op scholen gelden. Het OMT adviseert de BSO niet te heropenen, omdat dit andere groepen zijn dan in de klas.
- Daarnaast adviseert het OMT de andere maatregelen te handhaven, zodat de eventuele negatieve gevolgen van openen PO en KO opgevangen kunnen worden.
- het Lansingerland-schoolonderzoek toont dat kinderen besmet kunnen raken en, waarschijnlijk vaker dan na besmetting met de klassieke variant, ook klachten ontwikkelen. Deze klachten zijn over het algemeen milder dan die bij volwassenen. Besmette kinderen kunnen het virus doorgeven binnen een huishouden en ook op school, en waarschijnlijk mede doordat zij vaker klachten ontwikkelen, gaat die doorgifte wat sneller en uitgebreider dan bij het klassieke wildtypevirus; dit resulteert in een toegenomen Rt-waarde.

Actuele cijfers besmettingen en ziekenhuisopnamen.

Het aantal besmettingen blijft gestaag afnemen. Ook in de ziekenhuis neemt de bezetting af. Er lagen 31/1 2219 mensen met corona in het ziekenhuis (30/1: 2240), van wie 646 op de IC (31/1 640). Onderstaande grafieken geven de ontwikkeling van het aantal besmettingen en de ziekenhuis- en IC-opnamen weer.

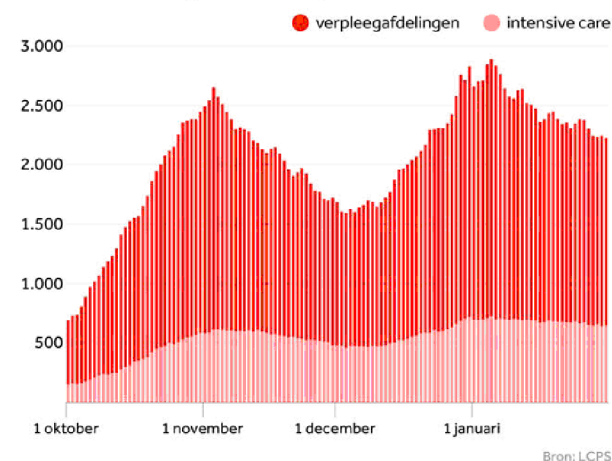
Aantal besmettingen daalt door

Door RIVM gemelde positieve coronatests

Ziekenhuisbezetting loopt langzaam terug

Ziekenhuisbezetting door coronapatiënten

6. Rondvraag en sluiting

TER ADVISERING

Aan

de

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

T

F

www.minfin.nl

Datum

3 februari 2021

Notitienummer

2021-0000024748

Auteur

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 4 februari

Aanleiding

Op 4 februari vindt van 11:00-12:00 uur de ACC-19 plaats via Webex. Onderstaand treft u de geannoteerde agenda aan.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen

2. Verslag ACC-19 1 februari 2021 en conclusies ACC-19 reflectie 28 januari 2021 *(stuk bijgevoegd J&V)*

Advies

- U wordt geadviseerd de verslagen zelf na te lezen.

3. Sneltesten in het primair onderwijs *(stuk bijgevoegd OCW)*

Advisering door de IRF

Advies

- Het voorstel bestaat uit twee sporen en ziet op het veilig(er) open kunnen houden van de scholen en het borgen van de continuïteit van het onderwijs:
  - Route 1: sneltesten personeel in het po én vo met klachten, zodat zij bij een negatieve test dezelfde of de volgende dag weer les kunnen geven. Zo kan de periode waarin zij niet inzetbaar zijn bij een reguliere test worden verkort (kosten: ca 15mln).
  - Route 2: risicogericht testen personeelsbestand school in het geval van een besmetting. Bij grove berekening scheelt dit 50.000 aan uitgevallen klasuren per week (kosten: ca 67mln).
- Met betrekking tot beide routes kunt u instemmen met doorgeleiding naar de MCC. Wij zouden graag zien dat het voorstel op een aantal belangrijke punten wordt aangevuld. U kunt hiervoor onderstaande punten inbrengen. Wat ons (IRF) betreft zijn dit belangrijke voorwaarden (op volgorde van prioriteit):
- Sinds kort geldt een quarantaineplicht van 5 dagen voor klasgenoten bij een besmettingsgeval binnen de klas. Dit is (nieuw) regulier beleid van de GGD en na die 5 dagen kunnen leerlingen bij een negatieve test (afgenomen in een reguliere teststraat) weer naar school. Wanneer zij zich niet laten testen wordt de quarantaineperiode met 5 dagen verlengd naar 10 dagen. De GGD maakt niet standaard gebruik van sneltests, waardoor kinderen via deze route

24-48u moeten wachten op de uitslag. OCW heeft aangegeven niet af te willen wijken van het reguliere testbeleid van de GGD, terwijl bij de inzet van sneltests kinderen een of twee dagen eerder naar school kunnen. Deze mogelijkheid is niet opgenomen in het stuk en ligt daarom niet (expliciet) als besluit voor. U kunt aangeven dat ook deze mogelijkheid (via dit stuk) onder politieke aandacht moet worden gebracht, zodat hier een weloverwogen besluit over kan worden genomen.

- ~~De antigeensneltest die voor beide routes uit het voorstel worden ingezet is tot op heden enkel gevalideerd wanneer een persoon met klachten wordt getest. Voor zogenaamd asymptotisch (zonder klachten) testen is de test nog niet gevalideerd. Route 2 van het voorstel ziet echter op het testen van het volledige personeelbestand in het geval een personeelslid naar voren komt uit de BCO. Route 2 ziet daarmee op de inzet van een (tot op heden nog) niet gevalideerde test. In het stuk komt hier niets over terug, u kunt daarom aangeven dat deze notie in het stuk terug moet komen en vragen hoe effectief deze route is.~~
- Het voorstel maakt duidelijk dat voor de uitvoering in eerste instantie een beroep wordt gedaan op de commerciële markt. Dit vraagt de komende weken een behoorlijke organisatiekracht, bijvoorbeeld bij het opzetten van een landelijke infrastructuur. OCW heeft echter aangegeven in deze fase nog maar weinig te kunnen zeggen over de verdere uitvoering. Dit komt niet als dusdanig terug in het stuk. U kunt daarom aangeven dat in het stuk ofwel concreter moet worden ingegaan op de organisatie van de uitvoering, ofwel op het feit dat de grootschalige uitvoering nog ongewis is. Het moet duidelijk zijn welke risico's het voorgestelde besluit in de uitvoering met zich meebrengt.
- Wij zien voor de inkoop van de tests en het afnemen van de tests door een commerciële partij een belangrijke rol voor VWS. Het is naar ons beeld verstandig als VWS een centrale inkoopfunctie vervult om zo de prijs van de test (en het afnemen daarvan) te beheersen. Daarnaast kan vanuit VWS vermoedelijk het best een inschatting worden gemaakt van van de absorptiekracht van de markt (kan de markt de vraag aan?) U kunt VWS vragen naar hun rol bij de inkoop van de sneltests (en het afnemen van die tests door een commerciële partij) en het belang van een centrale inkoopfunctie (voor zowel de tests als de afname ervan op de doelgroep) daarbij benadrukken.

Toelichting

- In aanloop naar de Casthuissessie van 31/01 waarin het opengaan van scholen op de agenda stond, hebben wij het voorstel voor een eerste maal (met beperkte tijd) besproken. Dat resulteerde in advies aan onze minister van een positieve grondhouding met aandachtspunten. Gedurende deze week (na meer intensief contact) hebben wij echter steeds meer fundamentele vragen bij het stuk. Vandaar dat wij inmiddels adviseren in te stemmen met doorgeleiding naar de MCC onder een aantal, naar onze mening, zwaarwegende voorwaarden.
- In de ochtend van de ACC hebben wij (FIN/IRF) nog een gesprek met OCW om onderstaande onderwerpen in meer detail te bespreken. Indien dit leidt tot een aanvullende advisering zal deze nog (per mail) worden nagezonden.

4. Vaccinatiestrategie (mondelling toelichting VWS)

Advies

- U kunt de mondelinge toelichting aanhoren.
- Indien het in de toelichting niet aan de orde komt, kunt u vragen naar de inzet van AstraZeneca vaccin voor 65-plussers. Dit punt zou terug moeten komen in de MCC-19 van vrijdag 5 februari.
- Desgewenst kunt u op een opmerking maken over het belang van transparantie rondom de vaccinatiecijfers. Transparantie is van groot belang voor het vertrouwen in de vaccinatie operatie.

Toelichting

- Dit agendapunt betreft een mondelinge toelichting. Er zijn geen stukken verspreid. Eerder is al in de ACC gesproken over de vaccinatiestrategie. Onderstaand vind u de hoofdpunten van onze ambtelijke lijn. Deze is onveranderd ten opzichte van de vorige bespreking in de ACC:
  - Het allerbelangrijkste is een zo groot mogelijke vaccinatiecapaciteit, zodat onverwachte leveringen ten alle tijden direct ingezet kunnen worden.
    - VWS werkt momenteel aan het op orde brengen van de prikcapaciteit. Zie ook toelichting.
    - Het is voorzien dat huisartsen het grootste aantal vaccinaties moeten gaan zetten. U kunt vragen wat nodig is om huisartsen ook voldoende toe te rusten, zodat het niet tot vertraging leidt, aangezien zij ook reguliere werkzaamheden hebben.
  - Focus in de vaccinatiestrategie op het beperken van de stroom naar IC- en ziekenhuisopnamen
  - Nadere prioritering binnen de leeftijdsgroep 18-60 is gewenst, ook om lobby en discussie voor te zijn.
    - Prioritering van de leeftijdsgroepen 50-60 en 40-50 heeft het grootste effect op het verminderen van de druk op de zorg en geeft daarmee de meeste verlichting aan de samenleving.
    - Na deze leeftijdsgroepen zou respectievelijk onderwijspersoneel, hulpdiensten en ov-personeel prioriteit moeten krijgen. Als er daadwerkelijk een hoge prikcapaciteit wordt gerealiseerd, zal differentiatie tussen beroepsgroepen minder noodzakelijk zijn.
  - Vaccineren geeft aanleiding om contactbeperkende maatregelen verstandig te verlichten.

5. Avondklok (mondelinge toelichting VZ ACC-19)

Advies

- Alles valt of staat bij de inschatting van de epidemiologische effecten. U kunt opnieuw herhalen dat we appels met peren blijven vergelijken als we wél van het OMT te horen krijgen wat het effect is van de avondklok, maar níét weten wat maatregelen zoals het sluiten van VO, het sluiten van de detailhandel en de contactberoepen voor effect hebben op de verspreiding.
- U kunt opmerken dat de avondklok wat FIN betreft langer kan worden voortgezet indien hier versoepelingen met een grotere sociaaleconomische impact tegenover staan. Te denken valt aan het onder voorwaarden openen van het Voortgezet Onderwijs na de voorjaarsvakantie.
- Uit de literatuurstudie van het RIVM volgt een groter effect van de avondklok op het reproductiegetal dan de inschatting van sluiting van VO van het RIVM in oktober. Wij vinden het openen van het VO belangrijker dan het opheffen van de avondklok. Eventueel kan worden begonnen met de onderbouw en examenklassen. U kunt begrip tonen voor de politieke gevoeligheden, maar aangeven dat oog voor maatschappij en economie gebaseerd moet zijn op inhoud en niet op sentiment.

Toelichting

- In de ACC wordt een ambtelijk advies verwacht over het al dan niet voortzetten van de avondklok. Hierbij wordt gewerkt aan een breed afwegingspakket. Naast het epidemiologisch effect wordt ook gekeken naar andere cijfers als naleving en draagvlak. FIN is aangehaakt in de ambtelijke voorbereiding via de Trojka. Later vandaag zullen enkele slides worden opgeleverd over de sociaaleconomische impact van de avondklok. Deze

worden u nog nagezonden. Ons beeld is dat de economische schade van de avondklok beperkt lijkt te zijn.

- Wij achten het acceptabel om de avondklok langer te laten bestaan, indien daar andere versoepelingen tegenover staan met een groot sociaaleconomisch effect, zoals het (onder voorwaarden) openen van het Voortgezet Onderwijs. Mogelijke voorwaarden zijn het deels openen van het VO (alleen onderbouw, of slechts enkele uren contactonderwijs), en een quarantaineplicht zoals deze ook geldt in het PO.
- Het effect op het reproductiegetal van de avondklok (afname van 8%-13%, inschatting OMT laatste OMT-advies) is groter dan het effect van het openen van VO (afname van R-waarde met 0,04, volgens inschatting RIVM van oktober 2020, zonder Britse variant). Daarom ligt het prioriteren van opheffen van de avondklok niet voor de hand: elders meer ruimte bieden levert economisch en maatschappelijk meer op. Het OMT komt dit weekend nog met een nader advies over de epidemiologische effecten van de avondklok.
- De avondklok geldt in principe tot 8 februari. Het verlengen van de avondklok vergt een politiek besluit. Dit zal gevoelig liggen, m.n. in de Kamer.

6. Algemeen en internationaal beeld (mondelijke toelichting diversen)

Advies

- U kunt de toelichtingen anhoren.

Toelichting

- Er is nog altijd sprake van een dalende trend in de besmettingscijfers. De ziekenhuisopnames dalen minder hard dan de besmettingen, maar ook daar is sprake van een dalende trend:
  - Op 03/02 zijn 4060 nieuwe bevestigde coronabesmettingen gemeld. Dit is meer dan het weekgemiddelde.
  - De ziekenhuisbezetting nam wel af (03/02: 2214 patiënten, 22/02: 2379 patiënten), de IC bezetting nam ook af (van 631 naar 613 patiënten).

7. Rondvraag en sluiting

- Geen opmerkingen

Ter informatie meegezonden:

- Presentatie RIVM in MCC-19 van 2 februari 2021
- Agenda MCC-19 d.d. 5 februari 2021 (nazending AZ)

TER ADVISERING MCC-19 (15/2) PT 4 BVOM

Aan

de minister

notitie

Advies inzet sneltesten van onderwijspersoneel in het po en vo

Aanleiding

In de MCC staat de inzet van sneltesten voor onderwijspersoneel in het po en vo, in het verlengde van de discussie in het Catshuis (31/1), op de agenda. In voorbereiding op de Catshuissessie hebben wij u via de mail over het sneltestvoorstel geïnformeerd. Conform uw verzoek hebben wij dit voorstel na bespreking in het Catshuis ambtelijk verder met OCW opgepakt. Hieronder informeren wij u over deze bespreking en adviseren wij u over het voorstel.

Kern

Het voorstel bestaat uit twee sporen en ziet op het veilig(er) open kunnen houden van de scholen en het borgen van de continuïteit van het onderwijs:

- Route 1: sneltesten personeel in het po én vo met klachten, zodat zij bij een negatieve test dezelfde of de volgende dag weer les kunnen geven, i.p.v na 1 á 2 dagen. (kosten: ca 15 mln).
- Route 2: risicogericht testen personeelsbestand school in het geval van een besmetting. Bij grove berekening scheelt dit 50.000 aan uitgevallen klasuren per week (kosten: ca 67 mln).

Advies:

- U kunt instemmen met beide in het voorstel opgenomen routes. Afstemming met OCW heeft de meeste zorgen (ambtelijk) weggenomen. Desalniettemin kunt u in de MCC het volgende meegeven:
- Het voorstel ziet op een inzet van (gevalideerde) sneltests voor het onderwijspersoneel. Voor de leerlingen wordt vooralsnog vastgehouden aan het reguliere testbeleid van de GGD. Met inzet van sneltests kan mogelijk echter ook voor leerlingen de verplichte quarantaineperiode met 1 á 2 dagen verkort worden. OCW geeft in het stuk aan de mogelijkheden rondom het inkorten van de quarantaineperiode bij leerlingen te verkennen en hier op een later moment op terug te komen. U kunt het belang van deze inzet benadrukken.
- Een landelijke inzet van sneltests in het funderend onderwijs vraagt een forse organisatiekracht op een terrein dat zich zowel voor OCW als het onderwijsveld ver van hun 'core business' bevindt. Dit brengt, erkent ook OCW, uitvoeringsrisico's met zich mee. Wij zien daarom een belangrijke regierol voor VWS, zowel bij de inkoop van de tests als bij de (inkoop van) de afname van die tests op te doelgroep. Voorkomen moet worden dat vanuit verschillende departementen de invulling van testbeleid op 'eigen houtje' wordt vormgegeven. VWS heeft (om begrijpelijke capaciteitstechnische redenen) echter een voorkeur uitgesproken voor minimale betrokkenheid. U kunt het belang van een centrale regierol benadrukken, bij dit en andere trajecten aangaande de inzet van sneltests.

Inspectie der
Rijksfinanciën

Inlichtingen

10.2. 10.2.e

T 10.2.e

10.2.e@minfin.nl

www.minfin.nl

Direct contact

10.2.g 10.2.e

M 10.2.e

Datum

4 februari 2021

Notitienummer

2021-0000025571

Auteur

10.2.e 10.2.e

Van

HFD IRF/OCWEZK

Kopie aan

Toelichting:

- Sinds dit weekend geldt voor leerlingen in het po een nieuw testbeleid. Wanneer zich in een klas een coronabesmettingsgeval voordoet dient de gehele klas 10 dagen in verplichte quarantaine te gaan. Na 5 dagen kan een leerling zich op vrijwillige basis bij een GGD-teststraat laten testen en bij een negatieve uitkomst mag deze leerling weer fysiek naar school. De GGD-teststraten nemen echter maar zeer beperkt sneltests af. Leerlingen moeten daarom gemiddeld 1 á 2 dagen wachten op een uitslag. Bij het afnemen van een sneltest kan de verplichte quarantaineperiode dus met 1 á 2 dagen worden verkort.
- Dit testbeleid is ook bij OCW pas sinds dit weekend bekend, daarom bezinnen zij zich nog op wat de meest veilige en haalbare manier is om de quarantaineperiode ook voor kinderen tot een minimum te beperken. In het voorstel zegt OCW toe hier op een later moment op terug te komen.

**HEDEN
TER ADVISERING**

Aan

10.2.e

**Directie
Bestuursondersteuning
& Advies**

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e
10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
10 februari 2021

Notitienummer
2021-0000030002

Auteur
10.2.e

Van
10.2.e

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 11 februari

Aanleiding

Op donderdag 11 februari vindt een ACC-19 plaats van 11:00-12:00 uur via webex. Onderstaand treft u de geannoteerde agenda aan. Ten tijde van schrijven waren nog niet alle stukken ontvangen, waardoor mogelijk nog een nazending op de annotatie komt. Die ontvangt u donderdagochtend.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

2. Verslag ACC-19 8 februari 2021 (stuk bijgevoegd J&V)

Advies

- U wordt geadviseerd het verslag zelf na te lezen.

3. Flankerend beleid (nazending DGSC-19)

Stuk is nog niet formeel verstrekt voor ACC-19. IRF heeft annotatie aangeleverd op basis van huidige actualiteit en meest recente stuk (die in DOC voorlag van 10-2). In DOC-19 van 10 februari heeft de vertegenwoordiger van DGSC-19 laten weten dat nog geen overeenstemming is met FIN over de brief en dat nog overleg plaatsvindt met de 10.2.e

Annotatie aangeleverd door IRF

Aanleiding

- De ACC wordt akkoord gevraagd om een Kamerbrief over flankerend beleid voor kwetsbare personen door te geleiden naar de MCC. Het beleid is afkomstig van de 10.2.e die hierover twee keer heeft gepresenteerd in het Catshuisoverleg. Er zou breed gedragen politieke steun zijn voor dit beleid.
- In de brief staat de hoogte van het bedrag nog op PM, omdat hier nog geen politieke afspraken over gemaakt zijn. We hebben de minister eerder geadviseerd om, gelet op de politieke druk vanuit de MP en de ministers van VWS en JenV, een bedrag van 100 mln. beschikbaar te stellen en dit toe te voegen aan het gemeentefonds. Onze minister in een reactie op het advies aangegeven dat goed gekeken moet worden naar de effectiviteit van de maatregelen, maar heeft nog niet expliciet gereageerd op het voorstel om 100 mln. beschikbaar te stellen.

Advies

- We adviseren u in de ACC nogmaals te benadrukken dat goed gekeken moet worden of de maatregelen Covid-gerelateerd en effectief zijn. Daarnaast kunt u aangeven dat de maatregelen qua duur niet vooruit kunnen lopen op de overige steunpakket.

Kernpunten

- In het stuk worden 3 sporen uitgewerkt, namelijk de inzet op kwetsbare jongeren, eenzame ouderen en op een gezonde leefstijl. Hieronder hangen een hele hoop kleinere maatregelen. In eerdere stukken die we hebben gezien telden deze maatregelen op tot circa 320 mln. Het beleid zou voor een groot deel door gemeenten uitgevoerd moeten worden.
- Wij vragen ons af of hiermee de beoogde doelen wel bereikt zullen worden. Om de inhoud en de noodzaak goed te kunnen toetsen zouden de plannen eerst verder geconcretiseerd moeten worden.
- Om hier als FIN goed op te kunnen toetsen is het belangrijk dat we snel een goed onderbouwde raming ontvangen.
- De IRF heeft reeds enkele schriftelijke opmerkingen en vragen op de Kamerbrief ingediend bij PDGSC-19. Zo heeft de IRF gevraagd naar de uitvoerbaarheid en in hoeverre sommige zaken covid gerelateerd zijn (zoals stoppen met roken via een wijkgerichte aanpak).

4. Proces uitvoering motie-Dijkhoff c.s. (Kamerstuk 25295, nr. 952) *(mondelijke toelichting VWS en EZK)*

Advies

- U kunt aangeven dat het positief is dat er gekeken gaat worden hoe we kunnen gaan afschalen op een manier zodat meerdere sectoren daarvan profiteren.
- U kunt aangeven dat we net een routekaart hebben afgeleverd. Het is zonde als deze na 1 week niet meer gebruikt gaat worden. Ook communicatief is dit bijzonder kwetsbaar. U kunt vragen hoe de uitvoering van deze motie zich verhoudt tot de routekaart. Deze vraag leefde ook breed in het DOC van 10 februari; al is er door VWS en EZK niet inhoudelijk geantwoord op deze vraag.
- U kunt aangeven het positief te vinden als de routekaart als basis gebruikt wordt en gekeken wordt wat er anders kan. Ons inziens biedt het feit dat we hebben aangegeven de routekaart om de 3 weken te herzien een kans om versoepelingen uit de routekaart in de praktijk te gaan toepassen. Waar we kleine stapjes kunnen zetten in versoepelen, moeten we dat doen.
- U kunt aangeven het positief te vinden dat dit samen met de sectoren opgepakt zal worden. Goed dat input van de sectoren meegenomen kan worden, dan kunnen er mogelijk stap voor stap versoepelingen plaatsvinden (in plaats van sector voor sector).
- U kunt aangeven dat dit traject uitgewerkt dient te worden door de verschillende departementen (en niet door de NCTV).

Toelichting

- In de motie Dijkhoff c.s. wordt opgeroepen om in samenspraak met de sectoren te bezien hoe de ruimte die voor versoepelingen ontstaat eerlijk over de sectoren te kunnen verdelen en daarover met hen in gesprek te gaan. De motie is aangenomen met Kamerbrede steun.
- Er zal worden gewerkt aan een herijkingsplan m.b.t. de afschaling van maatregelen. Dit komt aan de orde in de werkgroep routekaart en wordt door VWS en EZK gecoördineerd.

5. Uitzonderingen avondklok (nazending J&V)

Het stuk horende bij dit agendapunt is nog niet verstrekt, annotatie is gebaseerd op de situatie tijdens DOC-19 10/2. Mogelijk zal een aanvulling op de annotatie volgen donderdagochtend.

Advies

- U kunt de toelichting aanhoren.
- Daar waar het een uitzondering op de avondklok voor praktijkonderwijs betreft, kunt u instemmen.

Toelichting

- Tijdens het DOC-19 van 9 februari werd aangegeven dat in de MCC-19 van 8/2 de minister van OCW en JenV mandaat hebben gekregen om een uitzondering op de avondklok voor praktijkonderwijs uit te werken. Deze zou eventueel volgende week kunnen worden toegevoegd aan de uitzonderingen op de avondklok.
- De NCTV gaf daarop aan dat een veegronde wordt gemaakt voor evt. aanpassingen op de uitzonderingen van de avondklok. Onduidelijk is of er naast praktijkonderwijs nog aan andere uitzonderingen wordt gedacht. IenW noemde bijvoorbeeld ook een discussie over uitzondering op de avondklok voor vrachtwagenchauffeurs om koffie te kunnen halen tijdens de avondklok in deze kou.
- De Nationale politie heeft in DOC-19 aangegeven dat handhaving van de avondklok alleen kan als het zo simpel mogelijk is (zo min mogelijk uitzonderingen).
- NCTV heeft onderstreept dat er een goede reden/onderbouwing moet liggen om uiteindelijk onder een uitzonderingspositie op de avondklok te vallen.

6. Examenbesluit 2021 (nazending OCW)

Advisering door IRF

Achtergrond

In het verlengde van de scholensluiting(en) bestaan al langere tijd zorgen over of leerlingen in voldoende mate zijn voorbereid op het maken van het eindexamen. Er zijn, met betrekking tot die examens, een aantal knoppen om aan te draaien: i) verhogen van het aantal herkansingsmogelijkheden, ii) aanpassen normering en iii) schrappen (deel van) eindexamens. MBVOM heeft het veld toegezegd uiterlijk 13 februari duidelijkheid te verschaffen over de inzet rondom de examens. Dit voorstel ligt nu voor in de ACC.

Dynamiek

Het examenvoorstel is simultaan aan doorlopen besluitvormingsroute DOC/ACC/MCC ook (op politiek niveau) met vertegenwoordiging van het onderwijsveld besproken. Uitgangspunt van MBVOM daarbij is om het in de DOC besproken voorstel in uitvoering te brengen. Binnen het veld stuit dit voorstel echter op weerstand, waardoor in de ACC een aangepast voorstel voorligt.

Advies

- U kunt instemmen met doorgeleiding van het stuk naar de MCC, tegelijkertijd kent het nu voorliggende voorstel ten opzichte van het voorstel dat voorlag in het DOC naar ons inzicht een aantal suboptimale aanpassingen:
- Ten opzichte van het DOC-voorstel wordt het zogenaamde (extra) derde tijdvak verplaatst van september naar juli. Het in augustus voorziene

bijbehorende ondersteuningsprogramma wordt daardoor naar voren geschoven en verspreid over de tijd tussen nu en medio mei (dan begint de examenperiode). Het betreft dus een aanvullend programma gelijk in de tijd loopt met de reguliere voorbereiding op het examen.

- Daardoor kunnen leerlingen zich niet gericht voorbereiden op door hen af te leggen herkansingen (zij kennen immers de examenresultaten nog niet), maar "slechts" globaal op het totaal aan af te leggen vakken. Deze aanpak kent in theorie wel het voordeel dat ondersteuning sneller komt (komende maanden ipv augustus).
- De voorgenomen derde herkansingsmogelijkheid is uit het voorstel geschrapt en in plaats daarvan kunnen leerlingen, onder strikte voorwaarden, een extra onvoldoende voor een (niet kern)vak laten wegvallen bij het bepalen van het examenresultaat.
  - Het cijfer blijft wel zichtbaar op de cijferlijst en er moet wel voldaan worden aan de kernvakkenregel (gemiddelde cijfer eindexamen moet een 5,5 zijn) en de compensatieregel (tegenover een behaalde 5 moet een behaalde 6 staan). Leerlingen mogen daarmee een extra onvoldoende op de cijferlijst hebben, maar deze moet nog steeds wel gecompenseerd worden.
  - Ondanks de strikte voorwaarden heeft deze versoepeling mogelijk een negatief effect op de waarde van het diploma.
- OCW heeft aangegeven dat dit het resultaat is van een lange en intensieve discussie met het veld en zegt daarom geen ruimte te voelen nog te bewegen in het nu voorliggende voorstel. U kunt desalniettemin bovenstaande suboptimaliteit benoemen en eventueel ook op uw niveau nagaan welke ruimte OCW nog ziet om terug te bewegen naar het voorstel dat voorlag in het DOC.
- Bij bespreking in de DOC is vanuit meerdere departementen gedeeld dat zijn een duidelijke overlap zien tussen het examenvoorstel dat nu in de ACC voorligt het en nationaal scholingsprogramma dat voor volgende week dinsdag op de agenda van de MCC staat. Daarbij is een behoefte uitgesproken deze twee onderwerpen in samenhang te bespreken.
  - Wanneer bovenstaande weer ter sprake komt dan kun u aangeven dat het wat FIN betreft mogelijk is om, in afstemming met FIN, het ondersteuningsprogramma in de "examenbrief" op te nemen, De specifieke (budgettaire) invulling van het ondersteuningsprogramma maakt onderdeel uit van het nationaal scholingsprogramma.

7. Opdrachtformulering MLT-traject inzake evenementen (stuk bijgevoegd DGSC-19)

Annotatie aangeleverd door IRF

Advies

- Er ligt een voorstel voor de opdrachtformulering voor een rijksbreed traject om tot een middellangetermijnperspectief op evenementen te komen. In het advies moeten aanknopingspunten voor concrete besluitvorming en nadere maatregelen komen. U kunt instemmen met deze opdrachtformulering.

Toelichting

- In de opdracht worden de volgende actiepunten genoemd:
  - De randvoorwaarden voor het kabinet waarmee in de zomer weer evenementen georganiseerd kunnen worden, gegeven de epidemiologische situatie op dat moment.
  - Inventarisering van de grote en beeldbepalende evenementen voor de komende periode.
  - Overzicht maken van door het Rijk gedane toezeggingen.

- Behouden van de link met het Fieldlabs-traject, de invulling van de garantieregeling voor evenementen, het traject "testen voor toegang".
  - Betrekken van stakeholders.
- Het eindadvies, inclusief een appreciatie van het RIVM moet in de loop van maart in een MCC landen.

8. Pilot veilig en verantwoord reizen *(stuk bijgevoegd DGSC-19)*

Advies

- U kunt de toelichting aanhoren en instemmen met doorgeleiding naar de MCC-19.

Toelichting

- In het kader van voorbereiding voor vakantie in zomer 2021 stelt de reisbranche voor om samen met de overheid twee pilots in corona-tijd op te zetten, als onderdeel van de ontwikkeling van een zo concreet mogelijk handelingsperspectief voor de vakantieganger m.b.t. het zo coronaproof mogelijk vakantie vieren. Dit ook om perspectief te bieden aan de bevolking.
- Voorstel van DGSC-19 is om de komende weken de pilots samen met de private sector nader uit te werken. Hiervoor wordt akkoord gevraagd aan ACC-19, voor doorgeleiding van dit stuk naar de MCC-19.
- Voor de daadwerkelijke uitvoering van de pilots wordt opnieuw akkoord gevraagd.
- Sponsor van dit traject is de minister van IenW. In het DOC-19 van 9/2 werd door IenW aangegeven dat de minister zelf ook nog erg voorzichtig is wat betreft dit onderwerp. De staatssecretaris van IenW heeft aangegeven dat mogelijk ook nog een pilot met autovakanties gewenst is. Niet iedereen gaat met een pakketreis op vakantie.

9. Algemeen en internationaal beeld *(mondelijke toelichting diversen)*

Advies

- U kunt de toelichting aanhoren.

Toelichting

- Op dinsdag 9/2 werden de weekcijfers bekend. Zowel de besmettingscijfers als de ziekenhuisopnames daalden afgelopen week. De afgelopen week zijn er 24.668 nieuwe positieve testen bij het RIVM gemeld. Een week eerder waren dat er 28.628 (afname van 14 %). De besmettingscijfers zijn vertekend doordat zondag en maandag veel testlocaties gesloten waren door het winterweer. Van de mensen die getest zijn, was 10,7% positief (11,4% vorige week).
- Het gecombineerde reproductiegetal daalde naar 0,91 op 22 januari (0,97 week eerder). Het reproductiegetal van de klassieke variant zakte van 0,86 naar 0,8, het reproductiegetal van de Britse variant daalde van 1,28 naar 1,13. In het reproductiegetal zijn de effecten van de avondklok nog niet zichtbaar: deze ging pas op 23/1 in. Het dringende advies tot beperking van contacten naar maximaal 1 persoon per dag werd afgekondigd op 20 januari 2021 en is mogelijk wel al deels zichtbaar in de cijfers.
- Op 10/2 nam de ziekenhuisbesmetting verder af. Er liggen 1990 mensen met corona in het ziekenhuis (9/2: 2010), van wie 533 op de IC (9/2: 550).

10. Rondvraag en sluiting

Ter informatie meegezonden:

- Planning besluitvormingscyclus
- Agenda MCC-19 d.d. 12 februari 2021 (nazending AZ)

HEDEN
TER ADVISERING TBV MCC 12/02 AGENDAPUNT 7
Aan
de minister

**Inspectie der
Rijksfinanciën**

Inlichtingen

10.2.e

F 10.2.e

10.2.e@minfin.nl

www.minfin.nl

Datum

11 februari 2021

Notitienummer

2021-0000030711

Auteur

10.2.e

10.2.e

Van

het hoofd sectie VWS

Kopie aan

notitie

Advies Data voor start type 2 en 4 van praktijktesten
Fieldlab Evenementen

Aanleiding

VWS, EZK en OCW willen in samenwerking met VNO/NCW en de gemeente Amsterdam vormgeven aan het testbeleid spoor 2a: grootschalig testen om sectoren als evenementen en mogelijk horeca en theaters te openen door middel van testtoegangsbewijzen bij een negatieve test. Deze fieldlabs zijn een eerste stap in de stap in de ontwikkeling van dit spoor.

Advies

- U kunt instemmen met de uitvoering van de fieldlabs. Daarbij kunt U instemmen met de generale dekking voor 'fase 0' van spoor 2a. We hebben begrepen dat U hierover contact heeft gehad met de MVWS. De kosten hiervan bedragen 5 mln. voor personeel, IT en opbouw van toegangstestcapaciteit Dit wordt met de volgende ISB verwerkt.
- Er is nog veel onduidelijk over governance en opzet van de vervolgstappen. Dit kan om groot geld gaan. Ordegrootte: Bij een vergoeding van 30 euro/test komen de kosten uit op 1,2 mrd. Mogelijk zijn de kosten wanneer ook infrastructuur/personele kosten worden opgenomen nog hoger. U wordt daarom geadviseerd op te merken dat hierover pas toezeggingen worden gedaan als hierover overeenstemming bestaat met FIN

Kern

- Het doel van de fieldlabs is om in kleinschalige setting gedragsinzichten en risico's in kaart te brengen. Over de uitvoering van de fieldlabs is eerder besloten, met dit voorstel worden de uitvoeringsdata vastgelegd.
- De kosten van de fieldlabs worden gedekt vanuit de EZK-begroting, waar OCW en VWS voor hun aandeel een bijdrage naar die begroting hebben gedaan.
- Daarnaast worden er kosten gemaakt voor de voorbereidende 'fase 0'. De kosten hiervan bedragen 5 mln. voor personeel, IT en opbouw van toegangstestcapaciteit Dit wordt met de volgende ISB verwerkt.
- Uit het overleg dat wij met VWS en EZK hadden maakten wij op dat afgelopen vrijdag in het overleg van de MVWS en de MEZK met VNO/NCW nog geen toezeggingen zijn gedaan. Wel werd duidelijk dat VWS en EZK zijn van mening zijn dat het uiteindelijke plan volledig voor rekening van het Rijk moet komen.
- We zijn in overleg met VWS en EZK over de verdere uitwerking van het spoor 2a, waarbij het voornaamste aandachtspunt voor fase 1 is een goede afweging van de kosten en baten, en daaraan gekoppeld de verdeling van de rekening tussen de overheid en de direct belanghebbenden. Idealiter richt je het zo in dat partijen een goede afweging kunnen maken over kosten en baten, of dat de overheid dat doet in het geval de volledige kosten voor rekening van de overheid komen. Voorkomen moet worden dat toegangstesten worden ingezet voor het faciliteren van het drinken van 2 bier

in de kroeg. Wanneer het Rijk zou gaan betalen moet de prioritering van de inzet bij het Rijk moeten liggen, wie betaalt bepaalt.

Toelichting

- Dit plan komt in aanvulling op de bestaande testcapaciteit van de GGD die nu wordt ingezet voor mensen met klachten en de testmogelijkheid bij de werkgevers (spoor 1).
- De aankomende maand willen VWS, EZK en OCW fieldlabs opzetten om te experimenteren met wat er mogelijk is om nu te organiseren. Dat biedt de gelegenheid om het in fasen uit te voeren. In de volgende fase (fase 1) willen EZK en VWS de sneltestcapaciteit opvoeren om uiteindelijk in mei 400.000 toegangstesten per dag uit te kunnen voeren.
- Er is nog veel onduidelijk over governance en opzet van het plan.
Ordegrootte: Bij een vergoeding van 30 euro/test komen de kosten uit op 1,2 mrd. Mogelijk zijn de kosten wanneer ook infrastructuur/personele kosten worden opgenomen nog hoger.
- VWS en EZK zijn van mening dat het uiteindelijke plan volledig voor rekening van het Rijk moet komen omdat bedrijven het lastig hebben gehad. Wij zijn van mening dat er wel degelijk baten zijn voor de private sector en er daarom sprake zou moeten zijn van kostendeling. Ter ondersteuning van het verder gesprek over de uitwerking maakt EZK een 'light kosten-batenanalyse'.
- Als dit plan werkelijk zijn nut toont kunnen mogelijk de steunpakketten worden afgeschaald.
- VNO/NCW wil grote betrokkenheid in de verantwoordelijkheid voor de prioritering van sectoren. Wanneer het Rijk zou gaan betalen moet de prioritering bij het Rijk moeten liggen, wie betaalt bepaalt.

TER ADVISERING

Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e

www.minfin.nl

Datum

12 februari 2021

Notitienummer

2021-0000031371

Auteur

10.2.e

10.2.e 10.2.e

10.2.e 10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 15 februari

Aanleiding

Op maandag 15 februari vindt de ACC-19 van 16:30-17:30 plaats via Webex. Onderstaand treft u de geannoteerde agenda aan.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen

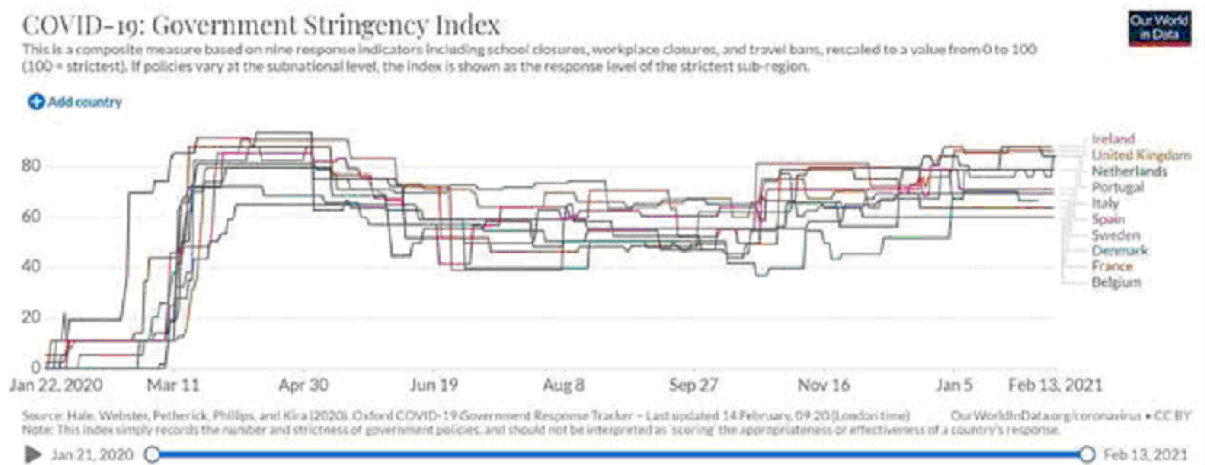
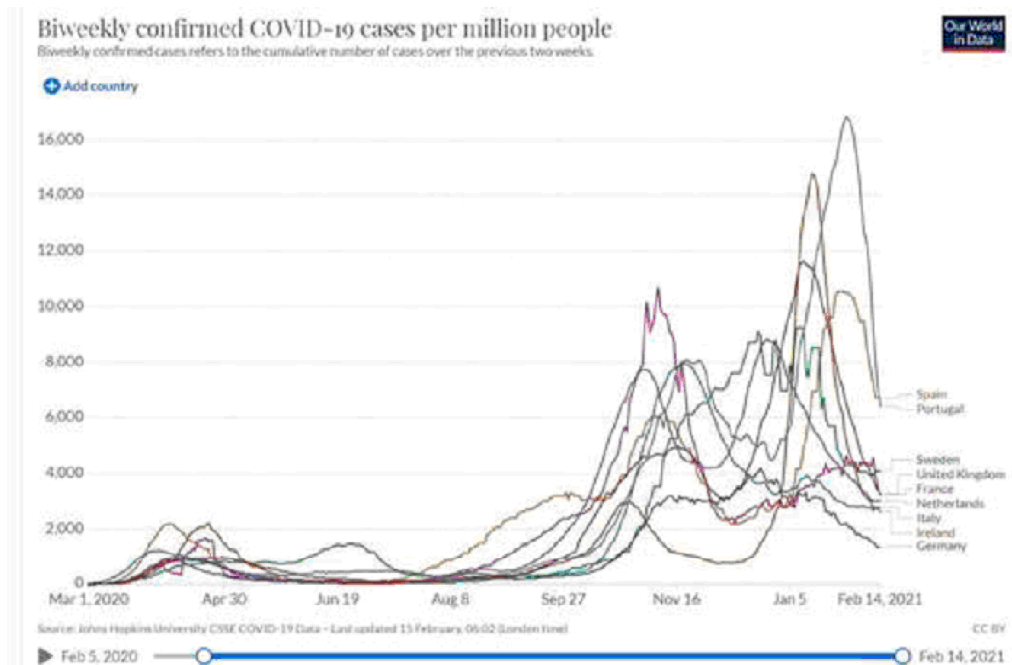
2. Verslag ACC-19 11 februari 2021 (stuk bijgevoegd J&V)

- U wordt geadviseerd om het verslag zelf na te kijken op feitelijke onjuistheden.

3. Presentatie epidemiologisch beeld (stuk bijgevoegd RIVM)

Advies

- U kunt vragen aan het RIVM of er ook een scenario is waarin de derde golf niet onvermijdelijk is. Het aantal besmettingen neemt af in het VK, Ierland en Portugal, met vergelijkbare maatregelen als in Nederland (zie figuren onderstaand). [De dominantie van de Britse variant van meer dan 2/3 en een R-waarde van 1,4 is lastig te verenigen met dalende of – op zijn minst – stagnerende besmettingscijfers.] En als landen er wel in slagen om de Britse variant te onderdrukken: wat doen wij dan fout?
- U kunt aangeven aan het RIVM dat het lastig is om een discussie te hebben over proportionaliteit van maatregelen (en integrale afweging met maatschappelijke en economische effecten) als er geen inschatting kan worden gemaakt van effecten op het virus. U kunt vragen of rudimentaire schattingen o.b.v. expert judgement of wetenschappelijke literatuur mogelijk zijn. U kunt het RIVM vragen of de afschaffing van de avondklok een groter effect heeft op de IC-bezetting dan het openen van VO in de RIVM-modellen (zie ook de slides op pagina 36)?
- U kunt vragen waarom de vaccinatievoorraad al twee weken niet is geactualiseerd op het covid-dashboard.

4. Test- en vaccinatiebewijzen (stuk bijgevoegd VWS)

Advies

- U kunt instemmen met het opnemen van MBO, HBO en WO in het wetsvoorstel
  - Fysiek onderwijs is van niet te onderschatten belang voor het toekomstig groeipotentieel van de Nederlandse economie en de mentale gezondheid van studenten vandaag.
  - Het wetsvoorstel voorziet in een volwaardig alternatief voor studenten die geen test wensen af te nemen (fysieke les op anderhalve meter).
- U kunt instemmen met het opnemen van restaurants en overige horeca in het wetsvoorstel.
- U kunt daarbij aangeven dat er naast een ethische/juridische toets ook moet worden gekeken naar de economische kosten en baten van de inzet van een testbewijs.
  - Indien de kosten van een test volledig gedragen worden door de rijksoverheid bestaat het gevaar dat testbewijzen worden ingezet voor economische activiteiten van weinig toegevoegde waarde.

Denk aan een bioscoopbezoek (ticket 10 euro) of een snelle lunch met koffie (7 + 2 euro). Voor festivals (tickets 100+ euro) of discotheekbezoek valt de kosten-baten analyse mogelijk anders uit. **Wie betaalt, bepaalt.**

- Indien de sector een deel van de kosten zou dragen kunnen testbewijzen breder worden ingezet.
- U kunt instemmen met de aanpak en planning vaccinatiebewijzen.
  - Vaccinatiebewijzen vormen een mogelijk alternatief om de maatschappelijk gecontroleerd eerder te openen.

5. Algemeen en internationaal beeld *(mondelijke toelichting diversen)*

Advies

- U kunt de toelichtingen anhoren.

Toelichting

- Het aantal nieuwe besmettingen ligt op 14/02 op de trendlijn. De geleidelijke daling in de ziekenhuisopnames, die sinds begin januari te zien is, vlakt de afgelopen dagen af.
  - Er zijn 14/02 3497 nieuwe besmettingen gemeld. Dit is iets meer dan het weekgemiddelde (3390 besmettingen).
  - Over de langere termijn lijkt het zevendaagsgemiddelde te stabiliseren rond de 3400 besmettingen.
  - Op 14/02 liggen 1859 mensen met corona in het ziekenhuis, waarvan 530 op de IC.
- Per 14/02 zijn er in totaal 577.620 mensen gerapporteerd gevaccineerd. Het totale aantal door VWS berekende vaccinaties ligt op 764.365 mensen.

6. Rondvraag en sluiting

- Geen opmerkingen

Ter informatie meegezonden:

- Conceptplanning week 8-9 bestuurlijke drietrap Covid-19 (DOC-19, ACC-19, MCC-19)
- Oplegger internationaal
- Agenda MCC-19 d.d. 16 februari 2021 (stuk bijgevoegd AZ)
- Factsheets zorg en Covid-19 (stuk bijgevoegd VWS)
- Situatieschets en Duiding (stuk bijgevoegd NCTV)

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3749815

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 16 februari 2021
in de Rolzaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 10.45 uur

-
1. Mededelingen
  2. Algemeen beeld =
  3. Pilots veilig en verantwoord reizen (Brief van de minister van Infrastructuur en Waterstaat) o
  4. W.v.t.t.k.

Stukken rondgezonden ter kennisname van de commissie

- 100^e OMT-advies
- Factsheets VWS 15 februari 2021

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

HEDEN
TER ADVISERING

Aan

de

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

T

www.minfin.nl

Datum

17 februari 2021

Notitienummer

2021-0000034606

Auteur

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 18-2

Aanleiding

Op donderdag 18 februari 2021 vindt de ACC-19 plaats van 11:00-12:00 uur via Webex. Hieronder treft u de geannoteerde agenda aan.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

Geen opmerkingen. Ter informatie is het goed om te weten dat werd teruggekoppeld door NCTV dat in de MCC-19 van 16-2 veel opmerkingen waren over de prognose van het epidemiologisch beeld. De algemene frustratie is dat het gevoel bestaat dat de focus enkel op de medische kant ligt (en niet economisch of sociaal). NCTV geeft aan het een heel hardnekkig beeld is dat hier absoluut geen aandacht voor is. NCTV heeft aangegeven dat er iets gedaan moet worden om *dat beeld* anders neer te zetten, omdat er wel degelijk iets economisch wordt gedaan. Met hebben we als trojka ministeries op 17-2 ambtelijk afgesproken om alvast na te denken hoe we kunnen bijdragen aan de wens van een sociaalmaatschappelijk team.

2. Verslag ACC-19 11 februari 2021 en 15 februari 2021

Advies

- U wordt geadviseerd om de verslagen zelf na te lezen.

3. Testen en traceren (stuk bijgevoegd VWS)

- a. Presentatie test- en traceerbeleid
- b. Beslispuntennota over toegangstesten

Annotatie aangeleverd door IRF/AFEP

De prioriteiten zijn geel gearceerd ter bevordering van de leesbaarheid. Het onderwerp is niet behandeld in het DOC-19 van 17/2. Schriftelijk zijn door de IRF ook opmerkingen aan VWS gemaild.

Aanleiding

In de ACC ligt een presentatie voor met beslispunten over testen spoor 2, die wordt behandeld in de MCC van 19 februari.

Kernadvies

- U kunt **benadrukken niet akkoord te zijn met doorgeleiding naar de MCC. Ons inziens zijn de voorstellen nog niet rijp voor besluitvorming, omdat er veel vragen zijn over de precieze inzet en prioritering en omdat er geen inzicht is in de kosten en de baten. De toezegging (van ambtelijk EZK) dat dit inzichtelijk zou worden gemaakt, is niet nagekomen.**
- U kunt **benadrukken dat dit inzicht er zo spoedig mogelijk moet komen en dat de voorgestelde verbreding van spoor 2 goed met FIN, EZK en SZW wordt afgestemd.**
- Extra (snel)testmogelijkheden voor het heropenen van de samenleving roept de vraag op of de overheid voldoende kan borgen dat de testcapaciteit op een doelmatige manier en in de juiste sectoren wordt ingezet. U kunt **inbrengen** dat de rol van het Rijk ook randvoorwaardelijk kan zijn: ervoor zorgen dat er voldoende gevalideerde (zelf)testen beschikbaar zijn voor consumenten en werkgevers die zelf het wel/niet testen op waarde schatten. Dit werd ook bepleit door 10.2.e.

Advies en toelichting per beslispunt

Spoor 1: hier liggen geen beslispunten voor.

Spoor 2a: testen voor toegang tot het sociale leven

Beslispunten:

1. Stemt de MCC in met de uitgangspunten voor het juridisch verplichten van een testbewijs
2. Stemt de MCC in met de voorgestelde afbakening van het testbewijs?
3. Dat de verdeling van de toegangstesten als volgt wordt: 1/3 economie, 1/3 sport en 1/3 cultuur (Nb. locatie toegangsteststraten)
  - Punt 1 en 2: U kunt **aangeven** dat FIN hiermee akkoord gaat. De juridische basis voor verplichting van testbewijzen is voor een bredere set voorzieningen/activiteiten dan mogelijk gebruikt gaat worden. Er wordt later een nadere precisering aangebracht voor voorzieningen/activiteiten die hieronder komen te vallen.
  - **Punt 3: U kunt aangeven dat FIN niet akkoord is met prioritering binnen spoor 2a . Deze prioritering behoeft nadere discussie op basis van afweging tussen de kosten en baten. Zolang deze afweging niet is gemaakt kan er geen dergelijke beslissing worden genomen.**
    - **Ambtelijk EZK heeft toegezegd de kosten-baten analyse te maken maar heeft vooralsnog niet geleverd.**
    - **Daarnaast is het volstrekt onduidelijk wat wordt bedoeld met de drie categorieën `economie, sport en cultuur`.**
  - Op sheet 8 staat een voorstel voor latente vraag naar negatieve tests: U kunt **aangeven** dat FIN het eens is met voorliggende beslispunt dat het de latente vraag naar negatieve tests bij de doelgroep zelf moet worden belegd.
  - U kunt **aangeven** dat in hoeverre de 1.5m-regel kan worden losgelaten onderzocht moet worden dmv pilots (slide 9). Op voorhand uitsluiten is onwenselijk.

Spoor 2B: Testen om veiliger werken mogelijk te maken

Beslispunten:

1. Verbreding van landelijk testbeleid: preventief, frequent testen van mensen zonder klachten wordt mogelijk in specifieke werksituaties waar niet thuisgewerkt kan worden.
2. Alleen vergoeding van de testen, niet van de testafname. Dat is verantwoordelijkheid werkgevers.

- **Punt 1: U kunt aangeven dat FIN niet overtuigd is dat frequenter testen ook leidt tot dat de samenleving veilig verder open kan. Het OMT heeft eerder zeer strikte randvoorwaarden hieraan verbonden, waarvan het maar zeer de vraag is of die haalbaar zijn.** Daarnaast kunt U aangeven dat FIN niet overtuigd is van de maatschappelijke meerwaarde van een ruimere vergoedingsmogelijkheid voor grote publieke werkgevers. Het is vooralsnog niet duidelijk welk publieke doel wordt gediend als er frequenter getest kan worden bij bijvoorbeeld ME/politie.
- **Punt 2: U kunt aangeven dat FIN meer inzicht nodig heeft in het gehele kostenplaatje.** FIN is wel voorstander dat de kosten ook neergelegd worden bij de partij die de baten ervaart (in dit geval de werkgever).

Spoor 2C: Testen om veiliger studeren mogelijk te maken

- Net als bij spoor 2a is het van belang om aan de hand van een maatschappelijke kosten/baten-curve een doelmatige testinzet in het mbo en ho in te schatten. Deze analyse is vooralsnog niet beschikbaar en er is pas net gestart met pilots op het gebied van de inzet van tests in het mbo en hoger onderwijs.
- **In reactie op het in de presentatie opgenomen beslispunt (gaat het rijk 200.000+ tests per dag financiering) kunt u daarom aangeven dat er pas wanneer een dergelijke analyse is opgesteld onderbouwde uitspraken kunnen worden gedaan over een passende schaal (en financiering). Besluitvorming hierover is daarmee kortom prematuur.**
- Het stuk illustreert nu een inzet van 200.000-240.000 tests per dag, we twifelen of een dergelijk grote schaal doelmatig is. Vooralsnog maakt het mbo en ho ook onderdeel uit van spoor 2a, waardoor er nu vanuit twee subsporen naar mogelijke testinzet binnen deze onderwijssectoren wordt gekeken. U kunt aangeven dat een integrale benadering van testen in het mbo en ho van belang is waarbij de relatieve effectiviteit en doelmatigheid van beide sporen wordt gezien. Daarbij kan eventueel een van beiden sporen worden afgestoten. De inzichten uit de 8 regionale pilots uit spoor 2c bieden daarbij input voor een analyse van de kosten en baten.

4. Routekaart en heropening sectoren – uitvoering motie-Dijkhoff¹

(nazending VWS en EZK)

De definitieve stukken zijn nog niet verspreid. De annotatie is gebaseerd op de stukken die in het DOC-19 van 17/2 voorlagen. De stukken die voorlagen in het DOC-19 van 17/2, zijn ter informatie bijgevoegd. Mogelijk volgt een nazending op donderdagochtend.

Advies

- U kunt aangeven dat het van groot belang is om bij het verstandig openen van sectoren onderscheid te maken tussen 1) prioritering van maatregelen en 2) slimme aanpassingen van maatregelen die weinig impact op de virusverspreiding hebben.
- U kunt aangeven dat het van belang is om de prioritering te baseren op basis van een zorgvuldige analyse. In het DOC werd betwijfeld of dit er wel achter ligt, want het lijkt meer willekeurig. Het is belangrijk om hiervoor een interdepartementaal afwegingskader te gebruiken. Uit eerdere analyse volgt dat onderwijs prioriteit moet krijgen.
- U kunt aangeven dat slimme aanpassingen van maatregelen zo min mogelijk virusverspreiding opleveren (bijvoorbeeld click&collect of

¹ Kamerstukken II, 25295, nr. 952

shoppen op afspraak). Dit is wat anders dan enkel de openingstijden aanpassen.

- U kunt aangeven dat het belangrijk is om ook andere departementen te betrekken bij de uitwerking.

Toelichting

- Naar wij begrepen is het stuk dat voorligt in het DOC-19 een verouderd stuk. EZK gaf ambtelijk aan dat dit niet met EZK en de sectoren afgestemd was. De bedoeling is juist om samen met de sector te bespreken tot slimmere plannen te komen.
- EZK heeft aangegeven om o.b.v. het afwegingskader een inschatting te maken van welke versoepelingen mogelijk zijn (binnen de fase zeer ernstig) en daarna zal het RIVM vragen om een sanity check op de effecten op de epidemiologie. Dit lijkt op een integrale toets, waar wij eerder als trojka op hebben aangedrongen.
- Gegeven de huidige onzekerheden over de Britse variant moeten we ons inziens blijven vasthouden aan de prioritering die we eerder hebben gemaakt bij versoepelingen. Dat wil zeggen; onderwijs heeft de eerste prioriteit bij versoepelen van maatregelen (VO en BSO, maar ook MBO, HBO en WO).
- Daarnaast zijn er maatregelen die een klein effect hebben op het virus die we kunnen nemen, waardoor meerdere sectoren kunnen profiteren. Te denken valt aan maatregelen zoals click en collect of shoppen op afspraak, openen van contactberoepen, omdat daar weinig besmettingen zouden zijn. Of dit zo is zou het RIVM kunnen narekenen. Belangrijk is om deze slimmere maatregelen samen met de sector vorm te geven, ook om hen perspectief te kunnen bieden.

5. Scenario's – toezegging Segers (nazending VWS)

Annotatie door AFEP

Aanleiding

- Het ACC zal spreken over het uitwerken van scenario's als gevolg van de kamerbreed gesteunde motie van Segers.

Advies

- U kunt aangevend dat het teleurstellend is dat dit stuk zo laat komt én niet is afgestemd in de betreffende werkgroep. VWS gebruikt de werkgroep om de suggestie te wekken dat stukken worden afgestemd. In werkelijkheid wordt met inbreng van departementen nauwelijks wat gedaan en worden dit soort stukken niet afgestemd.
- U kunt aangeven dat het basisscenario neutraal moeten zijn en niet onnodig negatief:
  - Een tweede golf als gevolg van de Britse variant is geen gegeven. In landen als Ierland, het VK en Portugal is de Britse variant al geruime tijd dominant, zijn maatregelen vergelijkbaar met in Nederland én dalen besmettingen. Wat kunnen we daarvan leren?
  - Het presenteren van een zwart scenario kan op korte termijn aantrekkelijk lijken om draagvlak voor maatregelen te vergroten, maar is op lange termijn schadelijk en kan het draagvlak juist ondermijnen. Zie ook artikel in de Volkskrant van vandaag over scenario van VWS van januari waarin sprake was van 150.000 dagelijkse besmettingen in februari.
  - Een te negatief scenario doet afbreuk aan het publieke debat over welk beleid gewenst is. Zware maatregelen lijken zodoende proportioneel, waar ze dat in neutraal basisscenario niet zouden zijn.

- In het "realistische" scenario wordt uitgegaan van verschillende tegenvallers:
  - "In het basisscenario is uitgegaan van enige tegenvallers in de toegezegde leveringen. [...] Er zijn nu overigens geen aanwijzingen voor tegenvallers."
  - "In het basisscenario is uitgegaan van een behoudende inschatting dat de transmissie beperkt wordt geremd."
- U kunt aangeven dat een scenario niet tegelijkertijd realistisch kan zijn en conservatieve aannames kan bevatten.
- Een recent schandaal in Duitsland laat zien dat de overheid doelbewust een te zwart scenario schetste om strengere maatregelen te legitimeren. Eenzelfde beeld wordt geschetst voor de Nederlandse situatie in een recent volkskrantartikel. U kunt aangeven dat hier een groot afbreukrisico vanuit gaat.
- U kunt aangeven dat het van groot belang is om ook perspectief te schetsen. De huidige opzet van de brief wijst enkel op de risico's, niet op eventuele meevallers.

Toelichting

- Het proces is erg rommelig geweest. VWS heeft aan de hand van een eigen *tool* zelf scenario's uitgewerkt met ontwikkelingen van besmettingen en ziekenhuisbezetting.
- In de interdepartementale werkgroep was veel kritiek op deze scenario's, omdat het neutrale scenario erg negatief was ingestoken (opkomst nieuwe variant die 10% besmettelijker was dan Britse variant en trage levering van vaccins). Naast dit zogenaamde "neutrale scenario" waren er drie nóg negatievere scenario's opgenomen.
- VWS heeft uiteindelijk besloten om toch een koppeling te maken met de RIVM-scenario's. In de presentatie die in het DOC werd gegeven waren enkel RIVM-scenario's opgenomen. Andere departementen hebben geen tijd gehad om dit voor te bereiden en het is onduidelijk wat de onderliggende aannames zijn.
- De laatste stand is dat een kwalitatieve beschrijving van scenario's landt in de updatebrief van aanstaande dinsdag. Dit zal vermoedelijk weinig concreet zijn.

6. Briefadvies planbureaus voor herstelbeleid (*nazending Planbureaus*)

Annotatie door AFEP

Advies

- Het briefadvies van de Planbureaus bevat een reeks uitgangspunten voor herstelbeleid maar mist verdere concretisering.
  - U kunt de toelichting aanhoren.
  - U kunt de planbureaus complimenteren met de nuttige bijdrage. Wij kunnen dit inhoudelijk goed volgen.
  - U kunt de oproep tot het meewegen van een breder welvaartspectief bij herstelbeleid steunen.
  - U kunt de oproep tot tijdige afbouw steunbeleid steunen. Creatieve destructie staat aan de basis van het lange-termijn verdienvermogen van de Nederlandse economie. Het voortdurende ruimhartige steunbeleid komt het aanpassingsvermogen van de Nederlandse economie niet ten goede. "[10.2.g] heeft na een jaar coronacrisis nog steeds geen webshop".

Toelichting

- In het briefadvies van de planbureaus worden een aantal aandachtspunten meegegeven bij het openen van de samenleving en het maatschappelijk herstelbeleid.
- De Planbureaus concluderen dat het huidige beleid zich vooral richt op de acute crisis. Meer aandacht voor brede welvaart, zowel op de korte als lange termijn is gewenst.
- De problematiek die zich voordoet tijdens de huidige crisis moet integraal worden opgepakt omdat deze veelal domein en departement overstijgen. Denk opgavegericht vanuit het perspectief van de burger en voorbij particuliere belangen.
- De Planbureaus identificeren drie kwetsbaarheden:
  - Onderwijs en gerelateerde sociale problematiek
  - Klimaatverandering
  - Te lang doorzetten ruimhartige steunbeleid. Herallocatie van productiefactoren naar productievere sectoren gebeurt op dit moment niet vanwege het ruimhartige steunbeleid. Dit staat het toekomstige verdienvermogen van de Nederlandse economie in de weg.
- De Planbureaus identificeren twee kansen:
  - Digitalisering heeft voordelen voor productiviteit en milieu.
  - Zet herstelprogramma's in om de productiestructuur aan te passen.

7. Algemeen en internationaal beeld (*mondelijke toelichting diversen*)

a. OMT-adviesaanvraag (*toelichting VWS*)

Advies

- U kunt de toelichting anhoren.

Toelichting

- Ter voorbereiding op de besluitvorming op 23/2, zal het OMT worden gevraagd om advisering op basis van de laatste stand van zaken en maatregelenpakket.
- De OMT-advies aanvraag is verzonden. Er is onder andere advies gevraagd over private shopping, onderwijs, contactberoepen, avondklok, sport binnen (geen klasjes) en reizen.

b. Beeld en richting maatregelenpakket (*toelichting NCTV*)

Advies

- U kunt de toelichting van de NCTV aanhoren.

Toelichting

- **VERTROUWELIJK:** Momenteel zijn de voorbereidingen bezig voor besluitvorming op dinsdag 23 februari. Daarom worden er verschillende scenario's uitgewerkt:
- Continuering van het huidige maatregelenpakket, met mogelijke aanpassingen op het gebied van één of meerdere van onderstaande punten:
  - Gefaseerd openen van VO, MBO, HBO, WO
  - Verlengen van het reisadvies 'reis niet naar het buitenland en boek niet voor de periode t/m 31 maart'
  - Toestaan individueel binnensporten (excl. wedstrijden en groepslessen)
  - Winkelen op afspraak in niet-essentiële detailhandel

- Niet-medische contactberoepen toestaan (m.u.v. sekswerkers)
- Uiteindelijk wordt aan de hand van het laatste epidemiologische en maatschappelijke beeld, gezien welke scenario's van kracht kunnen zijn na 2 maart 2021. Hierbij wordt zekerheidshalve nog opgemerkt dat het met het oog op de epidemiologische ontwikkelingen nog zeer onzeker is of een of meerdere van de scenario's mogelijk blijken.
- De scenario's worden door FIN, EZK en SZW sociaal-maatschappelijk en economisch weer gescoord tbv het Catshuis op 21/2.

c. Stand van zaken avondklok (toelichting J&V)

Advies

- U kunt de toelichting aanhoren.

Toelichting

- De rechtszaak over de avondklok is dinsdag 16/2 geëindigd met (voorlopige) continuering van de avondklok, in afwachting van uitspraak in de beroepszaak (vrijdag as).
- Wilders heeft een spoeddebat aangevraagd.
- Tegelijkertijd is gewerkt aan een spoedwet. Dinsdagavond 16/2 is een spoedaanvraag op de spoedwet naar de RvS gegaan. Deze is 17/2 aangeboden aan de Tk.
- De planning is donderdagochtend wetsbehandeling gelijktijdig te doen met het spoeddebat in de Tweede Kamer. Evt. wordt ook de voortduringswet behandeld. Wetsvoorstel kan dan morgenmiddag naar de EK. Morgenavond volgt publicatie in het Staatsblad.
- Vrijdag is voortuering van de rechtszaak.

d. Stand van zaken nationaal pakket onderwijsachterstanden (toelichting OCW)

Annotatie aangeleverd door IRF

Advies

- De brief is reeds verstuurd. U kunt opmerken dat bij een dergelijke brief, waarin een plan van 8,5 mld. wordt gepresenteerd, een CW-3.1 bijlage verplicht is en naar de TK moet worden gestuurd. Dat is ondanks verzoek van IRF echter nog niet gebeurd, dus deze dient alsnog naar de kamer te worden gestuurd.

Toelichting

- Deze kamerbrief is op 17/2 verstuurd aan de kamer en bevat de aanpak van het nationaal plan onderwijs, waarvoor 8,5 mld. incidenteel beschikbaar gesteld is in de periode 2021 t/m 2023. Daarnaast worden de effecten van hogere aantallen studenten en de langere verblijfsduur gecompenseerd, oplopend naar 645 mln. struc. vanaf 2026. Dit is besloten in de politieke vijfhoek van 16/2.
- Deze brief weerspiegelt de besluitvorming over het plan. Daarnaast zijn de meeste van onze voornaamste punten (uiteindelijk) overgenomen in de kamerbrief, maar niet de punten die zagen op focus bij het inhalen van achterstanden op kernvakken en over het benodigde landelijk dekkend beeld van leerresultaten in het po en vo.
- De middelen voor het programma worden goeddeels op de AP geplaatst en zullen na akkoord van Financiën worden overgeheveld naar de begroting van OCW. Daarbij zijn met name de gerichtheid van de middelen en bijsturing op basis van monitoring (met gebruik van data) aandachtspunten.

8. Rondvraag en sluiting

Ter informatie meegezonden:

- Agenda MCC-19 d.d. 19 februari 2021 (*nazending AZ*)
- Conceptplanning besluitvormingscycli feb-mrt-apr 2021
- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 20210217)

HEDEN

TER ADVISERING TBV MCC 19/02 AGENDAPUNT 6

Aan

de minister

notitie

Testen en traceren

Aanleiding

In de MCC ligt een presentatie en nota voor over testen spoor 2, die MVWS zal toelichten.

Kern en advies

- De stukken zijn nog niet rijp voor besluitvorming, onder meer inzage in de kosten en financiering ontbreekt nog. Besluitvorming kan op zijn vroegst pas in de MCC van dinsdag 23 februari.
- Wij adviseren u daarom de volgende punten in te brengen:
  - FIN is een groot voorstander van grootschalig testen. De testcapaciteit dient op een doelmatige wijze te worden opgeschaald en ingezet.
  - Om besluitvorming in de MCC dinsdag 23 februari mogelijk te maken dient er een goed budgettair beeld te liggen van zowel de kosten, als de verdeling van de kosten tussen Rijk en private sector.
  - Bij toegangstesten (spoor 2a) draagt een eigen bijdrage van consumenten en werkgevers bij aan een doelmatige inzet van de beperkte testcapaciteit. Dit is van belang om te voorkomen dat toegangstesten ingezet gaan worden voor '2 bier in de kroeg'.
  - De verdeling van de testcapaciteit over de sectoren dient daarbij plaats te vinden op basis van een solide weging van de maatschappelijke kosten en baten. Fin heeft toegezegd met de Trojka een dergelijke analyse te maken.
  - De 450 mln. die voor spoor 2b beschikbaar is gesteld voor het symptomatisch testen kan niet worden gebruikt voor het asymptomatisch testen. Dit zijn kosten waarvoor het in de rede ligt dat het bedrijfsleven deze zelf bekostigt. Als deze middelen niet nodig zijn voor het symptomatisch testen zouden ze wel eventueel kunnen worden gebruikt voor de verbreding van spoor 2 waar publieke financiering in de rede ligt (bijvoorbeeld onderwijs, spoor 2c).

Toelichting

Spoor 2a: testen voor toegang tot het sociale leven

- Het testbeleid in spoor 2a is bedoeld om bij een negatieve test met een testtoegangsbewijs toegang te krijgen tot het sociaal-maatschappelijk verkeer. Zo kunnen bepaalde sectoren (o.a. horeca, cultuur) weer worden heropend.

Spoor 2b: testen voor veilig werken

- Met de testmogelijkheid in dit spoor kunnen werkgevers terecht bij een Arboarts zodat werknemers met klachten zich laagdrempelig kunnen laten testen. Hierover is reeds besluitvorming georganiseerd en budgettair 450 mln. voor gereserveerd.

Inspectie der
Rijksfinanciën

Inlichtingen

10.2.e

F 10.2.e

10.2.e | minfin.nl

www.minfin.nl

Datum

18 februari 2021

Notitienummer

2021-0000035530

Auteur

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Van

10.2.e

Kopie aan

Spoor 2c: Testen om veilig studeren mogelijk te maken

- Spoor 2c is bedoeld om met een negatief testbewijs veilig fysiek onderwijs te kunnen volgen in het mbo en ho.
- Aan de hand van 8 pilotregio's (looptijd begin maart – begin mei) wordt gewerkt aan 'veiligheidsplannen' voor meer fysiek onderwijs. Met behulp van deze pilots kunnen inzichten op worden gedaan voor de mogelijkheden van een (doelmatige) landelijke inzet. Net als bij spoor 2a zou een MKBA hierbij logisch zijn.
- Met betrekking tot een landelijke inzet volgt later besluitvorming.

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e @minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e | 10.2.e

M 10.2.e

Datum

19 februari 2021

Notitienummer

2021-0000036128

Auteur

10.2.e | 10.2.e
10.2.e | 10.2.e | 10.2.e
10.2.e | 10.2.e

notitie

Notitie voorbereiding Catshuis covid-19 21 februari

Aanleiding

Op zondag 21 februari 2021 vindt van 13:00 tot 16:00 uur (mogelijke uitloop tot 17.00) een bespreking over COVID-19 in het Catshuis plaats. Er zijn geen stukken verspreid. Eventuele stukken worden ter plekke uitgedeeld.

De bespreking zal zich met name richten op het heersende maatregelenpakket en mogelijke afschaling. Daarnaast zal 10.2.e
10.2.e vermoedelijk een presentatie houden over de wijze waarop de maatschappelijke en economische aspecten beter kunnen worden meegewogen in de besluitvorming (integrale weging). Onderstaand vind u een uitgebreide advisering op beide onderwerpen. Bijgevoegd vind u ter achtergrond een internationale vergelijking, de advisering van de MCC-19 van 19 februari en het stuk van 10.2.e

Tot slot heeft de IRF ambtelijk begrepen dat MSZW bij de bespreking van het maatregelenpakket mogelijk het verlengen van de sluiting van de BSO ter sprake wil brengen. MSZW zal daarbij melden dat hij de koppeling met het aantal gewerkte uren (KGU) (net als in 2020) voor 2021 wil loslaten. U kunt dan opmerken dat die maatregel via de reguliere besluitvorming via de vijfhoek tot stand zou moeten komen.

1. Maatregelenpakket

Advies

- U kunt aangeven dat we scherper aan de wind kunnen varen en maatregelen verder af kunnen schalen dan tot op heden gebruikelijk.
  - De ervaring van de afgelopen maanden laat zien dat we een effectief pallet aan maatregelen hebben om zo nodig het virus in te dammen. In veel landen om ons heen dalen of stabiliseren de besmettingen, ondanks de Britse variant en met minder strengere maatregelen. In België zijn scholen, winkels, zwembaden, musea en contactberoepen open.
  - Ca. 2,3 miljoen Nederlanders hebben antistoffen in hun bloed (Sanquin). Er zijn ca. 632 duizend eerste en 154 duizend tweede prikken gezet.¹
  - De maatschappelijke en economische kosten van stringente maatregelen stijgen navenant de duur. Sluiting van het onderwijs zet mentale *gezondheid* scholieren en studenten onder druk en tast het toekomstig verdienvermogen van de Nederlandse economie aan. De detailhandel is

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/01/24/zo-gaat-het-nu-met-het-vaccineren-a4028780>

- sinds 15 december gesloten. Kleine ondernemers eten hun pensioen op om overleefd te blijven en hebben geen perspectief.
- Onnodige terughoudendheid met afschaling gaat ten kosten van de samenleving. Naleving loopt terug. Als besmettingen toch oplopen kunnen we op de rem trappen met strenge maatregelen, voordat de ziekenhuizen overbelast zijn.
  - U kunt aangeven dat u de volgende maatregelen kansrijk acht:
    - Openen VO (incl. BSO) en hoger onderwijs (zeker het MBO) heeft absolute prioriteit. Het kabinet zou ons inziens moeten aankondigen het VO en MBO, HBO en WO te openen op 2 maart. Zet maximaal in op toegangstesten en risicogericht testen voor het onderwijs.
    - Biedt perspectief aan ondernemers en maatschappij met het geven van meer ruimte aan maatregelen waarvan de effecten op de verspreiding van het virus naar verwachting minimaal zijn. Te denken valt aan het individueel binnensporten, winkelen op afspraak en openen niet-medische contactberoepen. De effecten op de verspreiding van het virus zijn naar verwachting marginaal, de maatschappelijke baten aanzienlijk. Daarnaast biedt dit enige vorm van perspectief.
    - U kunt aangeven dat het hebben van de avondklok (ervan uitgaande dat de maatregel juridisch stand houdt en de EK instemt met de wet) ruimte kan bieden aan het openen van bovengenoemde sectoren. Door het accepteren van de avondklok, gebruiken we de schaarse ruimte die er is voor het openen van meerdere sectoren, die bijdragen aan sociaalmaatschappelijke baten.

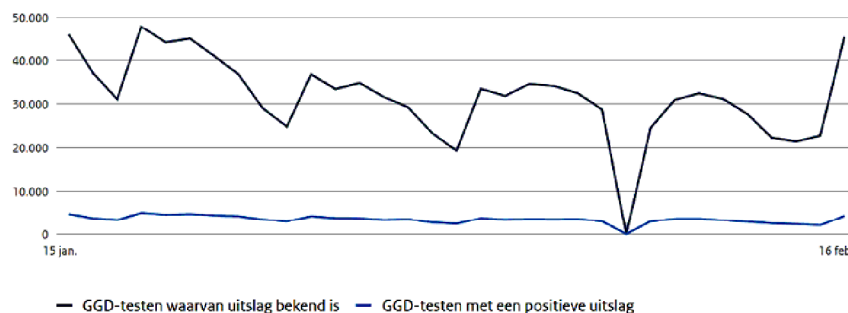
Toelichting

Vraag als wordt gewezen op de stijging van besmettingen van donderdag 17-02

In hoeverre hangt dit samen met inhaalslag voor testhoeveelheid?

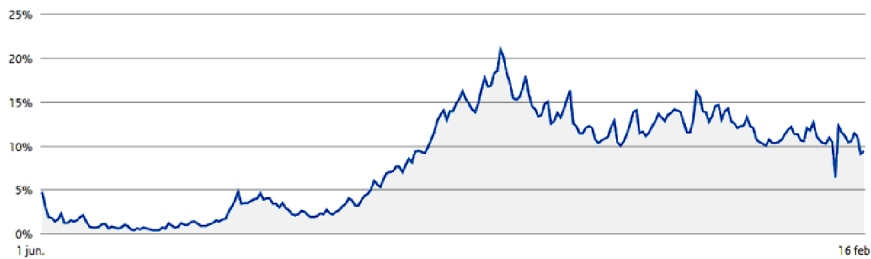
- Door het winterweer waren testlocaties gesloten, zijn afspraken verzet en worden eerdere besmettingen soms pas later verrekend.
- Zo blijkt uit cijfers op 16-2 sprake is van een verdubbeling van het aantal testen (zie grafiek onderstaand).
- In hoeverre zijn deze dagkoersen betrouwbaar op deze manier?
- Kunnen we niet beter naar het percentage van positieve testen kijken?

Aantal testen

Bron: RIVM

Percentage positieve testen

Bron: RIVM

Vragen als wordt betoogd dat daling/stabilisering in Nederland samenhangt met maatregelen (preventieparadox)

Hoe valt te verklaren dat cijfers in België ook afnemen/stabiliseren?

- In België werd begin van het jaar de Britse variant in dezelfde mate aangetroffen als in Nederland.
- Onderwijs, detailhandel, zwembaden en contactberoepen zijn daar open.
- Hoe komt het dat besmettingen daar niet toenemen met minder strenge maatregelen én aanwezigheid van de Britse variant? Is dat omdat de Britse variant minder besmettelijk is dan verwacht of doen wij in Nederland iets anders verkeerd?

Wat weten nu precies over de aanwezigheid van de Britse variant in Nederland?

- Eind januari zou 50% van de besmettingen de Britse variant zijn. Volgens eerdere modelmatige schattingen zou dit nu 75% betreffen.
- Uit de laatste schatting (28 januari) van het RIVM blijkt dat het reproductiegetal op dat moment 0,95 was.
- Als de Britse variant 40% besmettelijker is dan zouden cijfers de afgelopen drie weken toch zijn moeten toegenomen in plaats van afgenomen?
- Als dit niet zo is zijn er twee opties: (1) de Britse variant is minder besmettelijk óf (2) we overschatten de aanwezigheid van de Britse variant in Nederland. Wat klopt er niet aan deze redenering?

In hoeverre zijn we aan het sturen op reproductiewaarden van drie weken geleden?

- De meest recente schatting van het reproductiegetal is nu van 28 januari. Dit betekent dat we constant achter de feiten aan lopen.
- Drie weken wel of geen onderwijs kan echt het verschil maken.
- Waarom proberen we geen recentere schattingen te maken van het reproductiegetal op basis van ziekenhuiscijfers? Kunnen we op basis van recentere cijfers sturen op besmettingen onder 55+ als *proxy* voor ziekenhuisopnames?
- Volgens eerdere modelmatige schattingen zou nu $\frac{3}{4}$ van de besmettingen de Britse variant betreffen.
- Onderwijs, detailhandel, zwembaden en contactberoepen zijn in België open.
- Hoe komt het dat besmettingen daar niet toenemen met minder strenge maatregelen en aanwezigheid van Britse variant?

Hoeveel mensen waren in Lansingerland besmet met de Britse variant en hoe verhiel zich dat tot de uitkomst van het model van het RIVM?

- In Lansingerland waren slechts 5,6% van de mensen eind januari besmet met de Britse variant de tweede helft van januari. Begin februari waren volgens het RIVM-model echter al de helft van de besmettingen met de Britse variant. Wat zegt dit over het model?

2. Integrale weging besluitvorming.

Aanleiding

- Mogelijk zal er worden gesproken over de wijze waarop besluitvorming beter integraal kan worden afgewogen.
- 10.2.e zal mogelijk een presentatie houden over de wijze waarop de maatschappelijke en economische aspecten beter kunnen worden meegewogen in de besluitvorming.
- Het pleidooi van de programma-DG bevat hoogstwaarschijnlijk de volgende drie elementen:
  1. Veranker de integrale kijk op de crisis door naast de huidige medische beleidsdoelen (controleren virus, ontlasten zorg en beschermen kwetsbaren voor covid) expliciet maatschappelijke en economische beleidsdoelen op te nemen die van even groot belang zijn.
  2. Roep naast het OMT een Sociaaleconomische Impact Management Team (SEIMT) in het leven. Ook D66 heeft hier bij monde van Kaag voor gepleit.
  3. Committeer je aan het interdepartementale gebruik van het referentiekader om een integrale afweging te faciliteren. [Het referentiekader/afwegingskader wordt al maanden gebruikt door de Trojka om inschattingen op maatschappij en economie in te schatten.]

Advies

Het is positief dat er op deze manier meer aandacht wordt gegeven aan de maatschappelijke en economische effecten. U kunt ten aanzien van de elementen het volgende inbrengen:

1. Wij steunen het pleidooi om de doelen breder te trekken dan alleen epidemie:
  - Brede welvaart moet leidend zijn. Alleen dan is integrale afweging (economie, maatschappij en gezondheid) mogelijk.
  - Het sturen op maximaal controleren van het virus doet geen recht aan de grote maatschappelijke en economische schade die gepaard gaat met de maatregelen.
  - Sturen op brede welvaart sluit aan bij het recente briefadvies van de planbureaus.
2. Het idee van een SEIMT klinkt sympathiek, maar we zien ook risico's van een nieuw adviesorgaan en zijn daarom geneigd negatief te adviseren. Als alternatief stellen wij voor om planbureaus hiervoor in te zetten en bij elk OMT-advies ook een advies aan de planbureaus te vragen over de impact van de maatregelen op maatschappij en economie.
  - Het is evident dat door de grote rol van het OMT, in de advisering van het kabinet, maar ook met briefings in de Kamer en mediaoptredens, het epidemiologische geluid de overhand heeft in het debat.
  - Een SEIMT zou ervoor kunnen zorgen dat in de media meer aandacht ontstaat voor de maatschappelijke en economische gevolgen van de contactbeperkingen. Anderzijds kan het ook zuiver symbolisch uitpakken en bestaat het risico dat de maatschappelijke en economische schade hiermee politiek wordt "afgekocht".
  - Wij zien ook het risico dat een SEIMT een doos van Pandora opent als de taakomschrijving niet goed is afgebakend. Adviezen over economie hebben al snel raakvlakken met aanpalend beleid: noodpakketten, herstelbeleid en structurele kwetsbaarheden van de Nederlandse economie. Het is de vraag of dit het belang van Financiën ten goede komt.
  - Een kleinere rol voor het OMT kan ook op een andere manier worden gerealiseerd:
    - De andere planbureaus (SCP en CPB) sluiten standaard aan bij het Catshuis om de maatschappelijke/economische situatie te schetsen en te duiden;
    - Het kabinet roept OMT-leden om mediaoptredens te beperken en zich enkel uit te laten over empirie en normatieve uitspraken achterwege te laten.

3. Het is een goed idee om het afwegingskader interdepartementaal gedragen in te zetten bij de besluitvorming over maatregelen. De Trojka doet dit momenteel al. Dit is ook gebruikt bij de routekaart. VWS, EZK, SZW, FIN en programma-DG kunnen dit gezamenlijk doen in voorbereiding op de besluitvorming.
- Wij steunen het interdepartementaal inzetten van het afwegingskader. Wij gebruiken dit momenteel al met EZK en SZW om de impact van maatregelen te wegen. Andere departementen voelen zich echter geen "eigenaar" van de uitkomst. Vaak wordt de output van afwegingskader nu door de NCTV uit de slides voor het Catshuis gehaald. Dat is onwenselijk.
  - Het zou positief zijn als bij de besluitvorming over de maatregelen ook standaard de input van het afwegingskader wordt gepresenteerd. Voor een integrale afweging via het afwegingskader zijn – naast de maatschappelijke en economische effecten – ook inschattingen nodig voor de effecten van maatregelen op het virus. Het kader dat wij gebruiken voorziet hier ook in.
  - U kunt aangeven dat de Trojka dit samen met VWS op zich kan nemen om het afwegingskader centraal te zetten.

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3749891

AGENDA

Vergadering te houden op vrijdag 19 februari 2021
in de Rolzaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 10.00 uur

-
1.	Mededelingen	
2.	Algemeen beeld	=
3.	Briefadvies Planbureaus voor herstelbeleid	•
4.	Routekaart en heropening sectoren – uitvoering motie-Dijkhoff (25 295, nr. 952) (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)	o
5.	Scenario's – toezegging Segers (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)	o
6.	Testen en traceren (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)	o
	a. Presentatie test- en traceerbeleid	
	b. Beslispuntennota over toegangstesten	
7.	W.v.t.t.k.	

Stukken rondgezonden ter kennisname van de commissie

- Opdrachtformulering MLT-traject inzake evenementen

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

19 februari 2021

10.2.e

HEDEN
TER ADVISERING
Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

26 februari 2021

Notitienummer

2021-0000040424

Auteur

10.2 10.2.e

10.2.e

10.2.e 10.2.e

10.2. 10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 1 maart

Aanleiding

Op maandag 1 maart vindt de ACC-19 van 16:30-17:30 plaats via Webex. Onderstaand treft u de geannoteerde agenda aan.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen

2. Verslag ACC-19 25 februari 2021 (stuk bijgevoegd J&V)

- U kunt instemmen met het verslag.

3. Stand van zakenbrief Tweede Kamerverkiezingen (stuk bijgevoegd BZK)

- Geen opmerkingen.

4. Vaccinatiebewijzen (stuk bijgevoegd VWS)

Advisering door AFEP

Aanleiding

De afgelopen weken zijn de kaders vastgesteld voor de inzet van testbewijzen om samenleving weer geleidelijk te heropenen. In voorliggende notitie ligt een concept kabinetsstandpunt over vaccinatiebewijzen voor.

Kern

- U kunt aangeven niet akkoord te zijn met de hoofdlijn voor het kabinetsstandpunt om vaccinatiebewijzen niet te gebruiken zolang de meeste Nederlanders nog geen vaccin hebben ontvangen.
  - Het bredere maatschappelijke belang is niet gediend bij de hoofdlijn.
  - Indien testbewijzen beschikbaar zijn hoeft een vaccinatiebewijs niet tot uitsluiting te leiden.
  - Toestaan van vaccinatiebewijzen sluit inefficiënt gebruik van testbewijzen uit.
- U kunt aangeven wel akkoord te zijn met effectiviteit van vaccinatie tegen virustransmissie als voorwaarde voor inzet vaccinatiebewijzen.

- Er wordt abusievelijk gesproken van een testplicht. U kunt aangeven dat dit een onjuiste weergave van de werkelijkheid is.

Toelichting

Het voorliggende concept kabinetsstandpunt stelt dat:

- Het kabinet geen (in)directe vaccinatieplicht wil opleggen.
- Het niet gerechtvaardigd is om testbewijzen in te zetten zolang er onduidelijkheid bestaat over de mate waarin vaccinatie transmissie tegengaat.
- Een vaccinatiebewijs uitsluiting kan betekenen voor sommige groepen zolang nog niet iedereen de kans heeft gehad zich te laten vaccineren.

5. Principenotitie financiering toegangstesten (stuk bijgevoegd VWS)

Advisering door IRF

Aanleiding

- In de ACC ligt een notitie voor waarmee een volgende stap wordt gezet in het vormgeven van het testbeleid in spoor 2A. Het doel is om dit stuk in de MCC van 2 maart te agenderen.
- Spoor 2A gaat over toegangstesten, waardoor deelnemende sectoren weer (deels) open kunnen. Als burger kun je – na een negatieve test – voor een korte periode een testbewijs krijgen, waarmee je bijvoorbeeld weer naar de bioscoop, een restaurant of een sportwedstrijd mag.
- Wij hebben hierover ambtelijk gesprekken gevoerd met VWS en EZK om tot een afgestemd stuk te komen. Over het cruciale punt van de verdeling van de kosten is echter geen overeenstemming bereikt.

Advies

- Wij adviseren u niet akkoord te gaan met de nota zoals deze nu is opgesteld en het voorliggende beslispunt. FIN is voorstander van spoor 2A, maar vindt het cruciaal dat er op voorhand duidelijkheid is over de eigen bijdrage bij de testen, om doelmatige inzet te borgen. Ook in de MCC is afgesproken dat het streven is om het profijtbeginsel in te bouwen. Het beslispunt is nu te onduidelijk over wanneer en hoe hoog deze eigen bijdrage zal zijn, waardoor het risico van afstel groot is.
- Op ons verzoek is er een analyse gemaakt van de maatschappelijke kosten en baten van toegangstesten. Deze analyse is verwerkt in het stuk, maar wij zijn kritisch over de aannames die gemaakt worden. Wij adviseren u hierover vragen te stellen:
  - Voor de opbouw van de hoogsensitieve testcapaciteit wordt er gerekend met een hogere prijs per test om tegenvallers te voorkomen. U kunt aangegeven dat er een realistische raming moet liggen voordat besluitvorming kan worden georganiseerd.
  - In de MKBA wordt uitgegaan van een nulscenario waarbij er geen verbetering optreedt in de epidemiologische situatie. U kunt aangeven dat zodra de epidemiologische situatie het toelaat, bijvoorbeeld een versnelling in het vaccineren, het initiatief voor toegangstesten afgeschaald moet kunnen worden. Ook moet het testbewijs worden gezien in relatie tot het vaccinatiebewijs.
  - De notitie presenteert op dit moment de maximaal mogelijk baten. U kunt aangeven dat u vóór bespreking in de MCC graag ook een conservatievere inschatting van de baten heeft als bijvoorbeeld 1) het steunpakket na Q2 al wordt gestopt, 2) er per testbewijs niet per persoon 50 euro maar een lager bedrag wordt uitgegeven in de economie of 3) het testbewijs maar 24 uur geldig is.
  - Er bestaat onduidelijkheid over de geldigheidsduur van toegangstesten. In het concept wetsvoorstel staat 24 uur

genoemd terwijl het voorliggende stuk uitgaat van 48 uur. Hierdoor vallen de baten twee malen zo hoog uit. U kunt opmerken dat er een heldere lijn moet zijn over de geldigheidsduur.

Toelichting

- Het doel van het testen in spoor 2A is om sectoren deels te kunnen openen met behulp van toegangstesten. In de MCC van 12 februari is reeds akkoord gegeven op fase 0 van dit spoor waarmee de organisatie is opgestart maar nog niet massaal getest wordt. Pas in fase 1 (begin april) wordt opgeschaald naar ca 100.000 testen per dag. In de MCC van 19 februari is afgesproken dat het streven is om het profijtbeginsel hierbij toe te passen, en dat dit uitgewerkt wordt.
- Het voorliggende beslispunt is om in fase 1 te starten met volledige vergoeding van de testen door de overheid, maar dat de overheidsbijdrage stapsgewijs kan worden afgebouwd. Het stuk laat echter onduidelijkheid bestaan wanneer de eigen bijdrage wordt ingevoerd, hoe hoog deze is en zet vraagtekens bij de uitvoerbaarheid. Hierdoor is het risico van afstel levensgroot. Deze punten dienen nadrukkelijk vastgelegd te worden in het beslispunt. Wij hebben ambtelijk voorgesteld dat de overheid de kosten van de pilots draagt, maar dat vanaf 1 april de eigen bijdrage wordt ingevoerd. Wij zijn niet overtuigd dat dit niet uitvoerbaar zou zijn. Als het testbewijs op zichzelf uitvoerbaar is, moet het ook mogelijk zijn een bijdrage hiervoor te vragen.
- Voor de gehele looptijd van spoor 2A is een bedrag van 1,1 miljard geraamd. Hiervan bedragen een deel exploitatiekosten (873 mln.) en een deel materiaalkosten voor de antigeentest (272 mln.).

6. Algemeen en internationaal beeld

a. Sociaal Maatschappelijk en Economisch (SME) beeld (*stuk bijgevoegd Planbureaus*)

Advies

- U kunt aangeven dat het positief is dat er wordt stilgestaan bij de stand in de samenleving. Het zou mooi zijn als de planbureaus dit op reguliere wijze doen en ook in MCC en Catshuis.
- U kunt aangeven dat de Trojka momenteel de effecten van individuele maatregelen in kaart brengt voor het Catshuis aan de hand van het referentiekader. Deze presentatie vormt o.i. in die zin een aanvulling en geen alternatief. Voor integrale afweging blijft ook het beschouwen van alle effecten van maatregelen van belang. Alle begrip als planbureaus dit – gezien hun academische standaard – niet kunnen. Logisch als Trojka dit dan blijft doen.
- U kunt aangeven dat het ook wenselijk is om te sturen op brede welvaart i.p.v. enkel epidemiologische doelen.

Toelichting

- Het RIVM en het SCP geven zullen een presentatie geven over het sociaalmaatschappelijk beeld. De presentatie bevat op het eerste gezicht weinig bijzonderheden
- De afgelopen week hebben een aantal gesprekken plaatsgevonden over de wijze waarop het meewegen van de maatschappelijke en economische effecten van maatregelen kan worden verbeterd.
- In het Catshuis van 21 februari en in de MCC is gesproken over de vraag hoe maatschappelijke effecten beter in de besluitvorming kunnen worden meegewogen. Hierover is, wat betreft de besluitvorming, het volgende in de Kamerbrief van de minister van VWS beland^[1]:

^[1] Zie de integrale tekst in bijlage 1.

- Dat de planbureaus voorafgaand aan de OMT-adviesaanvraag gevraagd wordt om een maatschappelijk beeld op te leveren.
- Dat het conceptmaatregelenpakket wordt voorgelegd aan de planbureaus, parallel aan de adviesaanvraag aan het OMT.
- Er zijn momenteel gesprekken gaande over hoe de integrale afweging precies wordt vormgegeven. Wij zien het risico dat de rol van de Trojka wordt ingeperkt en dat bovenstaande wordt gebruikt als aflaat om de maatschappelijke en economische effecten mee te wegen.
- Wij betwijfelen of bovenstaande stappen een serieus alternatief bieden. De specifieke invulling van de rol van de planbureaus is bovendien nog aan discussie onderhevig. Het CPB heeft al aangegeven niet aan bovenstaand verzoek te kunnen en willen voldoen. Het SCP geeft aan een beeld te kunnen geven van de sociaalmaatschappelijke effecten, maar niet de effecten van individuele maatregelen te kunnen schatten.
- Voor uw gesprek met de NCTV en 10.2.e en 10.2.g van AZ, EZK en SZW van aanstaande vrijdag willen wij een discussienota met de NCTV en AZ delen (zie bijgevoegd laatste stand). Deze discussienota schetst drie sporen waarlangs integrale afweging kan worden bevorderd. Het doel is nadrukkelijk niet om parallelle besluitvormingsprocessen op te tuigen, maar veeleer om te faciliteren dat alle belangen (gezondheid, maatschappij en economie) integraal en interdepartementaal gedragen af kunnen worden gewogen.
- Parallel vinden ook gesprekken plaats met VWS, NCTV, AZ en de planbureaus waar wij niet aangehaakt zijn.

b. 102^e OMT-advies (*nazending VWS*)

Advies

- Ten tijde van het schrijven van deze annotatie was het OMT advies nog niet verspreid. Naar verwachting wordt het OMT advies om 16.00 verspreid na de vergadering van het BAO,.

c. Vliegverboden (*mondelijke toelichting VWS en I&W*)

Advies

- Naar verwachting geven VWS en I&W een toelichting over het verlengen van enkele Europese inreisverboden. U kunt aanhoren.

7. Rondvraag en sluiting

- Geen opmerkingen

Ter informatie meegezonden:

- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 20210226)
- Oplegger internationaal
- Agenda MCC-19 d.d. 2 maart 2021
- Factsheets zorg en Covid-19 (*nazending VWS*)
- Situatieschets en Duiding (*nazending NCTV*)

Aanleiding/proces

- De afgelopen maanden hebben EZK, SZW en FIN iedere besluitvormingscyclus ambtelijk input aan de NCTV gegeven voor de maatschappelijke en economische toets van de coronamaatregelen die worden besproken in het Catshuis. EZK, SZW en FIN brengen deze effecten in kaart aan de hand van een referentiekader.
- In het Catshuis van 21 februari en in de MCC is gesproken over de vraag hoe maatschappelijke effecten beter in de besluitvorming kunnen worden meegewogen. Hierover is, wat betreft de besluitvorming, het volgende in de Kamerbrief van de minister van VWS beland¹:
  - Dat de planbureaus voorafgaand aan de OMT-adviesaanvraag gevraagd wordt om een maatschappelijk beeld op te leveren.
  - Dat het conceptmaatregelenpakket wordt voorgelegd aan de planbureaus, parallel aan de adviesaanvraag aan het OMT.
- Er zijn momenteel gesprekken gaande over hoe de integrale afweging precies wordt vormgegeven. Wij betwijfelen of bovenstaande stappen genoeg houvast bieden. De specifieke invulling van de rol van de planbureaus is bovendien nog aan discussie onderhevig. Het CPB heeft al aangegeven niet aan bovenstaand verzoek te kunnen en willen voldoen. Het SCP geeft aan een beeld te kunnen geven van de sociaalmaatschappelijke effecten, maar niet de effecten van individuele maatregelen te kunnen schatten.
- Deze discussienota schetst drie sporen waarlangs integrale afweging kan worden bevorderd. Het doel is nadrukkelijk niet om parallelle besluitvormingsprocessen op te tuigen, maar veeleer om te faciliteren dat alle belangen (gezondheid, maatschappij en economie) integraal en interdepartementaal gedragen af kunnen worden gewogen.

Kernvragen

In algemene zin is het een positieve ontwikkeling dat er wordt gesproken over integrale afweging. Onderstaand wordt een aantal kernvragen geschetst, met een indicatieve richting hoe dit vorm kan worden gegeven.

1. Is het noodzakelijk om doelen van de bestrijding van de epidemie bij te stellen?

- Momenteel zijn de formele doelen waar het kabinet over communiceert in de aanpak van de pandemie en de contactbeperkende maatregelen enkel gerelateerd aan de volksgezondheid.
- Voor een integrale afweging kan het raadzaam zijn het **minimaliseren van de schadelijke gevolgen van de coronacrisis in brede zin** (volksgezondheid, economie en maatschappij) als **leidende doel** te formuleren in de aanpak van de coronacrisis.
- De huidige doelen die worden genoemd in Kamercommunicatie (controleren virus, bescherming van kwetsbare personen en belasting van het zorgstelsel) blijven daarbij relevant, zij het dus niet meer als enige doelen.

2. Hoe maken we de effecten van maatregelen op een consistente wijze inzichtelijk?

- **Voor integrale afweging moeten alle effecten van de maatregelen breed in kaart worden gebracht en worden afgewogen.** EZK, SZW en FIN gebruiken nu een referentiekader om de effecten van maatregelen op maatschappij en economie te schatten. Dit is geen exacte wetenschap, en het beoogt ook niet de effecten te kwantificeren. Het referentiekader biedt ook de mogelijkheid om het effect op de virusverspreiding rudimentair in beeld te brengen.
- **Bij besluitvorming over maatregelen kan het referentiekader interdepartementaal breder worden toegepast.** De effecten op maatschappij, economie en virusverspreiding worden dan door FIN, EZK en SZW, samen met VWS en eventueel DGSC-19 en de NCTV,

---

¹ Zie de integrale tekst in bijlage 1.

met het referentiekader in kaart gebracht. In de wetenschap dat het RIVM de effectiviteit van individuele maatregelen niet kan toetsen, wordt ook het effect op virusverspreiding geschat, om de proportionaliteit van maatregelen te kunnen beoordelen.

3. Hoe zorgen we voor een evenwichtige informatievoorziening voor besluitvorming?

- **Er gaat bij besluitvormingsmomenten in het Catshuis en de MCC terecht veel aandacht uit naar ontwikkelingen op het vlak van de epidemie.** Tegelijkertijd is de afgelopen maanden hierdoor relatief weinig aandacht geweest voor de neveneffecten van de maatregelen voor maatschappij en economie. Wij constateren wel dat de aandacht in het publieke debat de afgelopen maand is toegenomen.
- Het beeld van het effect van de pandemie en maatregelen op maatschappij en economie (**"stand in het land"**) kan, net zoals de epidemiologische stand, een **vast onderdeel worden van de besluitvorming**. *[PM: check op actualiteit: Dit kan bijvoorbeeld in kaart worden gebracht door de **planbureaus** als dit voor hen praktisch uitvoerbaar is.]* Tijdens de MCC en Catshuissessies zou ook standaard stil kunnen worden gestaan bij de "stand in het land".
- **Het effect van de pandemie en maatregelen op maatschappij en economie zou aan de hand van nader te bepalen indicatoren ook een plek kunnen krijgen op het coronadashboard van de Rijksoverheid.**
- **Voor een evenwichtige besluitvorming kan het zinvol zijn als bij het BWO Corona, naast AZ, VWS en JenV, ook Trojkadepartementen aansluiten.** Nu de ingewonnen adviezen worden verbreed met maatschappelijke en economische adviezen is het logisch dat dit ook resulteert in een breder spectrum van direct aangesloten departementen.

Toelichting

1: Is het noodzakelijk om doelen van de bestrijding van de epidemie bij te stellen?

- **De formele kabinetsdoelen waarover in Kamerstukken wordt gecommuniceerd zijn gericht op medische uitkomsten:**
  - Een acceptabele belastbaarheid van de zorg
  - Het beschermen van kwetsbare mensen in de samenleving
  - Het zicht houden op en het inzicht hebben in de verspreiding van het virus.
- **Dat impliceert dat er geen maatschappelijke en economische doelen zijn waaraan het beleid moet voldoen.** Deze doelen worden daarmee ook niet of niet volwaardig meegenomen in de voorbereiding van besluitvorming door NCTV en VWS. Ook het RIVM baseert adviezen op basis van modellering ook op 3 bovenstaande beleidsdoelen.
- **Nu de situatie langer voortduurt, neemt de druk op economie en maatschappij steeds verder toe.** Daarmee neemt ook het belang om expliciet te sturen op het beperken van economische en maatschappelijke schade toe.
- **Het minimaliseren van de schadelijke gevolgen van de coronacrisis in brede zin (volksgezondheid, economie en maatschappij) kan daarom het leidende doel in de aanpak van de coronacrisis worden.** De huidige doelen die worden genoemd in Kamercommunicatie (controleren virus, bescherming van kwetsbare personen en belasting van het zorgstelsel) blijven daarbij relevant, zij het dus niet meer als enige doelen.

2: Hoe maken we de effecten van maatregelen op een consistente wijze inzichtelijk?

- **Tot op heden ontbreekt het aan inzicht in effecten van maatregelen op de virusverspreiding.** Het OMT en het RIVM hebben meermaals laten weten de effectiviteit van individuele maatregelen niet te kunnen modelleren. Ook een ordegrootte of rangschikking van effectiviteit van maatregelen kan niet worden gegeven. We weten dus niet in hoeverre de maatregelen die we nemen effectief en proportioneel zijn. Tegelijk is de schade die de maatregelen veroorzaken aan economie en maatschappij evident groot.
- **Om effecten van maatregelen op economie en maatschappij te kunnen duiden, benutten FIN, EZK en SZW een referentiekader (zie bijlage 2).** Dit is geen exacte wetenschap, en het beoogt ook niet de effecten te kwantificeren. Ook zijn de effecten uiteraard afhankelijk van de context (economisch effect van een avondklok is kleiner als de horeca reeds gesloten is). Wél is het een consistente manier om de ordegrootte van effecten te kunnen inschatten, en de effecten van verschillende maatregelen tegen elkaar af te kunnen zetten.
- **Het referentiekader kan ook worden gebruikt om de effectiviteit van maatregelen op de virusverspreiding te duiden.** In de besluitvorming wordt dit tot op heden niet gebruikt. Om beleidsadvies over een integrale weging van maatregelen te dienen, kan worden gekozen dit kader te benutten om ruwe effecten van maatregelen in te schatten. FIN, EZK en SZW kunnen dit samen met VWS doen. Voordeel van deze benadering is dat de informatie over alle effecten van de maatregelen gelijksoortig wordt gepresenteerd.
- **Door het referentiekader te benutten om effecten op economie, samenleving en virusverspreiding naast elkaar in beeld te brengen, wordt een integrale weging gefaciliteerd.** Dat geeft geen perfecte sturingsinformatie, maar kan wel een verbetering zijn ten opzichte van de huidige situatie, waarbij maatregelen ad hoc tot stand komen.

3: Hoe zorgen we voor een evenwichtige informatievoorziening voor besluitvorming?

- **Om integraal te kunnen wegen, is nodig dat de verschillende perspectieven bij besluitvorming ook integraal ter tafel worden gedeeld.** Onevenwichtige informatievoorziening werkt onevenwichtige besluitvorming in de hand.
- **De huidige informatievoorziening is sterk gericht op de laatste stand van zaken ten aanzien van de epidemiologie en de druk op de zorg:**
  - **Ieder besluitvormingsmoment wordt geopend met een toelichting op het epidemiologische beeld.** Maatschappelijke en economische perspectieven worden niet standaard geagendeerd. Of dit perspectief meeweegt is daarmee afhankelijk van actieve inbreng.

- **Dit wordt versterkt doordat cijfers over aantallen besmettingen, aantallen ziekenhuis- en IC-opnames en mortaliteit dagelijks worden gecommuniceerd.** Daarmee is en blijft dit perspectief *top of mind*, en krijgt het perspectief veel aandacht in de media. Het risico is dat de nevenschade van de maatregelen onvoldoende aandacht krijgen. Dit wordt versterkt doordat veel nevenschade pas op de lange termijn tot uiting komt (denk aan onderwijsprestaties of verslechtering van levensstijl).
- **In aanvulling op gebruik van het referentiekader zoals toegelicht onder punt 2 zien wij verschillende opties om tot evenwichtiger informatievoorziening te komen.**
  - **Maak het maatschappelijk en economisch perspectief een vast agendapunt bij besluitvormingsmomenten en ambtelijke voorportalen.** [PM: check op actualiteit: De planbureaus kunnen inzichten presenteren over het effect van de pandemie en maatregelen op economie en maatschappij.] Er kan hierbij bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van vaste, nader te bepalen, indicatoren op het gebied van welzijn en economie.
  - **Bij het BWO Corona sluiten, naast AZ, VWS en JenV, ook Trojkadepartementen aan teneinde evenwichtige besluitvorming te bewerkstelligen.** Binnen het BWO wordt vaak voorgesorteerd op besluitvorming in de MCC. Zolang dit het geval is, lijkt het noodzakelijk om in dit gremium een bredere spectrum aan departementen aan te laten sluiten.
  - **Het OMT wordt enkel om advies gevraagd omwille van hun expertise op het gebied van epidemie.** Hoewel het OMT uiteraard gaat over haar eigen adviezen, kan het kabinet het OMT oproepen tot minder conclusieve advisering, enkel vanuit epidemiologisch perspectief. Een zwart-wit advies om bepaalde maatregelen al dan niet te nemen, ingegeven door een eigen risico-inschatting en zonder duiding van die risico's, biedt het kabinet beperkte ruimte om daar van af te wijken.
- **Evenwichtiger informatievoorziening is een noodzakelijke maar nog geen voldoende voorwaarde voor meer integrale afweging.** Dit vergt ook dat er in het besluitvormingsproces voldoende ruimte wordt genomen om die wegging met elkaar te maken. Het zou daarom behulpzaam zijn hierover ook met elkaar te spreken: hoe is de MCC - maar zeker ook het ambtelijk proces daarnaartoe - vorm te geven zodat er iets meer rust en ruimte is voor het integrale gesprek en de integrale wegging en wisseling van argumenten?

Bijlage 1: Passage Kamerbrief (23/2/2021) over advies planbureaus pp 40-41

“Planbureaus worden voorafgaand aan de OMT-adviesaanvraag gevraagd om een maatschappelijk beeld (‘stand van het land’) op te leveren vanuit het sociaalmaatschappelijk en economisch perspectief. Daarin kunnen kernindicatoren over de Nederlandse samenleving en economie terugkomen, te denken valt aan werk, economie, gezondheid, psychisch welbevinden en leefomgeving. Ook wordt het concept maatregelenpakket in dit voorstel ter advisering voorgelegd aan de planbureaus, parallel aan het OMT-advies, waarbij het samen kijken is naar het abstractieniveau dat geleverd kan worden. Bijvoorbeeld op doelgroep- en sectorniveau (‘wat doet dit voor jongeren’ en ‘hoe ontziet dit een sector’ etc.). Dit zullen geen doorrekeningen zijn, maar op basis van onderzoek geformuleerde aandachtspunten om mee te wegen in de beleid- en besluitvorming. De overige onderdelen van de brede maatschappelijke toets zoals uitvoering en handhaving zullen, overeenkomstig huidige praktijk, uitgevraagd worden bij relevante partners. Daarnaast worden de planbureaus ook gevraagd om binnen de respectievelijke expertises te adviseren over de middellange en lange termijn in het kader van perspectief. Hierbij kunnen indien de thematiek hiertoe aanleiding geeft de inzichten van de Coronadenktank van de SER, de KNAW, en de Nationale Jeugdraad bij worden betrokken. Op basis van een rollende agenda worden inhoudelijke vragen geïdentificeerd en belegd bij een of meerdere van deze partijen. Op deze manier kan optimaal gebruik worden gemaakt van alle aanwezige kennis.

De precieze processtappen worden nog met de planbureaus besproken. Belangrijk hierbij is dat het aan de onafhankelijke planbureaus is en blijft om te bepalen wat zij kunnen leveren. Bij besluitvorming worden zoals reeds bestaande praktijk relevante adviezen en toetsen gewogen. Dit geldt zowel voor de besluitvorming over de maatregelen ter bestrijding van het virus, als voor de nodige flankerende maatregelen. Eventueel advies van de planbureaus zal, naast het OMT-advies, de uitvoeringstoets en de Catshuisstukken, meegezonden worden met de Kamerbrief op de dag van besluitvorming en persconferentie.”

Bijlage 2: Scoringssystematiek referentiekader

Effecten van de maatregelen zijn ingeschaald aan de hand van onderstaande (sub)indicatoren op een schaal van -3 tot 3. Omdat de maatregelen vooral beperkend van aard zijn, zijn de effecten hebben op maatschappij en economie in de regel negatief. Het effect op contactmomenten voor de samenleving is derhalve negatief gescoord (namelijk afname welbevinden). Omdat het aantal subindicatoren onder 'samenleving' groter is dan onder 'economie' weegt 'samenleving' in feite zwaarder.

Effect virus		
Aantal besmettingen	Mogelijke besmettingsmomenten	Leidt de maatregel tot een toename van het aantal momenten waarbij besmetting kan plaatsvinden? Leidt de maatregel tot grote samenscholingen?
	Binnen of buiten	Zorgt de maatregel potentieel voor samenscholing in (kleine) afgesloten ruimtes? Of heeft het betrekking op activiteiten in de buitenlucht?
	Traceerbaarheid contacten	Zorgt de maatregel voor moeilijk traceerbare contacten? Leidt de maatregel tot contact tussen Nederlanders uit verschillende windstreken of tot internationale contacten?
	Waterbedeffect	Leidt de maatregel naar verwachting tot plaatselijke verschuiving van activiteiten met besmettingen in andere regio's als gevolg?
Gevaar na besmetting	Leeftijd	Heeft de maatregel invloed op besmettingen bij Nederlanders met een hoge leeftijd?
	Onderliggende aandoeningen	Heeft de maatregel invloed op besmettingen bij Nederlanders met onderliggende aandoeningen die het risico op ernstig ziekteverloop vergroten?
Beslag op schaarse ruimte	Beslag op OV	Heeft de maatregel tot gevolg dat de drukte in het ov toeneemt? Gaat het om piekbelasting tijdens de spits? Gaat het om regionale bewegingen of alleen lokaal?
	Piekbeslag op publieke ruimte	Heeft de maatregel tot gevolg dat de druk op de publieke ruimte toeneemt (denk aan parken, pleinen en stadscentra)? Neemt als gevolg van de maatregel de druk op het stedelijk verkeer toe? Denk daarbij ook aan het effect op autoverkeer en parkeren; fietsverkeer en gebruik van stallingen.
Beslag op persoonlijke beschermingsmiddelen	Vraag naar persoonlijke beschermingsmiddelen	Heeft de maatregel tot gevolg dat de vraag naar persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals medische mondkapjes, toeneemt? Heeft de maatregel effect op de testcapaciteit? Is er effect op de BCO-capaciteit?
Verwachte naleving	Draagvlak samenleving	Is er draagvlak voor de maatregel in de samenleving? Wat is de inschatting van de bereidwilligheid om de maatregel na te leven?
	Handhaafbaarheid	Is de maatregel handhaafbaar?
	Handhaving	Legt de maatregel een grootbeslag op handhaving?
	Begrijpbaarheid	Is de maatregel eenvoudig uit te leggen en te begrijpen? Zijn mensen in staat om de maatregel na te leven? (denk ook aan effect op inkomen, mogelijkheid tot het bewaren van afstand etc.)
Totaal		

Effect samenleving		
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	Wat is het effect van de maatregel op het reguliere zorgaanbod, curatieve zorg, WMO, langedurende zorg etc. Werkt de maatregel zorgmijding in de hand?
	Levensstijl	Wat is het effect van de maatregel op levensstijl (denk aan: weinig beweging, alcohol, roken etc.)?

	Sociale contacten	Wat is het effect van de maatregel op het gemiddeld aantal dagelijkse sociale contacten?
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid, isolement en stress)	
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	Heeft de maatregelen effecten op de kwaliteit van de woonomgeving. Wordt gebruik of toegang van de woonomgeving beperkt of gehinderd door de maatregel (denk aan thuiswerk, bereikbaarheid/gebruik groen, voorzieningen, onderwijs of huisvesting arbeidsmigranten)
	Veiligheidseffecten	Heeft de maatregel effecten op de veiligheid in de leefomgeving. (denk aan jongeren die nergens naar toe kunnen, beperkte inzet handhavers/ politie of paniek reacties zoals hamsteren, ondergronds gaan van gesloten sectoren zoals coffeeshops of sekswerkers) Wat is het effect op familierelaties (denk aan opvoedproblemen, scheidingen, huiselijk geweld)?
Sociale cohesie	Milieueffecten	Heeft de maatregel effect op het milieu (zoals verminderde uitstoot van Co2 en NoX ,of juist een toename door verplaatsingen om het OV te vermijden. Denk ook aan geluidsoverlast
	Polarisatie in de samenleving	Leidt de maatregel tot tegenstellingen (of zelfs scheidslijnen) tussen (groepen) mensen? Leiden deze tegenstellingen ook tot verstoringen in de openbare orde?
		Leidt de maatregel tot meer of minder politieke participatie (burgerparticipatie, petities, insprekers)? Leidt de maatregel tot meer of minder vrijwilligerswerk? Leidt de maatregel tot meer/minder mantelzorg?
	Participatie	Leidt de maatregel tot meer/minder participatie (politiek, maar ook bedrijven, media etc)?
	Institutioneel vertrouwen	Leidt de maatregel tot meer/minder institutioneel vertrouwen (politiek, maar ook bedrijven, media etc)? Leidt de maatregel tot meer of minder vertrouwen in de crisisaanpak?
Totaal		
Effect Economie		
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	Wat is het effect op het gewerkt aantal uren? Wat is de impact op de activiteit van sectoren (en in hoeverre is daar thuiswerk mogelijk)? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
	Faillissementen	Wat is het effect op een sector? Hoe staat het per sector met de verwachtingen, en liquiditeit/solvabiliteit?
	Beschikbaar inkomen	Wat is het effect op het besteedbaar inkomen? In hoeverre is er substitutie tussen sociale maatregelen en het loon? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
	Ongelijkheid	Heeft de maatregel een effect op inkomensverdeling? Worden kwetsbare groepen (buitensporig) geraakt? Leidt de maatregel potentieel tot extra schuldenproblematiek?
	Overheidsfinanciën	Wat is het (eerste orde) effect op de overheidsuitgaven en -inkomsten? Wat zijn geschatte secundaire effecten?
	BBP	Wat is het verwachte effect op het BBP? Wat is het effect per sector?
Economie lange termijn	Waardenketens	Wat is het effect van de maatregel op waardeketens? Heeft het een effect op bedrijven die een grote mate van centraliteit kennen? Is

		dit permanent?
	Menselijk kapitaal	Vergroot de maatregel menselijk kapitaal? In hoeverre is er sprake van langdurige inactiviteit? In hoeverre is training mogelijk/nuttig? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
Totaal		

TER ADVISERING

Aan
de minister

Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek

Inlichtingen
10.2.e

T 10.2.e
F 10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
1 maart 2021

Notitienummer
2021-0000041890

Auteur
10.2.e | 10.2.e | 10.2.e
10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Vaccinatiestrategie

Aanleiding

- MVWS zal een mondelinge toelichting geven over de vaccinatiestrategie
- Er zijn geen stukken verspreid.

Kern

- U kunt de mondelinge toelichting anhoren.
- U kunt aangeven dat het kabinet actiever het perspectief van volledige vaccinatie voor einde Q2 kan uitdragen:
  - In totaal moeten er 14 miljoen mensen worden gevaccineerd (17 miljoen – 3 miljoen 18-) bij 100% vaccinatiebereidheid.
  - Tot einde Q2 krijgen we ruim 18 miljoen vaccins binnen die twee prikken behoeven, en 3 miljoen vaccins die één prik behoeven. Daarmee kunnen we 12 miljoen mensen volledig vaccineren voor einde Q2.
  - Duidelijker communiceren van dit perspectief kan het draagvlak voor het kabinetsbeleid vergroten.
- Er zijn de laatste tijd positieve geluiden te horen over de stand van zaken over de Nederlandse vaccinatiesnelheid. De afgelopen week hebben enkel Malta, Cyprus, Hongarije en Denemarken meer vaccins toegediend. Dit is een positieve ontwikkeling. Aan de andere kant zijn er nog relatief veel EU-landen die meer hebben gevaccineerd dan Nederland (zie onderstaand). De Europese middenmoot is o.i. niet voldoende. Vergelijkbare landen als de *nordics* hebben veel meer gevaccineerd dan Nederland (Denemarken haast twee keer zoveel). Bij snelle vaccinatie zal de druk op de zorg ook afnemen en kunnen contactbeperkende maatregelen sneller worden afgeschaald. U kunt vragen of – en zo ja – welke hier belemmeringen aan ten grondslag liggen.

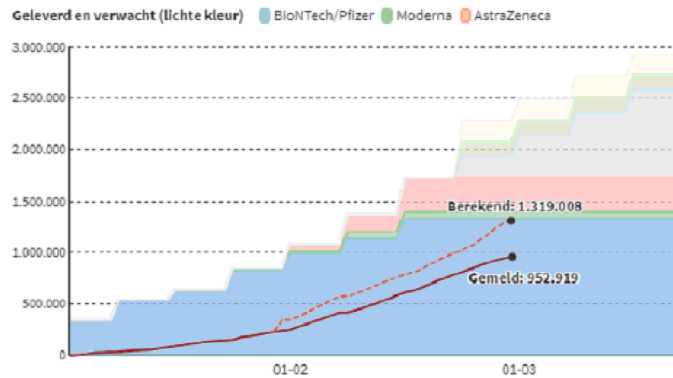
Toelichting

Er zijn op 1 maart 1.336.670 prikken gezet, waarvan ongeveer 217.713 tweede prikken.¹ De priksnelheid is de afgelopen week toegenomen met de eerste leveringen van AstraZeneca. Het aantal prikken per 100 inwoners blijft in Nederland echter achter bij de Europese *peers*.

¹ Vaccinaties | Coronadashboard | Rijksoverheid.nl en Zo gaat het nu met het vaccineren - NRC

Figuur: Vaccinaties en levering vaccins

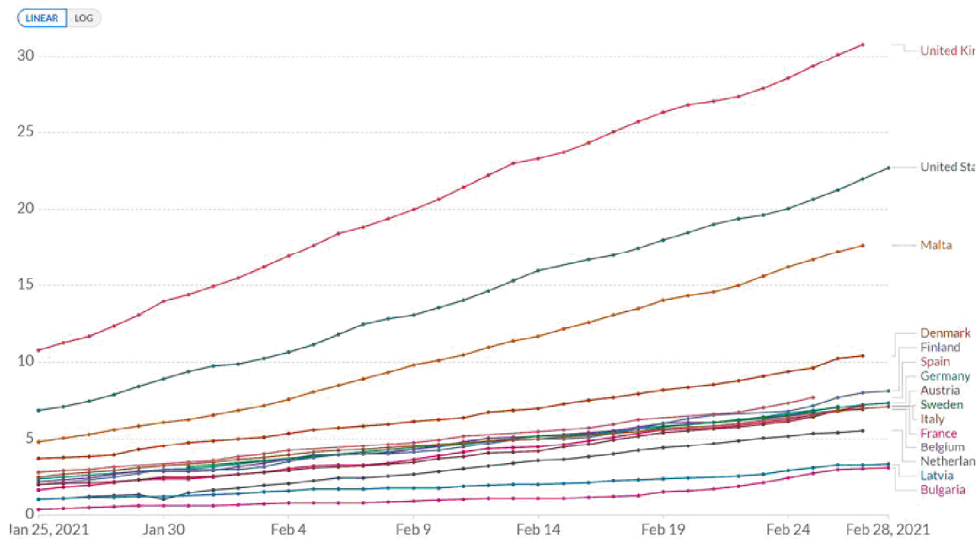
Vaccinaties en levering van coronavaccins
Cumulatieve aantallen, gemeld en berekend*

Bron: RIVM, VWS + NRC 280221 / EvG, MW
* Een deel van de gezette vaccinaties wordt geschat

Figuur: Cumulatieve vaccinatie per 100 inwoners

Cumulative COVID-19 vaccination doses administered per 100 people
This is counted as a single dose, and may not equal the total number of people vaccinated, depending on the specific dose regime (e.g. people receive multiple doses).

Tabel: Leveringen

	Dec 2020	1Q2021	2Q2021	3Q2021	4Q2021	1Q2022	Totaal
BionTech/Pfizer	0,165	2,4	7,8	6,8	2,65		19,8
Moderna	0	0,4	1,4	5	7,4	-	14,2
AstraZeneca	0	1,5	4	6,2	-	-	11,7
CureVac	0	0	0,0	5,1	2,8	2,8	10,7
Janssen	0	0	3	6	2,3	-	11,3
Sanofi	0	0	0	0	5,85	5,85	11,7
Novavax	0	0	0,6	1	1,2	1	3,8
Valneva	0	0	0	0	0	1,2	1,2
Totaal	0,165	4,3	16,8	30,1	22,2	10,9	84,5

Tabel 3. Indicatief leveringsoverzicht per kwartaal (in miljoenen doses)

NB De verwachte levering van CureVac in Q2 is minder zeker geworden, de eerder verwachte aantallen voor Q2 zijn daarom opgeteld bij Q3. Ten opzichte van de Kamerbrief van 2 februari jl. is de verwachting van de levering van AstraZeneca naar beneden bijgesteld van 6,8 naar 4 miljoen doses.

HEDEN
TER ADVISERING
Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen
10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e

www.minfin.nl

Datum
3 maart 2021

Notitienummer
2021-0000043339

Auteur
10.2.e | 10.2.e

10.2.e | 10.2.e

10.2.e | 10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 4 maart

Aanleiding

Op donderdag 4 maart 2021 vindt de ACC-19 plaats van 11:00-12:30 uur via Webex. De vergadering duurt een half uur langer dan gebruikelijk. Hieronder treft u de geannoteerde agenda aan.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen

2. Verslag ACC-19 1 maart 2021 (stuk bijgevoegd J&V)

- U wordt geadviseerd om het verslag zelf na te lezen op feitelijke onjuistheden.

3. Kabinetsstandpunt vaccinatiebewijzen (stuk bijgevoegd VWS)

Advies

- U kunt instemmen met doorgeleiding naar de MCC van voorliggend stuk.
- U kunt vragen om spoedige uitwerking. Met toepassing van vaccinatie en testbewijzen kan het maatschappelijk verkeer eerder worden hervat.

Toelichting

- Een eerdere versie van het kabinetsstandpunt vaccinatiebewijzen is besproken in de ACC van 1 maart jl. De breed gedeelde opvatting in de ACC was dat deze versie te defensief was. Afgesproken is om bij de ACC van 4 maart een offensiever stuk voor te leggen met als doel doorgeleiding naar de MCC van 5 maart. Het memo zal worden verwerkt in de Kamerbrief van 8 maart aanstaande.
- De versie die nu voorligt is minder terughoudend dan de versie in de ACC van 1 maart. Naast de ethische bezwaren worden in het memo ook positieve maatschappelijke en economische effecten van heropening genoemd. In de voorliggende versie wordt gesteld dat het "niet onnodig wil afwachten" en dat het kabinet voorstelt om te bezien op welke manier vaccinatiebewijzen kunnen worden ingezet als één van de instrumenten om de samenleving te heropenen.
- Dit gebeurt eerst door technische voorbereidingen te starten om een vaccinatiebewijs te ontwikkelen dat geschikt is voor internationaal reisverkeer, zodra dat bij de grens wordt gevraagd.
- Verder wordt gemeld dat zodra duidelijk is dat vaccinatie significant bijdraagt aan reductie van virustransmissie, en de omvang van de groep

mensen die is gevaccineerd aanzienlijk is, het vaccinatiebewijs ook als instrument binnen Nederland gebruikt kan worden als alternatief voor een recente negatieve testuitslag of voor de quarantaineverplichting.

- In voorliggende stuk worden wel nog slagen om de arm gehouden ten aanzien van het effect van vaccinatie op virustransmissie en het voorkomen van een (indirecte) vaccinatieplicht door het gebruik van vaccinatiebewijzen.

4. Conceptwetsvoorstel testbewijs (stuk bijgevoegd VWS)

Advies

- U kunt instemmen.

Toelichting

- FIN heeft ambtelijk input gelverd op eerdere versies van voorliggende stukken. Deze input is verwerkt.

5. Principenotitie financiering toegangstesten spoor 2a (stuk bijgevoegd VWS)

Aanleiding

- In de ACC ligt een notitie voor waarmee een volgende stap wordt gezet in het vormgeven van het testbeleid in spoor 2A. Het doel is om in de MCC van 5 maart een besluit te nemen over de kostenverdeling en de opschaling naar fase 1.
- Spoor 2A gaat over toegangstesten, waardoor deelnemende sectoren weer (deels) open kunnen. Als burger kun je – na een negatieve test – voor 48 uur een testbewijs krijgen, waarmee je bijvoorbeeld weer naar de bioscoop, een restaurant of een sportwedstrijd mag.
- Met VWS en EZK hebben we een afgestemd stuk opgesteld. De belangrijkste wijziging ten opzichte van de vorige versie is dat in het besispunt expliciet is opgenomen dat het profijtbeginsel vanaf 1 mei wordt toegepast mits uitvoerbaar. Ook is de raming aangepast.

Advies

- Wij adviseren u akkoord te gaan met variant 4. Bij variant 4 kan er gestart worden met fase 1 en kan het profijtbeginsel worden toegepast vanaf 1 mei.
- Wij adviseren u akkoord te gaan met opschaling naar fase 1. De kosten hiervan bedragen additioneel 71,4 mln. Hiermee kunnen ca. 100.000 toegangstesten per dag worden afgegeven. Over de inzet van deze testen in deelnemende sectoren wordt nog gesproken.
- Uit de MKBA blijkt dat de inzet van toegangstesten alleen kosteneffectief is onder de huidige epidemiologische omstandigheden. U kunt aangeven dat zodra de epidemiologische situatie het toelaat spoor 2A afgeschaald moet kunnen worden. U kunt verder aangeven dat in de tussentijd vaccinatiebewijzen als alternatief kunnen dienen op toegangstesten.

Toelichting

- Het doel van het testen in spoor 2A is om sectoren deels te kunnen openen met behulp van toegangstesten. In de MCC van 12 februari is reeds akkoord gegeven op fase 0 van dit spoor waarmee de organisatie is opgestart maar nog niet massaal getest wordt. Pas in fase 1 (vanaf begin april) wordt opgeschaald naar ca 100.000 testen per dag. In de MCC van 19 februari is afgesproken dat het streven is om het profijtbeginsel hierbij toe te passen, en dat dit uitgewerkt wordt.
- Met VWS en EZK zijn we tot het compromis gekomen om opschaling naar fase 1 mogelijk te maken onder voorwaarde dat we nu al een besluit nemen over het toepassen van het profijtbeginsel. Hierbij zijn twee opties mogelijk: het toerekenen van een deel van de kosten naar deelnemende sectoren of het vragen om een eigen bijdrage aan consumenten. VWS en EZK geven aan dat er juridische en technische bezwaren kleven aan een dergelijke kostenverdeling. Wij zijn echter niet overtuigd dat dit niet uitvoerbaar zou zijn. De uitvoerbaarheid gaan we de komende maand verder uitwerken.

- De kosten voor fase 1 bedragen additioneel 71,4 mln. Voor de gehele looptijd van spoor 2A is een bedrag van 933 miljoen geraamd. Hiervan bedragen een deel exploitatiekosten (708 mln.) en een deel aanschaf van testen (225 mln.). Voor de aanschaf van testen is apart besluitvorming georganiseerd en is geen additioneel budget nodig.

6. Eerste bespreking herijking routekaart (nazending VWS)

Advies

- U kunt instemmen met de voorgestelde wijzigingen. In het algemeen vinden wij het positief dat de routekaart wordt aangepast als er aanpassingen in maatregelen worden aangekondigd. Op deze manier blijft de routekaart actueel en relevant.
- Er wordt weinig discussie verwacht.

Toelichting

- De routekaart zal worden herijkt aan de hand van aanpassingen waartoe mogelijk op 8 maart zal worden besloten. Deze aanpassingen volgen uit de motie Dijkhoff, om tussenstappen mogelijk te maken:
- Voor **sport** is een tekstuele aanpassing voorgesteld, omdat de huidige voorstelling multi-interpretabel is.
- Parallel aan het voorstel zoals wordt voorbereid voor de besluitvorming over het maatregelenpakket op 8/3 wordt door de werkgroep voorgesteld om het openen van **buitenterrassen** op te nemen in de routekaart als tussenstap in risiconiveau 4 voor restaurants en risiconiveaus 3 en 4, omdat op dit moment niks expliciet is opgenomen over buiten terrassen.
- Op dit moment geldt de **detailhandel** dat private shopping onder voorwaarden is toegestaan. Met het opnemen van 'winkelen op afspraak' in risiconiveau 4 wordt aangesloten bij de actuele situatie.
- Parallel aan het voorstel zoals wordt voorbereid voor de besluitvorming over het maatregelenpakket op 8/3 wordt voorgesteld om het toestaan van **binnensport voor kinderen t/m 12 jaar** (waaronder zwemlessen) als versoepeling toe te voegen aan de routekaart in risiconiveau 4.
- Voor **culturele instellingen en evenementen** is een voorstel gemaakt om jeugdactiviteiten toe te staan voor personen t/m 26 jaar bij culturele instellingen die momenteel gesloten zijn. Dit past in het beleid om meer ruimte te geven aan kinderen en jongvolwassenen, omdat zij onevenredig hard geraakt worden door de gevolgen van de coronacrisis.

7. Scenario's – toezegging Segers (nazending VWS)

Stuk is op woensdagavond laat verstuurd aan de ACC-leden. Stuk was niet akkoord in DOC-19 van 2 maart. Stuk komt ook nog aan de orde in het DOC van 4 maart (na de ACC).

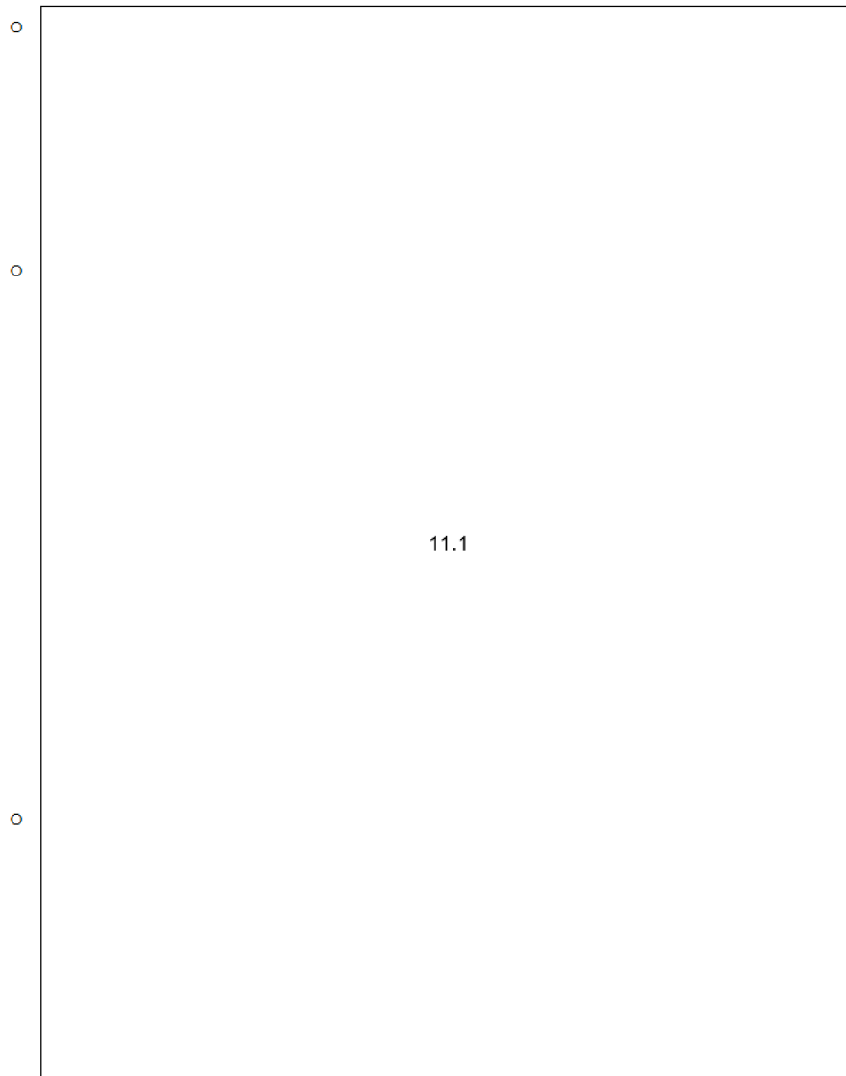
Advies

- U kunt aangeven dat de drie scenario's veel gelijkwaardiger naast elkaar staan in de nieuwe versie. Er is duidelijk een slag gemaakt t.o.v. de vorige bespreking in de ACC. U kunt aangeven dat u graag nog een check doet op de sociaalmaatschappelijke en economische passages. Door de late verzending van de stukken, was dit niet mogelijk.
- U wordt geadviseerd niet in te stemmen met doorgeleiding naar de MCC van deze brief, alvorens enkele stukken uit de brief aangepast worden. U kunt aangeven dat
  - De handelingsperspectieven ontbreken in de scenario's.

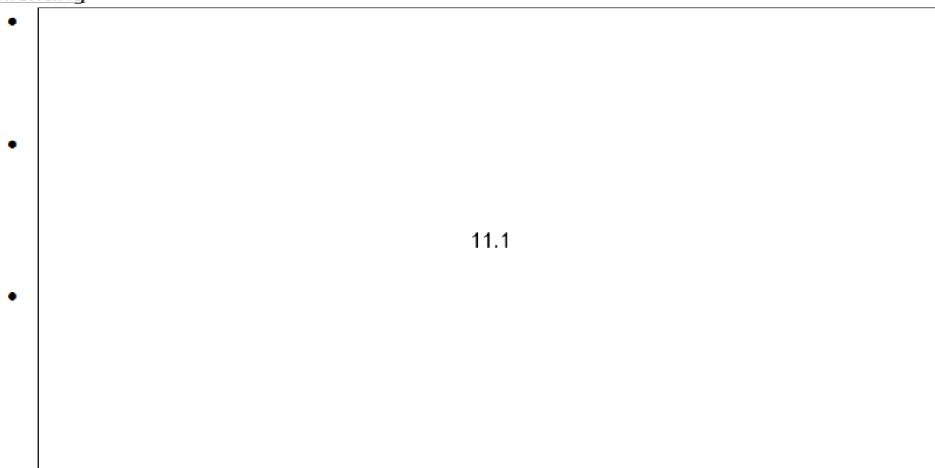
11.1

11.1

U kunt aangeven dat er in de fases 1 en 2 ook aandacht moet zijn voor de maatschappij en de zorg, deze zin kan gelezen worden alsof dat nu niet zo is.

Toelichting

8. Algemeen en internationaal beeld (*mondelinge toelichting diversen*)

- a. Beeld en richting maatregelenpakket (*toelichting NCTV*)
- b. OMT-adviesaanvraag (*toelichting VWS*)

Advies

- U kunt de toelichtingen aanhoren.

- U kunt aangeven dat u, naast het epidemiologische beeld ook graag in het ACC het sociaalmaatschappelijke en economische beeld zou willen bespreken (wekelijks/tweewekelijks).
- U kunt opmerken dat wat FIN betreft de Trojka doorgaat met het maken van een sociaalmaatschappelijk en economische toets op de voorgestelde maatregelen. In het DOC van 3 maart heeft de NCTV namelijk aangegeven dat een dergelijke toets door de Trojka niet meer nodig is, omdat deze vraag aan de planbureaus zal worden gesteld. De planbureaus hebben echter reeds aangegeven dat zij geen toets van de impact van afzonderlijke maatregelen zullen uitvoeren. Een toets door de trojka blijft daarom van waarde. Wij zijn bovendien niet te spreken over het proces dat de NCTV in deze hanteert.

Toelichting

- In het DOC van 3 maart heeft de NCTV een mondelinge toelichting gegeven op het maatregelenpakket:
  - Richting besluitvorming aanstaande maandag 8 maart wordt aan het OMT een advies gevraagd.
  - Er wordt gekeken naar de sectoren, horeca, detailhandel, hoger onderwijs die wellicht voor versoepeling in aanmerking komen. Het gaat daarbij specifiek om:
    - Terrassen op een bepaald tijdstip openen; vanaf een bepaalde datum, mits voldaan wordt aan conditie Y (epidemiologisch)
    - Zwemlessen
    - Buitensportacomodaties (zijn nu alleen de verenigingen, en zullen ook o.a. de Cruiff courts meegenomen moeten worden).
    - Reisadviezen
  - De avondklok en thuisbezoek van 1 naar 2 personen zal ook worden meegenomen
  - Er is meer tijd nodig om de effecten van het huidige pakket te zien, waardoor het waarschijnlijk is dat er nog geen datum aan deze versoepelingen gekoppeld wordt.
- Het aantal nieuwe besmettingen op 02/03 was 4032. Op 03/03 lag dit aantal op 5090.
- De daling van het aantal patiënten op de IC is gestuit. Het aantal patiënten op de IC is de afgelopen dagen weer iets toegenomen. Op 02/03 lagen er 1974 mensen met corona in het ziekenhuis, waarvan 544 op de IC.
- Het percentage positief geteste personen daalt nog steeds. Op 03/03 lag het op 7,8%.
- De R-waarde lag op 02/03 op 1,14.
- Per 03/03 zijn er in totaal 1.011.426 mensen gerapporteerd gevaccineerd. Het totale aantal door VWS berekende vaccinaties ligt op 1.425.319 mensen (coronadashboard).

9. Rondvraag en sluiting

- Geen opmerkingen

Ter informatie meegezonden:

- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 20210303)
- Epidemiologisch beeld MCC-19 2 maart 2021
- Maatschappelijke beeld (SME-beeld) MCC-19 2 maart 2021
- Agenda MCC-19 d.d. 5 maart 2021 (*nazending AZ*)

**HEDEN
TER ADVISERING**

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

notitie

Vorbereiding Catshuis Covid-19 6 maart en MCC-19
8 maart

Aanleiding

Op zaterdag 6 maart 2021 vindt van 14.30 tot 17.30 uur (met een mogelijke uitloop tot 18.00 uur) een bespreking over COVID-19 in het Catshuis plaats. Er zijn geen stukken verspreid. Eventuele stukken worden ter plekke uitgedeeld.

De bespreking zal zich waarschijnlijk met name richten op het epidemiologisch en maatschappelijk beeld, het maatregelenpakket en de discussie rondom het gebruik van toegangstesten. Op maandag 8 maart vindt de MCC-19 over veelal dezelfde onderwerpen plaats. In deze notitie wordt u voor beide vergaderingen (Catshuis en MCC-19) geïnformeerd over deze onderwerpen. Mocht u na het Catshuis nog aanvullende annotatie wensen, zal dat aangeleverd worden maandag.

Daarnaast wordt door de Trojka momenteel nog gewerkt aan een slide over de sociaalmaatschappelijke en economische impact van de verschillende maatregelen die op tafel liggen. Deze slide zal nog worden nagestuurd wanneer deze gereed is voor de bespreking in het Catshuis.

1. Epidemiologisch beeld

Advies

- U kunt de presentatie van Jaap van Dissel aanhoren.
- U kunt vragen of een derde golf echt onvermijdelijk is en of de situatie wel zo zorgelijk is als wordt voorspeld:
  - Het beeld dat besmettingen overal oplopen in de EU is o.i. te negatief. Het aantal besmettingen lijkt de laatste tijd te stabiliseren in veel landen (zie figuur 1 onderstaand).
  - De belasting van de zorg is qua IC- en ziekenhuisbezetting niet alarmerend in NL in vergelijking met eerdere episodes (zie figuur 2 onderstaand).
  - Het percentage positieve testen t.o.v. totaal aantal testen neemt al weken af. De lichte stijging van het aantal positieve besmettingen zou samen kunnen hangen met een sterke toename van de hoeveelheid testen (zie figuur 3 onderstaand).
  - Bovendien lijkt er de afgelopen dagen sprake te zijn van een plateau in het aantal besmettingen per dag.
  - De R-waarde 1,14 is én bijna een maand oud (12 februari) én zou sterk kunnen zijn beïnvloed door testfluctuaties als gevolg van het winterweer.
  - De ramingen van het aandeel van de Britse variant worden door het RIVM constant naar beneden bijgesteld. Op 2 februari zou het aandeel volgens

**Directie
Bestuursondersteuning & Advies**

Inlichtingen
10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact
10.2.e 10.2.e

M 10.2.e

Datum
5 maart 2021

Notitienummer
2021-0000045399

Auteur
10.2.e 10.2.e
10.2.e 10.2.e
10.2.e 10.2.e

Van

Kopie aan

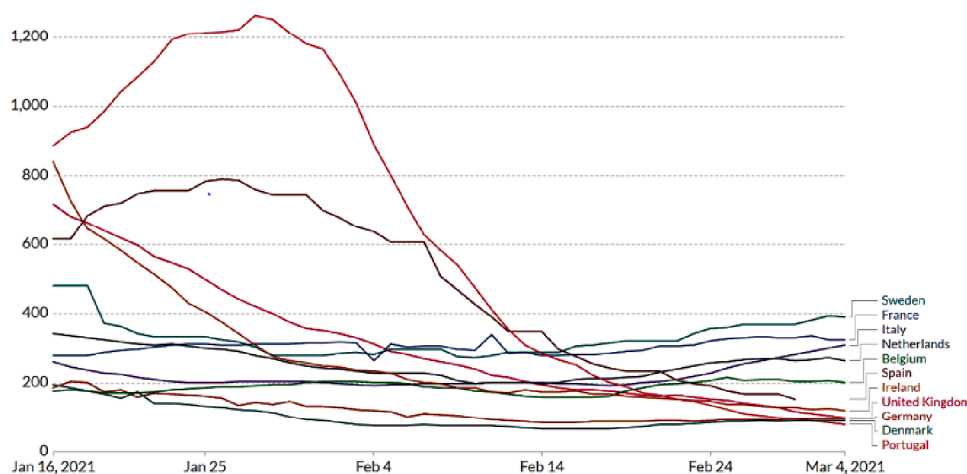
het model op 2/3 liggen. In de laatste raming, op 16 februari, ligt het geraamde besmettingsaandeel op 2 februari slechts op 47 procent, dus 20 procentpunten lager. Het aandeel van de Britse variant toont o.b.v. (niet volledig aselekt getrokken) monsters een opvallend lineair patroon in de eerste zes weken (zie tabel 1).

- U kunt vragen wanneer het moment komt dat vaccinaties en natuurlijke groepsimmunitet belangrijkere determinanten worden van het aantal besmettingen dan maatregelen:
  - Het aantrekken of versoepelen van maatregelen lijkt aan de marge een steeds kleiner effect te hebben op besmettingen. U kunt vragen of het RIVM zich herkent in dat beeld. U kunt vragen naar de eerste effecten van de openstelling van het PO.
  - Dit zou kunnen betekenen dat maatregelen onnodig knellend zijn en dat er ruimte is voor verdere versoepelingen. U kunt vragen of het RIVM zich herkent in dat beeld.

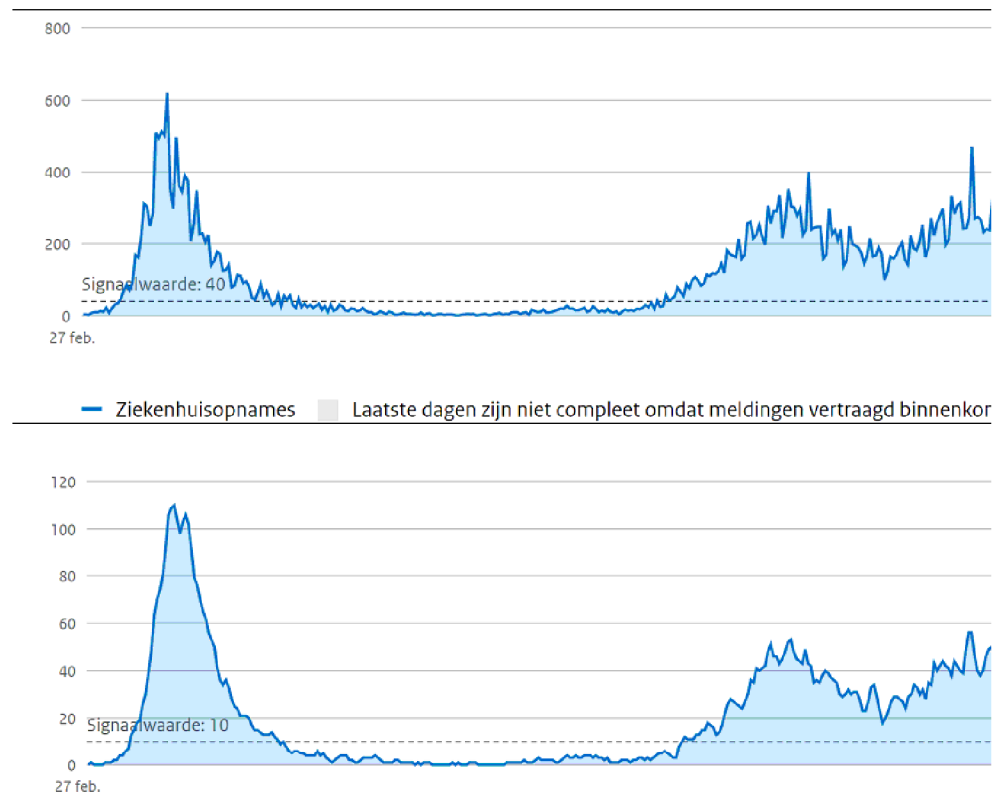
Toelichting

- In het DOC-19 van 5 maart is een mondelinge toelichting gegeven door VWS bij het epidemiologisch beeld:
  - Op 5 maart zijn 4727 positief geteste personen getest (op een totaal van 54.000 mensen). Dat betekent dat 7.6% positief is getest van alle testen in de teststraat. Het percentage positieve testen lijkt te stabiliseren.
  - In de ziekenhuizen is weinig beweging te zien. De aantallen patiënten op verpleegafdelingen en de IC zitten op een plateau.
  - In het aantal besmettingen in verpleeghuizen zien we een daling. Dit is waarschijnlijk gerelateerd aan de vaccinaties. Er is ook hetzelfde patroon te zien in gehandicaptenzorginstellingen.
  - Het dagelijkse sterftecijfer lijkt te dalen.
- Deze update is dus eigenlijk best positief. Dit is moeilijk te rijmen met de r-waarde van 1,14 van 2 weken geleden (ook gegeven de versoepelingen).

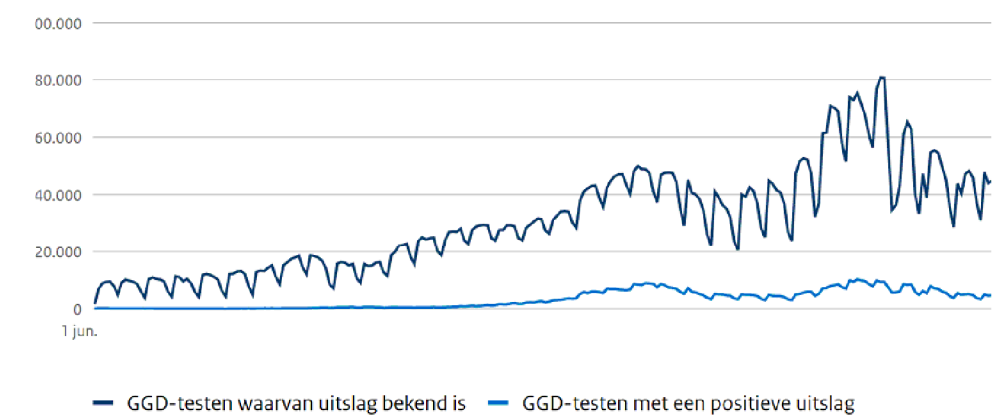
Figuur 1 – Positieve testen per miljoen inwoners (rollend gemiddelde over 7 dagen)

Figuur 2 – Ziekenhuis (onder) en IC-opnames (boven)

Figuur 3 – Aantal positieve testen

Tabel 1 – Britse variant o.b.v. kiemsurveillance

Week	Aantal monsters	Aantal Britse variant	Aandeel Britse variant
2021/1	334	32	9,580838323
2021/2	270	43	15,92592593
2021/3	536	125	23,32089552
2021/4	786	194	24,68193384
2021/5	774	238	30,74935401
2021/6	479	169	35,28183716

2. Maatschappelijk beeld

Advies

- U kunt de presentatie van het SCP aanhoren.
- U kunt aangeven dat u de bevindingen van het SCP herkent.

Toelichting

- Naar verwachting zal het SCP een soortgelijke presentatie geven van het maatschappelijke beeld, zoals dinsdag 2 maart jl. in de MCC.

3. Maatregelen

Advies

- In de discussie rondom eventuele versoepelingen van het maatregelenpakket kunt u wijzen op het grote belang van versoepelingen. De samenleving en de economie snakken naar lucht. Dit rechtvaardigt om scherp aan de wind te varen.
- Een mogelijke versoepeling die wat ons betreft hoge prioriteit heeft is het verder openen van al het onderwijs: Zowel BSO, VO, MBO als Hoger Onderwijs. Uit de weging van de Trojka blijkt hier een zeer gunstig effect voor maatschappij en economie. Ons inziens heeft het verruimen van fysieke onderwijs de hoogste prioriteit.
- Daarnaast kunt u bepleiten om te bezien welke ruimte er is voor het gecontroleerd openen van de terrassen. In de praktijk zien we grote hoeveelheden mensen samen komen in parken en op pleinen. In de parken en pleinen kan minder gecontroleerd afstand gehouden worden en bovendien zoekt men elkaar bewust op. Het is een gegeven dat mensen elkaar dit voorjaar steeds meer op zullen zoeken. Het geniet sterk de voorkeur om dit in een gecontroleerde setting plaats te laten vinden. Met gecontroleerde opening van de terrassen (middels placering) is dit mogelijk en wordt verdere economische schade voor de horeca ook beperkt.
- U kunt aangeven dat verlenging van de avondklok wat FIN betreft een acceptabele optie is om versoepelingen in het fysieke onderwijs en de terrassen mogelijk te maken.
- U kunt er daarnaast aandacht voor vragen dat uit de weging van de maatregelen door de Trojka blijkt dat sommige maatregelen meer knellen dan anderen. Het verdelen van de ruimte voor versoepeling over alle sectoren (cf. motie Dijkhoff) doet geen recht aan deze verschillen.

Toelichting

- In het verlengde van de discussie in het Catshuis over het maatregelenpakket zal de herijking van de routekaart maandag in de MCC terugkomen. De maatregelen waarover wordt besloten zullen terug moeten komen in de routekaart.
- In het Catshuis zal gesproken worden over de ruimte voor kleine versoepelingen en wanneer die ruimte gegeven kan worden. Het OMT is daarvoor om advies gevraagd op onderstaande onderwerpen:
  - Het handhaven/laten eindigen van de avondklok en het advies van thuisbezoek van 1 naar 2 personen.
  - Versoepelen bezoekersregeling verpleeg- en verzorgingshuizen.
  - Er wordt daarnaast gekeken naar de sectoren, horeca, detailhandel, hoger onderwijs die wellicht voor versoepeling in aanmerking komen. Het gaat daarbij specifiek om:
    - Terrassen op een bepaald tijdstip openen; vanaf een bepaalde datum, mits voldaan wordt aan conditie Y (epidemiologisch)
    - Zwemlessen
    - Buitensportaccomodaties (zijn nu alleen de verenigingen, en zullen ook o.a. de Crujff courts in meegenomen worden).
- Daarnaast zal in het Catshuis gesproken worden over het verlengen van de reisadviezen. Hierover wordt geen apart advies gevraagd aan het OMT.

- Omdat de meest recente versoepelingen pas enkele dagen gelden, zijn er zaterdag nog geen effecten waar te nemen. Het is waarschijnlijk dat er daarom nog geen concrete versoepelingen genoemd kunnen worden, (behalve mogelijk de avondklok, het advies over thuisbezoek en bezoek in verpleeghuizen). Desalniettemin neemt de vraag toe om kleine versoepelingen mogelijk te maken of daarover perspectief te schetsen.

4. Discussie toegangstesten

Advies

- Bij de MCC-19 van vrijdag 5 maart is gesproken over toegangstesten. Wij hebben begrepen dat deze discussie mogelijk terugkomt in het Catshuis.
- U kunt zich voorstander tonen van het zo snel mogelijk gaan gebruiken van toegangstesten. Het gebruik van negatieve testbewijzen, zeker in combinatie met het gebruik van vaccinatiebewijzen, biedt veel perspectief voor het openen van de samenleving en daarmee het bieden van perspectief aan mensen.
- U kunt vragen of het klopt dat VWS 26 miljoenen sneltesten op voorraad heeft, zoals 5 maart in dagblag Trouw is verschenen. U kunt u uitspreken om snel gebruik te maken van deze sneltesten. Andere lidstaten gebruiken al sneltesten in het onderwijs.

Toelichting

- Het doel van toegangstesten is om sectoren deels te kunnen openen met behulp van negatieve testbewijzen. Na een negatieve test kunnen mensen een testbewijs krijgen waarmee zij bijvoorbeeld weer naar de bioscoop, een restaurant of een sportwedstrijd mogen.
- Omdat er – naast publieke baten – ook sprake is van private baten, is een verdeling van kosten een logisch uitgangspunt. Met ambtelijk VWS en EZK zijn we tot het compromis gekomen om opschaling naar fase 1 mogelijk te maken onder voorwaarde dat we nu al een besluit nemen over het toepassen van het profijtbeginsel vanaf 1 mei. Hierbij zijn twee opties mogelijk: het toerekenen van een deel van de kosten naar deelnemende sectoren of het vragen om een eigen bijdrage aan consumenten. VWS en EZK geven aan dat er juridische en technische bezwaren kleven aan een dergelijke kostenverdeling. Wij zijn echter niet overtuigd dat dit niet uitvoerbaar zou zijn. De uitvoerbaarheid gaan we de komende maand verder uitwerken.
- De exploitatiekosten voor fase 1 bedragen additioneel 71,4 mln. Voor de gehele looptijd van spoor 2A is een bedrag van 708 mln. geraamd voor de exploitatiekosten. Voor de aanschaf van testen is reeds apart besluitvorming georganiseerd en is geen additioneel budget nodig.

TERSTOND
TER ADVISERING

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

8 maart 2021

Notitienummer

2021-0000045979

Auteur

10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Aanvullende annotatie MCC 8 maart

Aanleiding

Op maandagochtend 8 maart vond de ACC plaats ter voorbereiding op de MCC van 8 maart. In de ACC is, n.a.v. de bespreking over covid-19 in het Catshuis, gesproken over de maatregelen die op tafel lagen.

Deze annotatie dient als aanvulling op de voorbereiding die u vrijdag al heeft ontvangen voor het Catshuis (zie bijlage).

Advies

- U kunt aangeven dat het niet wenselijk is om een 'vals perspectief' te bieden. Versoepelen aankondigen voor het einde van de maand, mits de cijfers gunstiger zijn, terwijl het OMT een pessimistische voorspelling doet, is ons inziens niet reëel. Voorkomen moet worden om nu beloften te doen, waarvan je nu al weet dat die mogelijk onhaalbaar zijn. De ACC adviseert daarom om te communiceren dat het waarschijnlijker is dat pas half april/eind april versoepelingen (zoals terrassen, detailhandel) mogelijk zijn.
- U kunt aangeven dat het OMT aangeeft dat heropenen van WO en HBO een relatief bescheiden effect zou hebben op de besmettingen (bij voorzetten avondklok en bezoekregeling). U kunt aangeven dat het ook vanuit sociaalmaatschappelijk en economisch oogpunt prioriteit heeft om (verdere) versoepelingen voor het VO, WO en HBO aan te kondigen. U kunt aangeven dat dit wat u betreft ook nu al aangekondigd kan worden en dat dit wel eind maart al mogelijk gemaakt zou moeten worden.
- U kunt ook de versoepeling steunen om buitensporten voor volwassenen uit te breiden.

Toelichting

- Het OMT schrijft in haar advies (zie bijlage) dat zij verdere versoepelingen momenteel niet verstandig vinden. Het aantal ziekenhuisopnames daalt niet en de opnames op de IC zijn gestegen. De prognose van het OMT is dat deze stijging doorzet, maar de snelheid is onzeker. Daarnaast zijn de effecten van de meest recente versoepelingen nog niet zichtbaar. In het Catshuis is besproken dat er vandaag nog geen versoepelingen aangekondigd zullen worden.
- Het OMT heeft aangegeven een hulpmiddel (nomogram) te zullen ontwikkelen om inzichtelijk te maken wanneer er wel versoepelingen mogelijk zijn.
- In het Catshuis en de ACC is gesproken welke waarden dan gekozen zouden moeten worden om versoepelingen eind deze maand wel mogelijk

te maken. In de ACC werd toegelicht dat de cijfers dan gunstiger moeten zijn dan nu het geval is. Als de prognose van het OMT klopt, dan zou dat dus betekenen dat de kans nihil is dat eind maart de cijfers gunstiger zijn. Nu iets beloven, op voorwaarde dat de cijfers eind maart gunstiger zijn, terwijl het OMT aangeeft dat er nog een nieuwe golf aankomt, zou volgens de ACC valse beloften kunnen geven.

- Daarnaast is in het Catshuis ook gesproken over enkele reparaties in het huidige maatregelenpakket. Uitdaging zal zijn om dit als een reparatie te presenteren i.p.v. een versoepeling. Het zou gaan om:
  - Detailhandel: Winkelen op afspraak wordt mogelijk voor 1 persoon per 25 m², met een absoluut maximum van 50 personen. Voor winkels onder de 50 m² mogen er nog steeds maar 2 personen binnen (zoals nu mogelijk is).
  - Zwemlessen (A, B en C-diploma) voor kinderen tot 12 jaar worden toegestaan.
  - Theorie-examens ihkv van beroep en bedrijf mogen weer worden afgenomen.
  - Buitensport wordt toegestaan voor volwassenen voor groepen tot 4 personen.
  - Reisbeperkingen naar het VK worden opgeheven, want de VK-variant is in NL inmiddels ook wijdverspreid waardoor reisbeperking geen zin meer heeft.

HEDEN
TER ADVISERING

Aan

de

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

T

F

www.minfin.nl

Datum

10 maart 2021

Notitienummer

2021-0000048991

Auteur

Van

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 11 maart

Aanleiding

Op donderdag 11 maart 2021 vindt de ACC-19 plaats van 11:00-12:00 uur via Webex. Hieronder vindt u de geannoteerde agenda.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen.

2. Verslag ACC-19 8 maart 2021 (stuk bijgevoegd J&V)

Advies

- U wordt geadviseerd het verslag zelf na te lezen.

3. Brede heroverweging maatregelen reizen (stuk bijgevoegd I&W)

Advies

- U kunt de toelichting van IenW aanhoren.
- U kunt instemmen met agendering in de MCC-19 van 12/3.
- U kunt eventueel opmerken dat het risico bestaat dat aanpassing van de reisbeperkingen wordt geframed als versoepelingen. Dit risico werd door JenV reeds benoemd in het DOC-19 van 2 maart.

Toelichting

- IenW stelt voor om zoveel mogelijk aan te sluiten bij EU-Raadsaanbevelingen.
- De EU-Raadsaanbevelingen stellen verschillende reismaatregelen voor. Deze maatregelen gaan om reizen vanuit derdelanden naar de EU en voor reizen binnen de EU. Nederland wijkt op een aantal punten af van deze maatregelen. Het voorstel is om hier zoveel als mogelijk op aan te sluiten. De belangrijkste aanpassingen t.a.v. het huidige pakket zijn:
  - PCR-test verplichting voor alle vervoersmodaliteiten, dat betekent Introductie PCR-test verplichting voor automobilisten (voor vliegtuig, boot, trein, bus is dit reeds verplicht).
  - Introductie verplichte quarantaine voor hoogrisicogebieden.
  - Antigeentesverplichting enkel voor hoogrisicogebieden waar het epidemiologisch beeld snel verslechtert en/of zorgwekkende varianten aangetroffen zijn.

- Inschaling van landen op basis van de RIVM systematiek, waar ECDC-risicoanalyse in wordt meegenomen (voor landen buiten EU wordt de EU-veilige landenlijst gevolgd).
- Met bovengenoemde aanpassingen worden de huidige vliegverboden opgeheven, en wordt het generiek reisadvies opgeheven. Een nieuw reisadvies zou per 15 april ingaan en moet nog worden uitgewerkt.
- Als beslispunten aan de MCC-19 zullen worden voorgelegd:
  - Ter voorbereiding van de besluitvorming op 23/3, in te stemmen met het uitwerken van de voorgestelde strategie bestaande uit:
    - Het maatregelenpakket (slide 3)
    - Het vervangen van het generieke reisadvies, door een landenspecifiek reisadvies (inclusief communicatieboodschap) waarover het RIVM wekelijks advies uitbrengt.
    - Het OMT hierover advies te vragen.
  - Het geven van opdracht om NL'se uitgangspunten over hoe om te gaan met vaccinatiebewijzen van derde landen op te stellen.
- In het DOC-19 van 2 maart is een eerdere versie van dit stuk besproken. Er was toen discussie over een wijziging van maatregelen rondom reizen. IenW heeft aangegeven de maatregelen meer te laten aansluiten bij de EU Raadsaanbevelingen.
- Conclusie was toen is dat verplichte quarantaine *key* wordt en dat dan een deel van de vliegverboden kan komen te vervallen. IenW ziet dit als iets dat in de plaats komt van de huidige reisbeperkingen, dus dat het niet gekoppeld moet worden aan de eventuele versoepelingen.

4. Fieldlabs Horeca Utrecht *(stuk bijgevoegd EZK)*

Advies

- U kunt instemmen met agendering in de MCC-19.

Toelichting

- In de Fieldlab natte horeca (kroegen/cafés) zal getracht worden middels praktijktests informatie te vergaren over bezoekersgedrag en effectiviteit van maatregelen (hoe gedragen cafébezoekers zich?) zodat dit kan bijdragen aan een veilige en verantwoorde heropening van de natte horeca.
- De test vindt plaats in 15 kroegen gedurende 5 avonden.
- Dit fieldlab is onderdeel van een van de oorspronkelijke 8 fieldlabs (waaronder ook theater, een betaald voetbalwedstrijd en congres zaten).

5. Wetsvoorstel Wpg sluitingsbevoegdheid *(stuk bijgevoegd VWS)*

Advisering door IRF

Advies

- U kunt instemmen met het voorstel om spoedadvies bij de Raad van State aanhangig te maken voor de wijziging van de Wpg ivm een sluitingsbevoegdheid, onder voorwaarde dat het risico op schadevergoeding bij sluiting nader wordt benoemd en uitgewerkt in het wetsvoorstel.
  - U kunt daarbij vragen hoe dit risico door juristen van VWS, JenV en BZK wordt ingeschat en vragen om dit te verduidelijken.

Toelichting

- Het wetsvoorstel voegt art 58na toe aan de Wpg. Uit plaatsing van het artikel in hoofdstuk Va Wpg volgt dat het een tijdelijk artikel betreft, dat komt te vervallen wanneer de bevoegdheden die deze artikelen geven niet langer noodzakelijk zijn om het virus te bestrijden.
- Het nieuwe artikel 58na Wpg biedt een eenduidige wettelijke grondslag voor de burgemeester om de sluiting van publieke en besloten plaatsen te

- kunnen bevelen bij een uitbraak van het virus. Er is sprake van een uitbraak van het virus als is voldaan aan drie voorwaarden:
- Ten minste drie besmette personen zijn aan elkaar te relateren in tijd plaats en persoon (cluster)
  - Het is aannemelijk dat die specifieke plaats de besmettingsbron is
  - Er zijn aanwijzingen dat de transmissie op de plaats nog gaande is.
- Terughoudendheid met sluiting is gewenst. Als er ongerechtvaardigde sluiting plaatsvindt zal het bestuursorgaan dat daartoe overgegaan is schadevergoedingsplichtig zijn. Daarbovenop kan er zelfs bij gerechtvaardigd overheidshandelen in sommige bijzondere situaties een schadevergoedingsverplichting zijn.
  - De risico's op schadevergoeding worden nu in de stukken niet onderkend. Dit dient nader te worden uitgewerkt door VWS, BZK en JenV. Daarbij is het logisch dat het risico komt te liggen bij het bestuursorgaan dat tot sluiting overgaat.
  - Het moet daarbij concreet in ieder geval verduidelijkt worden dat de algemene formulering over uitvoeringskosten van deze nieuwe bevoegdheid ("bezien in overleg met de VNG") niet tevens slaat op dit schadevergoedingsrisico.

6. Gedrag en COVID-19 (stuk bijgevoegd DGSC-19)

Advies

- U kunt de toelichting aanhoren en de plannen ondersteunen.
- U kunt de afsluitende oproep van DGSC-19 om vanuit alle departementen lef te tonen en medewerking te verlenen aan trajecten die op het eigen beleidsterrein liggen steunen.

Toelichting

- Ter kennisname zijn de presentatie en de opdrachtschrijving voor de Taskforce Gedragsondersteuning en Communicatie. Het opdrachtgeverschap voor het gedragsteam Corona is verschoven van 10.2.e en 10.2.e naar 0.2. DGSC-19. 10.2.e blijven (interne) ambassadeur.
- De voorliggende stukken zijn met u afgestemd. U heeft eerder aangegeven de aanpak te omarmen; juist in deze fase van de crisis, waarin het instrumentenpakket uitgeput raakt, is het benutten van gedragkennis cruciaal.
- Er lopen veel verschillende trajecten. Grootste uitdaging is om op korte termijn ook echt gedragsinterventies te implementeren.
- De presentatie geeft een overzicht van de gedragstrajecten die DGSC-19 in samenwerking met de departementen in ontwikkeling heeft en uitvoert:
  - DGSC-19 werkt i.s.m. het interdepartementale Rapid response team en de departementen aan een samenhangend pakket van gedragstrajecten.
  - Deze gedragstrajecten richten zich op het bevorderen van de naleving van de basismaatregelen om verspreiding van COVID-19 tegen te gaan (afstand houden en drukte vermijden, testen en thuisblijven bij klachten, thuiswerken) en op vaccinatiebereidheid.
  - De trajecten sluiten aan bij, en vormen een aanvulling op, het werk van de departementen rond de genoemde thema's.
  - Obv de RIVM gedragsonderzoeken is gekozen voor gedragingen waarop relatief veel winst te behalen valt.
  - De plaat op sheet 4 geeft een overzicht van de gedragstrajecten van het gedragsteam DGSC-19

- De opdrachtoomschrijving geeft belangrijkste opdracht weer voor de Taskforce Gedragsondersteuning en Communicatie in oprichting. Doel is om goede initiatieven voor naleving van de basismaatregelen binnen en tussen maatschappelijke sectoren met elkaar te verbinden en pp te schalen (vergroten executiekracht)
  - De taskforce is aangekondigd in de VWS Kamerbrief van 2 februari 2021.
  - Bij de opschaling van gedragsondersteuning wordt zo goed mogelijk rekening gehouden met het tempo waarin sectoren heropend worden.
  - DGSC-19 is verantwoordelijk voor oprichting en ondersteuning van de Taskforce en trekt het (interdepartementaal) gedragsteam.
  - De namen van de taskforce worden besproken met MOCW, MVWS en MJenV. 10.2.e blijven sponsors en ambassadeurs.
  - Voorafgaand aan de start van de taskforce en tussentijds zullen er expertsessies georganiseerd worden i.s.m. het RIVM en KNAW om in kaart te brengen waar de meeste winst te behalen valt en zo juiste focus aan te brengen.

7. Algemeen en internationaal beeld *(mondelijke toelichting diversen)*

Advies

- U kunt de toelichting anhoren.

Toelichting

- Op dinsdag 9/3 werden de weekcijfers door het RIVM bekendgemaakt. Er is een stabilisatie in de cijfers te zien: Het aantal positieve tests is ten opzichte van vorige week vrijwel gelijk gebleven. Binnen dat beeld was er bij jongeren een toename van het aantal meldingen per 100.000 inwoners te zien, vooral bij de groep tussen de 18-24 jaar. Bij alle leeftijdsgroepen daarboven nam het aantal besmettingen af. De grootste daling is waarneembaar in de leeftijdscategorie 70+.
- Er lieten zich afgelopen week wederom meer mensen testen. Met 360.000 tests was er sprake van een stijging van 14 % ten opzichte van een week eerder. Van de mensen die zijn getest, was 8,1 % positief (t.o.v. 8,9 % een week eerder). Het gecombineerde reproductiegetal daalde naar rond de 0,98 op 22 februari (t.o.v. 1,14 een week eerder). Het RIVM schat dat bijna 2/3 van de besmettingen door de Britse variant zijn veroorzaakt. Het reproductiegetal van deze variant werd op 22 februari geschat rond 1,06 (was 1,26 een week eerder).
- Volgens het coronadashboard zijn momenteel (waarde 8 maart) 1.656.245 vaccins gezet. Dit betreft zowel eerste als tweede prikken.
- Op 11/3 wordt een uitspraak van de EMA verwacht over de beoordeling van het Janssen vaccin.
- Op woensdag 10/3 vindt een debat over Corona plaats. Mogelijk wordt in de ACC-19 bij de belangrijkste punten stilgestaan.

8. Rondvraag en sluiting

Ter informatie meegezonden:

- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 202103010)
- Agenda MCC-19 d.d. 12 maart 2021 (*nazending AZ*)

HERZIENE AGENDA

Vergadering te houden op vrijdag 12 maart 2021
in de Rolzaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 10.30 uur

-
1.	Mededelingen	
2.	Algemeen beeld	=
3.	Heroverweging maatregelen reizen (Brief van de minister van Infrastructuur en Waterstaat)	o
4.	Wijziging van de Wet publieke gezondheid in verband met een sluitingsbevoegdheid ten aanzien van publieke en besloten plaatsen wegens een uitbraak (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)	o
5.	FieldLab Natte horeca Utrecht (Brief van de minister van Economische Zaken en Klimaat)	o
6.	Brief heropening examenlocaties voor inburgeringsexamens en Staatsexamens Nt2 (Brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid)	o
7.	W.v.t.t.k.	

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

HEDEN
TER ADVISERING

Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e

www.minfin.nl

Datum

17 maart 2021

Notitienummer

2021-0000055317

Auteur

10.2.e 10.2.e

10.2.e

10.2.e 10.2.e

10.2.e

10.2.e 10.2.e

10.2.e 10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 18 maart

Aanleiding

Op donderdag 18 maart 2021 vindt de ACC-19 plaats van 11:00-12:00 uur via Webex. Hieronder vindt u de geannoteerde agenda.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen.

2. Verslag ACC-19 15 maart 2021 (stuk bijgevoegd J&V)

Advies

- U wordt geadviseerd het verslag zelf na te lezen.

3. Maatschappelijke impactanalyse (stuk bijgevoegd DGSC-19)

Advies

- U kunt hiermee instemmen. De trojka is goed meegenomen in de bepaling van deze doelstelling. In het DOC van dinsdag was er brede consensus over de toevoeging van een vierde doel.
- Onder het vierde doel wordt gerept van structurele maatschappelijk en economische schade. U kunt eventueel opmerken dat het woord structureel weggelaten kan worden, want schade is schade. In het DOC was hier echter weinig animo voor.
- U kunt opmerken dat het heel nuttig is om in beeld te brengen wat deze schade is, maar dat dit nooit zo nauwkeurig in beeld gebracht kan worden als het aantal besmettingen/doden per dag. Veel van de indicatoren zijn bijvoorbeeld op kwartaalniveau of van lagere frequentie. Veel van de analyse zal kwantitatief blijven, data is daarin ondersteunend, niet leidend. Een winstwaarschuwing lijkt me op zijn plaats.

Toelichting

- In het reflectie DOC van 26 februari jl. is afgesproken om een vierde doel, naast de drie bestaande medische doelen, toe te voegen aan de crisisaanpak.
- Het geformuleerde vierde doel ligt voor ter besluitvorming. Dit doel luidt als volgt:
  - *Economische en maatschappelijke gevolgen evenredig meewegen, in het bijzonder:*
    - Aandacht voor structurele maatschappelijke en economische schade

- Voorkomen dat de lasten onevenredig neerslaan bij bepaalde groepen

4. Pilots veilig en verantwoord reizen (nazending DGSC-19)

Advies

- U kunt inbrengen dat de garantstelling een risicoregeling is waarvoor een toetsingskader dient te worden ingevuld en afgestemd met FIN.

Toelichting

- IenW en EZK zijn in discussie over wie garant staat voor de gemaakte kosten van pilots die onverhoopt niet doorgaan. Omdat bij een garantstelling sprake is van een risicoregeling, dient het toetsingskader risicoregelingen te worden ingevuld. Dit is momenteel ook een aandachtspunt van de ARK. Als besluitvorming is voorzien voor de MCC op 23 maart moet IenW en/of EZK dat kader voor die tijd met DGRB afstemmen.

5. Kamerbrief garantieregeling evenementen (stuk bijgevoegd EZK)

Advies

- In de steunbrief van 21 januari is een garantieregeling voor de evenementensector aangekondigd. De contouren van de regeling zijn uitgewerkt en liggen nu voor in de DOC. U kunt instemmen met agendering van de brief in de MCC.

Toelichting

- EZK heeft enkele wijzigingen in het Toetsingskader Risicoregeling mbt de premie per abuis niet doorgevoerd. 10.2.e zal waarschijnlijk nog inbrengen dat deze wijzigingen nog worden verwerkt. Hierover is overeenstemming.
- Via de regeling worden evenementen die worden georganiseerd in de periode van 1 juli t/m 31 december 2021 gegarandeerd. Met EZK en OCW is overeengekomen om de compensatie in de vorm van 80 procent subsidie en 20 procent lening uit te keren.
- Het doel is om evenementen wanneer dat nodig is 3 tot 6 weken van tevoren te annuleren, hiermee worden de kosten van de regeling beperkt.

6. Algemeen en internationaal beeld (mondelinge toelichting diversen)

a. Beeld en richting maatregelen

Advies

- U kunt de toelichtingen anhoren.
- De voorraad vaccins ligt in Nederland structureel hoger dan in de rest van Europa (vaccins gezet / vaccins ontvangen). Afhankelijk van de bron ligt de huidige voorraad op 1mln¹ of 0,685mln².
  - U kunt vragen waarom de voorraad vaccins relatief hoog is ten opzichte van het buitenland.
- Snelle uitrol van de vaccinatiestrategie is van niet te onderschatten belang om de samenleving te heropenen. Vertraagde uitrol draagt bij aan een hogere R en vergroot het risico op een derde golf.
  - U kunt wijzen op de risico's die samengaan met vertraagde uitrol vaccinatiestrategie.

Toelichting

Volgens het *European Centre for Disease Prevention and Control* ligt de voorraad op 16 maart op ruim 1 mln vaccins. Nederland prikt daarmee slechts 65,3% van zijn vaccins weg in tegenstelling tot andere Europese landen.

¹ 17 maart: COVID-19 Vaccine Tracker | European Centre for Disease Prevention and Control (europa.eu)

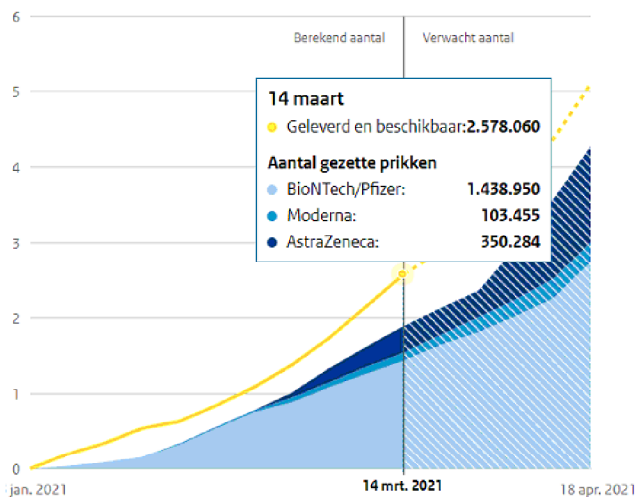
² 14 maart: Vaccinaties | Coronadashboard | Rijksoverheid.nl

Total number of vaccine doses distributed and administered in the EU/EEA countries and proportion of vaccine doses administered (%) as of 2021-03-17

Country	Q1	Product	Q1	Total doses distributed to country	Total dose administered	Proportion of vaccines administered
Italy		ALL		6,374,220	6,647,747	104.3%
Lithuania		ALL		348,599	348,599	100.0%
Denmark		ALL		934,760	844,597	90.4%
Spain		ALL		6,499,580	5,654,752	87.0%
Estonia		ALL		227,190	190,879	84.0%
Greece		ALL		1,554,450	1,281,297	82.4%
Ireland		ALL		753,690	617,639	81.9%
Norway		ALL		717,915	584,212	81.4%
Iceland		ALL		57,950	47,130	81.3%
Cyprus		ALL		151,275	122,861	81.2%
Poland		ALL		5,727,700	4,590,928	80.0%
Portugal		ALL		1,468,929	1,168,994	79.6%
Slovenia		ALL		324,690	257,965	79.4%
Hungary		ALL		2,191,210	1,738,407	79.3%
Czechia		ALL		1,372,380	1,088,173	79.3%
Austria		ALL		1,367,745	1,079,181	78.9%
Finland		ALL		909,495	697,029	76.6%
Germany		ALL		12,501,195	9,438,035	75.5%
France		ALL		9,789,955	7,359,596	75.2%
Sweden		ALL		1,606,285	1,201,165	74.8%
Slovakia		ALL		885,480	661,129	74.7%
Bulgaria		ALL		467,760	341,708	73.1%
Latvia		ALL		133,410	96,755	72.5%
Croatia		ALL		441,008	319,365	72.4%
Romania		ALL		3,002,920	2,165,610	72.1%
Belgium		ALL		1,733,205	1,192,966	68.8%
Netherlands		ALL		2,891,890	1,887,929	65.3%
Luxembourg		ALL		94,230	60,586	64.3%
Liechtenstein		ALL		5,525	3,118	56.4%

De cijfers van het Coronadashboard tonen een voorraad van 0,685 mln op 14 maart waarmee 73,4% van de vaccins worden weggezet, nog steeds laag in internationale context.

x miljoen

- Geleverde en beschikbare vaccins
- ▨ Verwacht
- Aantal gezette prikken BioNTech/Pfizer
- Aantal gezette prikken Moderna
- Aantal gezette prikken AstraZeneca

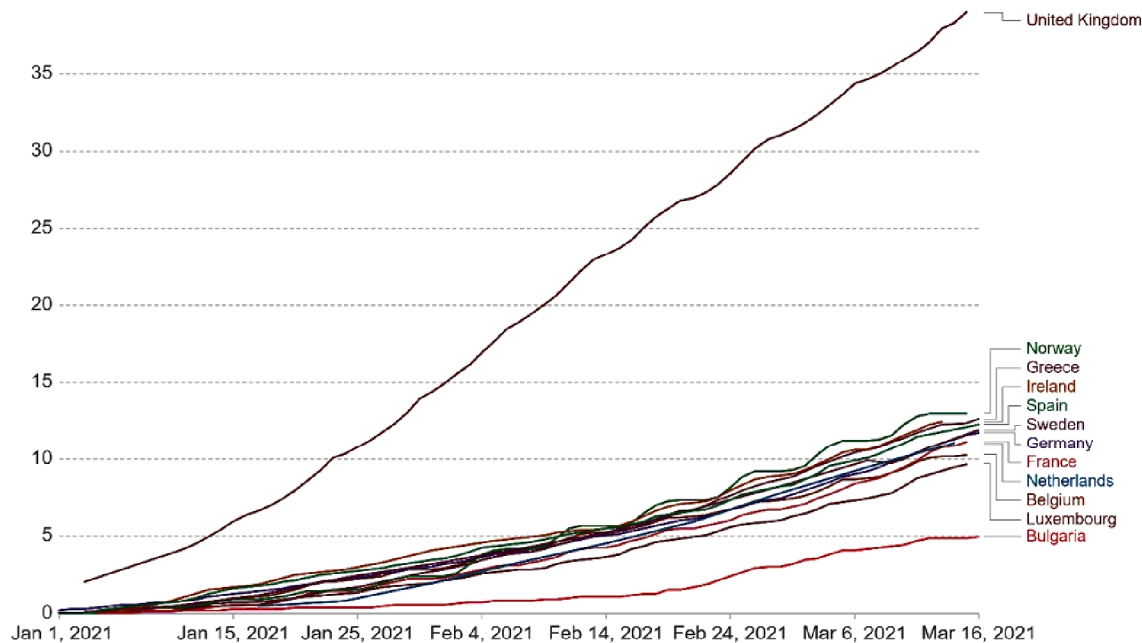
Waarde van dinsdag 16 maart · Bron: RIVM

Nederland blijft achterlopen met de vaccinatiegraad.

COVID-19 vaccine doses administered per 100 people

Total number of vaccination doses administered per 100 people in the total population. This is counted as a single dose, and may not equal the total number of people vaccinated, depending on the specific dose regime (e.g. people receive multiple doses).

Our World
in Data

Source: Official data collated by Our World in Data

CC BY

7. Rondvraag en sluiting

Advies

- Naar verwachting zal aankondigen dat er in de MCC met spoed een voorstel komt voor de landelijke inzet van sneltests in het onderwijs (van primair tot wetenschappelijk). OCW heeft van VWS het verzoek gekregen om uiterlijk vrijdag aanstaande een "bestelling" bij VWS te plaatsen voor de daarvoor benodigde sneltests tot aan de zomer. We begrijpen verder dat VWS hier ook zelf belang aan hecht omdat (preventief) testen van studenten in het mbo en hoger onderwijs het epidemiologisch beeld kan verbeteren.
- Mocht bovenstaande aankondigen dan:
  - Kunt u aangeven dat het van belang is dat het voorstel van OCW ook een budgettair ingekaderd beeld geeft van de logistieke operatie behorend bij een landelijke inzet van sneltests.
  - Kunt u aangeven dat het van belang is dat er een afgewogen en realistische raming wordt gehanteerd bij de inzet van sneltesten in het onderwijs die rekening houdt met de behoefte aan sneltesten in andere sectoren.

Ter informatie meegezonden:

- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 202103017)
- Agenda MCC-19 d.d. 19 maart 2021 (*nazending AZ*)

TER ADVISERING MCC 19/3 PT. 6 W.V.T.T.K.

Aan

de minister

notitie

MOCW aankondiging voorstel voor landelijke inzet van sneltests in het onderwijs

Aanleiding

Mogelijk zal MOCW en/of MBVOM aankondigen dat er in de MCC van 23 maart met spoed een voorstel komt voor de landelijke inzet van sneltests in het onderwijs (van primair tot wetenschappelijk). Daarbij zal mogelijk ter sprake komen dat VWS op korte termijn een bestelling moet plaatsen voor de inkoop van antigeen(snel)tests tot aan de zomer. Er is bij de inschatting van het aantal benodigde tests (ambtelijk) nog veel onduidelijkheid over het doel van de inzet van die tests. Het doel varieert van het mogelijk maken van fysiek onderwijs tot het verkrijgen van een compleet (epidemiologisch) beeld van het aantal besmettingen.

Advies

Mocht bovenstaande ter sprake komen dan:

- Kunt u aangeven dat u in beginsel positief staat t.o.v. de inzet van sneltests om meer fysiek onderwijs in het mbo en ho mogelijk te maken en daarnaast ook het vo veilig verder te kunnen openen.
- Met betrekking tot de inkoop van de testen kunt u het belang benadrukken dat een realistische en afgewogen raming gehanteerd wordt, die rekening houdt met het doel en met de sneltestbehoefte in andere sectoren. U kunt vragen of voor het eerstvolgende MCC van 23 maart hier een voorstel voor kan komen.
- Met betrekking tot de inzet (in het onderwijs) die volgt na de inkoop van de tests kunt u aangeven dat het besluit daarover op basis van een duidelijk beeld van het doel, de kosten en de (organisatorische) mogelijkheden moet worden genomen. Van geen van die drie aspecten hebben wij op dit moment een goed beeld en wij achten het niet realistisch dat dit beeld er in de MCC van 23 maart wel ligt.
- U kunt daarom aangeven dat u uw twijfels heeft of dit binnen het nu geschetste tijdpad (richting MCC 23/3) realistisch is en benadrukken dat het wenselijk is hier een meer gedegen besluitvormingstraject voor te doorlopen. Dit heeft FIN in de ACC bepleit en dat werd gesteund door andere departementen.

Inspectie der
Rijksfinanciën

Inlichtingen

10.2.f 10.2.e

T 10.2.e

10.2.e @bminfin.nl

www.minfin.nl

Direct contact

10.2.g 10.2.e

M 10.2.e

Datum

18 maart 2021

Notitienummer

2021-0000056412

Auteur

10.2.f 10.2.e

Van

Kopie aan

HEDEN TER ADVISERING T.B.V. MCC 19/3, AGENDAPUNT 5

Aan

de minister

notitie

T.b.v. MCC 22/3 agendapunt 5 'Pilots veilig en verantwoord reizen'

Aanleiding

In de MCC van 16 februari jl. is akkoord gegeven om de pilots 'veilig en verantwoord vakantie reizen in coronatijd' nader uit te werken. Met het voorstel wordt akkoord gevraagd op de concrete uitwerking van de pilots.

Advies

U kunt instemmen.

Toelichting

- De pilots worden uitgevoerd en bekostigd door reisorganisaties. Bij extreme piekbesmettingen en/of signalen van verspreiding van zorgwekkende varianten behoudt het Rijk het recht om de pilots alsnog stop te zetten. In dat geval ontvangen de reisorganisaties een subsidie voor de al gemaakte kosten (max. 250.000 euro). Over financiële dekking is overeenstemming bereikt. Er is ruimte gevonden op de begroting van Buitenlandse Zaken.
- Met de pilotreizen wordt beoogd inzichten en data te verzamelen over de vraag onder welke condities er veilig en verantwoord gereisd kan worden. Het betreft in eerste instantie pakketreizen naar Curaçao en Rhodos. In de tweede fase worden de pilots uitgebreid naar andere bestemmingen en modaliteiten (bus, trein etc.).
- Dit advies is gebaseerd op het voorstel dat besproken is in de ACC van 18/3. De formele MCC stukken zijn nog niet beschikbaar ten tijde van schrijven, maar wijken naar verwachting niet af.

Inspectie der
Rijksfinanciën

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e
F

10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e

M 10.2.e

Datum

18 maart 2021

Notitienummer

2021-0000056416

Auteur

10.2.e

Van

Kopie aan

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e

www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e | 10.2.e

M 10.2.e

Datum

19 maart 2021

Notitienummer

2021-0000056769

Auteur

10.2.e | 10.2.e

10.2.e

10.2.e | 10.2.e

10.2.e | 10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Vorbereiding Catshuis Covid-19 21 maart

Aanleiding

Op zondag 21 maart 2021 vindt van 13.00 tot 16.30 uur een bespreking over COVID-19 in het Catshuis plaats. Er zijn geen stukken verspreid. Eventuele stukken worden ter plekke uitgedeeld.

De bespreking zal zich waarschijnlijk met name richten op het epidemiologisch beeld, het maatregelenpakket en de vaccinaties (vaccatievoorraad en de hervatting van de vaccinaties met het AstraZeneca vaccin). Onderstaand vindt u een advisering op deze punten

Door de Trojka is ten behoeve van de bespreking in het Catshuis een slide over de sociaalmaatschappelijke en economische weging van de verschillende maatregelen gemaakt. Deze slide vindt u bijgevoegd en zal tevens worden verspreid bij de bespreking in het Catshuis.

1. Epidemiologisch beeld

Advies

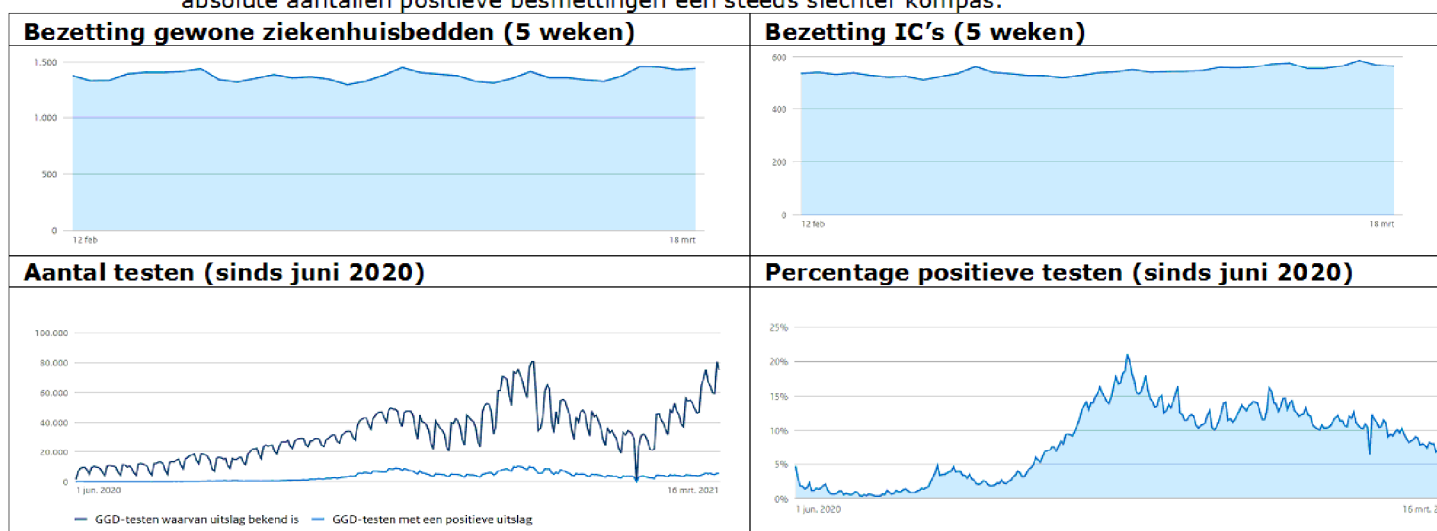
- U kunt vragen of het feit dat de zorgbezetting al maanden niet alarmerend is, geen aanleiding geeft tot versoepeling van maatregelen. U kunt aangeven dat het glas ook half vol kan zijn: ruimer testbeleid impliceert dat er meer positieve besmettingen worden gesignaleerd, maar het percentage positieve testen is laag, en de ziekenhuisbezetting constant.
- U kunt vragen of de piekbezetting in de zorg de komende maanden mee zou kunnen vallen. De voorspelde piek is vooralsnog niet gesignaleerd. U kunt hierbij vragen waar de toegenomen besmettingen plaatsvinden. Is dit te verklaren doordat de scholen weer open zijn?
- U kunt vragen of het RIVM haar modeluitkomst dat de komende maand met de huidige maatregelen het aantal bezette IC-bedden oploopt tot 1500, meer dan in de eerste golf, nog steeds aannemelijk vindt. Ondanks vaccinatie van ouderen, strenge maatregelen en natuurlijke antistoffen.

Toelichting

- De bezetting van ziekenhuisbedden en IC's is sinds begin dit jaar afgenomen. De afgelopen twee maanden is de zorgbezetting stabiel (zie onderstaande grafieken). In de vorige besluitvormingsronde zijn door het kabinet mogelijke versoepelingen aangekondigd als de IC-bezetting stabiel zou blijven en de r-waarde zich rond de 1 zou begeven. Aan de eerste voorwaarde lijkt voldaan (de IC-bezetting beweegt zich al een paar weken tussen 550 en 600). De laatst bekende r-waarde is echter 1,13 (op 19/3; gebaseerd op cijfers van twee weken terug). Dat roept spanning op met de tweede voorwaarde, maar

het is de vraag of het bieden van (enig) perspectief niet een positief effect kan hebben op de naleving van de basisregels en daarmee de r-waarde (zie onder 2.).

- Er wordt nu veel meer getest dan de afgelopen maanden. Bovendien worden ook kinderen vaker getest. Het is logisch dat meer diagnose leidt tot meer positieve gevallen. Dat wil echter niet zeggen dat de onderliggende situatie ook zorgwekkend is. Het percentage positieve testen neemt al geruime tijd af (e.g. begin dit jaar was dit nog 12-15%, nu 6,5-8%).
- Met de verruiming van het testbeleid en de vaccinatie van ouderen zijn absolute aantallen positieve besmettingen een steeds slechter kompas.

- Volgens de schatting van het RIVM zal het aantal besmettingen de komende maand – met de huidige maatregelen – oplopen tot een IC-bezetting die hoger is dan in de eerste golf, toen 1400 IC-bedden waren bezet. Er zijn echter ook een aantal omstandigheden die een drukkend effect hebben op besmettingen.
- Ten eerste hebben mensen van 60+ eind april ten minste één prik gehad, waardoor de stroom naar IC's op basis van onze conservatieve schatting¹ met minstens de helft afneemt.
- Ten tweede gelden nog steeds strenge maatregelen, die het aantal contactmomenten aanzienlijk beperken (n.b. in aanloop naar de eerste golf golden geen (basis)maatregelen).
- Ten derde wordt transmissie tegengegaan door immuniteit via vaccinatie of natuurlijke besmetting (3 miljoen mensen hebben inmiddels covid gehad). Eerste inzichten uit Israël suggereren dat vaccinatie ook besmetting tegengaat (e.g. 50% minder besmettingen bij 60+)² en een studie uit het VK suggereert dat kans op tweede besmetting met antilichamen (na eerste besmetting) nog maar 17% is³.

2. Maatregelenpakket

Advies

- In de discussie rondom eventuele versoepelingen van het maatregelenpakket kunt u wijzen op het grote belang van versoepelingen. De samenleving en de economie hebben behoefte aan ruimte en perspectief. Het lage percentage positieve testen, de

¹ We rekenen met een vaccinatiebereidheid van 85%. Dit is een conservatieve aanname, want de vaccinatiebereidheid onder ouderen is hoger. We nemen aan dat 80% niet meer op de IC terecht komt. Dit is een conservatieve aanname.¹ Op basis van leeftijdsdistributie is 68% van de mensen die op de IC terecht komt ouder dan 60

² Opinion | Covid Vaccines Work. They Likely Also Reduce Transmission - The New York Times (nytimes.com)

³ Do antibody positive healthcare workers have lower SARS-CoV-2 infection rates than antibody negative healthcare workers? Large multi-centre prospective cohort study (the SIREN study), England: June to November 2020 | medRxiv

toegenomen vaccinatiegraad onder risicogroepen rechtvaardigen verdere versoepelingen. Geen verdere versoepelingen voor de komende drie weken kost de samenleving en economie veel. Er is ons inziens een andere, betere, optie dan het huidige maatregelenpakket voortzetten, nl. sneller vaccineren door de bestaande voorraad op te prikken (zie onder 3. Vaccinaties).

- U kunt hierbij wijzen op het gunstige effect dat versoepelingen kunnen hebben op het naleven van de basismaatregelen. U kunt hierbij verwijzen naar de opmerking die dhr. Van Dissel bij de briefing in de TK heeft gemaakt: Wanneer iedereen zich aan de basismaatregelen houdt, zijn verdere beperkingen niet noodzakelijk. Vanuit het versoepelen van maatregelen, onder voorbehoud van het naleven van de basismaatregelen, kan een positief gedragseffect ontstaan (nudging). Ons inziens is het belangrijk dat de eigen verantwoordelijkheid van het individu daarbij ook weer belangrijk wordt (zoals in de intelligente lockdown).
- Het verder openen van het onderwijs (zowel BSO, VO, MBO als Hoger Onderwijs) zou als eerste in aanmerking moeten komen bij versoepelingen. Uit de weging van de Trojka blijkt hier een zeer gunstig effect voor maatschappij en economie. Ons inziens heeft het verruimen van fysieke onderwijs de hoogste prioriteit. Zie onderstaand de scoring van de maatregelen door de Trojka.

Inschatting effecten o.b.v. afwegingskader	Maatschappij	Economie
Hoger onderwijs (30%)		
VO 100% open		
Terrassen openen		
Detailhandel open onder voorwaarden		
Binnensport op 1,5m		
Avondklok opheffen		
Thuisbezoek (van 1 naar 2)		
BSO weer open		
Verlengen negatief reisadvies		

- Daarnaast kunt u bepleiten om te bezien welke ruimte er is voor het gecontroleerd openen van de terrassen. In de praktijk zien we grote hoeveelheden mensen samen komen in parken en op pleinen. In de parken en pleinen kan minder gecontroleerd afstand gehouden worden en bovendien zoekt men elkaar bewust op. Het is een gegeven dat mensen elkaar dit voorjaar steeds meer op zullen zoeken. Het geniet sterk de voorkeur om dit in een gecontroleerde setting plaats te laten vinden. Met gecontroleerde opening van de terrassen (middels placering) is dit mogelijk en wordt verdere economische schade voor de horeca ook beperkt.
- Er zal waarschijnlijk discussie plaatsvinden over het wel of niet opheffen van de avondklok. De kans is aanwezig dat men een uitruil zal voorstellen: avondklok er af, maar dan verder geen versoepelingen toestaan. U kunt aangeven dat ons inziens het een het ander niet zou moeten uitsluiten. U kunt desgewenst als tussenoptie de mogelijkheid opperen om de ingangstijd van de avondklok te verlaten (tot bv 24.00 uur). Met het ingaan van de zomertijd zal naleving van de avondklok moeilijker worden. Het verlaten van de aanvangstijd van de avondklok kan dit ondervangen.

3. Vaccinaties

Vaccinatievoorraad

Advies

- Momenteel lijkt onduidelijk of alle vaccins direct worden gezet, of dat een deel in de voorraad achterblijft. U kunt vragen om uitleg over de prikcapaciteit. Prikken we alle vaccins weg, of houden we momenteel een (te grote) voorraad vaccins achter?
- Volgens het coronadashboard zijn per 18 april (dus bij verlenging maatregelen van ca 3-4 wkn) 4,2 miljoen prikken gezet, terwijl er dan meer dan 5 mln prikken op voorraad zouden moeten zijn. U kunt benoemen dat alle vaccins zo snel mogelijk gezet worden. Het aanhouden of weg prikken van een dergelijke voorraad kan wellicht het verschil zijn tussen piek of geen piek op de IC. Hoe meer vaccins zijn gezet, hoe meer versoepeld kan worden met het oog op IC bezetting.
- U kunt uw zorgen uitspreken over het feit dat Nederland nog altijd achter loopt met het aantal gezette vaccins: de EU blijft achter bij de best presterende ontwikkelde economieën en Nederland behoort tot de slechtste presteerders in de EU. (zie onderstaande grafieken onder de toelichting).

Toelichting

- In de ACC-19 van 18/3 zijn door de 10.2.e vragen gesteld over de vaccinatievoorraad die wordt aangehouden. VWS heeft hierop aangegeven dat alle vaccins worden gezet en er geen voorraad achterblijft.
- De cijfers lijken er echter op te wijzen dat momenteel (afhankelijk van de bron) de huidige voorraad vaccins op 0,685 mln⁴ tot 1 mln⁵ ligt.
- Dit zou betekenen dat ofwel niet alle vaccins worden weggezet (en we dus een voorraad aanhouden), of dat de cijfers niet kloppen.
- Het is van belang om inzichtelijk te hebben of er voorraden worden aangehouden, of dat de cijfers niet kloppen. Juist dat helpt om dit uit te kunnen leggen aan de buitenwereld.
- Snelle uitrol is van niet te onderschatten belang om de samenleving te heropenen. Vertraagde uitrol draagt bij aan een hogere R en vergroot het risico op een (langere) derde golf.

Achtergrondcijfers

- Volgens het European Centre for Disease Prevention and Control ligt de voorraad op 18 maart op ruim 1 mln vaccins. Nederland prikt daarmee slechts 65,3% van zijn vaccins weg wat veel minder is dan in andere Europese landen.

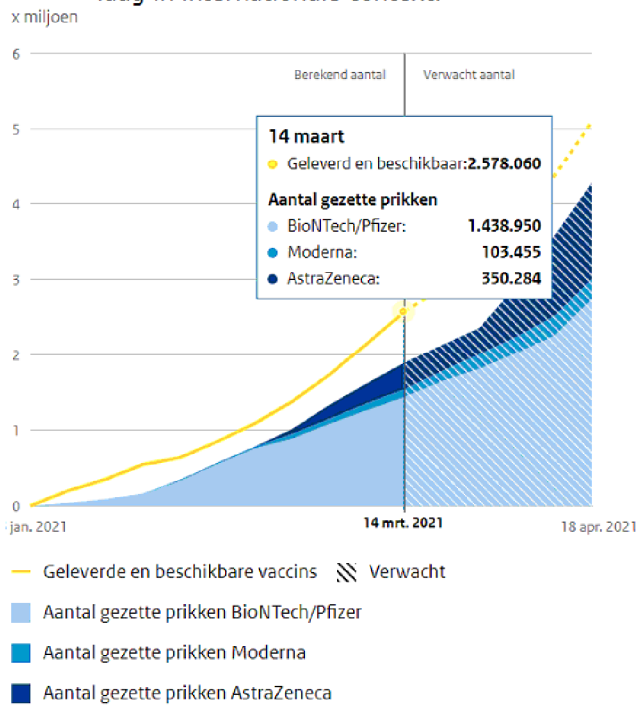
⁴ 14 maart: Vaccinaties | Coronadashboard | Rijksoverheid.nl

⁵ 19 maart: COVID-19 Vaccine Tracker | European Centre for Disease Prevention and Control (europa.eu)

Total number of vaccine doses distributed and administered in the EU/EEA countries and proportion of vaccine doses administered (%) as of 2021-03-18

Country	Q	Product	Q	Total doses distributed to country	Total dose administered	Proportion of vaccines administered
Italy		ALL		6,374,220	6,647,747	104.3%
Lithuania		ALL		348,599	348,599	100.0%
Denmark		ALL		934,760	844,597	90.4%
Spain		ALL		6,499,580	5,660,260	87.1%
Estonia		ALL		227,190	190,879	84.0%
Greece		ALL		1,554,450	1,281,297	82.4%
Ireland		ALL		753,690	617,639	81.9%
Iceland		ALL		57,950	47,130	81.3%
Cyprus		ALL		151,275	122,861	81.2%
Norway		ALL		841,065	681,918	81.1%
Poland		ALL		5,727,700	4,580,928	80.0%
Portugal		ALL		1,468,929	1,168,994	79.6%
Slovenia		ALL		324,690	257,965	79.4%
Hungary		ALL		2,191,210	1,738,407	79.3%
Czechia		ALL		1,372,380	1,088,173	79.3%
Finland		ALL		909,495	697,029	76.6%
Austria		ALL		1,461,345	1,109,353	75.9%
Germany		ALL		12,501,195	9,438,035	75.5%
France		ALL		9,789,955	7,359,596	75.2%
Sweden		ALL		1,606,285	1,201,105	74.8%
Slovakia		ALL		885,480	661,129	74.7%
Bulgaria		ALL		467,760	345,995	74.0%
Latvia		ALL		133,410	96,978	72.7%
Croatia		ALL		441,008	319,365	72.4%
Romania		ALL		3,002,920	2,165,610	72.1%
Belgium		ALL		1,733,205	1,192,966	68.8%
Liechtenstein		ALL		5,525	3,766	68.2%
Netherlands		ALL		2,891,890	1,887,939	65.3%
Luxembourg		ALL		94,230	60,586	64.3%
Malta		ALL		-	114,346	-

- De cijfers van het Coronadashboard tonen een voorraad van 0,685 mln op 14 maart waarmee 73,4% van de vaccins worden weggezet, nog steeds laag in internationale context.

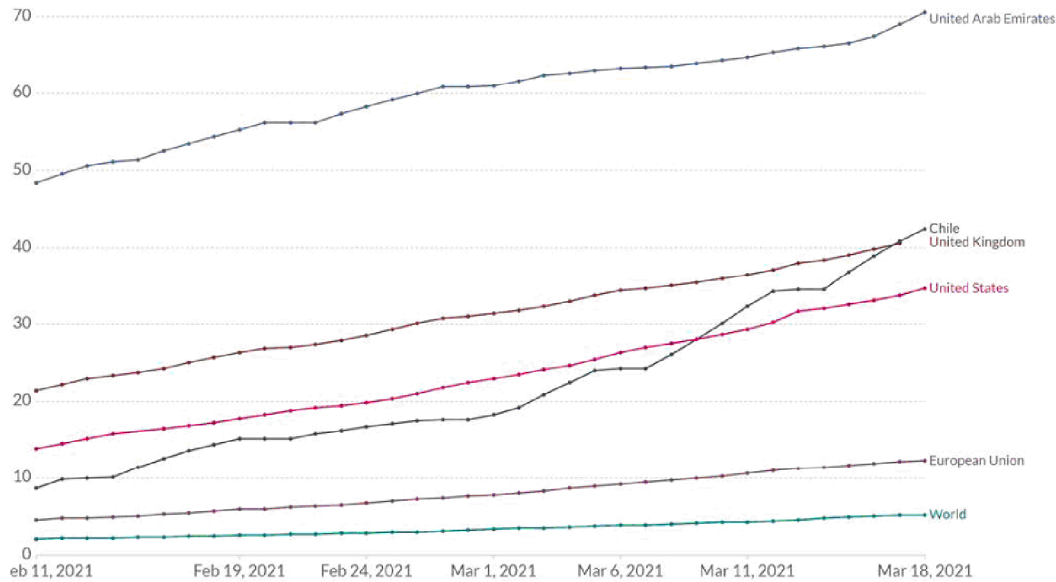
Waarde van dinsdag 16 maart · Bron: RIVM

Nederland blijft achterlopen met de vaccinatiegraad.

COVID-19 vaccine doses administered per 100 people

Total number of vaccination doses administered per 100 people in the total population. This is counted as a single dose, and may not equal the total number of people vaccinated, depending on the specific dose regime (e.g. people receive multiple doses).

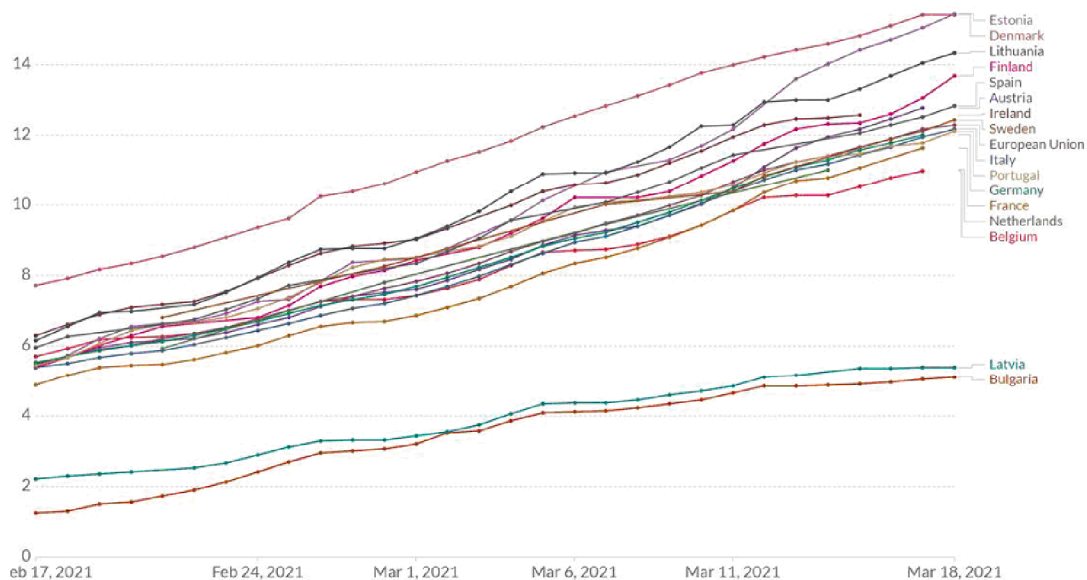
Our World
in Data

COVID-19 vaccine doses administered per 100 people

Total number of vaccination doses administered per 100 people in the total population. This is counted as a single dose, and may not equal the total number of people vaccinated, depending on the specific dose regime (e.g. people receive multiple doses).

Our World
in Data

Hervatting vaccinatie AstraZeneca

Advies

- U kunt aangeven dat het goed is dat Nederland zsm de grootschalige vaccinatie met AstraZeneca hervat, zou dit eerder kunnen dan aanstaande woensdag? Hoe sneller de vaccinatie kan worden hervat, hoe sneller de vaccinatiegraad kan worden verhoogd. Duitsland en Italië hebben de vaccinatie met AstraZeneca per vrijdag 19 maart reeds weer hervat.

Toelichting

- Op 14 maart werd bekend dat in Nederland uit voorzorg tijdelijk (tot en met 28 maart) wordt gestopt met het inenten van mensen met het AstraZeneca vaccin, na nieuwe meldingen in het voorafgaande weekend uit Denemarken en Noorwegen van een zeldzame combinatie van

trombose en een verlaagd aantal bloedplaatje bij volwassenen onder de 50 jaar.

- Ook andere landen als Oostenrijk, Luxemburg, de Baltische Staten, Noorwegen, Denemarken, IJsland en Italië stopten tijdelijk met het inenten van het Astrazeneca-vaccin.
- Het EMA onderzocht de meldingen en kwam donderdagmiddag met het oordeel dat het vaccin veilig en effectief is. Andere Europese landen hebben daarop aangegeven dat ze de vaccinatie met AstraZeneca de volgende dag weer hervatten.
- Nederland hervat pas volgende week de inenting met het coronavaccin, meldde MVWS. Grootchalige vaccinatie begint weer op woensdag.

HEDEN
TER ADVISERING

Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e

www.minfin.nl

Datum

22 maart 2021

Notitienummer

2021-0000058338

Auteur

10.2.e

Van

10.2.e

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 22-3

Aanleiding

Op maandag 22-3 vindt de ACC-19 plaats van 16.30-17.30 uur. Hieronder treft u de geannoteerde agenda aan.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen.

2. Verslag ACC-19 18 maart 2021 (stuk bijgevoegd J&V)

Advies

- U wordt geadviseerd het verslag zelf na te lezen.

3. Maatregelenpakket en afwegingen

a. 105^e OMT-advies (nazending VWS)

Het OMT advies is nog niet ontvangen en wordt pas in de namiddag verwacht.

Advies

- U kunt de toelichting anhoren.

Toelichting

- Aan het OMT zijn in de adviesaanvraag mogelijke versoepelingen ten aanzien van besluitvorming op 23 maart voorgelegd.
- Deze zagen onder meer op de avondklok, openstelling hoger onderwijs (max 1 dag per week fysiek onderwijs onder voorwaarde van de basismaatregelen), openstelling detailhandel (onder voorwaarden van 1,5 meter afstand, max aantal 1 per 25m², winkeltijden van 9-18 uur, alleen winkelen, enkel hoogstnodig personeel) en heropening buitenterrassen van eet- en drinkgelegenheden (onder voorwaarde van maximaal 50 personen, 2 personen per tafel, triage, placering, mondkapje voor toiletbezoek en garderobe).
- Daarnaast werd gevraagd om een samenhangend advies over de mogelijkheden om COVID-19 maatregelen voor de gevaccineerde thuiswonende ouderen en bewoners van instellingen voor langdurige zorg op verantwoorde wijze te versoepelen.

- Ook werd gevraagd om een advies over heropening van de BSO. Hierbij werd in de aanvraag aandacht gevraagd voor het maatschappelijk belang van de BSO.
- Tot slot werd aan het OMT om advies gevraagd over reizen. Het kabinet is in lijn met eerdere OMT-adviezen van plan een verplichte quarantaine in te voeren voor reizigers uit hoogrisicogebieden. Het Kabinet wil graag weten of deze maatregel ruimte geeft om andere maatregelen voor reizigers los te laten.

b. Brede maatschappelijke toets (*stuk bijgevoegd NCTV*)

Advies

- U kunt aangeven dat u, net als 10.2.e FIN, onaangenaam verrast bent over het feit dat de NCTV het maatschappelijk beeld heeft gepresenteerd. Niets ten nadele van de NCTV, maar afgesproken was dat de sociaalmaatschappelijke en economische effecten een grotere plek zouden krijgen in de besluitvorming. U kunt aangeven dat u verbaasd bent dat de Planbureaus in het tweede Catshuis nadat deze afspraak is gemaakt, al niet meer aanwezig zijn.

Toelichting

- In het maatschappelijk beeld zetten het SCP en PBL ontwikkelingen/signalen uit de samenleving en leefomgeving uiteen.
- Op slide 6 is de sociaalmaatschappelijke en economische weging, aangeleverd door de Trojka, opgenomen.

c. Maatregelenpakket (*stuk bijgevoegd NCTV*)

Advies

- In de discussie rondom eventuele versoepelingen van het maatregelenpakket kunt u wijzen op het grote belang van het scheppen van perspectief en het aankondigen/nemen van versoepelingen.
- Het verder openen van het onderwijs (zowel BSO, VO, MBO als Hoger Onderwijs) zou als eerste in aanmerking moeten komen bij versoepelingen.
- Als vaccinatie transmissie tegengaat (ervaringen in Israël wijzen in die richting) is het effect op de piekbelasting van IC's van versoepelingen in het HO (net zoals openen van terrassen en BSO) beperkt volgens de presentatie van het RIVM in het Catshuis.
- Er is een voorstel gedaan om het Hoger Onderwijs te heropenen, waarbij besmettingen beperkt worden door studenten zichzelf preventief te laten testen. U kunt vragen of de testcapaciteit voor het Hoger Onderwijs niet ten koste gaat van capaciteit voor het funderend onderwijs.
- U kunt aangeven dat risicogericht testen doelmatiger is dan preventief testen in het HO:
  - Testcapaciteit is schaars: er zijn begin april 1-1,5 miljoen tests van het juiste type beschikbaar. Elke twee weken preventief testen in het HO vergt tot 3,6 miljoen tests per maand; elke vier weken vergt 1,8 miljoen tests per maand.
  - Bij risicogericht testen worden alleen individuen getest waarvan een indicatie is dat zij corona zouden kunnen hebben. In eerste plaats zijn dat symptomatische individuen. Indien het testresultaat van symptomen positief is, worden ook hun recente contacten getest, zoals klasgenoten of deelnemers aan dezelfde werkgroep. Bij risicogericht testen worden bijna evenveel besmettingen gevonden en worden tests veel efficiënter ingezet.
  - Risicogericht testen in het HO zou veel minder tests vergen, naar onze schatting 0,4-0,5 miljoen tests per maand. Risicogericht testen in het VO vergt 0,8-0,9 miljoen tests per maand. Risicogericht testen in beide sectoren is relatief goed uitvoerbaar binnen de testcapaciteit.

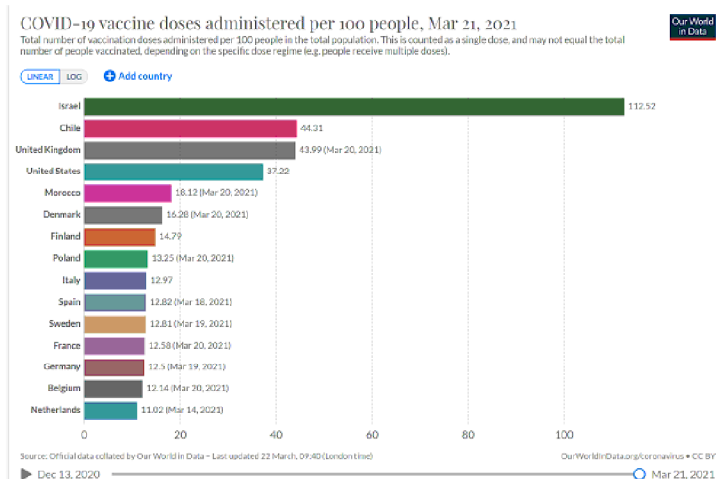
- o Er zijn indicaties – zowel vanuit de cijfers van het RIVM als partijen die testen op middelbare scholen – dat het aantal besmettingen op middelbare scholen stijgt. Het afnemen van testcapaciteit van het funderend onderwijs is niet verstandig mhoop het grote maatschappelijke belang het VO zo veel mogelijk te openen.
- Als het maatregelenpakket wordt verlengd, kunt u aandacht vragen voor het bieden van perspectief. Zeker met berichten dat er mogelijk pas vanaf half mei-eind mei versoepelingen mogelijk zijn, komt het perspectief weer verder op de achtergrond.
- U kunt aangeven dat er een duidelijke argumentatie moet komen voor een eventuele aanpassing van de avondklok van 21 uur naar 22 uur. De avondklok is ingesteld met een reden, namelijk het tegengaan van besmettingen door het beperken van contacten in de avond. Het al dan niet kunnen handhaven i.v.m. langer licht zijn, is ons inziens niet de sterkste argumentatie.

Toelichting

- In de media verschenen afgelopen zondag reeds berichten dat het huidige maatregelenpakket zal worden verlengd voor de duur van 3 weken. In de NCTV dagstart werd teruggekoppeld uit het Catshuis, daarin was de lijn eveneens om geen versoepelingen door te voeren. Daarbij werden nog twee mogelijke uitzonderingen genoemd:
  - o Mogelijk avondklok vanaf 22.00 uur laten ingaan in plaats van 21.00 uur (per 30 maart of 7 april).
  - o Universiteiten en HBO-scholen met zelftesten deels openen. Testen zouden beschikbaar moeten zijn bij drogisterijen etc. Nog niet duidelijk is wanneer dit ingevoerd zou kunnen worden. Dit is een versoepeling maar toepassen van een nieuwe techniek. OCW en VWS zijn over de uitwerking in gesprek.
- Opening BSO wordt nog nader uitgewerkt voor een volgende besluitvormingsronde. Er wordt gekeken of de groepsleiders onder dezelfde categorie geplaatst kunnen worden als basisschoolleraren. MSZW wil dit morgen toch in de MCC ter besluitvorming voorleggen.
- Uitzoekpunt uit het Catshuis was: Stel dat het beeld sneller verbetert, hoe kan je ervoor zorgen dat er snel versoepeld kan worden als daar tussentijds aanleiding voor is (dus mogelijk los van de besluitvormingscyclus) en hoe verhoudt dit zicht tot de TWM? Aan een voorstel hiervoor wordt gewerkt.
- Uit de weging van de Trojka blijkt dat aan het verder openen van het onderwijs (zowel BSO, VO, MBO als HO) een zeer gunstig effect voor maatschappij en economie. Ons inziens heeft het verruimen van fysieke onderwijs de hoogste prioriteit. Zie onderstaand de scoring van de maatregelen door de Trojka.

Inschatting effecten o.b.v. afwegingskader	Maatschappij	Economie
Hoger onderwijs (30%)		
VO 100% open		
Terrassen openen		
Detailhandel open onder voorwaarden		
Binnensport op 1,5m		
Avondklok opheffen		
Thuisbezoek (van 1 naar 2)		
BSO weer open		
Verlengen negatief reisadvies		

- Onderstaande figuur laat zien dat Nederland nog steeds achterloopt bij de vaccinatie ten opzichte van andere landen:

- In de media werd afgelopen weekend door OMT-leden (o.a. Koopmans) bepleit om nog te wachten met het versoepelen van de maatregelen tot er meer mensen zijn ingeënt. Hierbij werd een termijn van mogelijk 2 maanden genoemd (half mei-eind mei). Dit betekent een en ander voor het kunnen bieden van perspectief, wat het kabinet juist in de vorige persconferentie heeft willen doen door mogelijke versoepelingen in het vooruitzicht te stellen.

4. Presentatie communicatie basismaatregelen (Stuk bijgevoegd NKC)

Advies

- U kunt de presentatie anhoren.
- U kunt vragen in hoeverre er nog meer mogelijk is op het gebied van nudgen. U heeft in de ACC-19 aandacht hiervoor gevraagd irt mogelijke versoepelingen (openen terrassen kan mogelijk een positief effect hebben op naleving).

Toelichting

- Gelet op een verslechterende naleving van de basismaatregelen, zal het NKC een communicatiestrategie ontwikkelen over de basismaatregelen.
- Toon van deze maatregelen is om de basismaatregelen te herhalen. Door inzicht te geven in de verspreiding en wat je zelf kunt doen, wordt uitgestraald dat de belangrijkste regels gemakkelijk zijn en werken.
- Voorstel is om de basisregels te clusteren tot makkelijk te onthouden 3-slag: Wassen – Afstand – Testen. Dit zou de naleving bevorderen.
- Op uw verzoek is bij de programma DG Samenleving en Covid-19 expliciet aandacht gevraagd voor 1. Verzinnen van maatregelen op de bereidheid om te testen te verhogen en thuis te blijven bij klachten en in quarantaine te gaan en 2. hoe je individueel gedrag van mensen beter kan sturen i.p.v. regels top-down opleggen. Uit de terugkoppeling van het Catshuis is niet duidelijk of dit aan de orde is geweest.

5. Algemeen en internationaal beeld (mondelijke toelichting diversen)

Advies

- U kunt de toelichting anhoren.
- U kunt vragen of de signaalwaarden van positieve besmettingen en IC-opnames niet uit de pas lopen nu (1) veel meer wordt getest (maar positieve besmettingen beperkt zijn) en (2) groepsimmunitet door vaccinatie toeneemt.

Toelichting

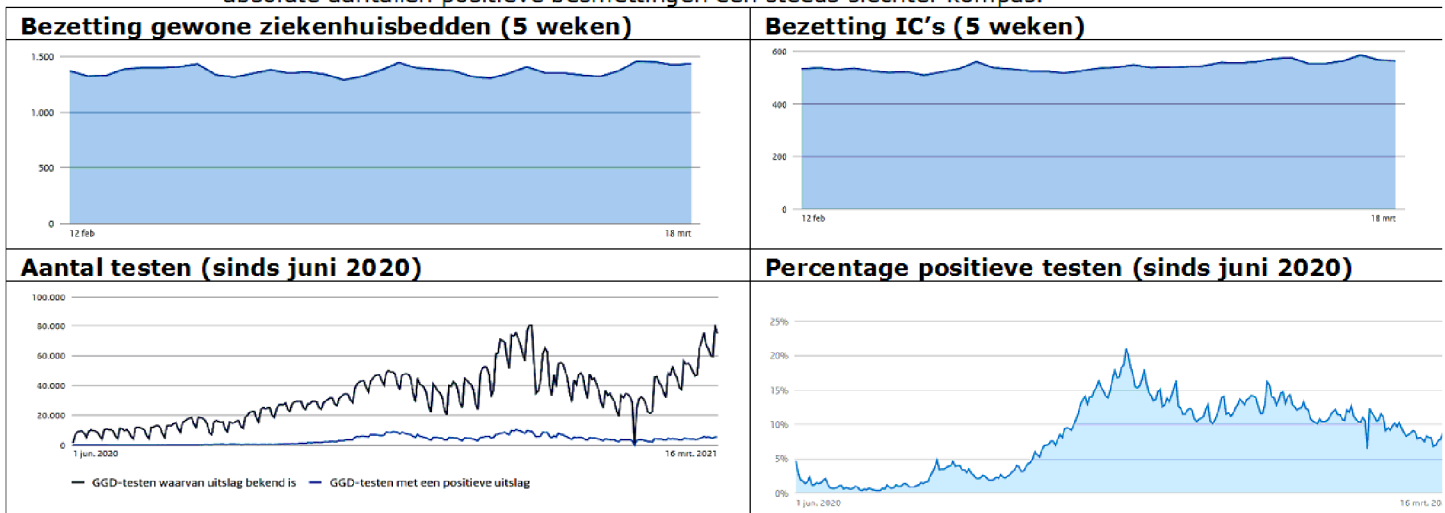
- Het RIVM meldde de afgelopen dagen iedere dag tussen de 7000 en 8000 positieve tests (zondag 21-3: 7025). Het 7-daags gemiddelde positieve

tests is gestegen en ligt momenteel op 6372 mensen per dag die gemiddeld positief worden getest.

- In de ziekenhuizen nam de bezetting iets toe, maar deze laten ook fluctuaties zien. Er liggen nu 2073 mensen met Corona in het ziekenhuis, van wie 611 op de IC.

In de Catshuisvoorbereiding is aan de minister onderstaande informatie meegegeven in een toelichting:

- De bezetting van ziekenhuisbedden en IC's is sinds begin dit jaar afgenomen. De afgelopen twee maanden is de zorgbezetting stabiel (zie onderstaande grafieken). In de vorige besluitvormingsronde zijn door het kabinet mogelijke versoepelingen aangekondigd als de IC-bezetting stabiel zou blijven en de r-waarde zich rond de 1 zou begeven. Aan de eerste voorwaarde lijkt voldaan (de IC-bezetting beweegt zich al een paar weken tussen 550 en 600). De laatst bekende r-waarde is echter 1,13 (op 19/3; gebaseerd op cijfers van twee weken terug). Dat roept spanning op met de tweede voorwaarde, maar het is de vraag of het bieden van (enig) perspectief niet een positief effect kan hebben op de naleving van de basisregels en daarmee de r-waarde (zie onder 2.).
- Er wordt nu veel meer getest dan de afgelopen maanden. Bovendien worden ook kinderen vaker getest. Het is logisch dat meer diagnose leidt tot meer positieve gevallen. Dat wil echter niet zeggen dat de onderliggende situatie ook zorgwekkend is. Het percentage positieve testen neemt al geruime tijd af (e.g. begin dit jaar was dit nog 12-15%, nu 6,5-8%).
- Met de verruiming van het testbeleid en de vaccinatie van ouderen zijn absolute aantallen positieve besmettingen een steeds slechter kompas.

- Volgens de schatting van het RIVM zal het aantal besmettingen de komende maand – met de huidige maatregelen – oplopen tot een IC-bezetting die hoger is dan in de eerste golf, toen 1400 IC-bedden waren bezet. Er zijn echter ook een aantal omstandigheden die een drukkend effect hebben op besmettingen.
- Ten eerste hebben mensen van 60+ eind april ten minste één prik gehad, waardoor de stroom naar IC's op basis van onze conservatieve schatting¹ met minstens de helft afneemt.
- Ten tweede gelden nog steeds strenge maatregelen, die het aantal contactmomenten aanzienlijk beperken (n.b. in aanloop naar de eerste golf golden geen (basis)maatregelen).

¹ We rekenen met een vaccinatiebereidheid van 85%. Dit is een conservatieve aanname, want de vaccinatiebereidheid onder ouderen is hoger. We nemen aan dat 80% niet meer op de IC terecht komt. Dit is een conservatieve aanname.¹ Op basis van leeftijdsdistributie is 68% van de mensen die op de IC terecht komt ouder dan 60

- Ten derde wordt transmissie tegengegaan door immuniteit via vaccinatie of natuurlijke besmetting (3 miljoen mensen hebben inmiddels covid gehad). Eerste inzichten uit Israël suggereren dat vaccinatie ook besmetting tegengaat (e.g. 50% minder besmettingen bij 60+)² en een studie uit het VK suggereert dat kans op tweede besmetting met antilichamen (na eerste besmetting) nog maar 17% is³.

6. Rondvraag en sluiting

Vergaderschema ACC-19 en MCC-19

Advies

- U kunt eventueel vragen naar de afbouw in frequentie van de MCC-19 (en daarmee ook in de ACC-19 en DOC-19). Indien de frequentie wordt teruggebracht naar 1x per week, kunt u vragen of er bij het plannen van de MCC-19 rekening gehouden kan worden met het feit dat veel ministers vanaf volgende week ook Kamerlid zijn en op dinsdagochtend bij de fractievergaderingen moeten zijn.

Toelichting

- Eerder is gesproken over het terugbrengen van de frequentie van de MCC-19 naar 1x per week. NCTV heeft aangegeven dit voornemen nog steeds te hebben, maar dit ook nog te willen bespreken.
- In de MR van 19/3 is besproken dat wordt gepoogd de komende maanden het aantal onderraden zoveel als mogelijk te beperken. De MCC-19 is een van de onderraden die wel nog doorgang zal vinden. AZ heeft laten weten de onderraden te plannen op dinsdagochtend, voorafgaand aan de fractievergaderingen.

Europese Raad

- In de Europese Raad van 25-26 maart bespreken de EU-leiders de respons op de COVID-19 pandemie. De leiders zullen de balans opmaken van de uitrol van de vaccins en de epidemiologische situatie, en voortgaan met de gecoördineerde respons op de pandemische crisis.
- Mogelijk komt hierbij ook de distributie van het AstraZenecavaccin naar andere landen (VK) ter sprake. Hoewel dit primair niet direct bij FIN hoort, kan een evt. escalatie ook het FIN-werkveld raken.
- Op 25 februari bespreken de EU-leiders via videoconferentie de huidige COVID-19 situatie en de paraatheid voor gezondheidsbedreigingen. Volgens hen moet drigend meer worden gedaan om de goedkeuring, productie en distributie van vaccins en de vaccinatiecampagnes te versnellen.

Ter informatie meegezonden:

- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 202103019)
- Oplegger internationaal
- Agenda MCC-19 d.d. 24 maart 2021 (*stuk bijgevoegd AZ*)
- Factsheets VWS (*nazending VWS*)
- Situatieschets en duiding (*nazending NCTV*)

² Opinion | Covid Vaccines Work. They Likely Also Reduce Transmission - The New York Times (nytimes.com)

³ Do antibody positive healthcare workers have lower SARS-CoV-2 infection rates than antibody negative healthcare workers? Large multi-centre prospective cohort study (the SIREN study), England: June to November 2020 | medRxiv

HEDEN
TER ADVISERING
Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen
10.2.e

10.2.e

10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
24 maart 2021

Notitienummer
2021-0000060217

Auteur
10.2.e 10.2.e
10.2.e 10.2.e

10.2.e
10.2.e
10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 25 maart

Aanleiding

Op donderdag 25 maart 2021 vindt de ACC-19 plaats van 11:00-12:00 uur via Webex. Hieronder vindt u de geannoteerde agenda.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen.

2. Advies en verslag ACC-19 23 maart 2021 (stuk bijgevoegd J&V)

- U wordt geadviseerd het verslag zelf na te lezen.
- Het bijgevoegde advies van de ACC aan de MCC inzake het maatregelenpakket is cf. het stuk dat eerder ambtelijk is verspreid.

3. Stand van zaken vaccinatiebewijzen (stuk bijgevoegd VWS)

Advies

- U kunt kennis nemen van de presentatie over de stand van zaken omtrent de vaccinatiebewijzen.
- U kunt er op wijzen dat het vaccinatiebewijs een tijdelijk middel moet zijn ten behoeve van het vrije verkeer van EU-burgers tussen de lidstaten. U kunt hierbij vragen hoe deze tijdelijkheid is geborgd. Wanneer de tijdelijke status van dit instrument niet is geborgd bestaat het risico dat het vaccinatiebewijs als instrument onnodig lang in gebruik blijft.
- Naar verwachting zijn vanaf volgende maand antigeentesten verkrijgbaar voor sneltesten thuis. U kunt vragen of het opportuun is of een negatieve testuitslag van een zelftest voldoende is voor het vaccinatiebewijs.

4. Conceptwetsvoorstel testbewijzen (stuk bijgevoegd VWS)

Advies

- U kunt instemmen met het wetsvoorstel.

Toelichting

- Het ACC wordt gevraagd om in te stemmen met het wetsvoorstel 'Tijdelijke wet Testbewijzen COVID-19'.
- Openstaand punt is de financiering na 1 mei. In het DOC is gevraagd om snelle besluitvorming. Een aantal partijen (Eredivisie, VNO, MKB-Nederland)

hebben aangegeven dat kosten niet mogen worden verhaald op gebruiker, vanwege ongelijkheid, en dat de sectoren het al zwaar hebben.

- Wij zijn nog niet zo ver dat er geen kosten op de gebruiker/sector mogen worden verhaald. O.i. moet ook rekenschap worden gegeven van het profijtbeginsel enerzijds. Dit moet worden afgewogen tegen het risico op ongelijkheid bij betaling door de consumenten en de beperkte draagkracht van de betrokken sectoren.
- A.s. maandag vindt er ambtelijk overleg plaats tussen FIN en VWS over opties voor financiering vanaf mei. De uitvoerbaarheid van verschillende varianten wordt in beeld gebracht, waarna in april besluitvorming wordt georganiseerd.

5. Verlengen vliegverboden en herijkt reismaatregelenpakket (*stuk bijgevoegd I&W*)

Advies:

- U kunt instemmen met de verlenging van de vliegverboden en de aanpassingen van de voorwaarden rond PCR-testen en antigeentesten.
- Met betrekking tot het invoeren van een quarantaineplicht kunt u aangeven dat nog afspraken gemaakt dienen te worden over de daarmee gepaard gaande kosten (zie advies agendapunt 6).

Toelichting:

Voorliggend besluit is gebaseerd op OMT-advies en ziet op:

- Per direct verlenging van de vliegverboden tot 15 april
- Vanaf 1 mei:
  - Verplichte quarantaine van tien dagen voor reizigers uit hoogrisicogebieden
  - Verplichte PCR-test voor reizigers uit hoogrisicogebieden
  - Verplichte antigeentest voor reizigers uit hoogrisicogebieden waar de epidemiologische situatie bijzonder zorgelijk is.

6. Conceptwetsvoorstel quarantaineplicht (*nazending VWS*)

Advies

- VWS claimt in totaal circa €21 mln voor de invoering van de quarantaineplicht. De claim à 21mln is opgebouwd uit verschillende posten, waarvoor wij voor een deel van de posten adviseren om wel akkoord te gaan, en voor een deel niet:

Post	Claim VWS	Korte toelichting FIN	Advies
Communicatie	10 mln	Schatting gebaseerd op ervaringscijfers van vorige campagnes	Akkoord
IT	4,5mln	Bouwen IT systeem waarin de quarantaineverklaring kan worden ingevuld en doorgezet naar nabelteams	Akkoord
Callcenter	0,973mln	Nabellen door callcentermedewerkers ANWB	Akkoord
GGD	0,45mln	Aanpassen bereikbaarheid website en telefoonlijn vanuit buitenland, extra capaciteit testen Bron-en-contact onderzoek	Niet akkoord: past binnen de bestaande budgetten GGD 's
Controles vliegverkeer	3,1mln	Ureninzet door de veiligheidsregio en inzet van security Schiphol	Niet akkoord: past binnen de bestaande budgetten veiligheidsregio's
Controles weg-	0,6mln	Toezicht en handhaving weg-,	Akkoord (de reguliere

, bus- en treinverkeer		bus- en treinverkeer door RWS, ILT, KMar	systematiek voor deze organisaties is dat de handhavingskosten voor specifieke wettelijke taken door het opdrachtgevend departement worden gedekt)
Handhaving gemeenten	1,248ml n	50 controles aan de deur per week	Akkoord (via SPUK)
Wetgeving	Paar duizend euro	Advisering landsadvocaat	Akkoord
Compensatie kosten beroep en bezwaar gemeenten	-	Principe-afspraken dat gemeenten voor de eventuele kosten van beroep en bezwaar kunnen terugkomen als deze zich voordoen, <u>mits</u> het zaken betreft die rechtstreeks voortkomen uit de wetgeving vanuit het Rijk.	Akkoord

Toelichting

- Compensatie kosten beroep en bezwaar gemeenten: met VWS zijn we tot het compromis gekomen om nog geen bedrag op te nemen voor compensatie van gemeenten van kosten voor beroep en bezwaar, maar de principe-afspraken op te nemen dat gemeenten voor de eventuele kosten van beroep en bezwaar kunnen terugkomen als er veel procedures worden gestart, mits het zaken betreft die rechtstreeks voortkomen uit de wetgeving vanuit het Rijk. Zaken die plaatsvinden doordat gemeenten de wetgeving onjuist hebben uitgevoerd/geïnterpreteerd, worden dus niet vergoed.
- VWS wil voor de kosten een ISB indienen en dit laten lopen via de VWS begroting, met (waar nodig) interdepartementale overboekingen.
- Mogelijk wijzigen bovenstaande bedragen nog enigszins. VWS heeft nog geen definitief kostenplaatsje gedeeld, waardoor gebruik is gemaakt van voorlopige bedragen in deze advisering.

7. Vervolgopdracht MLT Jeugd (stuk bijgevoegd DGSC-19)

Advies

- U kunt aangeven dat Fin het voorstel steunt om de besteding van de eerdere steunmiddelen middels dit Deltaplan inzichtelijk te maken.
- U kunt aangeven dat met het sociaal steunpakket de ondersteuningsmaatregelen voor jeugd reeds verlengd zijn tot het einde van 2021, waarmee er voor 2021 geen noodzaak is om extra plannen te ontwikkelen.
- U kunt aangeven dat er vanuit Financiën alleen generale middelen beschikbaar worden gesteld voor plannen die direct gerelateerd zijn aan de bestrijding van het virus. Dit Deltaplan Jeugd valt daar niet onder en eventuele nieuwe voorstellen die ontwikkeld worden, moeten door de departementen zelf gedekt worden.

Toelichting

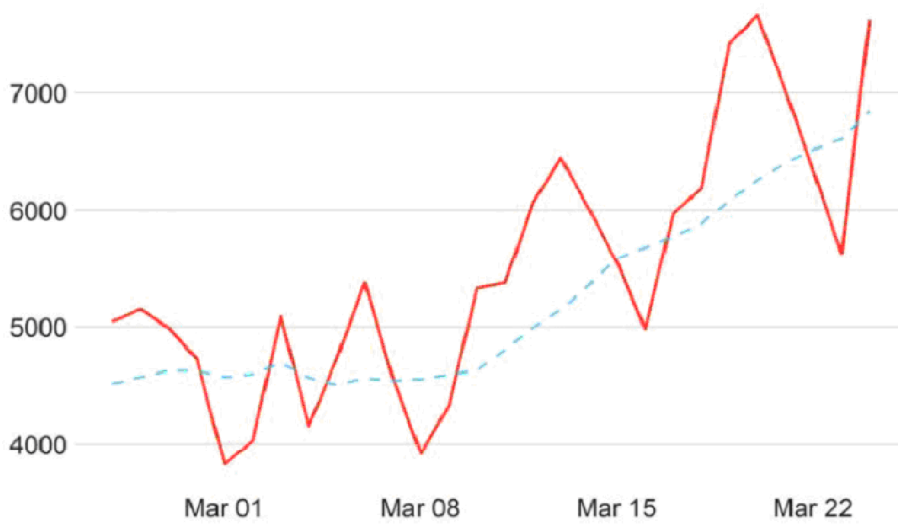
- Het voorstel is het opstellen van een Deltaplan Jeugd om de nadelige effecten van de corona-maatregelen voor de Jeugd te mitigeren.
- Dit deltaplan moet de besteding van de middelen uit de eerdere steunpakket (MLT Jeugd a 58,5 miljoen en sociaal flankerend beleid a 200 miljoen) inzichtelijk maken. Ook wordt verkend of er voor een volgende fase aanvullende plannen nodig zijn. In het DOC is aangegeven dat het

hierbij (nog) niet de verwachting is dat additioneel geclaimd gaat worden, tegelijkertijd wordt dit ook niet volledig uitgesloten.

8. Algemeen en internationaal beeld *(mondelinge toelichting diversen)*

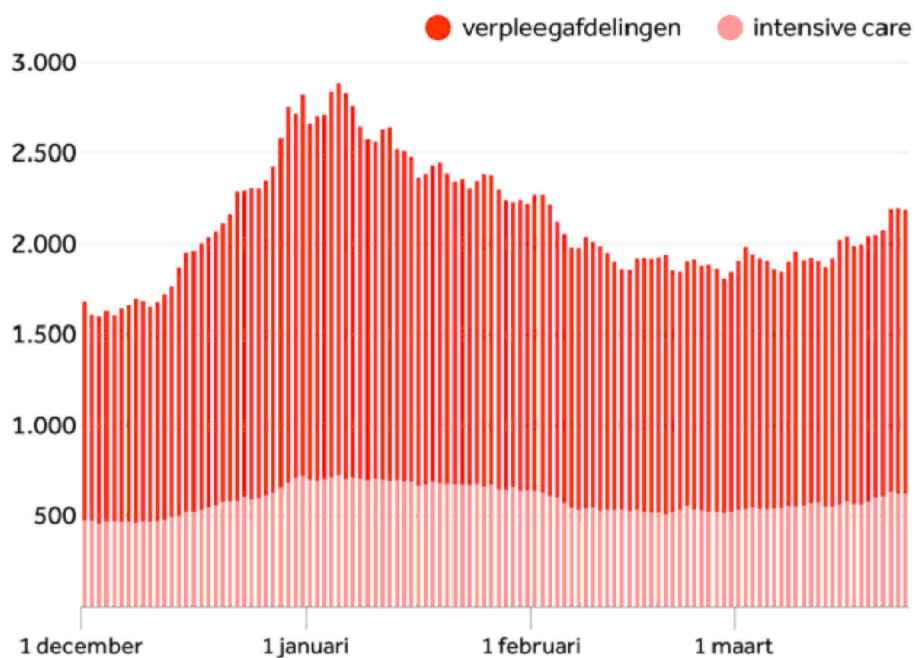
- U kunt de toelichtingen [aanhoren](#).
- Er zijn op 24/03 7624 nieuwe besmettingen gemeld. Dit is fors meer dan een week eerder (+19%) en past binnen de trend van sterk stijgende besmettingscijfers.
- De ziekenhuis en ic opnames stijgen minder snel. De totale ziekenhuisbezetting nam op 24/03 licht af ten opzichte van 23/03. Er liggen nu 2187 mensen met corona in het ziekenhuis (gisteren: 2198), van wie 625 op de IC (gisteren: 623).

Nieuwe besmettingen per dag

Bron: RIVM

Ziekenhuisbezetting sinds 1 december

Bron: LCPS

9. Rondvraag en sluiting

- Geen opmerkingen

Ter informatie meegezonden:

- Maatschappelijk beeld
- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 20210324)
- Factsheet stukkenstroom bestuurlijk drietrap Covid-19
- Conceptplanning besluitvorming
- Agenda MCC-19 d.d. 26 maart 2021 (*nazending AZ*)

TER ADVISERING

Aan
de minister

**Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek**

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e | minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

25 maart 2021

Notitienummer

2021-0000060967

Auteur

10.2 10.2.e

10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Tijdelijke wet Testbewijzen COVID-19

Advies

U kunt instemmen met het wetsvoorstel.

NB: Op moment van schrijven is nog geen stuk gedeeld. Het bijgevoegde stuk is op donderdag 25 maart besproken in de ACC.

Toelichting

- De MCC wordt gevraagd om in te stemmen met het wetsvoorstel "Tijdelijke wet Testbewijzen COVID-19".
- Openstaand punt is de financiering na 1 mei. In het DOC is gevraagd om snelle besluitvorming. Een aantal partijen (Eredivisie, VNO, MKB-Nederland) hebben aangegeven dat kosten niet mogen worden verhaald op gebruiker, vanwege ongelijkheid, en dat de sectoren het al zwaar hebben.
- In de ACC viel de discussie over het profijtbeginsel uiteen in twee vragen:
  - Waarom en in welke gevallen wil je profijtbeginsel toepassen?
  - Is toepassen profijtbeginsel maatschappelijk gewenst?
- Ambtelijk FIN is nog niet zo ver dat er geen kosten op de gebruiker/sector mogen worden verhaald. O.i. moet ook rekenschap worden gegeven van het profijtbeginsel enerzijds. Dit moet worden afgewogen tegen het risico op ongelijkheid bij betaling door de consumenten en de beperkte draagkracht van de betrokken sectoren.
- A.s. maandag vindt er ambtelijk overleg plaats tussen FIN en VWS over opties voor financiering vanaf mei. De uitvoerbaarheid van verschillende varianten wordt in beeld gebracht, waarna in april besluitvorming wordt georganiseerd.

HEDEN
TER ADVISERING

Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e @minfin.nl

www.minfin.nl

Datum

26 maart 2021

Notitienummer

2021-0000062425

Auteur

10.2.e | 10.2.e

10.2.e | 10.2.e

10.2.e | 10.2.e

10.2.e | 10.2.e

10.2.e | 10.2.e

10.2.e | 10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 29 maart

Aanleiding

Op maandag 29 maart vindt de ACC-19 plaats van 16.30-17.30 uur (webex). Hieronder vindt u de geannoteerde agenda aan.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen.

2. Verslag ACC-19 25 maart 2021 (stuk bijgevoegd J&V)

Advies

- U wordt geadviseerd het verslag zelf na te lezen.

3. Opschaling zelftesten in het onderwijs (stuk bijgevoegd OCW)

Inleiding

De afgelopen weken is de inzet van sneltests in het onderwijs in een stroomversnelling geraakt. In de MCC van 23/3 is dit onderwerp vermoedelijk (stond niet op de agenda) besproken en is besloten vanaf 26/4 (en al eerder in het po en vo) landelijk te starten met het sneltesten van docenten, leerlingen en studenten. Voorliggend stuk is in het DOC van 26/3 besproken, daarin is overeenstemming bereikt tussen FIN en OCW m.b.t. het stuk als voorwaarde gesteld voor behandeling van het stuk in de ACC.

Advies

- U kunt aangeven dat het stuk in navolging van bespreking in de DOC-19 van 26/3 jl. in goede afstemming is aangepast. Het stuk is daarmee naar ons beeld in voldoende mate uitgewerkt, bepaalde onderdelen zijn verduidelijkt en daar waar besluiten onder onzekerheid dienen te worden genomen staat dit nu specifiek vermeld in het stuk. Wat resteert is de politieke keuze, vindt men deze toch wel forse inzet in aantallen tests passen bij de doelstelling en accepteert men daarbij de geschetste onzekerheid.
- In datzelfde DOC is ook naar voren gekomen dat er vanuit verschillende (publieke-)sectoren met belangstelling naar de (potentie van de) inzet van sneltests wordt gekeken. Het stuk beredeneert nu met betrekking tot de sneltestbehoefte volledig vanuit het perspectief van de onderwijssectoren. Hoewel begrijpelijk kunt u benadrukken dat in het geval van schaarste aan tests, inzet voor andere sectoren hiermee mogelijk wordt uitgesloten. U kunt OCW en VWS daarom vragen in de notitie richting MCC een beeld te schetsen

van de totale testcapaciteit, de inzet daarvan voor het onderwijs en wat er daarmee nog "overblijft" voor inzet elders.

Toelichting

- Op basis van het stuk dat in het DOC heeft voorgelegen bestonden bij ons (FIN/IRF) drie aandachtspunten: i) de budgettaire onderbouwing, ii) het specifieke doel en hoe de inzet/aantallen tests daarbij aansluiten en iii) onzekerheid bij de (logistieke) uitvoering van de inzet.
- Deze punten zijn allen naar tevredenheid besproken:
  - De budgettaire onderbouwing is gedeeld, kunnen wij volgen en daar waar het nog onzekerheid kent wordt dit nu specifiek benoemd in het stuk. Gevraagd wordt dan ook, gegeven behoefte op korte termijn te beginnen, nu toch een besluit te nemen en deze onzekerheid te accepteren.
  - De aantallen tests lijken op basis van het 100ste OMT-advies aan te sluiten bij het doel. Dit advies noemt dat frequent testen bij een doorgaande onderwijsactiviteit het meest effectief is en dat dit vraagt om meermaals in de week testen. Doel van de inzet van de tests is het onderwijs (van primair tot en met wetenschappelijk) voor iedere student minimaal 1 dag in de week fysiek te "openen" (voor leerlingen in het po en vo is al meer mogelijk).
  - Voor de uitvoering is 'operatie Fastlane' gevraagd. Deze partij heeft volgens OCW een 'track record' op het gebied van het opzetten van testfaciliteiten en is daarmee de meest voor de hand liggende partij om ook de nu voorliggende operatie op te zetten (en uit te voeren). Fastlane heeft aangegeven de opdracht aan te kunnen nemen en op basis daarvan ook een eerste budgettaire onderbouwing van de te verwachten kosten gedeeld. Het stuk bevat verder ook een disclaimer dat de uitvoering desalniettemin onzekerheid kent.
- In het DOC hebben JenV en de Nationale Politie aangegeven dat zij ook graag gebruik willen maken van sneltesten voor de werknemers. Mogelijk dat dit in de ACC ook terug zal komen. In geval van schaarste zal hierover mogelijk discussie ontstaan.

4. Vervolgstappen Fieldlab Evenementen (stuk bijgevoegd EZK)

Advies

- Voor dit programma wordt 2,736 mln. aan generale middelen ingezet. U kunt hiermee akkoord gaan.
- In fase 2 van de Fieldlabs worden als praktijktest enkele sportwedstrijden met publiek en een dag Efteling uitgevoerd. Hierbij worden in een wetenschappelijke setting de basismaatregelen, zoals de 1,5 meter afstand losgelaten.
- Het verschil met de eerdere fase van de Fieldlabs is dat er een opschaling van de bezoekersaantallen plaatsvindt en dat er sneltesten en een testpaspoort worden ingezet.

Toelichting

- In een eerdere begroting werd er ook gevraagd om generale dekking voor kosten die niet strikt coronagerelateerd waren (47,5k). Dit was niet akkoord en schept precedentwerking. In overleg zijn deze middelen uit de begroting gehaald.
- Het stuk wordt voor de MCC van komende dinsdag geagendeerd.

5. Herstelplannen (stuk bijgevoegd DGSC-19)

Aanleiding

- De DGSC-19 heeft een memo geagendeerd met daarin de afspraken die zijn gemaakt in het SG-overleg van afgelopen donderdag over de herstelplannen (bijgevoegd). In dit memo heeft DGSC-19 uw opmerking m.b.t. het schrappen van de zin over decentrale overheden overgenomen.

Advies

- **U kunt instemmen** met de invulling van de coördinatie-opdracht aan DGSC-19 zoals opgenomen in het memo.
- Verder **kunt u opmerken** dat er nog wel discussie zal zijn over hoe en waar die lessons learned zijn.

Toelichting

- De opdracht aan DGSC-19 is als volgt geformuleerd in het memo:
  1. Samen met de departementen de directe schade van de COVID-19-crisis in kaart brengen. Hiertoe wordt een afwegingskader gebruikt, om te bepalen welke schade echt direct volgt uit de COVID-19-crisis.
  2. In kaart te brengen wat de lessons learned in relatie tot de coronagerelateerde herstelopgaven zijn. Hierbij worden departement overstijgende en dwarsdoorsnijdende thema's en verhaallijnen benoemd en tevens aannames, uitgangspunten, leidende principes, mogelijke kruisverbanden, overlap en witte vlekken geïdentificeerd. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan de noodzaak van meer buffers/veerkracht, ander gebruik van de openbare ruimte, of bijvoorbeeld de gevolgen van thuiswerken op verschillende dossiers.
- Bij het uitvoeren van deze opdracht wordt gebruik gemaakt van de uitkomsten van de brede dialoog met de samenleving (burgers, middenveld, bedrijven, wetenschap en (dwars)denkers) vanuit lange termijn team 'Nederland na de crisis'. Dit team benut de uitkomsten van de dialoog in tussentijdse producten, zoals artikelen op watisjouwideo.nl, visuals en inhoudelijke stukken.
- Ten behoeve van het inzicht in overlap en witte vlekken wordt met de departementen een overzicht gemaakt van de reeds in gang gezette initiatieven (cf aanpak plan Jeugd).
- DGSC-19 rapporteert regelmatig tussentijdse resultaten via DOC aan ACC-19. In ACC-19 wordt vervolgens gezien of doorgeleiding naar MCC-19 of SGO wenselijk is.

6. Maatschappelijke impactanalyse (stuk bijgevoegd DGSC-19)

Aanleiding

In DOC en ACC is geconcludeerd dat er behoefte is aan het expliciet formuleren en hanteren van een maatschappelijk en economisch doel in de crisisaanpak. Daarnaast wordt een dashboard ontwikkeld met indicatoren die de maatschappelijke en economische schade van de coronacrisis weergeven.

Advies

- Wij adviseren u geen steun te verlenen aan de notitie. Het belang van integrale weging van medische, maatschappelijke en economische effecten wordt onvoldoende onderschreven. De bezwaren van ons richten zich met name op de voorstellen in de besluitpunten.
- De notitie stelt dat de het vierde maatschappelijke en economische doel pas relevant wordt "als de urgente zorgcrisis achter de rug is", en pas gelijkwaardig wordt gewogen in de besluitvorming als we in de beheersingsfase terecht komen.
  - U kunt **aangeven** dat dit vierde doel z.s.m. gecommuniceerd en gebruikt dient te worden. De realiteit is dat er in de samenleving behoefte aan is.
  - U kunt **aangeven** dat maatschappelijke en economische schade te allen tijde gelijkwaardig moet worden meegewogen. Een integrale afweging met een goede en stevige onderbouwing op alle terreinen is hierbij van belang. U kunt aangeven dat het

- waarschijnlijk is dat bij een integrale afweging, in de mitigerende fase, de epidemiologische effecten zwaarder zullen wegen, maar dat het niet betekent dat je niet naar sociaalmaatschappelijke effecten moet kijken. Bovendien kan een goede afweging ook ervoor zorgen dat het belonen van lobby's voorkomen wordt.
- VWS is leidend in het opstellen van de Kamerbrief tijdens de mitigatiefase (huidig), inclusief de duiding van maatschappelijke en economische schade.
    - U kunt **aangeven** dat afstemming met de Trojka op maatschappelijke en economische effecten nodig is, ook tijdens de mitigatiefase.
  - In de aanpassingsfase is het vierde doel het primaire doel. In het stuk staat dat niet wie dan primair verantwoordelijk wordt in de besluitvorming en de verantwoording. Het ligt mogelijk voor de hand dat de ministers van EZK, FIN en SZW dan primair verantwoordelijk zullen zijn, uiteraard in samenwerking met MP en VWS. U kunt **hier naar vragen en aangeven** dat hierover nu niets in de tekst staat.

Toelichting

- De notitie is nog aangepast na bespreking in het DOC vorige week. Ons inziens is dit een fundamentele aanpassing, die niet afgestemd is met alle departementen, vandaar dat we u adviseren hier niet mee in te stemmen op deze manier.
- De notitie stelt voor om een vierde economisch en maatschappelijk doel toe te voegen aan de drie medische doelen die op die moment gehanteerd worden:
  1. Zicht houden op het virus
  2. Druk op de zorg verlagen
  3. Beschermen van kwetsbaren
  4. Economische en maatschappelijke gevolgen evenredig meewegen. In het bijzonder:
    - a. Aandacht voor structurele maatschappelijke en economische schade
    - b. Voorkomen dat de lasten onevenredig neerslaan bij bepaalde groepen
- Procesmatig stelt de notitie de volgende drietrapsraket voor:
  1. Tijdens mitigatiefase (huidig) primair sturen op medische doelen. Kamerbrief primaire verantwoordelijkheid MinVWS en MinMZ, inclusief duiden maatschappelijk en economische effecten.
  2. Vanaf beheersingsfase worden de vier doelen gelijkwaardig gewogen. Kamerbrief wordt mede ondertekend door derde bewindspersoon (e.g. MinSZW en/of MinEZK).
  3. In de aanpassingsfase krijgen de maatschappelijke en economische doelen het meeste ruimte.

7. Algemeen en internationaal beeld

- a. 106^e OMT-advies (*nazending VWS*)

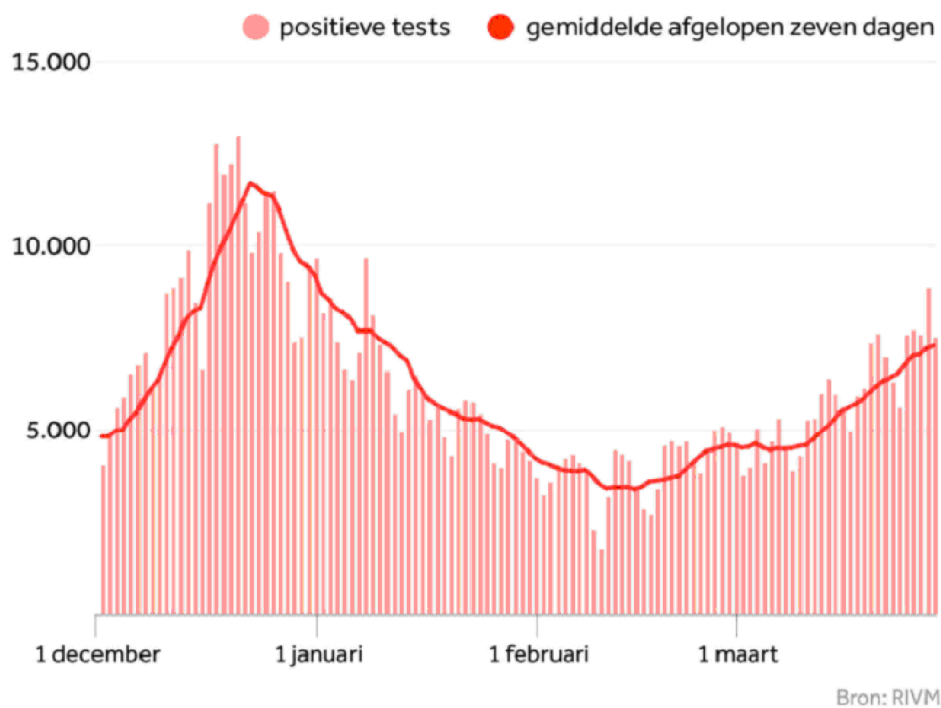
Advies

- U kunt de toelichtingen aanhoren.
- U kunt MWWS vragen naar de achterblijvende aantallen vaccinaties. Is bekend wat de oorzaak is (logistiek of vaccinatiebereidheid)? Verwacht VWS deze week wel dat het eerder gecommuniceerde aantal (500.000) prikken gehaald wordt? En verwacht VWS de achterstand van afgelopen week deze week in te kunnen halen?
- Het OMT-advies wordt naar alle waarschijnlijkheid pas na 15.45 verzonden. Indien nodig ontvangt u een aanvullende annotatie op dit punt per email.

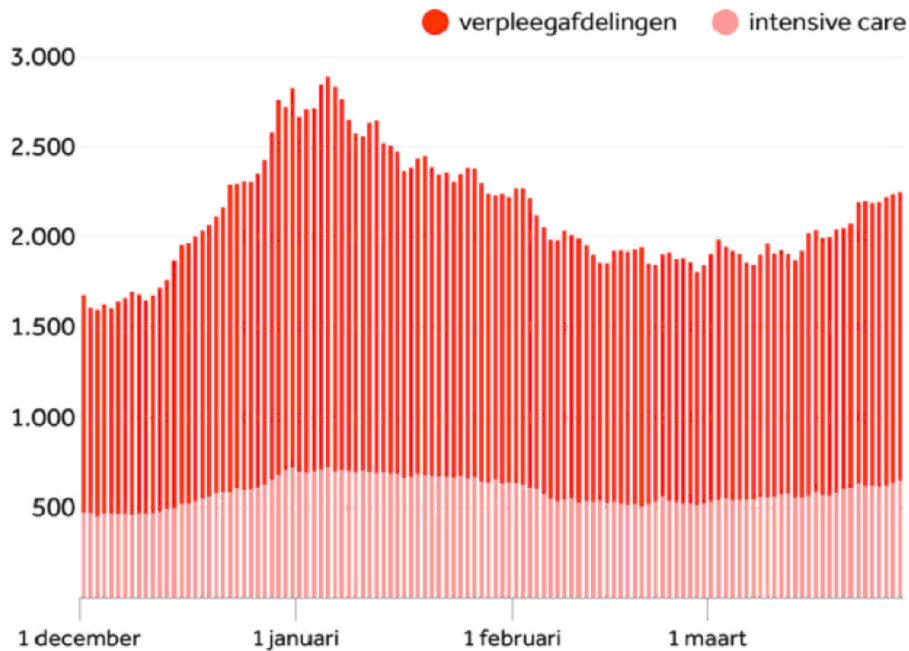
Toelichting

- Het aantal vaccinaties dat afgelopen week is gezet lijkt fors achter te lopen bij het door VWS geplande aantal vaccinaties. VWS had aangegeven afgelopen week naar verwachting 416.000 prikken te zetten. Er zijn, volgens de NOS, echter slechts ~283.000 prikken gezet in de laatste 7 dagen. De cijfers zijn nog niet gevalideerd op het Corona dashboard. VWS heeft laten weten dat deze week naar verwachting 500.000 prikken worden gezet. Het is de vraag of dit cijfer wel gehaald zal worden en of de achterstand van vorige week deze week ingehaald kan worden.
- Er is nog altijd sprake van een stijgende trend in de besmettingscijfers (sinds half februari). De afgelopen week steeg het aantal positieve tests met 13 procent ten opzichte van de zeven dagen daarvoor. De meeste besmettingen vinden plaats onder twintigers. 60+ is ondervertegenwoordigd.
- De ziekenhuisbezetting stijgt licht, maar blijft achter bij de besmettingscijfers. Per 28/03 liggen 2248 mensen met corona in het ziekenhuis, van wie 655 op de IC. De IC bezetting is over langere periode behoorlijk stabiel.
- Opvallend is dat volgens het CBS er sinds week 7 (15 t/m 21 febr) sprake is van ondersterfte.

Door GGD gemelde positieve tests sinds 1 december

Ziekenhuisbezetting sinds 1 december

Bron: LCPS

8. Rondvraag en sluiting

- Geen opmerkingen

Ter informatie meegezonden:

- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 20210326)
- Oplegger internationaal
- Agenda MCC-19 d.d. 30 maart 2021 (*nazending AZ*)
- Factsheets VWS (*nazending VWS*)
- Situatieschets en duiding (*nazending NCTV*)

BESLISSING MCC-19 30/3 PT 3

Aan

Inspectie der
Rijksfinanciën

Inlichtingen

10.2. 10.2.e

T 10.2.e

10.2.e | minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

29 maart 2021

Notitienummer

2021-0000063059

Auteur

10.2. 10.2.e

Van

IRF OCW/EZK

Kopie aan

notitie

Advies Opschaling zelftesten onderwijs

Inleiding

De afgelopen weken is de inzet van sneltests in het onderwijs in een stroomversnelling geraakt. In de MCC van 23/3 is dit onderwerp vermoedelijk (stond niet op de agenda) besproken en is besloten vanaf 26/4 (en al eerder in het po en vo) landelijk te starten met het sneltesten van docenten, leerlingen en studenten.

Beslispunt

- Stemt u in met het inzetten van eerder (in de MCC 8/1) beschikbaar gestelde middelen (à 130 mln.) voor de landelijke uitrol van de inzet van sneltests in het voortgezet onderwijs (vo) en een deel daarvan ook in te zetten voor het primair onderwijs (po)?
- Stemt u daarnaast in met het generaal beschikbaar stellen van 135 mln. voor de inzet van sneltests in het mbo en hoger onderwijs (ho) en het labelen van bijbehorende uitgaven als corona-uitgaven? Daarmee worden de uitgaven buiten het budgettaire kader geplaatst.

Advies

- Wanneer u de voorgestelde inzet van sneltests politiek opportuun (en de uitvoeringstechnische onzekerheden acceptabel) acht, dan adviseren wij u in te stemmen met bovenstaande beslispunten. Het voorstel is ambtelijk uitgebreid afgestemd en wij kunnen de budgettaire onderbouwing volgen.

Kern

Politieke weging

- Ambtelijk menen wij (FIN) dat de keuze tot de inzet van de voorgestelde aantallen tests om politieke weging vraagt, evenals de keuze om bij schaarste eerst het vo en het ho te bedienen en pas daarna het mbo en personeel in het po.
- Overwegen die daarbij een rol kunnen spelen:
  - Is het doelmatig om studenten tweemaal in de week te testen als zij hierdoor één dag in de week fysiek op de instelling kunnen zijn (weliswaar mogelijk verspreid over meerdere 'weekdagen')?
  - Is het, gegeven de mogelijkheden rondom de gestarte vaccinatieprogramma's, opportuun de voorgenomen (budgettaire) inzet te plegen?
  - Is de prioritering bij schaarste logisch? Alternatief is om het mbo qua prioriteit boven het ho te plaatsen, omdat het mbo ten dele al fysiek onderwijs aanbiedt (en dit zo dus veiliger zou moeten kunnen doen),

meer fysiek-georiënteerd (praktijk)onderwijs bevat en de studenten (mede daarom) geholpen zijn met een fysieke vorm van onderwijs.

Budgettaire

- OCW onderbouwt voor de uitvoering van de beoogde inzet van sneltests tussen de 85 en 130 mln. voor het po en vo en 135 mln. voor het mbo en ho.
- Voor het voortgezet onderwijs is in de MCC 8/1 al 130 mln. generaal beschikbaar gesteld voor de landelijke uitrol van sneltests. OCW verwacht met deze 130 mln. nu zowel het primair als voortgezet onderwijs te kunnen "bedienen". Voor de overige 135 mln. voor het mbo en ho claimt OCW generaal budget en stelt het voor deze als corona-uitgave te labelen en daarmee buiten het kader te plaatsen. Eventuele onderuitputting vloeit terug naar het generale beeld.
- OCW verwacht vanaf de eerste week van mei ca. 4,6 mln. tests in het onderwijs in te zetten. De inkoop van de tests lopen via VWS en de budgettaire gevolgen daarvan maken daarmee dan ook geen onderdeel uit van het voorliggende stuk. De kosten van deze test (tot de zomervakantie) bedragen cumulatief 641 mln. VWS vangt dit bedrag op binnen de beschikbare ruimte op de eigen begroting.

Inhoudelijk

- Met de inzet van sneltests beoogt OCW veilig (meer) fysiek onderwijs mogelijk te maken. Personeel in het po en vo wordt tweemaal per week preventief getest, daarnaast worden leerlingen in het vo risicogericht getest. In het mbo en hoger onderwijs worden alle studenten tweemaal in de week preventief getest. Hier ligt het 100ste OMT-advies aan ten grondslag. Daarin staat dat voor deelname aan onderwijs als een doorgaande activiteit een test regelmatig moet worden herhaald en adviseert daarom meermaals in de week te testen.
- De inzet in het mbo en ho beoogt in beginsel het voor studenten mogelijk te maken eenmaal in de week fysiek naar de instelling te kunnen komen. Het po is al open, met voorgenomen inzet kan vooral de veiligheid verder worden geborgd. Hetzelfde geldt voor het vo, waar wel minder mogelijk is en een anderhalvemeter-norm van kracht is. OCW verkent nog de mogelijkheden om met deze (of intensievere) inzet ook de anderhalvemeter los te kunnen laten.
- De uitvoering kent (budgettaire) onzekerheid en is complex. De 'operatie fastlane' is gevraagd de logistieke operatie rondom de verspreiding van de tests op te zetten en uit te voeren. Deze partij heeft eerder teststraten voor VWS opgezet en heeft OCW ook bij kleinschaligere inzet ondersteund, de schaal van de voorliggende opgave is ook voor hen echter nieuw. Hoewel Fastlane aangeeft invulling te kunnen geven aan de opdracht, lijkt dit een risico en is er bijvoorbeeld ook nog geen definitieve offerte beschikbaar. OCW geeft echter aan dat om op 12 april (po en vo) en 26 april (mbo en ho) te kunnen beginnen, een besluit nu van belang is.

HEDEN
TER ADVISERING T.B.V. MCC-19 30/3 PT 5
Aan
de minister

**Inspectie der
Rijksfinanciën**

Inlichtingen

10.2.e 10.2.e

T 10.2.e

10.2.e @minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

29 maart 2021

Notitienummer

2021-0000063199

Auteur

10.2.e 10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Advisering t.b.v. MCC-19 30/3 pt. 5 Vervolgopdracht
MLT-Jeugd

Advies

- U kunt aangeven dat Fin het voorstel steunt om de besteding van de eerdere steunmiddelen middels dit Deltplan inzichtelijk te maken.
- U kunt aangeven dat met het sociaal steunpakket de ondersteuningsmaatregelen voor jeugd reeds verlengd zijn tot het einde van 2021, waarmee er voor 2021 geen noodzaak is om extra plannen te ontwikkelen.
- U kunt aangeven dat er vanuit Financiën alleen generale middelen beschikbaar worden gesteld voor plannen die direct gerelateerd zijn aan de bestrijding van het virus. Dit Deltplan Jeugd valt daar niet onder. Indien nieuwe voorstellen worden ontwikkeld, moeten die door de departementen zelf gedekt worden.

N.B. Het beste zou zijn een dergelijk plan tegen te houden, hieruit volgen straks allerlei claims (veelal claims voor regulier beleid).

Toelichting

- Het voorstel is het opstellen van een Deltaplan Jeugd om de nadelige effecten van de corona-maatregelen voor de Jeugd te mitigeren.
- Dit deltaplan moet de besteding van de middelen uit de eerdere steunpakket (MLT Jeugd a 58,5 miljoen en sociaal flankerend beleid a 200 miljoen) inzichtelijk maken. Ook wordt verkend of er voor een volgende fase aanvullende plannen nodig zijn.
- In het ACC is door Fin ingebracht dat het prima is om de besteding van de steunmiddelen en actuele vraagstukken in beeld te brengen, maar dat het een stap te ver gaat om nieuwe plannen te ontwikkelen en daarvoor te claimen.

Sheets Trojka voor Catshuissessie 10 januari

Advies trojka

- De scenario's vergen o.i. geen uitleg over welk scenario de grootste sociaalmaatschappelijke en economische gevolgen heeft. De appreciatie van de trojka ziet met name op de prioritering binnen de ruimte die er is voor versoepelingen.
- **Hoofdboodschap:** Openen van primair onderwijs heeft vanuit economisch en maatschappelijk perspectief prioriteit, en dient ook indien de epidemiologische situatie geen aanleiding geeft tot versoepelingen, te worden overwogen.
- Er is een politiek besluit nodig in hoeverre afstandsonderwijs nog verantwoord en proportioneel is. Gegeven de grote, groeiende en permanente schade is goed denkbaar **dat de epidemiologische baten van afstandsonderwijs niet opwegen tegen de schade die de maatregel veroorzaakt aan de maatschappij, economie en volksgezondheid.**

Hoofdboodschap: Openen van primair onderwijs is van zeer groot belang

1. Online afstandsonderwijs is zeer onwenselijk en heeft grote sociaalmaatschappelijke en economische gevolgen:

- Uit onderzoek blijkt dat Nederlandse kinderen in het basisonderwijs tijdens de 1^e golf **gemiddeld niets geleerd** hebben. Leerachterstanden lopen momenteel verder op.
- Economische schade is op termijn zeer groot. Verminderde opbouw van menselijk kapitaal **tast het verdienvermogen aan**.
- Economische schade is ook op korte termijn groot, omdat **ouders minder kunnen werken** als ze zich op zorg en onderwijs van kinderen moeten richten.

2. Online onderwijs versterkt scheidslijnen.

- **Binnen generaties**: bij kinderen met een lage sociaaleconomische status was de leerwinst tijdens de online lesperiode negatief.
- En **tussen generaties**: de schade slaat eenzijdig neer bij jongeren.

3. Online onderwijs schaadt de gezondheid

- Uit onderzoek volgt dat **in de periode waarin scholen en kinderopvang in de eerste golf gesloten waren, fors meer kinderen (40.000 kinderen, ten opzichte van 15.000 kinderen in een vergelijkbare periode) slachtoffer waren van mishandeling**. Ze kregen te maken met emotionele verwaarlozing en waren getuige van huiselijk geweld.

Gedeeltelijke heropening PO is te prefereren boven afstandsonderwijs maar moet wel goed voorbereid worden

- Gedeeltelijke heropening van het PO (d.w.z.: halve klassen; kinderen gaan om de dag naar school eventueel met leeftijdsdifferentiatie: jongere kinderen volledig naar school) is een aanzienlijk minder aantrekkelijke tussenoptie, want voordelen zijn disproportioneel kleiner (bijv. tav de inzetbaarheid van ouders) en er zijn operationele complicaties.
- Maar negatieve maatschappelijke gevolgen van volledige sluiting van het PO zijn te groot, dus gedeeltelijk opening (met duidelijke randvoorwaarden zoals gehele schooldagen) is te prefereren boven afstandsonderwijs.
- Bij de buitenschoolse opvang (BSO) zal gekozen moeten worden voor het gesloten houden van de BSO, behoudens de noodopvang, óf voor gedeeltelijke opening van de BSO. Dit laatste vergt een goede voorbereiding en harde afspraken tussen scholen en alle bij hen actieve BSOs. In beide gevallen moet de compensatieregeling blijven bestaan.
- Overwogen kan worden de dagopvang (0-4 jaar) en de gastouderopvang geheel te openen, zodat de druk om grootouders in te zetten of informele opvangarrangementen (met meer contactmomenten met vaak kwetsbare volwassenen) wordt verminderd.

Langetermijnhoudbaarheid van veel maatregelen beperkt

- De schade van veel contactmaatregelen neemt toe naarmate de maatregelen langer aanhouden. Denk aan oplopende onderwijsachterstanden, teruglopende gezondheid en slinkende financiële buffers, agv gesloten scholen, sportclubs en detailhandel en andere sectoren.
- Daarom groeit het belang van het werken aan slimme oplossingen om sectoren zo snel mogelijk weer te openen en te kijken naar wat wél kan. Denk bijvoorbeeld aan:
  - Testbeleid in het onderwijs
  - Click-and-collect oplossingen voor de detailhandel
  - Spreiding bezoekers
- Naleving blijft een aandachtspunt. Dit rechtvaardigt een nog grotere en stevigere inzet op (slimme) communicatie en eenduidige/eenvoudige maatregelen.
- Voor een goede onderlinge afweging van mogelijke versoepelingen is het cruciaal dat RIVM meer inzicht geeft in de veronderstelde effecten op virusverspreiding (contactmomenten, reisbewegingen), ten minste ten opzichte van elkaar (bijv: contactberoepen openen vs. sportscholen openen vs. detailhandel openen etc).

Sluit in geval van noodzaak tot verzwaring aan bij waar besmettingen plaatsvinden, neem GEEN symbolische maatregelen

- Bij het verzwaren van maatregelen: sluit aan bij waar de problemen liggen. Verzwaar NIET daar waar geen problemen zijn. Neem dus geen symbolische maatregelen.
- Het sluiten van scholen met als doel om ouders te dwingen thuis te werken is onwenselijk. Er moet daarom gezocht worden naar andere manieren om thuiswerken te stimuleren.
- Van een nieuwe dringende oproep valt echter weinig meer te verwachten, dus zal gekeken moeten worden naar andere typen instrumenten (tentatief):
  - Werkgevers gericht aanspreken op naleving van thuiswerkadvies, bijvoorbeeld door Veiligheidsregio's bij regionale netwerken van werkgevers te laten langsgaan;
  - Top-down kantoren sluiten via de Twm; beoordeling en bewijslast bij noodzaak fysieke aanwezigheid ligt bij werkgever.
  - Gedragsinterventies: bv. opstellen van een afwegingskader/checklist thuiswerken: werknemers en werkgevers werken in de praktijk bij twijfel nu niet thuis, omdat "tenzij het echt niet anders kan" niet is geconcretiseerd;
  - Thuiswerkplicht in vorm van benodigd werkgeversbewijs voor gerechtvaardigde uitzondering;
  - Naming and praising/shaming;
  - Kijk naar financiële/fiscale prikkels om thuiswerken te stimuleren.
- Aangezien thuisbezoek een belangrijke bron van besmettingen is, ligt bij verzwaring aanscherping van dit advies voor de hand.
- Ook kan worden verzwaaard door de bescherming van kwetsbaren te intensiveren (zoals maximaal 3 bezoekers per week).

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

notitie

Maatregelen bevorderen thuiswerken ivm opheffen
schoolsluiting

Aanleiding

- In het Catshuis wordt met name gesproken over de verlenging of aanpassing van het huidige maatregelenpakket na 19 januari, inclusief de schoolsluiting.
- De MP en MVWS hebben aangegeven dat het afdwingen van thuiswerken een belangrijke aanleiding is voor de schoolsluiting. Kinderen worden op deze wijze geraakt door de onwil van volwassenen om zich aan de regels te houden, met grote gevolgen op korte en lange termijn.
- Om de discussie over het onderwijs open te breken dragen wij in deze notitie alternatieve maatregelen aan om het thuiswerken te bevorderen. Deze variëren van goed (politiek) haalbaar tot nuttig als munitie in de discussie.

Advies

- U kunt tijdens de Catshuissessie in ieder geval de no-regret maatregelen inbrengen.
  - 1. Afwegingskader thuiswerken: Er is momenteel geen duidelijk afwegingskader beschikbaar, waardoor bedrijven en werknemers zichzelf het voordeel van de twijfel kunnen gunnen bij de vraag of thuiswerken voor hen van toepassing is. Bijv. kantoorwerk binnen de levensmiddelenindustrie moet thuis plaatsvinden. Door beter te operationaliseren nemen we onduidelijkheid weg. Deze maatregel is een randvoorwaarde voor veel van de andere maatregelen. Als we thuiswerken willen belonen en/of niet-thuiswerken straffen, moet het kader duidelijk zijn.
  - 2. Campagne i.s.m. werkgeversorganisaties/brancheverenigingen: Goede en slechte voorbeelden van grote en kleine bedrijven kunnen helpen om een duidelijke norm te stellen. Een al dan niet gezamenlijk campagne van overheid en werkgevers/brancheverenigingen (evt. incl. "naming and praising/shaming") kan het belang van thuiswerken nog verder benadrukken. N.B.: EZK betoogt dat dit al veelvuldig gebeurt, wij zien nog mogelijkheden. We hebben de MP en de MSZW bijvoorbeeld nog niet gezien gezamenlijk met de voorzitters van VNO en FNV op TV.
- Maatregel 7a (boete voor ongeoorloofd niet-thuiswerken) is wat ons betreft de meest gerichte maatregel om het aantal thuiswerkers te vergroten. Hiervoor is een wetwijziging nodig die waarschijnlijk minimaal een aantal weken in beslag neemt. Handhaving kan steekproefsgewijs. Alleen het aankondigen van of dreigen met deze maatregel op termijn zou voldoende kunnen zijn om in ieder geval de schoolsluiting terug te draaien.

Inspectie der
Rijksfinanciën

Inlichtingen

10.2.e

www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e

Datum

7 januari 2021

Notitienummer

2021-0000004165

Auteur

10.2.e

Van

10.2.e

Kopie aan

Toelichting

Grote negatieve effecten scholensluiting

- Het sluiten van scholen geeft permanente schade, in tegenstelling tot veel andere maatregelen die kunnen worden opgevangen met flankerend beleid. Onderwijsachterstanden die door de lockdown ontstaan leiden in de verre toekomst tot minder opbouw van menselijk kapitaal en een lager verdienvermogen voor de getroffen leerlingcohorten. Kwetsbare leerlingen ondervinden de grootste nadelen. Op korte termijn neemt de productiviteit van werkende ouders af. Wij zijn van mening dat de huidige schoolsluitingen – als middel om thuiswerken af te dwingen - zo snel mogelijk moet worden opgeheven.
- Tijdens de eerste lockdown was de compliance voor het thuiswerkadvies groter dan nu het geval is. Zo is de verkeersdrukte sinds de tweede lockdown weliswaar afgenomen, maar minder dan tijdens de eerste lockdown in maart.¹ De vraag is hoeveel dit zegt over thuiswerken.
- Er is relatief weinig zicht op het aantal thuiswerkers en de redenen waarom mensen de thuiswerknorm al dan niet naleven, en bij welk type bedrijven dit het meest gebeurt. SZW heeft gedragsonderzoek laten doen naar motieven en weerstand rond thuiswerken bij werkgevers en werkenden, de resultaten worden volgende week bekend. Dit onderzoek wordt gebruikt om met het interdepartementale team van gedragskundigen gedragsinterventies te ontwikkelen rond het thuiswerken.
- N.b.: de verwachting is dat andere departementen ook de Britse mutatie van het virus naar voren zullen brengen als rechtvaardiging om scholen langer gesloten te houden.

Maatregelen thuiswerken

- De maatregelen in onderstaand overzicht zijn resultaat van een Financiën-interne brainstorm. Ze zijn nog niet uitgebreid getoetst op (juridische) uitvoering. Waar mogelijk hebben we de eerste reacties van andere departementen (SZW/EZK) wel meegenomen.
- De maatregelen zijn verdeeld in drie categorieën: no regret (wat moeten we op korte termijn sowieso gaan doen?), wortel (hoe kunnen we thuiswerken belonen?) en stok (hoe kunnen we niet-thuiswerken straffen?).
- De voorgestelde maatregelen zijn met name gericht op werkgevers. Niet alle werkgevers hebben in deze economisch moeilijke tijd de ruimte om de investeringen te doen om structureel thuiswerken mogelijk te maken. Voor alle stokmaatregelen, zeker voor de hardere, geldt daarom dat weerstand en/of de roep om een tegenprestatie niet ondenkbaar is.

Nr.	Maatregel	Belangrijkste voordelen	Belangrijkste nadelen	Haalbaar op korte termijn?	Bijzonderheden
<i>No regret</i>					
1	Duidelijk afwegingskader thuiswerken: checklist	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijkheid over de norm helpt voorkomen dat bedrijven/mensen zichzelf het voordeel van de twijfel geven 	<ul style="list-style-type: none"> • Ongetwijfeld ontstaan/blijven er grijze gebieden 	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijk als standalone normerend kader, of i.c.m. wetswijziging (voor bijv. boetes)
2	Campagne i.s.m. werkgevers: sociale norm stellen en verantwoordelijk-	<ul style="list-style-type: none"> • Kan meteen worden uitgewerkt • Positieve insteek • Politiek 	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijblijvend • EZK verwacht hier weinig van, volgens hen gebeurt er al 	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Evt. in combinatie met naming & shaming

¹ [Verkeersdrukte door 2e lockdown afgenomen | ANWB](#)

	heidsgevoel vergroten	<p>draagvlak naar verwachting groot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan door gebruik van diverse voorbeelden ook diverse bedrijven/regio's aanspreken 	<p>veel</p> <ul style="list-style-type: none"> • SZW ziet vooral mogelijkheden in een regionale campagne waarbij werkgevers direct worden aangesproken 		
<i>Wortel</i>					
3	Thuiswerkvergoeding onbelast	<ul style="list-style-type: none"> • Kost de werkgever potentieel niets/weinig door besparing reiskosten 	<ul style="list-style-type: none"> • Verwacht effect is relatief klein: kans dat alleen werkgevers waar al veel wordt thuisgewerkt hier gebruik van maken • Niet alle werkgevers vergoeden reiskosten; schakelen mogelijk niet naar thuiswerkvergoeding • Kostbare maatregel (> 100mln/jaar) • Risico dat maatregel op termijn structureel wordt 		<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek naar thuiswerk- en reiskosten is al toegezegd in de Kamer • Er loopt al een langdurige discussie rondom belaste reiskostenvergoeding en thuiswerkvergoeding met sociale partners
4	Naming and praising: goede voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Positief • Relatief simpele uitvoering. • Mogelijk om voor verschillende regio's, specifieke sectoren en omvang goede voorbeelden te tonen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vallen altijd bedrijven buiten de boot • Is dit ook een stimulans voor kleinere, onzichtbare bedrijven? 	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader als randvoorwaarde
5	Parameters steunmaatregelen voorwaardelijk maken aan thuiswerken: bonus bij thuiswerken	<ul style="list-style-type: none"> • Afhankelijk van inrichting toets via accountantsverklaring mogelijk? • Duidelijk gekoppeld aan bijv. lockdown en maatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Extra hobbel voor uitvoering, waarschijnlijk moeilijk uitvoerbaar • Fraudegevoelig 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader als randvoorwaarde
6	Eenzaamheid voorkomen en vermaak bieden (bijv.	<ul style="list-style-type: none"> • Eenzaamheid/on gezelligheid wordt als argument 	<ul style="list-style-type: none"> • Afhankelijk van inrichting zorgt het bijeenkomen van theater- 		

	toneelgezelschappen, online escaperooms) voor corona-veilige afleiding	gebruikt voor kantoorleven <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleert potentieel culturele sector 	gezelschappen voor besmettingsgevaar <ul style="list-style-type: none"> • Impact tegen eenzaamheid mogelijk beperkt • Impact op thuiswerken beperkt 		
Stok					
7a	Boete voor ongeoorloofd niet-thuiswerken dan wel het niet houden aan 1,5m op de werkplek - iemand (Arbeidsinspectie, gemeente) toetst	<ul style="list-style-type: none"> • Alleen degenen die echt niet anders kunnen werken nog op kantoor • Kan steekproefsgewijs worden getoetst. 	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering van communicatiestrategie: advies wordt plicht • Wetswijziging nodig • Potentiële interpretatie als 'schuld afkopen', potentieel sterk oplopende boetes nodig om herhaalde overtreding te voorkomen • Afhankelijk van invulling kan capaciteit toetsers bottleneck danwel grote kostenpost zijn 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader en toetsen als randvoorwaarde • Te koppelen aan #8 • Mogelijke workaroud voor wetswijziging als men in aanmeldformulier NOW/TVL moet beloven niet ongeoorloofd thuis te werken
7b	Werkgeversverklaring: werkgevers geven medewerkers verklaring van niet thuiswerken	<ul style="list-style-type: none"> • Versterkte versie van normenkader, lichter dan boetes • Werkgevers duidelijker verantwoordelijk maken voor het probleem • Maakt thuiswerken de default-optie d.m.v. administratieve hobbels 	<ul style="list-style-type: none"> • Handhaving/inspectiecapaciteit • Heeft bij eerste lockdown als idee op tafel gelegen en is toen niet gedaan. 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader als randvoorwaarde • Kan gekoppeld worden aan boetes en/of naming en shaming
8	Parameters steunmaatregelen (NOW, TOZO, TVL) voorwaardelijk maken aan thuiswerken: boete bij ongeoorloofd niet-thuiswerken	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijk afschrik-effect voor werkgevers die gebruik maken van steun • Afhankelijk van inrichting toets via accountantsverklaring mogelijk? • Duidelijk 	<ul style="list-style-type: none"> • Raakt alleen werkgevers die gebruik maken van steunmaatregelen (die het al moeilijk hebben) • Extra hobbels voor uitvoering, waarschijnlijk moeilijk 		<ul style="list-style-type: none"> • Negatieve versie van optie #5 • Afwegingskader als randvoorwaarde

		gekoppeld aan bijv. lock-down en maatregelen	uitvoerbaar		
		<ul style="list-style-type: none"> • Draagt bij aan doelmatige besteding van middelen steunmiddelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vraagt aanpassing voorwaarden steunmaatregelen 		
9a	Naming and shaming light: Kabinet en werkgevers trekken in communicatie samen op om expliciet niet-thuiswerken te veroordelen. Sluiting scholen, winkels is direct gevolg van niet-thuiswerken	<ul style="list-style-type: none"> • Werkgevers mede verantwoordelijk maken voor het probleem 	<ul style="list-style-type: none"> • Onduidelijk of vertegenwoordigers hun eigen bedrijf/achterban durven <i>namen en shamen</i> • Zet onderwijssluiting expliciet neer als instrument voor thuiswerken 		<ul style="list-style-type: none"> • Negatieve variant campagne
9b	Naming en shaming: zwarte lijst	<ul style="list-style-type: none"> • Reputatieschade en dus afschrik-effect voor bedrijven kan groot zijn • Te koppelen aan (indien haalbaar) nabestaanden die bij de bedrijven langsgaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Onduidelijk of hier politiek draagvlak voor gevonden kan worden • Effect grote bedrijven waarschijnlijk groter dan effect mkb 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader en toetsen als randvoorwaarde
9c	Naming en shaming: Anoniem meldpunt voor ongeoorloofd thuiswerken en/of onvoldoende 1,5 m	<ul style="list-style-type: none"> • Geeft medewerkers die wel willen thuiswerken maar van baas niet mogen optie daar iets aan te doen • Iedereen kent voorbeelden van bedrijven waar makkelijk thuisgewerkt zou kunnen worden, maar waar dat niet gebeurt 	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijk misbruik voor andere (arbeids-)conflicten • Handhaving/inspectie-capaciteit nodig om te toetsen 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader als randvoorwaarde • Kan gekoppeld worden aan maatregel naming en shaming of boetes.
10	Reiskostenvergoeding belastingen	<ul style="list-style-type: none"> • Extra inkomsten om bijvoorbeeld #3 te bekostigen 	<ul style="list-style-type: none"> • Raakt afhankelijk van inrichting ook zorg- 	Nee	<ul style="list-style-type: none"> • Niet geschikt als korte termijn maatregel, want

			<p>medewerkers, onderwijs etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gedifferentieerde versie voor essentiële beroepen resulteert in lage uitvoerbaarheid • Politiek draagvlak naar verwachting laag • Tot 1 februari geldt al een vrijstelling, ook voor niet gemaakte kosten. Daarna zijn dus pas aanpassingen mogelijk. • Lastig uitvoerbaar, o.a. i.v.m. afbakening woon-werkverkeer • Risico op strategisch gedrag voor medewerkers die meer/minder reistijd hebben 		<p>vergt veel in wetgeving en uitvoering.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optie om werknemers keuze te geven óf thuiswerkvergoeding, of reiskostenvergoeding aan te vragen?
11	Benzine extra belastingen	<ul style="list-style-type: none"> • Relatief eenvoudig te regelen • Extra inkomsten om bijvoorbeeld #3 te bekostigen 	<ul style="list-style-type: none"> • Ongerichte maatregel, raakt ook zorg-medewerkers, onderwijs etc. • Raakt ook transport-ondernemers dus wens voor aanvullende compensatie voor brandstof-verbruikende sectoren • Risico op strategisch gedrag voor medewerkers die meer/minder reistijd hebben • Politiek draagvlak naar verwachting laag 		
12	Weg- en spoorwerkzaamheden overdag laten plaatsvinden	<ul style="list-style-type: none"> • Bespaart kosten voor weg- en spooronderhoud • Ontmoedigt reisbewegingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkzaamheden mogelijk niet op korte termijn naar dag te verplaatsen 		

		op natuurlijke wijze	Risico op strategisch gedrag voor medewerkers die meer/minder reistijd hebben		
13	Kosten treinkaartjes omhoog		<ul style="list-style-type: none"> • Ongerichte maatregel, raakt ook zorg-medewerkers, onderwijs etc. • Vereist medewerking en capaciteit vervoerders • Risico op strategisch gedrag voor medewerkers die meer/minder reistijd hebben • Politiek draagvlak is naar verwachting laag 		•
14	Bewijs van reden om niet thuis te werken vragen in OV, alsmede fuiken op de weg	<ul style="list-style-type: none"> • Afschrik-effect om naar kantoor te reizen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan reizigers niet verplichten om reden op te geven • Vereist aanvullende capaciteit in OV en op de weg • Risico op strategisch gedrag voor medewerkers die meer/minder reistijd hebben 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader als randvoorwaarde
15	Terugvorderen kosten noodopvang crèche indien ouders geen vitaal beroep hebben	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-vitale beroepen hebben zo hogere drempel voor opvang van hun kind en zullen dus eerder thuis blijven 	<ul style="list-style-type: none"> • Moeilijk te controleren • Kan politiek gevoelig liggen • Alleen effectief bij schoolsluiting 		<ul style="list-style-type: none"> • Alternatief: noodopvang bewijs laten vragen van noodzaak tot thuiswerken?
16	Top-down sluiten kantoren via TWM (tijdelijke wet maatregelen COVID)	<ul style="list-style-type: none"> • Gerichte maatregel • Kan nu al als er een coronauitbraak is geconstateerd? 	<ul style="list-style-type: none"> • Afbakening en uitvoering wordt lastig • Past niet bij huidige bevoegdheden Arbeidsinspectie 		<ul style="list-style-type: none"> • Afwegingskader als randvoorwaarde

Hoofdboodschap

- **Zorg voor agressieve opschaling van vaccinatiecapaciteit, zodat onverwachte leveringen ten alle tijden direct ingezet kunnen worden.** Snelle opschaling van de prikcapaciteit is van zeer groot maatschappelijk belang is. Berekeningen op basis van de eerste cijfers geven aanleiding tot zorgen over de verhouding tussen de te verwachten prikcapaciteit en de verwachte leveringen van vaccins.¹ Overcapaciteit is van groot belang om snel onverwachte leveringen uit te kunnen rollen. Naar verwachting moeten in het tweede kwartaal ruim een miljoen prikken per week gezet kunnen worden, op basis van de verwachte leveringen. Creatieve ideeën om de prikcapaciteit te verhogen boven de huidige langetermijndoelstelling van 1 miljoen moeten worden verkend en waar kansrijk snel mogelijk worden uitgewerkt (denk aan: brede inzet ziekenhuizen, defensiepersoneel en apothekers, uitbreiden prikslots naar avonduren, snelcursussen prikker, gebruik van leegstaande locaties, expertise van evenementenbouwers, etc.).
- **Een overzicht van de (verwachte) leveringen en de (verwachte) prikcapaciteit per week helpt bij het monitoren van de gewenste capaciteit.** De overzicht kan ook duidelijk maken hoe de prikcapaciteit wordt gerealiseerd via GGD'en huisartsen en andere partijen (bijvoorbeeld ziekenhuizen). Verwachte leveringen en gezette vaccins kunnen opgenomen worden op het Coronadashboard van de Rijksoverheid.² Dit draagt ook bij aan de transparantie.
- **Focus in de vaccinatiestrategie op het beperken van de stroom naar IC- en ziekenhuisopnamen.** Het risico op overbelasting van de zorg is de belangrijkste reden dat er nu contactbeperkende maatregelen zijn.
- **Nadere prioritering binnen de leeftijdsgroep 18-60 is gewenst, ook om lobby en discussie voor te zijn** De huidige vaccinatiestrategie geeft (nog) geen nadere prioritering voor de leeftijdsgroep 18-60. In onderstaande memo geven wij een eerste aanzet voor prioritering op basis van leeftijd én beroepsgroepen.
  - Prioritering van de leeftijdsgroepen 50-60 en 40-50 heeft het grootste effect op het verminderen van de druk op de zorg en geeft daarmee de meeste verlichting aan de samenleving.
  - Na deze leeftijdsgroepen zou respectievelijk onderwijspersoneel, hulpdiensten en ov-personeel prioriteit moeten krijgen. Als er daadwerkelijk een hoge prikcapaciteit wordt gerealiseerd zal differentiatie tussen beroepsgroepen minder noodzakelijk zijn. Als de groep 40-60-jarigen gevaccineerd is, resteren nog 2,3 miljoen mensen. Bij een prikcapaciteit van ruim 1 miljoen per week zal dit circa twee weken duren. Dit onderstreept des te meer het belang van maximale prikcapaciteit.
- **Vaccineren geeft aanleiding om contactbeperkende maatregelen verstandig te verlichten.** Bij het vaccineren van kwetsbaren neemt zowel de druk op de zorg als het reproductiegetal (R-waarde) af (alles constant genomen en gegeven dat het vaccin verspreiding tegengaat).
  - De R-waarde neemt verder af naargelang de vaccinatiegraad toeneemt (minder overdracht van het virus). Hiermee daalt ook de noodzaak om beperkende maatregelen aan te houden. In welke mate afschaling mogelijk is hangt samen met de dan actuele R-waarde en de R-waarde waarop wordt gestuurd. Bij vaccinatie verandert ook de verhouding tussen de signaalwaarden 'aantal besmettingen' en de 'IC- en ziekenhuisopnames'. Frequente (opwaartse) herijking van de signaalwaarde *aantal besmettingen* naargelang de vaccinatiegraad stijgt is een logisch gevolg van de dalende druk op IC's en ziekenhuizen.
  - Kwetsbaren zullen als groep bij vaccinatie bovendien beter beschermd zijn, waardoor ernstige ziekte en mortaliteit afneemt, ook indien maatregelen worden afgeschaald. Indien

¹ Uit de Kamerbrief van 4 januari blijkt dat er op 18 januari maximaal 66.000 zorgmedewerkers gevaccineerd kunnen worden door de GGD. Gegeven een levering van 8,2 mln vaccins in Q1 is dat zorgwekkend weinig. Benodigde prikcapaciteit in Q1 is 8.2 mln / 13 weken = 630.769 per week. Voor kwartaal 2 is dit 15.7 mln / 13 weken = 1.207.692 per week. Deze berekeningen gaan uit van vaccineren in het gehele kwartaal. Hoe eerder gevaccineerd kan worden, hoe beter, en dan is dus nog meer prikcapaciteit per week nodig.

² Zie bijvoorbeeld het volgende Belgische initiatief: <https://covid-vaccinatie.be/nl>.

gekozen wordt voor een strategie waarbij het aantal besmettingen stapsgewijs mag stijgen (R -waarde > 1) lopen de kwetsbaren waarbij het vaccin niet werkt oplopend risico om besmet en ziek te worden (de effectiviteit van het vaccin is immers niet 100%, maar 90%). Dit effect is echter veel minder groot dan het aantal sterfgevallen dat wordt voorkomen met het vaccin, zodat de verwachting is dat de totale mortaliteit onder kwetsbaren afneemt. Flankerend beleid (venstertijden, communicatie) kan dit neveneffect bovendien mitigeren.

Memo – Prioritering leeftijdsgroep

Aanleiding

- Op 5 januari is door de minister van VWS een vaccinatiestrategie naar de Kamer gestuurd.
- Binnen de grootste groep mensen, tussen de 18 en 60 jaar (zonder medische indicatie), die als laatste – vanaf april of mei – aan de beurt komen, is (nog) niet nader geprioriteerd. Deze groep bestaat uit meer dan 7 miljoen mensen.
- De verwachting is dat belangengroepen de komende maanden zullen lobbyen voor urgente vaccinatie. Veiligheidsdiensten en onderwijs hebben hier inmiddels al op aangedrongen. Het vooraf bepalen van een heldere prioriteringsstrategie en proactieve communicatie kan voorkomen dat de groep met de beste lobby als eerst wordt gevaccineerd.
- Tegelijkertijd kan het aanbrenge van prioritering binnen beroepsgroepen juist leiden tot extra discussie over wie als eerste aan de beurt is. Gegeven de beoogde maximale vaccinatiecapaciteit bij GGD'en en huisartsen 1 miljoen inentingen per week³ bedraagt het verschil tussen de eerste vaccins in deze groep en de laatste ongeveer zeven weken.
- Het opschalen van de maximale prikcapaciteit per week en zorgen dat de beschikbare vaccins direct toegediend kunnen worden, is ons inziens de beste oplossing en kan mogelijk de discussie over prioriteren binnen beroepsgroepen voorkomen.
- Het is logisch om nadere prioritering aan te brengen, zowel vanuit epidemiologisch perspectief (voorkomen overbelasting zorg en het tegengaan van verspreiding) als vanuit maatschappelijk oogpunt.

Overwegingen en disclaimers

Het doel van nadere prioritering is het maatschappelijke nut van ieder ingezet vaccin te maximaliseren. Een vaccinatiestrategie kan worden bepaald op basis van vier doelen (n.b.: de Gezondheidsraad noemt het ontlasten van de zorg niet als apart doel):

1. Terugdringen van mortaliteit en het voorkomen en verminderen van ernstige ziekte;
2. Ontlasten van de zorg;
3. Terugdringen van verspreiding (en dus: het indammen van de pandemie);
4. Maatschappelijke impact (en dus: kosten voor maatschappij beperken).

Een belangrijke disclaimer die het RIVM meegeeft is dat het nog onzeker is in welke mate het vaccin ook bijdraagt aan het terugdringen van de verspreiding van het virus. Dit volgt namelijk niet uit de medische trials en moet blijken uit onderzoek naar de effecten van de vaccinatie in bijvoorbeeld het VK en de VS.

Daarnaast moet de praktische uitvoerbaarheid worden getoetst. Dit is voor leeftijdsdifferentiatie vermoedelijk gemakkelijker dan voor beroepsgroepen. Gegeven dat vaccinatie van de doelgroep van 18 tot 60 jaar pas in april of mei is voorzien, moet dit echter overkomelijk zijn.

De doelen 2 tot en met 4 kunnen niet los van elkaar worden gezien en zijn deels overlappend. Het terugdringen van de verspreiding van het virus vermindert ernstige ziekte en ontlast de zorg, terwijl het ontlasten van de zorg het mogelijk maakt om maatschappelijke functies in stand te houden. Dit onderstreept het belang om deze doelen in samenhang te wegen.

³ MiINVWS In Kamerdebat van 13-1-2021

Onze weging van de maatschappelijke impact van verschillende sectoren is geen oordeel over de toegevoegde waarde van de sector als zodanig. In plaats daarvan nemen we huidige set aan maatregelen als referentiepunt en kijken welke sectoren op dit moment gesloten vanwege de onmogelijkheid om de basisregels op te volgen en daarmee sterk zouden profiteren van vaccinatie. Sectoren waar op dit moment gewoon doorgewerkt kan worden, omdat de basisregels gemakkelijk gevolgd kunnen worden, profiteren daarmee weinig van vaccinatie. Zo is de maatschappelijke impact van het vaccineren van medewerkers van in de energiesector relatief beperkt ten opzichte van de maatschappelijke impact van het vaccineren van onderwijspersoneel. Let wel: het vaccineren van een gehele sector geeft vooralsnog geen garantie dat deze sector weer geopend kan worden, gegeven de onzekerheid over de effectiviteit van het vaccin in het tegengaan van verspreiding.

Een waarschuwend noot: het gevaar van prioritering op basis van beroepsgroepen is dat dit de mogelijkheid voor lobbyende partijen expliciet openhoudt om hun maatschappelijke relevantie boven die van andere beroepsgroepen te stellen. Bij strikte prioritering op basis van leeftijd leeft dit gevaar minder, maar zijn de maatschappelijke baten mogelijk wel kleiner. Strikte handhaving van een gekozen strategie op basis van leeftijd en beroepsgroepen behoudt echter de voorkeur.

Scoringstabel

In onderstaande tabel zijn verschillende strategieën gescoord aan de hand van beroepsgroepen. In de toelichting wordt nader ingegaan op overwegingen bij de inschaling en de scoringsstelsel.

Doelen					
Doelgroep	Mortaliteit/ziekte terugdringen	Zorg ontlasten	Verspreiding terugdringen	Maatschappelijke impact vaccinatie	Totaal (som)
Leeftijd					
0-10	0	0	1	0	1
10-20	0	0	3	0	3
20-30	0	0	3	0	3
30-40	0	0	2	0	1
40-50	1	2	2	0	5
50-60	1	3	1	0	5
Sector					
Onderwijs, kinderopvang en BSO	onbekend	Onbekend	2	3	5
Hulpdiensten	Onbekend	Onbekend	2	3	5
Levensmiddelen	Onbekend	Onbekend	2	2	4
Openbaar vervoer	Onbekend	Onbekend	2	2	4
Contactberoepen	Onbekend	Onbekend	3	1	4
Levensmiddelen	Onbekend	Onbekend	2	2	4
Horeca	Onbekend	Onbekend	2	2	4
Reisbranche	Onbekend	Onbekend	2	1	3
Handel	Onbekend	Onbekend	2	1	3
Detailhandel	Onbekend	Onbekend	2	1	3
Bouw	Onbekend	Onbekend	2	0	2
Waterbedrijven en Afvalbeheer	Onbekend	Onbekend	1	0	1
Vervoer/Opslag	Onbekend	Onbekend	1	0	1

Energievoorziening	Onbekend	Onbekend	1	0	1
Industrie	Onbekend	Onbekend	1	0	1

Prioritering

Uit de bovenstaande scoringstabel volgt het onderstaande voorstel voor een prioritering. Het betreft een eerste weging.

In de laatste kolom is een schatting van de omvang van de groepen weergegeven. Dit betreft een zeer rudimentaire schatting van de omvang van de groep. De werkelijke omvang kan variëren, omdat er overlap bestaat tussen de leeftijdscohorten en de doelgroepen die al eerder zijn gevaccineerd, alsmede tussen leeftijdscategorieën en nadere differentiatie tussen beroepsgroepen. Daarnaast bestaat er geen eenduidige definitie van de omvang van de doelgroepen.

Als er daadwerkelijk een hoge prikcapaciteit wordt gerealiseerd zal differentiatie tussen beroepsgroepen minder noodzakelijk zijn. Als de twee leeftijdsgroepen zijn gevaccineerd resteren er nog 2,3 miljoen mensen. Bij een prikcapaciteit van 1 miljoen per week zal dit ruim twee weken duren. Dit onderstreept het belang van maximale prikcapaciteit.

#	Doelgroep	Toelichting	Schatting omvang
1	Leeftijdscategorie 50 tot 60 jaar	Groep heeft relatief groot beslag op zorgcapaciteit na besmetting en heeft contacten buiten eigen groep.	2.208.076
2	Leeftijdscategorie 40 tot 50 (evt. tot 45)	Groep maakt relatief groot beslag op zorgcapaciteit en heeft contacten buiten eigen groep.	2.532.418
3	Onderwijspersoneel VO en PO, kinderopvang en BSO	Afstandsonderwijs leidt tot permanente schade. Veel verzuim onder leraren en relatief veel contacten.	250.000 onderwijzers (excl. WO) 97.000 in kinderopvang
3	Hulpdiensten	Verzuim kan maatschappelijke vitale functie onder druk zetten.	60.000 politiemedewerkers 23.700 boa's 24.200 brandweerlieden
4	OV-personeel	Relatief veel contactmomenten. Vaccinatie kan verspreiding tegengaan.	15.000 NS-medewerkers
4	Niet (para)medische Contactberoepen	Veel contactmomenten. Vaccinatie kan aanleiding geven om contactberoepen geopend te houden. Maatschappelijke impact sluiting groot.	45.000 kappers 8000 schoonheidsspecialisten 14.500 rijinstructeurs
4	Levensmiddelenhandel	Relatief veel contactmomenten. Vaccinatie kan verspreiding tegengaan. Verzuim kan maatschappelijke vitale functie onder druk zetten.	300.000
4	Horecapersoneel	Veel contactmomenten. Vaccinatie kan verspreiding tegengaan.	466.000
5	Leeftijdscategorie 18-40		Rest

Toelichting

Vaccinatiedoelen

Een vaccinatiestrategie kan worden bepaald op basis van vier doelen:

1. Terugdringen van mortaliteit;
2. Ontlasten van de zorg;
3. Terugdringen van verspreiding (en dus: het indammen van de pandemie);
4. Maatschappelijke functies in stand houden (en dus: kosten voor maatschappij beperken).

Doel 1, 3 en 4 komen een met de strategieën van de Gezondheidsraad. Het ontlasten van de zorg wordt door de Gezondheidsraad niet apart genoemd. Gegeven dat de zorgcapaciteit een belangrijke beperkende factor is en dat het tempo van afschaling van covidmaatregelen in belangrijke mate hiermee samenhangt, is het apart opgenomen.

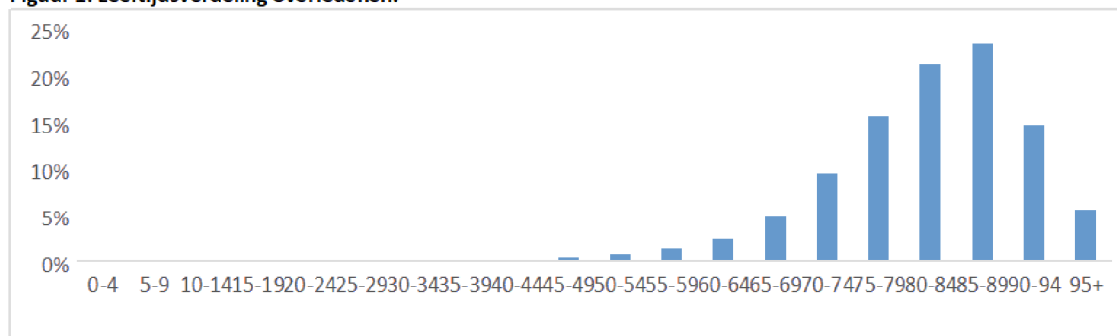
Prioritering binnen groep van 18 tot 60 jaar (vanaf nu restgroep genoemd) kan worden aangebracht aan de hand van bovenstaande doelen.

1. Terugdringen mortaliteit

Het directe effect van vaccinaties op mortaliteit is het grootst voor kwetsbare groepen. Dit betreft ouderen en mensen met een onderliggende aandoening. Het mortaliteitsrisico van in de restgroep is beperkt. Minder dan 3% van de mensen die zijn overleden aan covid waren jonger dan 60 jaar. Een gedeelte hiervan had onderliggende aandoeningen. Mensen met onderliggende aandoeningen komen op basis van de vaccinatiestrategie al in februari in aanmerking voor vaccinatie. De verwachting is dat de mortaliteitsrisico's onder de restgroep dus nog lager uitpakken dan de 3% suggereert.

Als er op basis van mortaliteit onderscheid wordt gemaakt ligt het ons inziens voor de hand om te beginnen met de leeftijdscategorie 50 tot 60 jaar. Zij hebben immers veel contacten, zijn nog actief in de maatschappij, werken nog, hebben kinderen en hebben de meeste kans om in het ziekenhuis te belanden. Gegeven de relatief beperkte risico's is het echter niet logisch om mortaliteit het leidende doel te laten zijn van de vaccinatieprioritering binnen de restgroep.

Figuur 1: Leeftijdsverdeling overledenen.

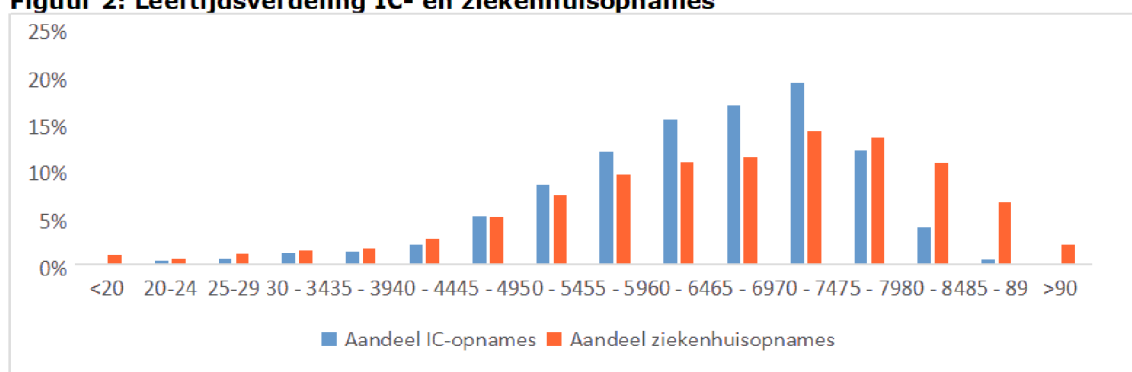
Bron: RIVM

2. Zorg ontlasten

De belangrijkste factor die de mate van contactbeperkende maatregelen bepaalt is momenteel de zorgcapaciteit, in het bijzonder IC- en reguliere ziekenhuiscapaciteit. In de restgroep zijn het met name besmette mensen in de leeftijdscategorie 40-60 die een beslag leggen op de zorgcapaciteit.

Vanuit het perspectief van het ontlasten van de zorg ligt het voor de hand om respectievelijk leeftijdscategorieën 50 tot 60 jaar en 40 tot 50 jaar te vaccineren. Als in aanvulling op de eerdere groepen de leeftijdscategorie 40-60 is gevaccineerd zou het beslag op de zorg slechts grofweg 5% zijn van wat momenteel het geval is, bij een gelijk aantal besmettingen. Contactbeperkende maatregelen zouden derhalve kunnen worden verlicht. NB: het ligt in lijn der verwachting dat een deel van de gevaccineerde kwetsbaren nog steeds op de IC terecht komt. Immers, de effectiviteit van de beschikbare vaccins ligt rond de 90%.

Figuur 2: Leeftijdverdeling IC- en ziekenhuisopnames

Bron: NICE, RIVM. NB: ziekenhuisopnames beschikbaar t/m 20 oktober

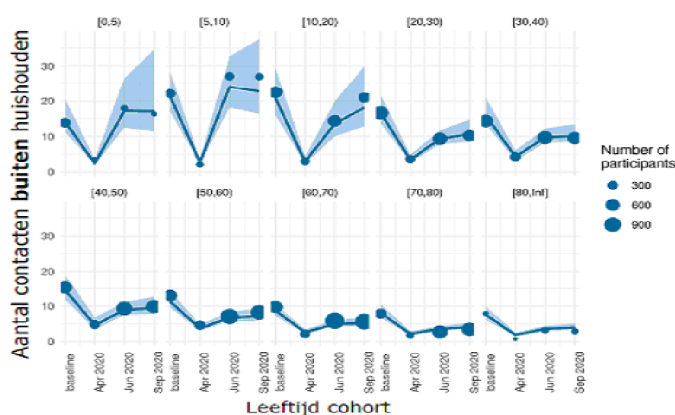
3. Terugdringen verspreiding

De pandemie kan ook worden ingedamd door het tegengaan van de verspreiding van het virus. Indirect leidt dit ook tot lagere mortaliteit en zorgbelasting. Belangrijke disclaimer is dat op dit moment nog onduidelijk is of en in welke mate vaccinatie ook besmettingen tegengaat. Als dit het geval is kan vaccinatie op basis van leeftijd en beroep worden ingezet om verspreiding tegen te gaan.

Differentiatie tussen leeftijdscategorieën

Als het primaire doel is om de verspreiding van het virus tegen te gaan ligt het voor de hand om tieners (en jongvolwassenen) als eerst te vaccineren. Uit figuur 3 blijkt dat deze groep, na kinderen, de meeste contacten buiten hun eigen huishouden hebben. De focus op tieners (en jongvolwassenen) wordt ook ondersteund doordat de 16.2 procent van alle besmettingen die in de periode 22 tot en met 29 december plaatsvond onder het leeftijdscohort van 15 tot 25.⁴ NB: gebruik van het vaccin is op dit moment nog niet goedgekeurd voor mensen onder de 18.

Figuur 3: Aantal contacten buiten huishouden per leeftijdscohort

Bron: Presentatie RIVM in Catshuis 13/12

Differentiatie tussen beroepsgroepen

Voor bepaalde beroepsgroepen is het bekend dat het naleven van de basisregels ingewikkeld is terwijl er geen realistisch alternatief voorhanden is. Sommige beroepsgroepen hebben simpelweg meer contactmomenten dan anderen.

⁴ https://www.rivm.nl/sites/default/files/2020-12/COVID-19_WebSite_rapport_wekelijks_20201229_1229.pdf

In de scoringstabel is de verspreiding van het virus gewogen aan de hand van de volgende indicatoren:

- De mate waarin 1,5 meter kan worden aangehouden;
- Het aantal contactmomenten bij beroepsuitoefening;
- De aard en duur van contacten.

Om verspreiding in deze sectoren tegengaan kan het daarom een overweging zijn om specifieke beroepsgroepen met veel verschillende contactmomenten voorrang te geven bij de vaccinatie. Dit geldt bijvoorbeeld voor contactberoepen, maar ook voor onder andere de (niet-medische) hulpdiensten, onderwijs, kinderopvang, horeca, bouw, detailhandel en reisbranche, inclusief openbaar vervoer.

4. Maatschappelijke functies

Een vierde perspectief op de noodzaak van het terugdringen van het virus is de maatschappelijke impact. In de scoringstabel is de verspreiding van het virus gewogen aan de hand van de volgende indicatoren:

- De mate waarin vaccinatie aanleiding geeft om een sector geopend te houden;
- De maatschappelijke impact van verzuim als gevolg van covidbesmetting en/of verplichte quarantaine ingeval met contact met een besmet persoon.

De maatschappelijke impact van een vaccinatie is niet per se een rangschikking van de vitaliteit van een sector als zodanig. In vitale sectoren zijn de contact beperkende maatregelen minder belemmerend, omdat ze nu nog geopend zijn, vanwege de maatschappelijke ontwrichting die van sluiting uitgaat en/of omdat goed op 1,5-meter kan worden gewerkt.

Vaccinatie in sectoren die minder vitaal zijn kan een gerechtvaardigde keuze zijn indien naleving van de basisregels (o.a. afstand houden) de maatschappelijke functie in de weg staat of zeer bemoeilijkt en sector nu gesloten is. De maatschappelijke impact is dan ook relatief groot als vaccinatie aanleiding geeft om deze sector weer te openen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de contactberoepen, maar niet voor de dienstverlening van het openbaar bestuur waar digitale of beschermende maatregelen als alternatief kunnen fungeren.

Verdere criteria die eventueel meegewogen kunnen worden zijn de geschatte maatschappelijke impact van het stilvallen van een maatschappelijke functie bij verzuim als gevolg van ziekte of verplichte quarantaine.

Bijlage**Tabel – Indicatief leveringsoverzicht**

	Dec 2020	1Q2021	2Q2021	3Q2021	4Q2021	1Q2022	Totaal
BionTech/ Pfizer	0,165	2,2	3	3	-	-	8,4
BionTech/Pfizer opties	0	0,5	1,5	1	0,8		3,8
Moderna	0	0,4	1,36	1,36	3,1	-	6,2
AstraZeneca	0	4,5	5,2	2	-	-	11,7
CureVac	0	0,6	1,6	2	2,2	2,2	8,6
Janssen	0	0	3	6	2,3	-	11,3
Sanofi	0	-	-	5,85	5,85	-	11,7
Totaal	0,165	8,2	15,7	21,2	14,25	2,2	61,7

TER ADVISERING

Aan

10.2.e

Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek

Inlichtingen

10.2.e

10.2.e

www.minfin.nl

Datum

14 januari 2021

Notitienummer

2021-0000007640

Auteur

10.2.e

notitie

Oplegger ACC 27-1 vaccinatiestrategie

Kern

- VWS spreekt de ambitie uit om voor de herfst iedereen te vaccineren. Dit is niet ambitieus genoeg. U kunt aangeven dat op basis van het leveringsschema het haalbaar zijn voor het einde van Q2 iedereen die dit wil te vaccineren.
- De prikcapaciteit wordt de komende maanden geleidelijk opgeschaald van 200.000 prikken in februari, naar 600.000-700.000 prikken in mei. U kunt aangeven dat deze prikcapaciteit niet volstaat om de 19 miljoen vaccins die naar verwachting in Q2 geleverd worden te zetten. Uitgaande van de leveringen moeten er circa 1,5 miljoen vaccins per week gezet worden, de geplande prikcapaciteit moet dus meer dan verdubbeld worden ook om eventuele meevallers in het leveringsschema te accommoderen. 10.2.e en 10.2.e steunen u in deze zorgen.
- Creatieve oplossingen om de prikcapaciteit fors te verhogen zijn noodzakelijk. Brede inzet van ziekenhuizen, apothekers en defensie zoals in andere landen biedt mogelijk soelaas.
- De huidige vaccinatiestrategie geeft geen nadere prioritering voor de leeftijdsgroep 18-60. In bijgevoegde notitie geven wij een prioritering op basis van leeftijd én beroepsgroepen.
  - Prioritering van de leeftijdsgroepen 50-60 en 40-50 heeft het grootste effect op het verminderen van de druk op de zorg.
  - Als er daadwerkelijk een hoge prikcapaciteit wordt gerealiseerd zal differentiatie tussen beroepsgroepen minder noodzakelijk zijn. Als de groep 40-60-jarigen gevaccineerd is, resteren nog 2,3 miljoen mensen. Bij een prikcapaciteit van ruim 1 miljoen per week zal dit circa twee weken duren en is er dus minder noodzaak tot voorrang voor beroepsgroepen. Dit onderstreept het belang van maximale prikcapaciteit.
- Uitrol van vaccinatie (onder kwetsbaren) leidt tot een lagere R en faciliteert daarmee afschaling van maatregelen. De doelstelling van de coronastrategie bepaalt in welke mate afschalen van maatregelen mogelijk. Sturen op IC-capaciteit geeft de meeste ruimte voor het afschalen van maatregelen maar leidt wel tot een toename van het aantal besmettingen.

U kunt aangeven dat frequente (opwaartse) herijking van de signaalwaarde *aantal besmettingen* naargelang de vaccinatiegraad stijgt een logisch gevolg is van dalende druk op de zorg. Hiermee daalt ook de noodzaak om beperkende maatregelen aan te houden

Toelichting
Prikcapaciteit

- VWS spreekt de ambitie uit om voor de herfst iedereen te vaccineren. Op basis van het leveringsschema vaccins (tabel 1) moet het echter haalbaar zijn om einde Q2 iedereen die dit wil te vaccineren.
  - Er wonen ongeveer 14mln 18-plussers in Nederland (de doelgroep).
  - De vaccinatiebereidheid is 80,3 procent.
  - Spillage wordt door VWS conservatief gesteld op 5 procent.
  - Iedereen ontvangt twee prikken.
  - Benodigd aantal vaccins: $14\text{mln} * 0,803 * 1,05 * 2 = 23,61$ mln.
Deze schatting is een maximum, aangezien minder vaccins nodig zijn indien het Janssen vaccin wordt goedgekeurd waarvan slechts 1 prik nodig is.
  - Einde Q2 hebben we naar verwachting 23,865mln vaccins ontvangen, waaronder 3 miljoen vaccins van Janssen. Daarbij houden we rekening met 65 procent lagere levering van AstraZeneca in Q1.

Tabel 1: leveringen vaccins

	DEC 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
BIONTECH/ PFIZER	0.165	2.7	7.2	6.8	2.6
MODERNA	0	0.4	1.36	1.36	3.1
ASTRAZENECA	0	1.6*	5.2	2	
CUREVAC	0		2.2	2	2.2
JANSSEN	0	0	3	6	2.3
SANOFI	0	0	0	0	5.85
TOTAAL	0.165	4.7	19	18	16

* er is rekening gehouden met een 65% lagere levering in Q1 ten opzichte van de Kamerbrief van 12 januari 2021.

- De prikcapaciteit wordt de komende maanden geleidelijk opgeschaald van 200.000 prikken in februari, naar 600.000-700.000 prikken in mei (zie tabel 2). Deze capaciteit is volstaat niet om grote leveringen die in de toekomst verwacht worden weg te prikken.
  - Ter illustratie: in Q2 moeten er minimaal 1,46mln prikken per week gezet kunnen worden, uitgaande van de verwachte leveringen van 19 miljoen (zonder rekening te houden met fluctuaties in leveringen), terwijl de geraamde prikcapaciteit in mei maximaal 700.000 per week is.
- Als de prikcapaciteit wordt vergeleken met de verwachte leveringen (tabel 1) lopen de mogelijke tekorten in prikcapaciteit op van 2,1mln in Q1 naar 13,8mln in Q2.
- Creatieve oplossingen om de prikcapaciteit fors te verhogen zijn noodzakelijk. Brede inzet van ziekenhuizen, apothekers en defensie zoals in andere landen biedt mogelijk soelaas.

Tabel 2: geraamde prikcapaciteit

	Nu	Februari	April	Mei
Per week	70.000	200.000	400.000-	600.000-

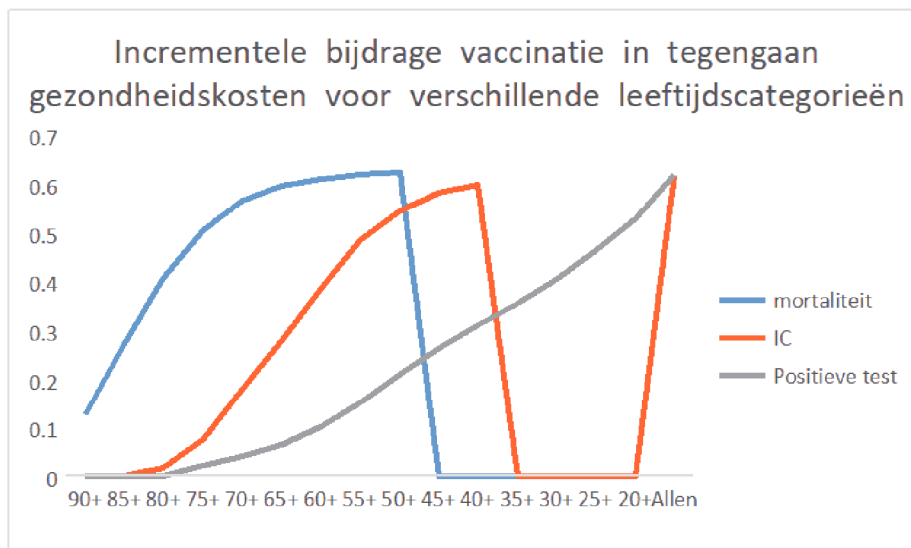
			500.000	
Per kwartaal (x13)	910.000	2.600.000	5.200.000-6.500.000	7.800.000-9.100.000
Mogelijk tekort (per kwartaal)		2.100.000	13.800.000	11.200.000

Vaccinatie en groepsimmunitet

- De impact van vaccinatie bestaat uit de som van een direct en een indirect effect. Het directe effect is minder (ernstige) ziekte (90% voor het Pfizer vaccin). Het indirecte effect is verminderde verspreiding van het virus. In hoeverre het vaccin ook verspreiding tegengaat is vooralsnog onbekend. Vasthouden aan de basisregels is daarmee vooralsnog noodzakelijk.
- Voor het behalen van groepsimmunitet is het product van de vaccinatiegraad en het indirecte effect leidend. In het geval dat 70% van de bevolking is gevaccineerd en het vaccin 60% van de verspreiding tegengaat dan komt het product uit op 42%. Dit is onvoldoende voor groepsimmunitet. Groepsimmunitet hangt dus in belangrijke mate af van het indirecte effect. Daarnaast speelt het al dan niet voorkomen van herbesmettingen een rol.

Vaccinatie en ongewenste gezondheidsuitkomsten

- Vaccinatie drukt mortaliteit, aantal overleefde IC-opnames en het aantal besmettingen.¹ Onderstaande figuur toont dat er grote verschillen bestaan in de effectiviteit van vaccinatie in het tegengaan van deze ongewenste gezondheidskosten voor verschillende leeftijdsgroepen. Vaccinatie van alle 90-plussers leidt bijvoorbeeld tot 10 procent verminderde mortaliteit, maar heeft een verwaarloosbaar effect op het aantal overleefde IC-opnames en het aantal positieve tests. Vaccinatie van de groep tussen 50 en 75 heeft de grootste impact op het aantal IC-opnames. Aanname voor deze scenario's is een vaccinatiegraad van 70% en een effectiviteit in het tegengaan van alle neveneffecten van het virus van 90%, inclusief transmissie. Het product van deze twee (63%) is de totale afname van de prevalentie van het virus in dat geval.

¹ Het RIVM rekent niet met het totale aantal IC-opnames vanwege overlap met mortaliteit.

Vaccinatie en afschalen maatregelen

- Doelstelling van het gevoerde coronabeleid is het maximaleren van het maatschappelijk nut. Dit betreft een weging tussen de baten en kosten die voortvloeien uit maatschappelijke, economische en gezondheidsoverwegingen. Maatschappelijke problematiek zoals psychische stress, eenzaamheid en verwaarlozing kinderen blijven veelal onderbelicht in de discussie.
- Uitrol van vaccinatie (onder kwetsbaren) leidt, *ceteris paribus*, tot een lagere R en faciliteert daarmee afschaling van maatregelen. De doelstelling van de coronastrategie bepaalt in welke mate afschalen van maatregelen mogelijk.
- Sturen op IC-capaciteit geeft de meeste ruimte voor het afschalen van maatregelen maar leidt wel tot een toename van het aantal besmettingen naarmate de uitrol van vaccinatie vordert. Immers, het aantal besmettingen per IC-opnames kan dan gaan stijgen. Sturen op de huidige signaalwaarde van het aantal besmettingen geeft ook ruimte tot afschalen maar in mindere mate.
- Frequente (opwaartse) herijking van de signaalwaarde *aantal besmettingen* (naargelang de vaccinatiegraad stijgt) lijkt een logisch gevolg van de dalende druk op de zorg. Hiermee daalt ook de noodzaak om beperkende maatregelen aan te houden.
- Een stijgend aantal besmettingen (en een $R > 1$) heeft een aantal neveneffecten:
  - 10% van de gevaccineerde kwetsbaren zal naar verwachting nog steeds (ernstig) ziek worden na besmetting. Als het aantal besmettingen stijgt wordt het voor de kwetsbare *individu* dus steeds gevaarlijker om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer. Flankerend beleid, inclusief venstertijden voor kwetsbaren en informatiecampagnes, kan een uitkomst bieden. Voor de kwetsbaren *als groep* is er waarschijnlijk echter sprake van verminderde morbiditeit en opnames op de IC.
  - Als we uitgaan van een vaccinatiegraad van 70% onder kwetsbaren loopt 30% van deze groep een steeds groter gevaar, zowel als *individu* en als *groep*. Of en in hoeverre we rekening dienen te houden met vaccinatie-weigeraars in het vaststellen van de geldende maatregelen behoeft politieke weging.

Doelstelling: mortaliteit en/of ic-opnames:

- De doelstellingen van mortaliteit en ic-opnames geven de meeste ruimte tot afschalen van maatregelen. Vaccinatie van kwetsbaren leidt immers tot een forse afname van mortaliteit en ic-opnames waarmee de noodzaak van maatregelen afneemt.
- Let wel dat de afname van het aantal besmettingen na vaccinatie van de kwetsbaren vele malen geringer is (20% na vaccinatie 50-plussers). Het gevolg van het loslaten van maatregelen is een sterke toename van het aantal besmettingen.
- Rekenvoorbeeld: uitgaande van vaccinatie van 50% van de kwetsbaren en afname van het aantal IC-opnames met 50 procent geeft dit ruimte voor twee keer zoveel besmettingen. Voor niet gevaccineerde kwetsbaren resulteert dit in een twee keer zo grote kans op besmetting. Het risico is een tweedeling in de samenleving.

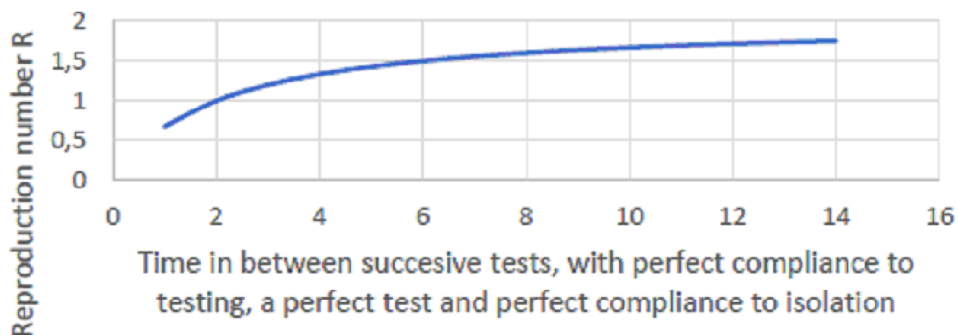
Doelstelling: aantal besmettingen

- Deze doelstelling geeft meer beperkt ruimte om maatregelen los te laten na vaccinatie ouderen

Testen en afschalen maatregelen

- Testen en BCO draagt bij aan de bestrijding van het virus doordat de tijd afneemt dat een besmet persoon anderen kan besmetten. Daarnaast draagt testen en BCO bij aan ons beeld op de verspreiding van het virus.
- Het RIVM becijferd dat uitgaande van een perfecte test, naleving van quarantaine na positieve test en volledige testbereidheid bij klachten, een tweedagelijkse test leidt tot een halvering van de R. Bij meer realistische parameters is de bijdrage van testen aan een lagere R zeer beperkt. Eenzelfde argument geldt voor BCO.

Impact testing on transmission

Bron: RIVM

NOTITIE - BRAINSTORM VACCINATIEPRIORITERING GROEP 18-60 JAAR

Aanleiding

- Op 5 januari is door de minister van VWS een vaccinatiestrategie naar de Kamer gestuurd.
- Binnen de grootste groep mensen, tussen de 18 en 60 jaar (zonder medische indicatie), die als laatste – vanaf april of mei – aan de beurt komen, is (nog) niet nader geprioriteerd. Deze groep bestaat uit meer dan 7 miljoen mensen.
- De verwachting is dat belangengroepen de komende maanden zullen lobbyen voor urgente vaccinatie. Veiligheidsdiensten en onderwijs hebben hier inmiddels al op aangedrongen. Het vooraf bepalen van een heldere prioriteringsstrategie en proactieve communicatie kan voorkomen dat de groep met de beste lobby als eerst wordt gevaccineerd.
- Tegelijkertijd kan het aanbrengen van prioritering binnen beroepsgroepen juist leiden tot extra discussie over wie als eerste aan de beurt is. Gegeven de maximale vaccinatiecapaciteit bij de GGD's van 500 duizend à 1 miljoen inentingen per week¹ kan het verschil tussen de eerste vaccins in deze groep en de laatste ongeveer zeven à veertien weken bedragen.
- Het opschalen van de maximale prikcapaciteit per week en zorgen dat de beschikbare vaccins direct toegediend kunnen worden, is ons inziens de beste oplossing en kan mogelijk de discussie over prioriteren binnen beroepsgroepen voorkomen.
- Het is logisch om nadere prioritering aan te brengen, zowel vanuit epidemiologisch perspectief (voorkomen overbelasting zorg en het tegengaan van verspreiding) als vanuit maatschappelijk oogpunt.

Overwegingen en disclaimers

Het doel van nadere prioritering is het maatschappelijke nut van ieder ingezet vaccin te maximaliseren. Een vaccinatiestrategie kan worden bepaald op basis van vier doelen (n.b.: de Gezondheidsraad noemt het ontlasten van de zorg niet als apart doel):

1. Terugdringen van mortaliteit en het voorkomen en verminderen van ernstige ziekte;
2. Ontlasten van de zorg;
3. Terugdringen van verspreiding (en dus: het indammen van de pandemie);
4. Maatschappelijke impact (en dus: kosten voor maatschappij beperken).

Een belangrijke disclaimer die het RIVM meegeeft is dat het nog onzeker is in welke mate het vaccin ook bijdraagt aan het terugdringen van de verspreiding van het virus. Dit volgt namelijk niet uit de medische trials en moet blijken uit onderzoek naar de effecten van de vaccinatie in bijvoorbeeld het VK en de VS.

Daarnaast moet de praktische uitvoerbaarheid worden getoetst. Dit is voor leeftijdsdifferentiatie vermoedelijk gemakkelijker dan voor beroepsgroepen. Gegeven dat vaccinatie van de doelgroep van 18 tot 60 jaar pas in april of mei is voorzien, moet dit echter overkomelijk zijn.

De doelen 2 tot en met 4 kunnen niet los van elkaar worden gezien en zijn deels overlappend. Het terugdringen van de verspreiding van het virus vermindert ernstige ziekte en ontlast de zorg, terwijl het ontlasten van de zorg het mogelijk maakt om maatschappelijke functies in stand te houden. Dit onderstreept het belang om deze doelen in samenhang te wegen.

Onze weging van de maatschappelijke impact van verschillende sectoren is geen oordeel over de toegevoegde waarde van de sector als zodanig. In plaats daarvan nemen we huidige set aan maatregelen als referentiepunt en kijken welke sectoren op dit moment gesloten vanwege de onmogelijkheid om de basisregels op te volgen en daarmee sterk zouden profiteren van vaccinatie. Sectoren waar op dit moment gewoon doorgewerkt kan worden, omdat de basisregels gemakkelijk gevolgd kunnen worden, profiteren daarmee weinig van vaccinatie. Zo is de maatschappelijke impact van het vaccineren van medewerkers van in de energiesector relatief beperkt ten opzichte van de maatschappelijke impact van het vaccineren van onderwijspersoneel. Let wel: het vaccineren van een gehele sector geeft voorsnog geen garantie dat deze sector weer geopend

¹ [Tevreden GGD-top: 'In april en mei gaan we echt los' | Het Parool](#)

kan worden, gegeven de onzekerheid over de effectiviteit van het vaccin in het tegengaan van verspreiding.

Een waarschuwend noot: het gevaar van prioritering op basis van beroepsgroepen is dat dit de mogelijkheid voor lobbyende partijen expliciet openhoudt om hun maatschappelijke relevantie boven die van andere beroepsgroepen te stellen. Bij strikte prioritering op basis van leeftijd leeft dit gevaar minder, maar zijn de maatschappelijke baten mogelijk wel kleiner. Strikte handhaving van een gekozen strategie op basis van leeftijd en beroepsgroepen behoudt echter de voorkeur.

Scoringstabel

In onderstaande tabel zijn verschillende strategieën gescoord aan de hand van beroepsgroepen. In de toelichting wordt nader ingegaan op overwegingen bij de inschaling en de scoringsysteematiek.

Doelen					
Doelgroep	Mortaliteit/ziekte terugdringen	Zorg ontlasten	Verspreiding terugdringen	Maatschappelijke impact vaccinatie	Totaal (som)
Leeftijd					
0-10	0	0	1	0	1
10-20	0	0	3	0	3
20-30	0	0	3	0	3
30-40	0	0	2	0	1
40-50	1	2	2	0	5
50-60	1	3	1	0	5
Sector					
Onderwijs, kinderopvang en BSO	onbekend	Onbekend	2	3	5
Hulpdiensten	Onbekend	Onbekend	2	3	5
Levensmiddelen	Onbekend	Onbekend	2	2	4
Openbaar vervoer	Onbekend	Onbekend	2	2	4
Contactberoepen	Onbekend	Onbekend	3	1	4
Levensmiddelen	Onbekend	Onbekend	2	2	4
Horeca	Onbekend	Onbekend	2	2	4
Reisbranche	Onbekend	Onbekend	2	1	3
Handel	Onbekend	Onbekend	2	1	3
Detailhandel	Onbekend	Onbekend	2	1	3
Bouw	Onbekend	Onbekend	2	0	2
Waterbedrijven en Afvalbeheer	Onbekend	Onbekend	1	0	1
Vervoer/Opslag	Onbekend	Onbekend	1	0	1
Energievoorziening	Onbekend	Onbekend	1	0	1
Industrie	Onbekend	Onbekend	1	0	1

Prioritering

Uit de bovenstaande scoringstabel volgt het onderstaande voorstel voor een prioritering. Het betreft een eerste weging.

In de laatste kolom is een schatting van de omvang van de groepen weergegeven. Dit betreft een zeer rudimentaire schatting van de omvang van de groep. De werkelijke omvang kan variëren, omdat er overlap bestaat tussen de leeftijdscohorten en de doelgroepen die al eerder zijn gevaccineerd, alsmede tussen leeftijdscategorieën en nadere differentiatie tussen beroepsgroepen. Daarnaast bestaat er geen eenduidige definitie van de omvang van de doelgroepen.

Als er daadwerkelijk een hoge prikcapaciteit wordt gerealiseerd zal differentiatie tussen beroepsgroepen minder noodzakelijk zijn. Als de twee leeftijdsgroepen zijn gevaccineerd resteren er nog 2,3 miljoen mensen. Bij een prikcapaciteit van 1 miljoen per week zal dit ruim twee weken duren. Dit onderstreept het belang van maximale prikcapaciteit.

#	Doelgroep	Toelichting	Schatting omvang
1	Leeftijdscategorie 50 tot 60 jaar	Groep heeft relatief groot beslag op zorgcapaciteit na besmetting en heeft contacten buiten eigen groep.	2.208.076
2	Leeftijdscategorie 40 tot 50 (evt. tot 45)	Groep maakt relatief groot beslag op zorgcapaciteit en heeft contacten buiten eigen groep.	2.532.418
3	Onderwijspersoneel VO en PO, kinderopvang en BSO	Afstandsonderwijs leidt tot permanente schade. Veel verzuim onder leraren en relatief veel contacten.	250.000 onderwijzers (excl. WO) 97.000 in kinderopvang
3	Hulpdiensten	Verzuim kan maatschappelijke vitale functie onder druk zetten.	60.000 politiemedewerkers 23.700 boa's 24.200 brandweerlieden
4	OV-personeel	Relatief veel contactmomenten. Vaccinatie kan verspreiding tegengaan.	15.000 NS-medewerkers
4	Niet (para)medische Contactberoepen	Veel contactmomenten. Vaccinatie kan aanleiding geven om contactberoepen geopend te houden. Maatschappelijke impact sluiting groot.	45.000 kappers 8000 schoonheidsspecialisten 14.500 rijinstructeurs
4	Levensmiddelenhandel	Relatief veel contactmomenten. Vaccinatie kan verspreiding tegengaan. Verzuim kan maatschappelijke vitale functie onder druk zetten.	300.000
4	Horecapersoneel	Veel contactmomenten. Vaccinatie kan verspreiding tegengaan.	466.000
5	Leeftijdscategorie 18-40		Rest

Toelichting

Vaccinatiedoelen

Een vaccinatiestrategie kan worden bepaald op basis van vier doelen:

1. Terugdringen van mortaliteit;
2. Ontlasten van de zorg;
3. Terugdringen van verspreiding (en dus: het indammen van de pandemie);
4. Maatschappelijke functies in stand houden (en dus: kosten voor maatschappij beperken).

Doel 1, 3 en 4 komen een met de strategieën van de Gezondheidsraad. Het ontlasten van de zorg wordt door de Gezondheidsraad niet apart genoemd. Gegeven dat de zorgcapaciteit een belangrijke beperkende factor is en dat het tempo van afschaling van covidmaatregelen in belangrijke mate hiermee samenhangt, is het apart opgenomen.

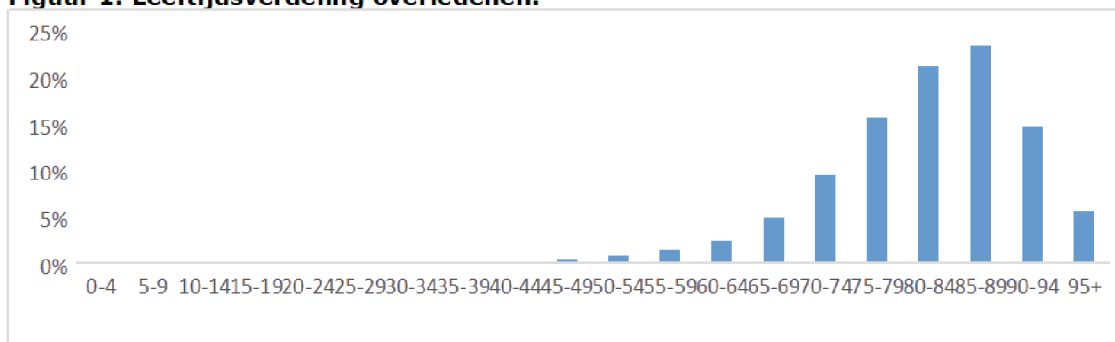
Prioritering binnen groep van 18 tot 60 jaar (vanaf nu restgroep genoemd) kan worden aangebracht aan de hand van bovenstaande doelen.

1. Terugdringen mortaliteit

Het directe effect van vaccinaties op mortaliteit is het grootst voor kwetsbare groepen. Dit betreft ouderen en mensen met een onderliggende aandoening. Het mortaliteitsrisico van in de restgroep is beperkt. Minder dan 3% van de mensen die zijn overleden aan covid waren jonger dan 60 jaar. Een gedeelte hiervan had onderliggende aandoeningen. Mensen met onderliggende aandoeningen komen op basis van de vaccinatiestrategie al in februari in aanmerking voor vaccinatie. De verwachting is dat de mortaliteitsrisico's onder de restgroep dus nog lager uitpakken dan de 3% suggereert.

Als er op basis van mortaliteit onderscheid wordt gemaakt ligt het ons inziens voor de hand om te beginnen met de leeftijdscategorie 50 tot 60 jaar. Zij hebben immers veel contacten, zijn nog actief in de maatschappij, werken nog, hebben kinderen en hebben de meeste kans om in het ziekenhuis te belanden. Gegeven de relatief beperkte risico's is het echter niet logisch om mortaliteit het leidende doel te laten zijn van de vaccinatieprioritering binnen de restgroep.

Figuur 1: Leeftijdverdeling overledenen.

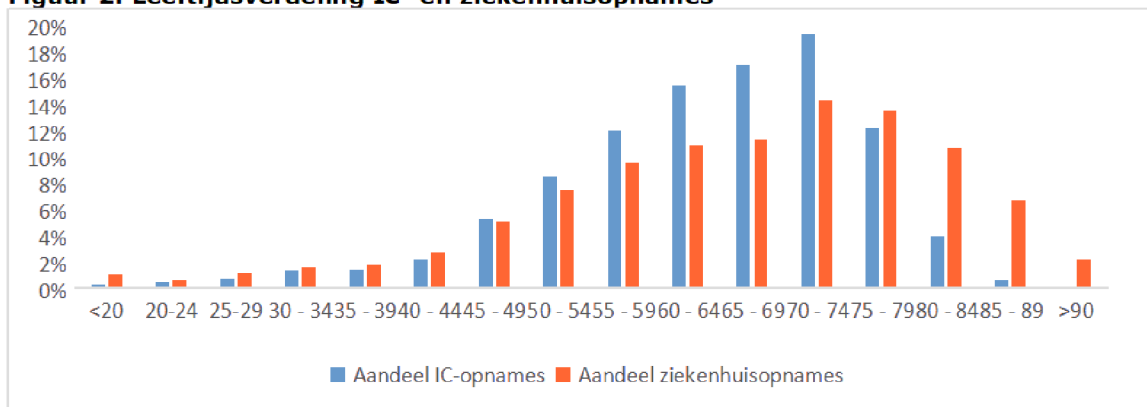
Bron: RIVM

2. Zorg ontlasten

De belangrijkste factor die de mate van contactbeperkende maatregelen bepaalt is momenteel de zorgcapaciteit, in het bijzonder IC- en reguliere ziekenhuiscapaciteit. In de restgroep zijn het met name besmette mensen in de leeftijdscategorie 40-60 die een beslag leggen op de zorgcapaciteit.

Vanuit het perspectief van het ontlasten van de zorg ligt het voor de hand om respectievelijk leeftijdscategorieën 50 tot 60 jaar en 40 tot 50 jaar te vaccineren. Als in aanvulling op de eerdere groepen de leeftijdscategorie 40-60 is gevaccineerd zou het beslag op de zorg slechts grofweg 5% zijn van wat momenteel het geval is, bij een gelijk aantal besmettingen. Contactbeperkende maatregelen zouden derhalve kunnen worden verlicht. NB: het ligt in lijn der verwachting dat een deel van de gevaccineerde kwetsbaren nog steeds op de IC terecht komt. Immers, de effectiviteit van de beschikbare vaccins liggen rond de 90%.

Figuur 2: Leeftijdverdeling IC- en ziekenhuisopnames

Bron: NICE, RIVM. NB: ziekenhuisopnames beschikbaar t/m 20 oktober

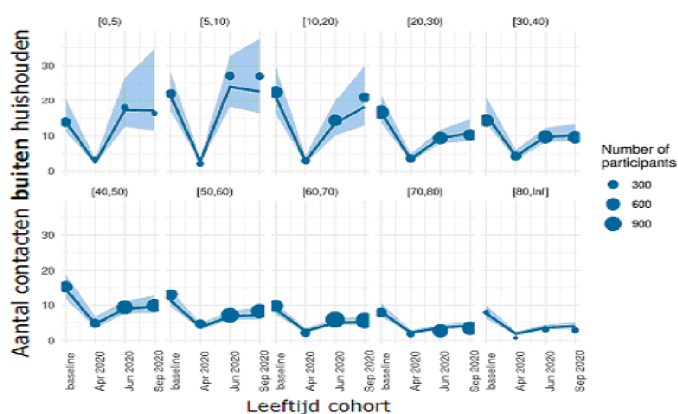
3. Terugdringen verspreiding

De pandemie kan ook worden ingedamd door het tegengaan van de verspreiding van het virus. Indirect leidt dit ook tot lagere mortaliteit en zorgbelasting. Belangrijke disclaimer is dat op dit moment nog onduidelijk is of en in welke mate vaccinatie ook besmettingen tegengaat. Als dit het geval is kan vaccinatie op basis van leeftijd en beroep worden ingezet om verspreiding tegen te gaan.

Differentiatie tussen leeftijdscategorieën

Als het primaire doel is om de verspreiding van het virus tegen te gaan ligt het voor de hand om tieners (en jongvolwassenen) als eerst te vaccineren. Uit figuur 3 blijkt dat deze groep, na kinderen, de meeste contacten buiten hun eigen huishouden hebben. De focus op tieners (en jongvolwassenen) wordt ook ondersteund doordat de 16.2 procent van alle besmettingen die in de periode 22 tot en met 29 december plaatsvond onder het leeftijdscohort van 15 tot 25.² NB: gebruik van het vaccin is op dit moment nog niet goedgekeurd voor mensen onder de 18.

Figuur 3: Aantal contacten buiten huishouden per leeftijdscohort

Bron: Presentatie RIVM in Catshuis 13/12

Differentiatie tussen beroepsgroepen

Voor bepaalde beroepsgroepen is het bekend dat het naleven van de basisregels ingewikkeld is terwijl er geen realistisch alternatief voorhanden is. Sommige beroepsgroepen hebben simpelweg meer contactmomenten dan anderen.

In de scoringstabel is de verspreiding van het virus gewogen aan de hand van de volgende indicatoren:

- De mate waarin 1,5 meter kan worden aangehouden;
- Het aantal contactmomenten bij beroepsuitoefening;
- De aard en duur van contacten.

Om verspreiding in deze sectoren tegengaan kan het daarom een overweging zijn om specifieke beroepsgroepen met veel verschillende contactmomenten voorrang te geven bij de vaccinatie. Dit geldt bijvoorbeeld voor contactberoepen, maar ook voor onder andere de (niet-medische) hulpdiensten, onderwijs, kinderopvang, horeca, bouw, detailhandel en reisbranche, inclusief openbaar vervoer.

² https://www.rivm.nl/sites/default/files/2020-12/COVID-19_WebSite_rapport_wekelijks_20201229_1229.pdf

4. Maatschappelijke functies

Een vierde perspectief op de noodzaak van het terugdringen van het virus is de maatschappelijke impact. In de scoringstabel is de verspreiding van het virus gewogen aan de hand van de volgende indicatoren:

- De mate waarin vaccinatie aanleiding geeft om een sector geopend te houden;
- De maatschappelijke impact van verzuim als gevolg van covidbesmetting en/of verplichte quarantaine ingeval met contact met een besmet persoon.

De maatschappelijke impact van een vaccinatie is niet per se een rangschikking van de vitaliteit van een sector als zodanig. In vitale sectoren zijn de contact beperkende maatregelen minder belemmerend, omdat ze nu nog geopend zijn, vanwege de maatschappelijke ontwrichting die van sluiting uitgaat en/of omdat goed op 1,5-meter kan worden gewerkt.

Vaccinatie in sectoren die minder vitaal zijn kan een gerechtvaardigde keuze zijn indien naleving van de basisregels (o.a. afstand houden) de maatschappelijke functie in de weg staat of zeer bemoeilijkt en sector nu gesloten is. De maatschappelijke impact is dan ook relatief groot als vaccinatie aanleiding geeft om deze sector weer te openen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de contactberoepen, maar niet voor de dienstverlening van het openbaar bestuur waar digitale of beschermende maatregelen als alternatief kunnen fungeren.

Verdere criteria die eventueel meegewogen kunnen worden zijn de geschatte maatschappelijke impact van het stilvallen van een maatschappelijke functie bij verzuim als gevolg van ziekte of verplichte quarantaine.

Tabel – Indicatief leveringsoverzicht

	Dec 2020	1Q2021	2Q2021	3Q2021	4Q2021	1Q2022	Totaal
BionTech/ Pfizer	0,165	2,2	3	3	-	-	8,4
BionTech/Pfizer opties	0	0,5	1,5	1	0,8		3,8
Moderna	0	0,4	1,36	1,36	3,1	-	6,2
AstraZeneca	0	4,5	5,2	2	-	-	11,7
CureVac	0	0,6	1,6	2	2,2	2,2	8,6
Janssen	0	0	3	6	2,3	-	11,3
Sanofi	0	-	-	5,85	5,85	-	11,7
Totaal	0,165	8,2	15,7	21,2	14,25	2,2	61,7

Prioritering afschalen maatregelen

Lucht voor de samenleving

De verspreiding van het virus neemt af. Dit is geen reden om de teugels nu te laten vieren, want het virus zal nog langere tijd onder ons blijven. Het is een proces van lange adem en aan iedereen wordt gevraagd om de maatregelen nog voor een onbekende periode vol te houden. Afbouw van contactmaatregelen zal daarom heel stapsgewijs en op een verstandige manier moeten plaatsvinden. In aanloop daarop is het echter nodig stil te staan bij de vraag wat in aansluiting op de routekaart de gewenste **volgorde** van afbouw van contactmaatregelen is.

We mogen niet onderschatten hoe diep de contactmaatregelen ingrijpen in onze manier van leven. Ze beperken hoe we werken, hoe we verbinden, hoe we leren, hoe we zorgen. En terwijl de vrijheidsbeperking in beginsel een onvermijdelijk gevolg is van de noodzaak virusverspreiding te beperken, moeten we ook realiseren dat de samenleving en economie lucht nodig hebben om het duurzaam vol te houden.

Om te beginnen vanwege de impact van een samenleving in gedeeltelijke lockdown. De stress en tegenslag van maatregelen die bij korte duur nog overzichtelijk lijken, stapelen zich meer en meer op tot groot leed. Voor veel huishoudens en werknemers is het kraken en piepen. Als je bedrijf een tijdje onder water staat, dan gaat het vroeg of laat zinken. Als je langdurig thuis zit, kun je vroeg of laat eenzaam of depressief worden. Als je niet naar school kan, wordt de achterstand op den duur niet meer te overbruggen, en kun je vroeg of laat je uitzicht op een leuke schooltijd of zelfs een kansrijke toekomst verliezen.

Maar daarnaast gaat er van langdurige vrijheidsbeperking een sterk boemerangeffect uit op het virus. We hebben gezien dat de naleving van het coronabeleid zwaar onder druk raakt, als we de samenleving langdurig overvragen. Sommige mensen ervaren de regels als repressief, sommige mensen raken mentaal klem, sommige ondernemers houden het niet langer vol. Je kunt een fietsband niet eindeloos opblazen, vroeg of laat knapt die. Een strak keurslijf te lang aanhouden zal zich dan ook als een boemerang tegen goede bedoelingen keren en een deel van het goed bedoelde coronabeleid teniet doen.

Om beide redenen geldt: wannéér het te laat is, zal van geval tot geval verschillen, maar elke kans om de samenleving verantwoord lucht te geven moeten we met beide handen aangrijpen. Dit houdt de samenleving in stand en houdt ook het draagvlak in stand om zich aan contactmaatregelen te houden wanneer die onvermijdelijk zijn.

Prioritering

EZK, FIN en SZW hebben met behulp van het afwegingskader verschillende maatregelen gewogen op de effecten op virus, maatschappij en economie. Drie sets aan maatregelen volgen uit deze analyse:

0. De nuloptie: beëindigen van de 'hamer' van twee weken per 19 november, conform afspraak
1. Maatregelen die ons inziens snel afgebouwd kunnen worden. Het effect op de virusverspreiding is naar verwachting (zeer) klein, terwijl de maatschappelijke en economische baten aanzienlijk zijn.
2. Maatregelen die je moet afbouwen, zodra de R-waarde en het aantal besmettingen dit toelaten. Hier gelden nog grotere maatschappelijke en economische baten.

0. Per 19 november, conform eerder communicatie richting de samenleving

Beëindigen van de 'hamer' die uitdrukkelijk voor twee weken zou gelden. Handelen conform eerdere communicatie richting – en dus afspraken met – de samenleving komt de voorspelbaarheid, legitimiteit en navolging van beleid ten goede. Afwijken van die impliciete afspraak is gegeven gunstige trends in besmettingen niet uit te leggen.

- Heropenen publiek toegankelijke locaties (o.a. bibliotheken, theaters, dierentuinen, zwembaden, bioscopen, beurzen): Bij grote locaties is veelal geïnvesteerd in slimme maatregelen om bezoekersstromen in goede banen te leiden. Voor de sector is het belangrijk om perspectief te houden voor de langere termijn, openstelling draagt hieraan bij. Bovendien vervullen veel publiek toegankelijke locaties een belangrijke sociale functie.

- Maximale groepsgrootte terug van 2 naar 4 personen + thuisbezoek terug van maximaal 2 naar 3 personen per dag: Een verruiming van de toegestane maximum groepsgrootte buiten stelt mensen in staat meer sociale contacten te hebben en draagt bij aan een hoger welzijn.
- Sporten met meer dan 2 personen wordt weer mogelijk (terug naar 4 personen)
- Groepslessen in sportscholen worden weer mogelijk: Sportscholen hebben veelal geïnvesteerd in een veilige infrastructuur voor groepslessen. Handhaving op naleving regels is van belang.

1. Eerste prioriteit bij volgend pakket (gegeven minimaal effect op virusverspreiding i.c.m. aanzienlijke baten voor maatschappij en economie)

N.B. Wat betreft de timing van afschaling is de eenduidigheid en goed verwachtingsmanagement in de communicatie van belang: "als we dit met zijn allen goed blijven volhouden kunnen we hopelijk over 2 weken contactmaatregelen verder afbouwen." Met andere woorden: niet teveel tweaken ten opzichte van stap 0 al komende week, maar vooral perspectief bieden op basis van 'goed gedrag'.

- Verruimen openingstijden detailhandel: Verruiming van de openingstijden in de detailhandel draagt bij aan een betere spreiding van bezoekers. Uiteraard kan dat alleen als de coronaregels goed worden nageleefd én als daarop wordt gehandhaafd, zowel binnen als buiten.
- Onderwijsinstellingen (MBO en HO) oproepen om zo goed mogelijk gebruik te maken van de mogelijkheden om fysiek les te geven: Op dit moment is de inzet van fysiek onderwijs in het MBO en hoger onderwijs zeer beperkt. Meer fysieke lessen zijn voor studenten in het MBO en HO van groot belang voor goed onderwijs en behoud van connectie met de studie. Van eerstejaarsstudenten is bekend dat zij substantieel minder motivatie en binding met de studie ontwikkelen, psychische druk en isolement ervaren, en zich in grote getalen met depressieve klachten bij psychologen melden. Voor leerlingen in het beroepsonderwijs is structuur en binding en praktijk cruciaal voor een goed toekomstperspectief. Ook neemt de ongelijkheid tussen groepen naar gelang de sociaaleconomische situatie van ouders steeds verder toe.
- Eetgelegenheden open onder strengere voorwaarden (t.a.v. sluitingstijden, alcoholslot, aantal personen per tafel, aantal shifts per avond): Voorzichtige openstelling draagt bij aan perspectief voor de horeca en voor de samenleving. Over de wijze waarop heropening gericht wordt op eetgelegenheden, en hoe monitoring plaatsvindt, vindt separaat discussie plaats.
- Heropenen eet- en drinkgelegenheden voor afhaal en sanitaire voorzieningen in sectoren met bezoekersstromen: In een winkelcentrum, op het station of bij IKEA is het toegestaan om iets te eten te halen, maar in een dierentuin of museum niet. Het is verstandig om die inconsistentie weg te nemen, zodra deze sectoren weer open gaan.

2. Eerste prioriteit als R-waarde en het aantal besmettingen dat toelaten

- Mogelijkheden voor fysiek onderwijs MBO en HO verruimen naar 10.00-22.00: Fysiek onderwijs is van groot belang voor leeropbrengsten, motivatie en binding met de studie, en sociale contacten met medestudenten. Een verruiming van de mogelijkheden voor fysiek onderwijs draagt hieraan bij.
- Mogelijkheden voor thuisbezoek verruimen (advies max. 4 personen): Een ruimer advies voor thuisbezoek stelt mensen in staat meer sociale contacten te hebben, de beperkingen langer vol te houden en draagt bij aan een hoger welzijn.
- Ruimte bieden in thuiswerkadvies voor teamsessies: Thuiswerken waar mogelijk helpt om het aantal reisbewegingen te verminderen en om dagelijkse besmettingsrisico's te voorkomen, maar voor de teamgeest is het belangrijk om niet alleen via digitale middelen in contact te blijven met collega's maar ook in het echt.
- Alle profsporten: Hervatting van alle profsporten (dus niet enkel de sporters met een A-status) – mits er een goed protocol ligt – draagt bij aan een gelijk speelveld voor alle sporters en heeft meerwaarde voor de samenleving.
- Vervallen maximaal aantal personen per ruimte van 30 (binnen) of 40 (buiten), in plaats daarvan maximaal aantal personen per m²: Een hoger aantal personen per ruimte stelt meer locaties in staat om weer open te gaan, mits coronaregels in acht kunnen worden genomen. Vooral bij grotere locaties zijn de maximale aantallen van 30 en 40 veelal ridicul. Vanwege de uitlegbaarheid en consistentie van regels verdient een landelijk maximum aantal personen per m² de voorkeur boven de mogelijkheid tot ontheffingen voor Veiligheidsregio's.

Legenda				
0	Maatregel per 18 november (conform afspraak)			
1	Eerste prioriteit bij volgend maatregelpakket (vanwege minimaal effect op de virusverspreiding)			
2	Eerste prioriteit als R-waarde en het aantal besmettingen dat toelaten			
H	Maatregelen horeca (ter Indicatle, vormgeving horecamaatregelen is nog onderwerp van discussie)			
X	Nu geen prioriteit, maar tweede prioriteit als R-waarde en het aantal besmettingen dat toelaten			
Categorie	Maatregel	Virus	Maatschappij	Economie
0	Heropenen publiek toegankelijke locaties	-3	4	4
0	Groepsgrootte (max. 4)	-5	9	3
0	Thuisbezoek (max. 3)	-4	5	1
0	Groepslessen in sportscholen	-1	2	2
0	Profsporters met A-status	-2	2	2
1	Openingstijden detailhandel	-2	2	5
1	Meer fysiek onderwijs (binnen huidig regels)	-2	6	3
1	Sanitaire voorzieningen + eet- en drinkgelegenheden voor afhaal in alle publiek toegankelijke locaties	-1	1	1
2	Venstertijden MBO en HO 10-22 uur	-5	9	4
2	Thuisbezoek (max. 4)	-5	6	1
2	Ruimte voor teamsessies in thuiswerkadvies	-2	4	1
2	Profsport zonder publiek	-2	2	4
2	Vervallen max. #personen per ruimte, maar #personen per m ²	-5	6	4
H	Eetgelegenheden tot 21.00 (2p)	-3	3	5
H	Eetgelegenheden tot 22.00 (4p)	-7	4	8
H	Eetgelegenheden tot 1.00 (6p)	-12	5	10
X	Kleedkamers	-2	2	0
x	Opheffen alcoholverbod	-5	1	0
X	Verkoopverbod alcohol	-6	0	2
X	Amateurwedstrijden zonder publiek	-7	4	2
X	Evenementen (max. 100 mensen)	-8	5	4

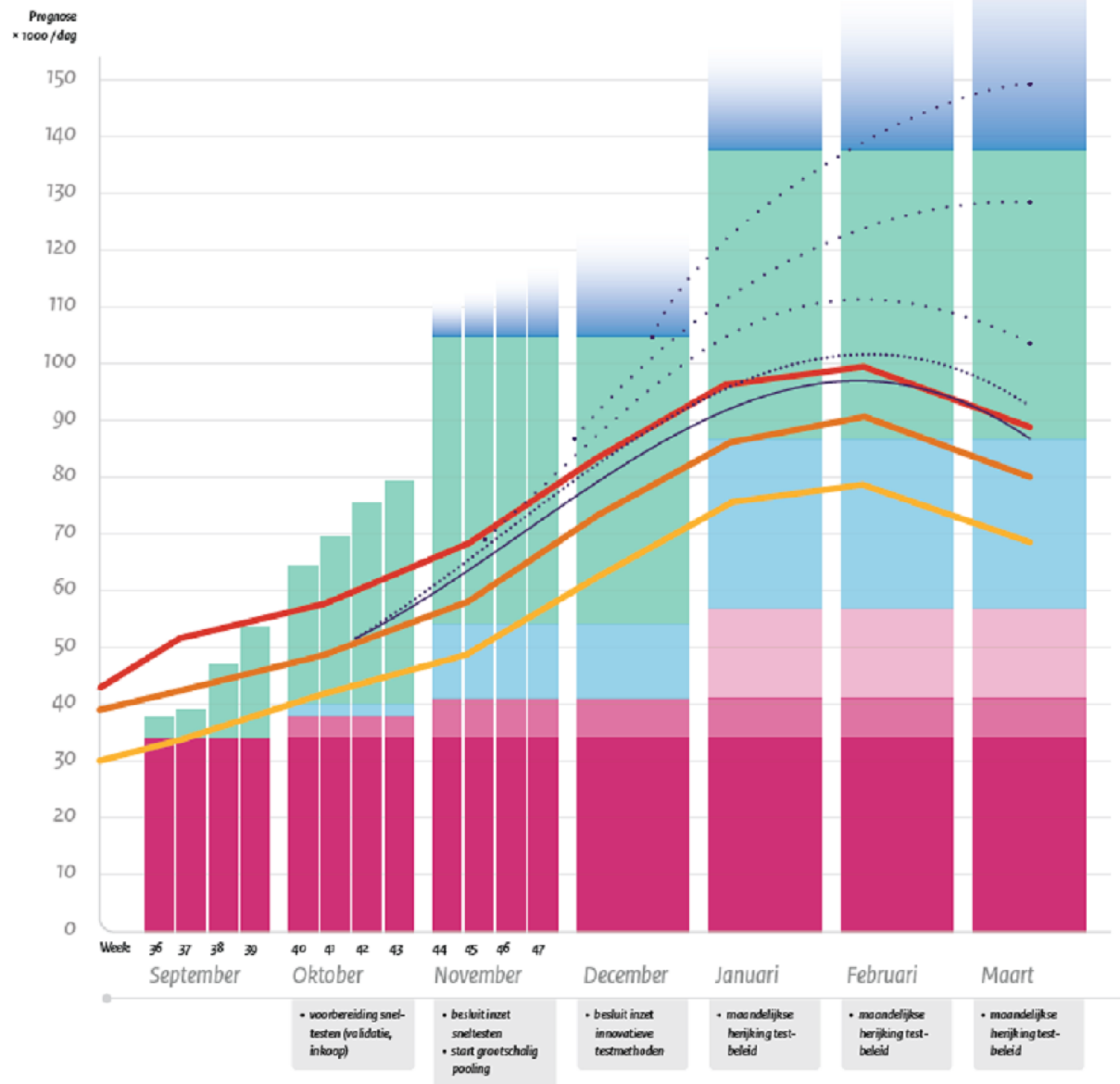
Bijlage – Scoringssystematiek afwegingskader

Effecten van de maatregelen zijn ingeschaald aan de hand van onderstaande (sub)indicatoren opeen schaal van -3 tot 3.

Effect virus		
Aantal besmettingen	Mogelijke besmettingsmomenten	Leidt de maatregel tot een toename van het aantal momenten waarbij besmetting kan plaatsvinden? Leidt de maatregel tot grote samenscholingen?
	Binnen of buiten	Zorgt de maatregel potentieel voor samenscholing in (kleine) afgesloten ruimtes? Of heeft het betrekking op activiteiten in de buitenlucht?
	Traceerbaarheid contacten	Zorgt de maatregel voor moeilijk traceerbare contacten? Leidt de maatregel tot contact tussen Nederlanders uit verschillende windstreken of tot internationale contacten?
	Waterbedeffect	Leidt de maatregel naar verwachting tot plaatselijke verschuiving van activiteiten met besmettingen in andere regio's als gevolg?
Gevaar na besmetting	Leeftijd	Heeft de maatregel invloed op besmettingen bij Nederlanders met een hoge leeftijd?
	Onderliggende aandoeningen	Heeft de maatregel invloed op besmettingen bij Nederlanders met onderliggende aandoeningen die het risico op ernstig ziekteverloop vergroten?
Beslag op schaarse ruimte	Beslag op OV	Heeft de maatregel tot gevolg dat de drukte in het OV toeneemt? Gaat het om piekbelasting tijdens de spits? Gaat het om regionale bewegingen of alleen lokaal?
	Beslag op publieke ruimte	Heeft de maatregel tot gevolg dat de druk op de publieke ruimte toeneemt (denk aan parken, pleinen en stadscentra)? Neemt als gevolg van de maatregel de druk op het stedelijk verkeer toe? Denk daarbij ook aan het effect op autoverkeer en parkeren; fietsverkeer en gebruik van stallingen.
Beslag op persoonlijke beschermingsmiddelen	Vraag naar persoonlijke beschermingsmiddelen	Heeft de maatregel tot gevolg dat de vraag naar persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals medische mondkapjes, toeneemt? Heeft de maatregel effect op de testcapaciteit? Is er effect op de BCO-capaciteit?
Verwachte naleving	Draagvlak samenleving	Is er draagvlak voor de maatregel in de samenleving? Wat is de inschatting van de bereidwilligheid om de maatregel na te leven?
	Handhaafbaarheid	Is de maatregel handhaafbaar?
	Handhaving	Legt de maatregel een grootbeslag op handhaving?
	Begrijpbaarheid	Is de maatregel eenvoudig uit te leggen en te begrijpen? Zijn mensen in staat om de maatregel na te leven? (denk ook aan effect op inkomen, mogelijkheid tot het bewaren van afstand etc.)
Totaal Effect samenleving		
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	Wat is het effect van de maatregel op het reguliere zorgaanbod, curatieve zorg, WMO, langdurige zorg etc. Werkt de maatregel zorgmijding in de hand?
	Levensstijl	Wat is het effect van de maatregel op levensstijl (denk aan: weinig beweging, alcohol, roken etc.)?
	Sociale contacten	Wat is het effect van de maatregel op het gemiddeld aantal dagelijkse sociale contacten?
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid en stress)	
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	Heeft de maatregelen effecten op de kwaliteit van de woonomgeving. Wordt gebruik of toegang van de woonomgeving beperkt of gehinderd door de maatregel (denk aan thuiswerk, bereikbaarheid/ gebruik groen, voorzieningen, onderwijs of huisvesting arbeidsmigranten)
	Veiligheidseffecten	Heeft de maatregel effecten op de veiligheid in de leefomgeving. (denk aan jongeren die nergens naar toe kunnen, beperkte inzet handhavers/ politie of paniek reacties zoals hamsteren, ondergronds gaan van gesloten sectoren zoals coffeshops of sekswerkers) Wat is het effect op familierelaties (denk aan opvoedproblemen, scheidingen, huiselijk geweld)?
	Milieueffecten	Heeft de maatregel effect op het milieu (zoals verminderde uitstoot van CO ₂ en NO _x , of juist een toename door verplaatsingen om het OV te vermijden. Denk ook aan geluidsoverlast)
Sociale cohesie		Leidt de maatregel tot tegenstellingen (of zelfs scheidslijnen) tussen (groepen) mensen? Leiden deze tegenstellingen ook tot verstoringen in de openbare orde?
	Polarisatie in de samenleving	Leidt de maatregel tot meer of minder politieke participatie (burgerparticipatie, petities, insprekers)? Leidt de maatregel tot meer of minder vrijwilligerswerk? Leidt de maatregel tot meer/minder mantelzorg?
	Participatie	Leidt de maatregel tot meer/minder institutioneel vertrouwen (politiek, maar ook bedrijven, media etc)?
	Institutioneel vertrouwen	
Totaal Effect Economie		
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	Wat is het effect op het gewerkt aantal uren? Wat is de impact op de activiteit van sectoren (en in hoeverre is daar thuiswerk mogelijk)? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
	Failissementen	Wat is het effect op een sector? Hoe staat het per sector met de verwachtingen, en liquiditeit/solvabiliteit?
	Beschikbaar inkomen	Wat is het effect op het besteedbaar inkomen? In hoeverre is er substitutie tussen sociale maatregelen en het loon? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
	Ongelijkheid	Heeft de maatregel een effect op inkomensverdeling? Worden kwetsbare groepen (buitensporig) geraakt? Leidt de maatregel potentieel tot extra schuldenproblematiek?
	Overheidsfinanciën	Wat is het (eerste orde) effect op de overheidsuitgaven en -inkomsten? Wat zijn geschatte secundaire effecten?
	BBP	Wat is het verwachte effect op het BBP? Wat is het effect per sector?
Economie lange termijn	Waardenketens	Wat is het effect van de maatregel op waardeketens? Heeft het een effect op bedrijven die een grote mate van centraliteit kennen? Is dit permanent?
	Menselijk kapitaal	Vergroot de maatregel menselijk kapitaal? In hoeverre is er sprake van langdurige inactiviteit? In hoeverre is training mogelijk/nuttig? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
Totaal		

Verwachte ontwikkeling vraag en aanbod diagnostische testen

17 september 2020

Aanbod

- Innovatieve testmethoden (o.a. sneltesten)
- Hoog-volume labs (buitenlands, op termijn Nederlands)
- Pooling
- Aanbesteding machines bestaande capaciteit
- Extra testmaterialen bestaande capaciteit
- Bestaande capaciteit

Vraag (inschatting)

Testvraag:

- Totale vraag (inclusief non-COVID)*
- Totaal COVID*
- GGD COVID*

Asymptomatisch testen (cumulatief weergegeven):

- Reizigers
- BCO/App
- Doelgroepen

* Prognose RIVM

NOTITIE PRIORITERINGSSTRATEGIE (SNEL)TESTEN FIN/EZK/SZW

Aanleiding

De Landelijk Coördinatiestructuur Testen (LCT) heeft EZK op ambtelijk niveau gevraagd mee te denken over een economische prioritering op het vlak van (snel)testen. Wij hebben dit met de Trojka opgepakt. In dit memo gaan we in op de vraag hoe de beschikbare testcapaciteit het beste kan worden ingezet, ten gunste van de economie én de gezondheid. Daartoe zijn er *drie doelen* van belang:

- Besmette (en daarmee besmettelijke) personen zo snel mogelijk kunnen isoleren uit het economisch verkeer;
- Zicht houden op waar besmettingen plaatsvinden en hoe het virus zich in het land ontwikkelt;
- Alle sectoren zo lang en zo goed mogelijk open kunnen houden.

We gaan er in deze notitie vanuit dat testcapaciteit voorlopig schaars is. We zullen de komende maanden dus met beperkte middelen de economie zo goed mogelijk draaiende moeten houden. Het plan van VNO-NCW voor een 'testsamenleving' vereist veel meer tests en is daarmee meer gericht op de langere termijn. Tegelijkertijd komen de plannen van VNO-NCW sterk overeen met de hieronder voorgestelde strategie. Het blijft zaak om te blijven werken aan de opschaling van de testcapaciteit. Meer testen is altijd beter.

Huidige situatie

De verwachting is dat het coronavirus de Nederlandse samenleving in zijn grip zal houden tot een effectief vaccin breed is uitgezet. Tot die tijd zullen de negatieve effecten voor de reguliere zorg én de sociaal-maatschappelijke en economische kosten zoveel mogelijk beperkt moeten worden. Op zo groot mogelijk schaal testen levert hier een randvoorwaardelijke bijdrage aan.

De testcapaciteit is op dit moment schaars en vereist een intelligente prioriteringsstrategie. De geplande testcapaciteit bedraagt 100 tot 150 duizend per dag in december en 160 duizend tot 240 duizend tests per dag begin 2021.¹

Tabel 1 - Verwachte testcapaciteit door VWS

Nov 2020	70.000
Dec 2020	100.000 – 150.000
Jan 2021	160.000 – 240.00

Begin november meldden zich dagelijks 45.000 symptomatische individuen bij GGD's.² Hier staat een gerealiseerde testcapaciteit van 70.000 tests tegenover. Nu er voldaan is aan de vraag naar symptomatische testen ontstaat er ruimte om de overtollige testcapaciteit in te zetten voor asymptomatisch testen.³ De capaciteit zal de komende maanden groeien. Idealiter worden grote (specifieke) groepen van de bevolking regelmatig getest, maar hiervoor is de testcapaciteit voorlopig nog niet toereikend.

Asymptomatisch testen

Asymptomatisch testen kent voordelen voor de publieke gezondheid en de economie:

- Testen vergroot het zicht op brandhaarden. Tien procent van de mensen zorgt voor negentig procent van de besmettingen, vaak ongemerkt.⁴ Landen die op grote schaal preventief testen (e.g. Denemarken, China, Luxemburg) slagen er beter in om het virus onder controle te houden.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport/documenten/publicaties/2020/10/27/ontwerp-fasering-testen>

² Bron: <https://www.rivm.nl/documenten/wekelijkse-update-epidemiologische-situatie-covid-19-in-nederland>

³ Deze tests kunnen afgenomen worden door verschillende instanties. Een voorwaarde is wel dat het aantal tests en positieve uitslagen gedeeld wordt met de GGD's.

⁴ <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.07.20.20157792v1.full.pdf>

- De GGD's verliezen zicht op het aantal besmettingen omdat private en commerciële initiatieven niet altijd gegevens delen. Steekproefsgewijs testen geeft een objectief beeld op de ontwikkeling van Corona – landelijk en in specifieke sectoren en regio's. Meer informatie over het virus biedt houvast voor intelligentere restricties.
- Na de 'gedeeltelijke lockdown' kan het maatschappelijk en economisch verkeer sneller worden hervat met frictieloos testen. Wanneer de testcapaciteit voldoet kunnen testen fungeren als toegangspoort voor onder andere reizen, evenementen en horeca.

De ministeries van FIN, EZK en SZW hebben in kaart gebracht hoe asymptomatisch testen zou kunnen worden uitgevoerd en een inschatting gemaakt bij welke inzet de marginale waarde per test het hoogst is, met het oog op de drie eerder genoemde doelen.⁵ Met andere woorden: de grootste toegevoegde waarde per test te realiseren. Daarbij is het van belang dat tests worden ingezet onder groepen waar de kans op een positieve test groot is. Voor zicht op het virus is relevant of de test bijdraagt aan een representatief beeld van besmettingen.

Zolang de testcapaciteit nog schaars is, zal prioritering aangebracht moeten worden in het testbeleid, gegeven de drie doelen in de inleiding. Belangrijk is ook om, gegeven deze doelen, het maximale uit de testcapaciteit te halen. Hiertoe kan de volgende strategie worden gevolgd:

0. Symptomatisch testen
  1. Specifiek risicogericht testen (BCO + CoronaMelder)
  2. Steekproefsgewijs testen
  3. Breed risico-gericht testen (*network testing/BCO+*)
  4. Grootschalige vervolgstappen
    - a. Breed testen in kritieke sectoren
    - b. Breed testen bij evenementen
    - c. Breed testen bij reizen

Deze rangschikking is in onderstaande figuur 1 verder uitgewerkt en wordt onder figuur 1 nader toegelicht. Deze rangschikking komt goeddeels overeen met de prioritering zoals die is voorgesteld door VNO-NCW, in haar plan voor de 'Testsamenleving'. Bij het significant en snel toenemen van de testcapaciteit (richting miljoen per dag) wordt het mogelijk om ook grote (specifieke) groepen in de bevolking te gaan testen. Gezien de beschikbare testcapaciteit en de prognoses van VWS met betrekking tot die capaciteit, is het niet realistisch om hele sectoren incidenteel of structureel te testen. Ditzelfde geldt voor het testen van complete regio's (interventie 1 van het plan van VNO-NCW), tenzij hiervoor nu tests worden vastgehouden. Dit zou echter betekenen dat asymptomatisch testen voor de andere twee doelen voorlopig niet mogelijk is.

Bovendien kan een test pas worden ingezet op het moment dat hij ook gevalideerd is voor het doel dat hij dient. Omdat sneltesten nog niet zijn gevalideerd voor asymptomatisch testen, kunnen deze testen nog niet als 'toegangsbewijs' dienen. Hiervoor worden wel enkele proefprojecten opgezet. Omdat er wel informatie is over het percentage fout-positieve en fout-negatieve testen, kunnen sneltesten die asymptomatisch worden ingezet wel *informatie* opleveren over de ontwikkeling van het virus.

Waarom niet eerder, bijvoorbeeld, al het horecapersoneel testen, zoals het VNO-NCW plan voorstelt?

Met risicogericht testen worden individuen met symptomen, hun collega's en netwerk direct getest. Uitbraken in instellingen zoals verpleegtehuizen vallen hieronder. Hiermee worden een groot aantal positief geteste mensen al aan het economisch verkeer onttrokken (geïsoleerd). De meerwaarde van sector-breed testen is het testen van individuen waar er géén indicatie is van contact met Corona. Dit kost aanzienlijk meer tests, maar kan potentieel wel sectoren openhouden. Echter zijn er nog geen sneltesten gevalideerd waarmee testen op die schaal mogelijk zijn. Een (te) hoge kans op vals negatieven betekent immers ook een (te) grote kans op uitbraken. Als prioriteit gegeven wordt aan het testen van sectoren – om deze open te houden – in plaats van een totaalbeeld op basis van steekproeven, betekent dit ook dat in andere sectoren het virus meer ruimte krijgt. Met risicogericht + steekproefsgewijs testen kunnen sneller meer sectoren getest worden en is er een goed beeld waar het virus wel en niet rondgaat. Sectoren waar het virus niet rondgaat, kunnen openblijven. Dit betekent daarnaast ook dat bij een eventuele opleving niet de hele horeca dicht hoeft, maar gericht kan worden gekeken in welke regio's of segmenten de besmettingshaarden zich bevinden. Bij het beschikbaar komen van meer testcapaciteit, zou er in deze besmettingshaarden uitgebreider kunnen worden getest, om zo gehele sectoren draaiende te houden.

⁵ Op dit moment zijn alleen PCR tests gevalideerd voor asymptomatisch testen. Er komen binnenkort sneltesten op de markt die voor sommige toepassingen geschikt, zoals steekproefsgewijs testen.

Figuur 1: Teststrategieën uitgewerkt

#	Strategie	Toelichting	Wanneer	Geschat aantal tests (per dag)
0	Symptomatisch testen	<ul style="list-style-type: none"> • Testen bij symptomen 	Bij symptomen	45.000 (week 43)
1	Specifiek risicogericht testen	<ul style="list-style-type: none"> • In contact geweest met besmet persoon (al dan niet na melding BCO) • Melding corona-app • Geldt ook voor contact op werk 	Zo snel mogelijk na contact	99.000
2	Steekproefsgewijs testen	<ul style="list-style-type: none"> • Steekproef van Nederland (3000 tests) • Steekproeven vitale sectoren (500 per sector) 	Dagelijks	5.000-10.000
3	Breed risicogericht testen (<i>network testing</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Breder netwerk van besmette individuen vgl. met BCO 	Zo snel mogelijk na contact	50.000
4	Breed testen in kritieke sectoren	<ul style="list-style-type: none"> • Per sector (twee)wekelijks testen • Afhankelijk prioriteit sector en Corona-waarden in steekproef • Prioriteit bij: zorg, onderwijs, hulpdiensten, levensmiddelenindustrie en kinderopvang. 	(Twee)wekelijks	Afhankelijk van grootte sector Zorg: 85.000 Onderwijs: 18.000

0. Symptomatisch testen

- Symptomatisch testen heeft de absolute prioriteit omdat mensen met klachten de grootste kans hebben om het virus te hebben en te verspreiden. Fictieloos testen (snel een afspraak en uitslag) vergroot de testbereidheid en beperkt maatschappelijke kosten.
- Door mensen met klachten te testen voorkom je, bij naleving van de quarantaineregels, dat besmettelijke personen gaan deelnemen aan het economisch verkeer.
- Deze testen kunnen plaatsvinden in spoor 1 (teststraten) en spoor 2 (werkgevers) van de teststrategie van VWS.

1. Specifiek risico-gericht testen (BCO + CoronaMelder)

- Wij geven de hoogste prioriteit aan individuen die zelf (nog) geen symptomen hebben maar waarvan bekend is dat zij in aanraking zijn gekomen met een besmet persoon.
- Het marginale rendement van specifiek risico-gericht testen is relatief groot. Er is immers gereede kans op een positieve uitslag die leidt tot quarantaine en daarmee minder additionele besmettingen. BCO en Coronamelder genereren samen 99.000 risicogevalen.^{6,7} Deze mensen zouden vanuit de huidige capaciteit voor asymptomatisch testen al getest kunnen worden.
- Het OMT heeft geadviseerd mensen die uit BCO of de CoronaMelder naar voren komen na 5 dagen quarantaine een PCR-test te laten ondergaan. Bij een negatieve test kan de quarantaineperiode worden beëindigd. Daarmee kunnen deze mensen sneller weer deelnemen aan het economisch verkeer.
- Deze testen kunnen plaatsvinden in spoor 1 (teststraten) of spoor 2 (werkgevers) van de teststrategie van VWS. Later zou hier ook spoor 3 (thuis testen) voor kunnen worden ingezet.

2. Steekproefsgewijs testen

- In december zal het kabinet beslissen over de heropening van (delen van) de Nederlandse economie. Tegelijkertijd verliezen de GGD's zicht op het aantal besmettingen omdat private en commerciële initiatieven niet altijd gegevens delen. Deze problematiek zal verergeren naarmate thuis-tests breed beschikbaar worden.⁸
- Regionale en landelijke maatregelen van het kabinet zijn onze voornaamste middelen in de bestrijding van het virus. Een afweging tussen de effecten op gezondheid en maatschappij van deze maatregelen vereist zicht op de huidige verspreiding. Deze is nu in het geding.
- Op basis van aselecte steekproeven is het mogelijk om een precies beeld te verkrijgen van de ontwikkeling van het Corona-virus:
  - 3000 dagelijkse corona-tests volstaan voor zicht op de landelijke verspreiding van het corona.
  - 2.000-7.000 tests verschaffen inzicht in de prevalentie van corona in specifieke sectoren en/of regio's.⁹
- Beter zicht op de verspreiding van corona op het niveau van land, sector en regio vergroot de doelmatigheid en tijdigheid van maatregelen. Zo kan na heropening van een sector precies gemonitord worden of verdere versoepelingen of juist aanscherpingen noodzakelijk zijn. Intelligentere restricties leidt tot grote winsten voor publieke gezondheid en maatschappij.
- We kunnen met een relatief klein aantal tests belangrijke informatie leveren aan het kabinet. Daarmee achten wij de marginale waarde per test van steekproefsgewijs testen hoger dan andere strategieën voor asymptomatisch testen.
- Het kabinet kan kiezen welke sectoren als eerste in aanmerking komen voor deze steekproeven. Hiertoe hebben FIN, EZK en SZW een inschatting gemaakt van de noodzaak om zicht te hebben op het virus, per sector. Hierbij spelen een aantal factoren een rol, te weten:
  - De mogelijkheid om 1,5m afstand te houden;
  - Of een sector vitaal en cruciaal is;
  - Welke maatschappelijke impact het beperken, uitvallen of sluiten van een sector heeft;
  - Welke economische effecten het beperken, uitvallen of sluiten van een sector heeft.

⁶ Per positieve test worden gemiddeld 2.2 nauwe contacten gevonden bij een BCO onderzoek.

⁷ Bron: <https://nos.nl/artikel/2354277-coronamelder-10-000-meldingen-per-dag-ook-op-meer-dan-anderhalve-meter.html>

⁸ OMT: "Een punt van aandacht is dat niet te beoordelen is in hoeverre deze cijfers een onderschatting zijn door gebruik van het toenemend aanbod van commerciële teststraten en andere aanbieders waarvan de aantallen testen niet bekend zijn." Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/brieven/2020/11/03/advies-nav-83e-en-84e-omt/advies-nav-83e-en-84e-omt.pdf>

⁹ 500 tests per dag is nodig voor één sector of regio. Het totaal aantal tests voor steekproeven hangt af van het aantal gekozen regio's en sectoren.

- Op basis van deze factoren hebben wij alle sectoren gerangschikt naar prioriteitsniveau. In tabel 2 treft u een volledig overzicht met prioritering aan. Hoogste prioriteit krijgen, op basis van de analyse, in ieder geval:
  - Zorg;
  - Onderwijs;
  - Hulpdiensten;
  - Levensmiddelendistributie en verkoop;
  - Kinderopvang.
- In tabel 2 staat een volledig overzicht van sectoren met daarbij de factoren die zijn afgewogen. Daarnaast is per sector algemene informatie over het effect van de coronacrisis op de economische situatie beschikbaar in tabel 3.
- Dit spoor is het best uit te voeren in spoor 1 (teststraten) en spoor 3 (mobiele testunits).

3. Breed Risicogericht testen (*network testing/BCO+*)

- Het coronavirus verspreidt zich via netwerken. Wanneer een individu een positieve testuitslag ontvangt, bevindt de besmetter en mogelijke additionele besmette personen zich waarschijnlijk in het netwerk van dit individu.¹⁰ Het netwerk kan gedefinieerd worden als de groep mensen met wie een besmet persoon om is gegaan in de weken voordat hij besmet is geraakt. Dit omvat naast onder andere familie, vrienden en collega's, maar kan ook betrekking hebben op clusters van besmettingen in de straat of buurt.
- Het testen van het netwerk van besmette individuen is kansrijker om extra besmettingen te vinden dan gehele populaties of willekeurige deelnemers van populaties testen. Tevens verschaft dit inzicht in mogelijke brandhaarden.
- Praktisch betekent dit dat mensen in het netwerk van een besmet iemand zich mogen testen. Besmette individuen kunnen binnen het BCO aangespoord worden om hun netwerk te verwittigen van besmetting en te wijzen op de mogelijkheid van een test. Eventueel is het mogelijk om in lijn met de methodiek die ook wel bij SOA's wordt toegepast mensen de mogelijkheid te verschaffen om anoniem mensen in hun netwerk te benaderen.¹¹
- Het nadeel van deze aanpak is dat niet alle mensen welke een uitnodiging ontvangen mee zullen doen aan het onderzoek en het dus niet mogelijk is om te weten of alle besmettingen in een netwerk zijn gevonden.

4a. Breed Testen in Kritieke Sectoren

- Kritieke sectoren zijn sectoren die aan de volgende criteria voldoen:
  - Groot maatschappelijk belang
  - Fysieke beroepen waarbij overdraging waarschijnlijk is
  - Afhankelijkheid van gezond personeel
- De prioriteit van een sector wordt bepaald middels het afwegingskader (zie tabel 1). De sectoren die als eerste in aanmerking komen zijn zorg, onderwijs, hulpdiensten, levensmiddelendistributie en -verkoop en kinderopvang.
- Het regelmatig testen van personeel leidt ertoe dat besmettingshaarden vroeg worden gevonden. Daardoor ontstaan er minder besmettingen en minder uitval van personeel.
- (Twee)wekelijks testen is noodzakelijk om infecties tijdig op te sporen.
- Plannen om volledige subpopulaties (twee)wekelijks te testen, zoals docenten of horecamedewerkers, passen voorlopig niet in de testcapaciteit. Er is mogelijk ruimte om één relatief kleine sector volledig (twee)wekelijks te testen.¹²
- Wanneer de testcapaciteit is verruimd, zou dit beleid per sector moeten worden uitgerold. Sectoren worden geselecteerd gebaseerd op (1) hun prioriteit (zie onder) en (2) Corona-waarden uit de sectorspecifieke steekproef. Dit borgt doelmatige inzet van schaarse testcapaciteit.

¹⁰ Bron: <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/11/05/zo-voorkom-je-dat-je-na-een-lockdown-een-derde-golf-krijgt-a4018896>

¹¹ <https://partnerwaarschuwing.nl/>

¹² Er zijn bijvoorbeeld +-245.000 mensen werkzaam in het funderend onderwijs en MBO en +-466.000 mensen in de horeca.

4b. Breed testen voor evenementen

- Het sluiten van de horeca en het verbieden van evenementen heeft grote economische effecten. Deze werken niet alleen door in de horeca en evenementenbranche zelf, maar ook in de diverse ketens.
- Het negatief reisadvies beperkt het (toeristisch) verkeer en heeft daarmee grote effecten op de traditioneel toeristische gebieden in Nederland en het buitenland.
- Door testcapaciteit beschikbaar te stellen om 'aan de poort' van evenementen te kunnen testen, kan gezorgd worden voor het plaatsvinden van evenementen op grote(re) schaal. Daarmee wordt een belangrijk deel van de economie gereactiveerd, zonder dat er groot besmettingsgevaar plaatsvindt.
- Niet alleen organisatoren van evenementen profiteren hiervan, maar ook bedrijven die zich in deze keten bevinden.
- Daarnaast heeft de opening van deze sectoren een groot positief maatschappelijk effect.
- Voor dit doel lijken enkel sneltesten geschikt. Vooralsnog zijn deze echter niet gevalideerd voor asymptomatisch testen.

4c. Breed testen voor reizen

- Door het negatieve reisadvies wat nu breed is afgekondigd, komt de toeristische sector en de reisbranche grotendeels tot stilstand. Dit heeft faillissementen en verlies van aantrekkingskracht voor Nederland tot gevolg. Het is daarom belangrijk dat deze sectoren weer kunnen worden opgestart. Zowel voor uitgaand als voor inkomend verkeer.
- Door zowel inkomende als uitgaande reizigers allemaal te testen, ontstaat een systeem waarbij in ieder geval wordt voorkomen dat positief geteste mensen op een kleine ruimte met andere mensen vervoerd worden. Daarnaast voorkomt het dat inreizende positief geteste mensen zich in onze economie begeven en daarmee mogelijk een bron van een uitbraak zijn.

Mogelijke tijdslijn

November	December	Januari en later
Afgaande op de benodigde capaciteit en (geraamde) testcapaciteit kan er direct begonnen worden met specifiek risicogericht testen.	<ul style="list-style-type: none"> • Het doel moet zijn om in ieder geval begin december te beginnen met steekproefsgewijs testen. • Verdere testcapaciteit wordt dan beschikbaar gemaakt voor (delen van) breed risicogericht testen.	<ul style="list-style-type: none"> • Breed kunnen testen bij evenementen en reizen. • Kritieke sectoren geheel doorlichten, eventueel op aanwijzing van de steekproeven.

Toelichting Steekproeven

Kern

- Binnenkort zal het kabinet beslissen over de heropening van (delen van) de Nederlandse economie. Tegelijkertijd verliezen de GGD's zicht op het aantal besmettingen.¹³
- De publieke testcapaciteit is reeds voldoende om symptomatische individuen te testen. Er is een dagelijkse overcapaciteit. Wij achten steekproefsgewijs informatie verzamelen op sector- en regionale niveaus de meest efficiënte inzet van tests na het testen van symptomatische mensen en contacten uit Bron-Contact Onderzoek / Coronamelder.
- De informatie uit steekproeven moet het volgende mogelijk maken:
  - Sectoren met vertrouwen kunnen heropenen omdat we direct actie kunnen nemen als we vaststellen dat Corona oploopt.
  - Het meten van effecten van maatregelen op regionaal niveau.
  - Scherp en actueel inzicht in het aantal besmettingen (ook niet symptomatisch).
- Met een steekproef van 7.000 tests per dag krijgt het kabinet een landelijk beeld (op basis van 3000 tests) en inzicht in 8 subpopulaties naar keuze (500 tests per regio of sector).
- Wij baseren het ontwerp van het programma deels op een bestaand onderzoeksprogramma in het Verenigd Koninkrijk.¹⁴ Wij hebben hierover contact met wetenschappers aan de Universiteit van Oxford.
- Indien wij momentum behouden achten wij het mogelijk om in december de uitvoering te kunnen starten. Hierover is politiek mandaat nodig, zodat wij in overleg kunnen treden met uitvoerende instanties.

Toelichting

Informatievoorziening kabinet dreigt te verslechteren

- Deze week werd duidelijk dat een toenemend aantal tests wordt afgenomen door private instanties. Hierdoor hebben GGD's geen volledig beeld meer van het aantal positieve uitslagen. Het aantal onbekende uitslagen zal verder toenemen wanneer snel-tests verkrijgbaar worden voor consumenten.
- Daarnaast ontbreekt het vooralsnog aan actuele en betrouwbare informatie op sector-niveau, terwijl beleid vaak per sector wordt gemaakt.

De huidige testcapaciteit biedt geen ruimte om gehele subpopulaties te testen

- De dagelijkse testcapaciteit bedraagt 70.000 tests per dag en zal groeien naar meer dan 100.000 tests in de komende maanden.¹⁵
- Dagelijks melden zich 45.000 symptomatische individuen.¹⁶ BCO en Coronamelder genereren samen 27.000 risicogevalen.^{17 18} Daarmee is er nu (minimale) capaciteit voor asymptomatische tests.
- Plannen om volledige subpopulaties te testen, zoals docenten of horecamedewerkers, passen voorlopig niet in de testcapaciteit. Er is hoogstens ruimte om één sector (twee)wekelijks volledig te testen op maandbasis.¹⁹

Steekproeven bieden de grootste marginale waarde per test

- Regionale en landelijke maatregelen van het kabinet zijn onze voornaamste middelen in de bestrijding van het virus. Hierbij staat het kabinet steeds voor een afweging tussen het inperken van de samenleving en de publieke gezondheid.

¹³ OMT: "Een punt van aandacht is dat niet te beoordelen is in hoeverre deze cijfers een onderschatting zijn door gebruik van het toenemend aanbod van commerciële teststraten en andere aanbieders waarvan de aantallen teststraten niet bekend zijn." Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/brieven/2020/11/03/advies-nav-83e-en-84e-omt/advies-nav-83e-en-84e-omt.pdf>

¹⁴ Bron: <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.07.06.20147348v1>

¹⁵ Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport/documenten/publicaties/2020/10/27/ontwerp-fasering-testen>

¹⁶ Bron: <https://www.rivm.nl/documenten/wekelijkse-update-epidemiologische-situatie-covid-19-in-nederland>

¹⁷ ibid

¹⁸ Bron: <https://nos.nl/artikel/2354277-coronamelder-10-000-meldingen-per-dag-ook-op-meer-dan-anderhalve-meter.html>

¹⁹ Er zijn bijvoorbeeld +245.000 mensen werkzaam in het funderend onderwijs en MBO en +466.000 mensen in de horeca.

- Een toename in doelmatigheid en tijdigheid van maatregelen leidt tot grote winsten voor economie en publieke gezondheid. Actuele informatie op sector- en regio-niveau ontbreekt nu echter.
- Op basis van aselecte steekproeven is een precies beeld mogelijk van de ontwikkeling van het Corona-virus. Hiervoor zijn 5.000-10.000 tests per dag nodig, afhankelijk van het aantal regio's en sectoren dat scherp in beeld moet zijn.
- We kunnen met een relatief klein aantal tests belangrijke informatie leveren aan het kabinet. Daarmee achten wij de marginale waarde per test van steekproefsgewijs testen hoger dan andere strategieën voor asymptomatisch testen.

Welke stappen moeten nog worden gezet bij politiek mandaat ?

- Om representativiteit van de steekproef te garanderen hebben wij de medewerking van verscheidende instellingen nodig, zoals het CBS, huisartsen, scholen en bedrijven. Er zijn verschillende aanpakken mogelijk om een aselecte steekproef te realiseren.
- We willen met de wetenschappelijke gemeenschap en experts bij publieke instellingen zoals het RIVM bespreken hoe we de meest efficiënte steekproeven kunnen nemen binnen het beschikbaar gestelde testbudget.
- Het is niet precies bekend welke instanties (samen) de capaciteit hebben om de verschillende steekproeven uit te voeren en hoe snel zij kunnen starten. Hiervoor zouden wij z.s.m. contact zoeken met verschillende publieke en private organisaties.
- Er zijn verschillende soorten testen in omloop met verschillende kansen op incorrecte uitslagen.²⁰ Er moet overlegd worden welk type tests beschikbaar zijn en of deze aansluiten bij de vereisten voor een correcte steekproef.

---

²⁰ Specifiek zijn er nu aanwijzingen voor vals-negatieven van bepaalde typen sneltests. Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/brieven/2020/11/03/advies-nav-83e-en-84e-omt/advies-nav-83e-en-84e-omt.pdf>

Tabel 2 – Mogelijke prioritering in (snel)testbeleid

PRIO	SECTOREN	1,5M	Noodzakelijk	Maatschappelijke impact	Economische Keteneffecten
1	Zorg; Onderwijs; Hulpdiensten; Levensmiddelen- industrie (distributie en verkoop); Kinderopvang OV: trein- en tramconducteurs	V	V	V	V
2		V	V	V	X
3	Afvalbedrijven; Onderhoud kabels & leidingen	V	V	X	V
4		V	V	X	X
5	Transport en logistiek (chauffeurs, distributiecentra niet-levensmiddelen, vrachtluchtvaart); Medische contactberoepen; Bouw (uitsluitend personeel dat op locatie of werkplaats werkt)	V	X	V	V
6	Overige detailhandel; Niet-medische contactberoepen	V	X	V	X
7	Horeca	V	X	X	V
8	Reisbranche (uitgezonderd vrachtluchtvaart, OV); Cultuursector	V	X	X	X
9	Dienstverlening Openbaar bestuur, Rechtspraak; Financiële instellingen; OV: bus- en tramchauffeurs en machinisten	X	V	V	V
10	Nieuwsmedia; Overige essentiële communicatie	X	V	V	X
11		X	V	X	X
12		X	X	X	X

Tabel 3 – (Economische) Factoren bij prioritering van (snel)testbeleid

Sector	Noodzaak	1,5m	Maatsch impact	Personeelstekort	Liquiditeit	Keteneffecten economie	Kans Faillissement groter						
Landbouw	1	0	1	1	2	0	1						
Industrie	1	1	1	1	0	1	0						
Energievoorziening	2	1	1	1	0	1	0						
Waterbedrijven en Afvalbeheer	2	1	1	2	2	1	1						
Bouw	1	2	0	1	2	2	0						
Handel	1	2	1	0	2	1	1						
Detailhandel	1	2	1	0	2	1	1						
Levensmiddelen	2	2	2	1	2	2	1						*Detailhandel & Levensmiddelen: Liquiditeit en Faillissementsgegevens obv sector 'Handel'
Vervoer/Opslag	2	1	1	0	2	1	1						
Openbaar Vervoer	2	1	2	0	nvt	nvt	nvt						
Horeca	0	2	0	0	2	2	2						
Informatie en Communicatie	2	0	0	0	1	1	0						
Specialistische zakelijke dienstverlening	0	0	0	0	1	1	1						
Verhuur en overige dienstverlening	0	0	0	0	1	1	1						
Reisbranche	0	2	2	0	1	1	2						*Reisbranche: Liquiditeitgegevens obv sector 'verhuur en overige dienstverlening'
Verhuur en handel onroerend goed	0	0	0	0	2	2	2						
Financiële dienstverlening	2	0	0	1	0	2	0						
Openbaar bestuur	2	0	0	1	0	2	0						
Hulpdiensten	2	2	2	1	0	0	0						
Onderwijs	2	2	2	2	1	1	0						
Gezondheidszorg	2	2	2	2	1	2	0						
Cultuur	0	0	0	0	1	0	2						
Contactberoepen	1	2	2	nvt	nvt	nvt	nvt						
Overig													

Legenda + beknopte toelichting: zie volgende pagina

1,5m	Mogelijkheid 1,5m te handhaven	0 = goed, 1 = matig, 2 = heel moeilijk			
Noodzaak	Sector valt onder vitale/cruciale beroepen	0 = nee, 1 = deels, 2 = ja	SVB (2020)		
Maatschappelijke impact	Impact op maatschappij bij uitbraak / uitvallen personeel	0 = geen, 1 = gemiddeld, 2 = veel effect			
Personeelstekort	Personeelstekort in sectoren	0 = geen personeelstekort, 1 = in bepaalde onderdelen, 2 = extreem personeelstekort	UWV (juni 2020)		
Liquiditeit	Maanden dat bedrijven vooruit kunnen met liquiditeit	0 = langer dan 4 maanden, 1 = 4 maanden, 2 = minder dan 2 maanden	CPB (juni 2020)		
Keteneffecten economie	Effect economische teruggang in sector op rest van de economie	0 = weinig effect, 1 = gemiddeld effect, 2 = groot effect	Rabobank (april 2020)		
Kans op faillissement	Verandering van de kans dat faillissement plaatsvindt door corona	0 = geen of minder kans, 1 = meer kans, 2 = veel meer kans	CPB (september 2020)		

Toelichting:

- Op basis van de bovenstaande factoren, geprioriteerd in bovenstaande volgorde, is een lijst opgesteld van sectoren en is er een prioriteitsniveau per sector toegekend. Op het moment dat sectoren verder in detail worden uitgewerkt, worden de analyses minder accuraat. Dit gebeurt zeker bij sectoren die formeel geen sector zijn (bijvoorbeeld: 'contactberoepen'). Analyses met betrekking tot economische effecten van de coronacrisis op specifieke bedrijfstakken zijn nog nauwelijks beschikbaar. Deze informatie zou, indien beschikbaar, met name van brancheorganisaties komen. Voor de sectoren die in deze analyse zijn betrokken (uitgezonderd 'contactberoepen' en 'openbaar vervoer') was wel een goede, onafhankelijke, analyse te maken.
- Uiteraard zorgt een wijziging in de prioritering van de te wegen factoren ook tot een andere prioriteitenlijst van de verschillende sectoren.

Tabel 4 – Algemene Economische effecten coronacrisis per sector (voor zover beschikbaar)

Economische cijfers per sector					
	Toegevoegde waarde vanuit productie mln euro (2019)	Verandering toegevoegde waarde door coronacrisis		Werkgelegenheid (aantal banen x1000) (2019)	Impact werkgelegenheid coronacrisis
Landbouw	33181	-10%		251	Gemiddelde krimp
Industrie	338363	-11%		835	Gemiddelde krimp
Energievoorziening	18964			29	geen/kleine krimp
Waterbedrijven en Afvalbeheer	11650			37	geen/kleine krimp
Bouw	117097	-6%		560	gemiddelde krimp
Handel	180899	-7%		1631	Gemiddelde krimp
Vervoer/Opslag	86263	-9%		443	Gemiddelde krimp
Horeca	31112	-18%		539	Zeer grote krimp
Informatie en Communicatie	85224	-2%		352	geen/kleine krimp
Specialistische zakelijke dienstverlening	124127	-6%		2423	Gemiddelde krimp
Verhuur en overige dienstverlening	84914	-10%			Zeer grote krimp
Verhuur en handel onroerend goed	97400			87	geen/kleine krimp
Financiële dienstverlening	83326			215	geen/kleine krimp
Openbaar bestuur	83206			518	Groei
Onderwijs	46155	1%		621	geen/kleine krimp
Gezondheidszorg	94755	3%		1681	Groei
Cultuur	16372			544	Zeer grote krimp
	CBS (2020)	Rabobank (april 2020)		CBS (2020)	UWV (mei 2020)

Noot: Deze cijfers dateren uit voorjaar 2020. Voor het najaar is nog geen nieuwe raming bekend. De cijfers uit dit voorjaar geven wel een goed beeld welke sectoren veel/weinig getroffen zijn.

Stand 21 september 2020	België	Denemarken	Zweden	Luxemburg	Frankrijk	Spanje	Duitsland	Nederland
Testbeleid								
Testbeleid: Wie kan er getest worden?	Iedereen met klachten	Iedereen, ook zonder klachten	Iedereen met symptomen	Iedereen, ook zonder klachten	Iedereen met symptomen	Iedereen met symptomen	Iedereen, ook zonder klachten	Iedereen met symptomen
Totaal aantal tests uitgevoerd per 1000 inwoners, cumulatief vanaf begin coronacrisis (Lubachcijfers)	238	541	Data onbekend	663 (geteste mensen per 1000 inwoners)	Data onbekend	170	173	119 (geteste mensen per 1000 inwoners)
Actuele (13 september) aantal tests per dag per 1000 inwoners uitgevoerd (gemiddelde over 7 dagen tot 13 september)	2,62	8,16	2,02	2,75 (betreft geteste mensen per 1000 inwoners ipv aantal tests per 1000 inwoners)	1,91 (betreft geteste mensen per 1000 inwoners ipv aantal tests per 1000 inwoners)	1,79	1,91	1,53 (betreft geteste mensen per 1000 inwoners ipv aantal tests per 1000 inwoners)
Actueel (13 september) dagelijks aantal uitgevoerde tests per positieve COVID-19 test (gemiddeld over 7 dagen, tot 13 september)	35,6	198,2	91,5	39,5	19,8	8,7	118,6	25,6
Besmettingscijfers								
	1,36							
Reproductiegetal			1,05	1,42				1,38
Actueel (19 september) dagelijks aantal bevestigde COVID-19 besmettingen per miljoen inwoners (gemiddeld over 7 dagen tot 19 september)	96,39	64,89	19,56	127,57	143	225,23	19,76	85,48
Totaal aantal besmettingen	102.295	23.323	88.237	7.907	452.763	659.334	273.793	93.778
Totaal aantal sterfgevallen	9.948	640	5.865	124	31.285	30.495	9.471	6.279
Totaal aantal besmettingen per miljoen inwoners	8.818	4.023	8.725	12.587	6.933	14.101	3.266	5.470
Totaal aantal sterfgevallen per miljoen inwoners	858	110	580	197	479	652	113	366

Leeftijds- categorie	Aantal overledenen	% Totaal	% Cumulatief
0-4	0	0,00%	0,00%
5-9	0	0,00%	0,00%
10-14	0	0,00%	0,00%
15-19	1	0,02%	0,02%
20-24	0	0,00%	0,02%
25-29	3	0,05%	0,07%
30-34	3	0,05%	0,12%
35-39	7	0,12%	0,24%
40-44	5	0,08%	0,32%
45-49	23	0,39%	0,71%
50-54	45	0,76%	1,47%
55-59	97	1,64%	3,12%
60-64	159	2,69%	5,81%
65-69	325	5,51%	11,32%
70-74	612	10,37%	21,68%
75-79	984	16,67%	38,35%
80-84	1230	20,84%	59,19%
85-89	1326	22,46%	81,65%
90-94	791	13,40%	95,05%
95+	292	4,95%	100,00%
	5903	100%	100%

Bron: RIVM

Laatste update: 28 mei 2020

Tabel - effecten coronamaatregelen

			Thuisbezoek				
			Thuisbezoek 1	Thuisbezoek 2	Thuisbezoek 3	Thuisbezoek 4	Thuisbezoek 4+
			Dringend advies om max. 8 personen te ontvangen / max. 2 huishoudens te bezoeken	Dringend advies om max. 6 personen te ontvangen / max. 2 huishoudens te bezoeken	Dringend advies om max. 4 personen te ontvangen / max. 1 huishoudens te bezoeken	Dringend advies om max. 2 personen te ontvangen / max. 1 huishoudens te bezoeken	Dringend advies om geen thuisbezoek te ontvangen
Sub-indicator	Uitleg	Score	Score	Score	Score	Score	
Effect samenleving							
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	Wat is het effect van de maatregel op het reguliere zorgaanbod, curatieve zorg, WMO, langdurige zorg etc. Werkt de maatregel zorgmijding in de hand?	0	0	0	0	-1
	Levensstijl	Wat is het effect van de maatregel op levensstijl (denk aan: weinig beweging, alcohol, roken etc.)?	-2	-2	-3	-3	-3
	Sociale contacten	Wat is het effect van de maatregel op het gemiddeld aantal dagelijkse sociale contacten?	-1	-2	-3	-3	-3
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid en stress)	Wat is het effect van de maatregel op de psychische gezondheid van mensen? Leidt de maatregel tot eenzaamheid, stress, etc.?	-1	-1	-1	-2	-3
	Subtotaal		-4	-5	-7	-8	-10
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	Heeft de maatregel effecten op de kwaliteit van de woonomgeving. Wordt gebruik of toegang van de woonomgeving beperkt of gehinderd door de maatregel (denk aan thuiswerk, bereikbaarheid/ gebruik groen, voorzieningen, onderwijs of huisvesting arbeidsmigranten)	0	0	0	0	0
	Veiligheidseffecten	Heeft de maatregel effecten op de veiligheid in de leefomgeving. (denk aan fongoren die nergens naar toe kunnen, beperkte in- en uitgang van panden of parkeren zoals horecaterreinen, ondergrondse parkeerplaatsen of scootershops of fietswinkels) Wat is het effect op familierelaties (denk aan opvoedproblemen, scheldingen, huiselijk geweld)?	0	0	0	-1	-1
	Milieueffecten	Heeft de maatregel effect op het milieu (zoals verminderde uitstoot van CO2 en NOx of juist een toename door verplaatsingen om het OV te vermijden. Denk ook aan geluidsoverlast)	0	0	0	0	0
	Subtotaal		0	0	0	-1	-1
Sociale cohesie	Polarisatie in de samenleving	Leidt de maatregel tot tegenstellingen (of zelfs scheidslijnen) tussen (groepen) mensen? Leiden deze tegenstellingen ook tot verstoringen in de openbare orde?	0	-1	-1	-1	-2
	Participatie	Leidt de maatregel tot meer of minder politieke participatie (burgerparticipatie, petities, inspreken)? Leidt de maatregel tot meer of minder vrijwilligerswerk? Leidt de maatregel tot meer/minder mantelzorg?	0	0	-1	-1	-1
	Institutioneel vertrouwen	Leidt de maatregel tot meer/minder institutioneel vertrouwen (politiek, maar ook bedrijven, media etc.)?	0	0	0	-1	-2
	Subtotaal		0	-1	-2	-3	-5
Overig	Subtotaal	Overige effecten die niet vallen onder bovenstaande (toelichten welke effecten dat zijn)	0	0	0	0	0
Totaal			-4	-6	-9	-12	-16
Effect economie							
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	Wat is het effect op het gewerkt aantal uren? Wat is de impact op de activiteit van sectoren (en in hoeverre is daar thuiswerk mogelijk)? Is er een verschil in effect tussen bepaalde sectoren?	0	0	0	0	0
	Faillissementen	Wat is het effect op een sector? Hoe staat het per sector met de verwachtingen, en liquiditeit/solvabiliteit?	0	0	0	0	0
	Beschikbaar inkomen	Wat is het effect op het besteedbaar inkomen? In hoeverre is er substitutie tussen sociale maatregelen en het loon? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?	0	0	0	0	0
	Ongelijkheid	Heeft de maatregel een effect op inkomensverdeling? Worden kwetsbare groepen (buitensporig) geraakt? Leidt de maatregel potentieel tot extra schuldsituatieproblemen?	0	0	0	0	0
	Overheidsfinanciën	Wat is het (eerste orde) effect op de overheidsuitgaven en -inkomsten? Wat zijn geschatte secundaire effecten?	0	0	0	-1	-1
	BBP	Wat is het verwachte effect op het BBP? Wat is het effect per sector?	0	0	0	0	0
	Subtotaal		0	0	0	-1	-1
Economie lange termijn	Waardenketens	Wat is het effect van de maatregel op waardeketens? Heeft het een effect op bedrijven die een grote mate van centraliteit kennen? Is dit permanent?	0	0	0	0	0
	Menselijk kapitaal	Vergroot de maatregel menselijk kapitaal? In hoeverre is er sprake van langdurige inactiviteit? In hoeverre is training mogelijk/nuttig? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?	0	0	0	0	0
	Subtotaal		0	0	0	0	0
Overig	Subtotaal	Overige effecten die niet vallen onder bovenstaande (toelichten welke effecten dat zijn)	0	0	0	0	0
Totaal			0	0	0	-1	-1
	Maatschappij	Thuisbezoek 1	Thuisbezoek 2	Thuisbezoek 3	Thuisbezoek 4	Thuisbezoek 4+	
	Economie	-4	-6	-9	-12	-16	
		0	0	0	-1	-1	

Werk				Binnenlandse reizen		Buitenlandse reizen			Alcohol
Werk 1	Werk 2	Werk 3	Werk 4	Binnenl. reizen 1 + 2 +3	Binnenl. reizen 4	Buitenl. reizen 1 t/m 4	Buitenl. reizen 4+a	Buitenl. reizen 4+b	Alcoholverbod 1 +2
Advies om thuis te werken, uitzonderingen voor teamsessies, trainingen en opleidingsdagen	Dringend advies om thuis te werken, uitzonderingen indien hoogstnoodzakelijk	Thuiswerken is de norm, uitzonderingen indien hoogstnoodzakelijk	Thuiswerken is de norm	Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits	Blijf zoveel mogelijk thuis	Volg reisadviezen buitenlandse zaken; bij terugkomst uit een hoogrisicogebied 10 dagen in thuisquarantaine + negatieve PCR-test tonen	Reis niet, tenzij strikt noodzakelijk	Boek geen reizen	Tussen 24.00 en 06.00
Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-3	-3	-3	-3	-3	-1	-2	-1	-3	-2
-2	-2	-2	-2	-2	0	-2	0	0	0
-1	-2	-2	-2	-2	0	-2	0	0	0
-6	-7	-7	-7	-7	-1	-6	-1	-3	-2
-2	-3	-3	-3	-3	0	-3	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	0	2	1	2	0
-1	-2	-2	-2	-2	0	-1	1	2	0
-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0
0	1	1	1	0	0	0	-1	-1	-2
-8	-9	-9	-9	-10	-1	-8	-1	-2	-4
0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1
0	0	0	0	0	0	0	-1	-2	-2
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	-2	0	-1	-1
0	0	0	0	0	0	-2	-1	-2	-2
0	0	0	0	0	0	-4	-2	-6	-6
-1	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	0
-1	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	0
-2	-2	-2	-2	-2	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0
-2	-2	-2	-2	-2	-1	-4	-2	-6	-6
Werk 1	Werk 2	Werk 3	Werk 4	Binnenl. reizen 1 + 2 +3	Binnenl. reizen 4	Buitenl. reizen 1 t/m 4	Buitenl. reizen 4+a	Buitenl. reizen 4+b	Alcoholverbod 1 +2
-8	-9	-9	-9	-10	-1	-8	-1	-2	-4
-2	-2	-2	-2	-2	-1	-4	-2	-6	-6

verbod (gebruik/bezit/verkoop)		Avondklok	Regels voor bedrijven en instellingen		Restaurants				
Alcoholverbod 3	Alcoholverbod 4	Avondklok 4+	Doorstroomloc. 1 t/m 3	Doorstroomlocaties 4	Restaurants 1	Restaurants 2	Restaurants 3	Restaurants 4	Overige horeca 1
Tussen 22.00 en 06.00	Tussen 20.00 en 06.00	Avondklok (tijden nader te bepalen; assumptie: 22.00-06.00 met uitzondering voor werk)	Verplichte triage, reserveren noodzakelijk, max. aantal bezoekers in overleg met gemeente, horeca open conform regels 'overige horeca'	Sluiting van doorstroomlocaties (afhaalfuncties bibliotheken)	Sluiting 24.00 (laatste inloop 23.00), max. 8 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 100 gasten (excl. personeel)	Sluiting 24.00 (laatste inloop 23.00), max. 6 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 50 gasten (excl. personeel)	Sluiting 22.00 (laatste inloop 21.00), max. 4 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 30 gasten (excl. personeel), cohorteren van shifts	Eetgelegenheden alleen voor afhaal	Sluiting 24.00 (laatste inloop 23.00), max. 8 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 100 gasten (excl. personeel)
Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	-2	-2	-3	-1	0	0	0	0	0
	0	0	-2	0	0	0	-1	-2	-3
	0	0	-1	0	0	0	0	0	-2
	-2	-2	-6	-1	0	0	-1	-2	-5
	0	0	0	0	-2	0	0	-1	-2
	1	1	1	0	-2	0	0	-1	-2
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1	1	1	0	-4	0	0	-2	-4
	0	0	-1	0	-1	0	0	0	0
	0	0	-1	0	0	0	0	0	0
	0	0	-1	0	0	0	0	0	0
	0	0	-3	0	-1	0	0	0	0
	-2	-3	0	0	0	0	0	0	0
	-3	-4	-8	-1	-5	0	-1	-4	-9
	0	0	0	-1	-3	-1	-1	-2	-3
	0	0	0	-1	-3	-1	-1	-2	-3
	0	0	0	0	-3	0	0	-1	-2
	0	0	0	0	-1	0	0	-1	-2
	0	0	0	-1	-1	0	0	-1	-2
	0	0	0	-1	-1	0	0	0	-1
	0	0	0	-4	-12	-2	-2	-7	-13
	0	0	0	0	0	0	0	0	-1
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	-1
	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0
	-1	-1	0	-4	-12	-2	-2	-7	-14
Alcoholverbod 3	Alcoholverbod 4	Avondklok 4+	Doorstroomloc. 1 t/m 3	Doorstroomlocaties 4	Restaurants 1	Restaurants 2	Restaurants 3	Restaurants 4	Overige horeca 1
	-3	-4	-8	-1	-5	0	-1	-4	-9
	-1	-1	0	-4	-12	-2	-2	-7	-14

Aanvullende sectorespecifieke r										
Overige horeca			Detailhandel		Sport					
Overige horeca 2	Overige horeca 3	Overige horeca 4	Detailhandel 2 t/m 4	Detailhandel 4+	Sport 1	Sport 2	Sport 3	sport 4	Sport 4+	
Sluiting 24.00 (laatste inloop 23.00), max. 6 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 50 gasten (excl. personeel)	Algehele sluiting, sluiting afhaal- en bezorgfunctie om 22.00	Algehele sluiting, sluiting afhaal- en bezorgfunctie om 20.00, eetgelegenheden in hotels alleen open voor afhaal	Venstertijden voor kwetsbare groepen	Sluiting van niet-essentiële detailhandel (afhaalfunctie blijft mogelijk)	Max. 100 personen publiek bij wedstrijden (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel+spelers)	Sportbeoefening voor volwassenen toegestaan, (geen wedstrijden), voor kinderen t/m 17 alleen wedstrijden binnen eigen club, verbod op publiek bij wedstrijden, kleedkamers en douches gesloten	Sportbeoefening voor volwassenen toegestaan (geen wedstrijden), voor kinderen t/m 17 alleen wedstrijden binnen eigen club, verbod op publiek bij wedstrijden, sportkantines gesloten, kleedkamers en toegestaan (alleen buiten)	Sportbeoefening volwassenen alleen buiten toegestaan met max. 2 personen op 1,5m afstand, voor kinderen t/m 17 is sporten + wedstrijden binnen eigen club toegestaan (alleen buiten)	Sportbeoefening binnen verboden (zowel jeugd als volwassenen)	
Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	
0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-3
0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-3
0	-3	-3	-3	0	-1	-1	-1	-1	-2	-2
0	-2	-2	-2	0	0	0	0	0	-1	-2
0	-5	-5	-5	0	-1	-1	-3	-3	-7	-10
0	-2	-2	-2	0	-2	0	0	0	-1	-1
-1	-2	-2	-2	0	-1	0	0	0	-2	-2
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-1	-4	-4	-4	0	-3	0	0	0	-3	-3
0	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0	-1	-1
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0	-1	-1
-1	-10	-10	-10	0	-5	-1	-3	-3	-11	-14
-2	-3	-3	-3	0	-2	0	-1	-1	-2	-2
-2	-3	-3	-3	0	-2	0	-1	-2	-2	-2
-1	-3	-3	-3	0	-1	0	0	0	0	0
-1	-2	-2	-2	0	0	0	0	0	0	0
0	-2	-2	-2	0	-2	0	0	0	-1	-1
0	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0	-1	-1
-6	-14	-14	-14	0	-8	0	-2	-3	-6	-6
0	-1	-1	-1	0	-2	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	-1	-1	-1	0	-2	0	0	0	0	0
6	-15	-15	-15	0	-10	0	-2	-3	-6	-6
Overige horeca 2	Overige horeca 3	Overige horeca 4	Detailhandel 2 t/m 4	Detailhandel 4+	Sport 1	Sport 2	Sport 3	sport 4	Sport 4+	
-1	-10	-10	-10	0	-5	-1	-3	-3	-11	
-6	-15	-15	-15	0	-10	0	-2	-3	-6	

Regels										
Evenementen			Onderwijs & KO				Contactberoepen			
Evenementen 1	Evenementen 2	Evenementen 3 + 4	Onderwijs & KO 4	Onderwijs & KO 4+a	Onderwijs & KO 4+b	Onderwijs & KO 4+c	Contactberoepen 1 t/m 4	Contactberoepen 4+a	Contactberoepen 4+b	
Verplichte placering, etc., max. 100 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel), uitzonderingen voor locaties met >2.000 meter	Verplichte placering, etc., max. 50 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel)	Verbod op alle evenementen (m.u.v. warenmarkten, bioscopen, theaters, etc.)	Beperken van fysiek onderwijs + overgaan op digitaal/thuis voor MBO, HBO, WO	Beperken van fysiek onderwijs + overgaan op digitaal/thuis voor VO	Beperken van fysiek onderwijs + overgaan op digitaal/thuis voor PO	Sluizen kinderopvang	Registratieplicht, triage en reservering voor contactberoepen (m.u.v. sekswerkers)	Verbod op uitoefenen contactberoepen (m.u.v. (para)medische beroepen)	Verbod op uitoefenen alle contactberoepen	
Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	
0	0			0	-1	-1	-1	0	0	-3
0	0			-1	-1	-2	-2	0	-1	-3
-1	-1		-2	-3	-3	-3	-3	0	-1	-1
0	-1		-1	-3	-3	-3	-3	0	-1	-3
-1	-2		-3	-7	-8	-9	-9	0	-3	-10
0	-1		-2	-1	-3	-3	-2	0	-1	0
0	0		-1	-3	-2	-3	-3	0	0	-2
0	-1		-1	0	0	0	0	0	0	0
0	-2		-4	-4	-5	-6	-5	0	-1	-2
0	0		0	-2	-3	-3	-3	0	-1	-2
0	0		-1	-1	-2	-2	-2	0	0	-1
0	0		0	0	0	0	0	0	0	-2
0	0		-1	-3	-5	-5	-5	0	-1	-5
-1	-4		-8	-14	-18	-20	-19	0	-5	-17
-1	-1		-2	0	0	-2	-2	0	-2	-3
-1	-2		-3	0	0	0	0	0	-2	-2
0	-1		-1	-2	-2	-3	-2	-1	-2	-2
0	0		-1	-2	-3	-3	-1	0	-1	-1
0	-1		-1	-1	-2	-2	-2	0	-1	-2
-1	-1		-1	-2	-3	-3	-3	0	-1	-1
-3	-6		-9	-7	-10	-13	-10	-1	-9	-11
-1	-1		-1	-2	-2	-2	-1	0	-1	-2
0	0		0	-2	-3	-3	-1	0	0	-2
-1	-1		-1	-4	-5	-5	-2	0	-1	-4
4	-7		-10	-11	-15	-18	-12	-1	-10	-15
Evenementen 1	Evenementen 2	Evenementen 3 + 4	Onderwijs & KO 4	Onderwijs & KO 4+a	Onderwijs & KO 4+b	Onderwijs & KO 4+c	Contactberoepen 1 t/m 4	Contactberoepen 4+a	Contactberoepen 4+b	
-1	-4		-8	-14	-18	-20	-19	-5	-17	
-4	-7		-10	-11	-15	-18	-12	-10	-15	

	Maatschappij	Economie
Thuisbezoek 1	-4	0
Thuisbezoek 2	-6	0
Thuisbezoek 3	-9	0
Thuisbezoek 4	-12	-1
Thuisbezoek 4+	-16	-1
Groepsvorming 1	-3	0
Groepsvorming 2	-3	-1
Groepsvorming 3	-6	-2
Groepsvorming 4	-9	-3
Sociale kring	-11	-3
Huwelijken 1	-1	-1
Huwelijken 2	-2	-1
Huwelijken 3 + 4	-4	-2
Uitvaarten 1 + 2 + 3 + 4	-3	0
Uitvaarten 4+	-6	0
Werk 1	-8	-2
Werk 2	-9	-2
Werk 3	-9	-2
Werk 4	-10	-2
Binnenl. reizen 1 + 2 +3	-1	-1
Binnenl. reizen 4	-8	-4
Buitenl. reizen 1 t/m 4	-1	-2
Buitenl. reizen 4+a	-2	-6
Buitenl. reizen 4+b	-4	-6
Alcoholverbod 1 +2	-2	0
Alcoholverbod 3	-3	-1
Alcoholverbod 4	-4	-1
Avondklok 4+	-8	0
Doorstroomloc. 1 t/m 3	-1	-4
Doorstroomlocaties 4	-5	-12
Restaurants 1	0	-2
Restaurants 2	-1	-2
Restaurants 3	-4	-7
Restaurants 4	-9	-14
Overige horeca 1	-1	-4
Overige horeca 2	-1	-6
Overige horeca 3	-10	-15
Overige horeca 4	-10	-15
Detailhandel 2 t/m 4	0	0
Detailhandel 4+	-5	-10
Sport 1	-1	0
Sport 2	-3	-2
Sport 3	-3	-3
sport 4	-11	-6
Sport 4+	-14	-6
Evenementen 1	-1	-4
Evenementen 2	-4	-7
Evenementen 3 + 4	-8	-10
Onderwijs & KO 4	-14	-11
Onderwijs & KO 4+a	-18	-15
Onderwijs & KO 4+b	-20	-18
Onderwijs & KO 4+c	-19	-12
Contactberoepen 1 t/m 4	0	-1
Contactberoepen 4+a	-5	-10
Contactberoepen 4+b	-17	-15
Langdurige zorg 1	0	0
Langdurige zorg 2	-4	0
Langdurige zorg 3	-4	0
Langdurige zorg 4	-4	0